

**KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
KONCEPCIÓJÁNAK ÉS INTEGRÁLT
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
STRATÉGIÁJÁNAK
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA**

KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

Helyzetfeltáró, helyzetértékelő és helyzetelemző munkarészek

2015. június

Készült: Belügyminisztérium megbízásából
Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

Készítette: ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
(konzorciumvezető)

MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.
(konzorcium tagja)

 TRENECON COWI

 mapi

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK:

Projektvezető	Dócsné Balogh Zsuzsanna
Régiós koordinátor	Tendli Krisztina Csupor Viktória
Megyei koordinátor	Fürstand Attila Tendli Krisztina
Felelős tervező (Felelős tervező helyettes)	Essősy Ádám Gömöri Gábor
Településtervező	Máyer Andrea (TT/1, É 01-1521)
Településtervezési zöldfelületi és tájrendezési szakági szakértő	Rácz Mária (TK, SZT 06-0102)
Településtervezési közlekedési szakági szakértő	Vajda Balázs (Tkö 01-11911) Perjés Tamás (Tkö 13-3215, 13-64972)
Településtervezési víziközmű szakági terező	Erdész Béla (TV 04-0023, 04-0070) Nagy Andrea Tárnok Barbara
Településtervezési energiaközmű szakági tervező	Horváth Lajos (TE 16-0176)
Társadalompolitikai szakértő	Halász Levente Gömöri Gábor
Gazdaságfejlesztési szakértő	Kocsis Tamás Gömöri Gábor
Antiszegregációs szakértő	Bernáth Péter
Környezetvédelmi szakértő	Nagy Andrea
Műemlékvédelmi szakértő	Zelenákné Keresztes Brigitta (É/1 01-2406)

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK:

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

mapi

Tartalomjegyzék

BEVEZETŐ, ELŐZMÉNY	10
1 HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ	12
1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK ÉS TÉRSÉGI KAPCSOLATOK, A VÁROS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN	12
1.1.1 A település térségi szerepe	12
1.1.2 A település vonzáskörzetének és funkcionak bemutatása, elemzése	13
1.2 TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	16
1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)	16
1.2.2 Kapcsolódás a Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához ..	17
1.2.3 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás	18
1.3 A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	18
1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)	18
1.3.2 Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve	20
1.4 A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS SZERKEZETI TERVEINEK- KISKUNFÉLEGYHÁZA TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	24
1.5 HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK	25
1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai	25
1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	26
1.6 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEK	26
1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök	26
1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei	28
1.7 A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	33
1.7.1 A népesség főbb jellemzői	33
1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	43
1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők	43
1.8 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	45
1.8.1 Humán közszolgáltatások	45
1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása	54
1.9 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	56
1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre	56
1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	58
1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések	62
1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	65
1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	66
1.10 AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE ..	68
1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	68
1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	70
1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység	71
1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai	72
1.10.5 Lakás és helyiséggazdálkodás	73
1.10.6 Intézményfenntartás	73
1.10.7 Energiagazdálkodás	75
1.11 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	76
1.12 TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	77
1.12.1 Természeti adottságok	77
1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet	79
1.12.3 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek	82
1.12.4 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése	83
1.13 ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	85
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei	85

1.13.2	A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái.....	87
1.14	AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	88
1.14.1	A területfelhasználás vizsgálata	88
1.14.2	A telekstruktúra vizsgálata.....	97
1.14.3	Önkormányzati tulajdonkataszter	97
1.14.4	Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése.....	98
1.14.5	Az építmények vizsgálata.....	98
1.14.6	Az épített környezet értékei.....	99
1.14.7	Az épített környezet konfliktusai, problémái	105
1.15	KÖZLEKEDÉS	106
1.15.1	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	106
1.15.2	Közúti közlekedés.....	109
1.15.3	Parkolás.....	111
1.15.4	Áruszállítás.....	112
1.15.5	Közösségi közlekedés.....	112
1.15.6	Kerékpáros közlekedés	116
1.15.7	Gyalogos közlekedés	117
1.15.8	Egyéb, közlekedéssel kapcsolatos megállapítások.....	117
1.16	KÖZMŰVEK ÁLLAPOTA ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁG.....	118
1.16.1	Víziközművek	118
1.16.2	Energia	122
1.16.3	Elektronikus hírközlés.....	123
1.17	TÉRSÉGI ÉS TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELEM	124
1.17.1	Talaj.....	124
1.17.2	Felszíni és felszín alatti vizek	125
1.17.3	Levegőtisztaság és védelme	126
1.17.4	Zaj, és rezgésterhelés	127
1.17.5	Sugárzás védelem.....	127
1.17.6	Hulladékkezelés	127
1.17.7	Vizuális környezetterhelés.....	129
1.17.8	Árvízvédelem.....	129
1.17.9	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	130
1.18	KATASZTRÓFAVÉDELEM	131
1.18.1	Építésföldtani korlátok	131
1.18.2	Vízrajzi veszélyeztetettség	131
1.18.3	Egyéb katasztrófavédelmi tényezők	132
1.19	ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY.....	132
1.20	VÁROSI KLÍMA	133
2	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	134
2.1	A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE	134
3	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	138
3.1	HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE	138
3.1.1	A folyamatok értékelése	138
3.1.2	A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés.....	139
3.1.3	A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei.....	144
3.2	PROBLÉMATERKÉP / ÉRTÉKTÉRKÉP	146
3.3	ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRSZEEK.....	153
3.3.1	A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása	153
3.3.2	Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése	179
3.3.3	Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek	181
4	MELLÉKLETEK	182

1. MELLÉKLET: KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROSBAN MEGVALÓSULT JELENTŐSEBB BERUHÁZÁSOK	182
2. MELLÉKLET: KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROSBAN MŰKÖDŐ CIVIL SZERVEZETEK	199
3. MELLÉKLET: KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROSRÉSZI ADATOK, FORRÁS: KSH, 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS	213
4. MELLÉKLET: KISKUNFÉLEGYHÁZA SZEGREGÁTUMAINAK ADATAI, FORRRÁS: KSH, 2011. ÉVI NÉPSZÁMLÁLÁS	216

Táblázatjegyzék

1. táblázat - A Kiskunfélegyházi járás települései	12
2. táblázat - Kiskunfélegyháza területi mérlege a rendelet 1/2. sz. melléklete szerint.....	21
3. táblázat - Kiskunfélegyháza térségi övezetekkel való érintettsége (rendelet 1/19. sz. melléklete alapján)	22
4. táblázat - A szomszédos települések rendezési tervei.....	24
5. táblázat - Kiskunfélegyháza népességszám változása 2001-2011-2013.....	34
6. táblázat - Kiskunfélegyháza népmozgalmi adatai (2001-2011).....	35
7. táblázat - A népesség korösszetétele	35
8. táblázat - Kiskunfélegyháza lakossága iskolai végzettség szerint megyei és országos összehasonlításban (2001, 2011)	37
9. táblázat - Háztartások, családok életkörülményei (2011).....	42
10. táblázat - A 2013. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program következtetései	54
11. táblázat - A működő vállalkozások száma alkalmazotti létszám szerint.....	56
12. táblázat - A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerint (2012)	57
13. táblázat - A város múzeumainak, kulturális intézményeinek látogatottsági adatai (2009-2014)	61
14. táblázat - A helyi önkormányzat helyi adó bevételeiből az iparüzési adó (e Ft)	64
15. táblázat - Lakásállomány alakulása Kiskunfélegyházán (2000 - 2013).....	66
16. táblázat - Az önkormányzat 2015. évi költségvetési tervezete (e Ft)	68
17. táblázat - Adóbevételek részletesen (e Ft).....	69
18. táblázat - Önkormányzati bérletelés állomány száma és kihasználtsága	70
19. táblázat - Önkormányzati vagyongazdálkodással kapcsolatos főbb adatok	70
20. táblázat - Kötelező feladatokhoz kapcsolódó kiadások a 2015-ös költségvetésben	74
21. táblázat - Kiskunfélegyháza területének fekvés szerinti megoszlása	89
22. táblázat - A hatályos településfejlesztési koncepció tervanyaga szerint területekre vonatkozó kimutatások	90
23. táblázat - A beépített és be nem épített területek Kiskunfélegyházán.....	90
24. táblázat - Kiskunfélegyháza intézményeinek funkcióvizsgálata	92
25. táblázat - Napi rendszerességgel közlekedők és mód szerinti megoszlásuk (fő/nap).....	107
26. táblázat - Hidrológiai és morfológiai problémák okai	125
27. táblázat - Kiskunfélegyháza erősségei és gyengeségei.....	139
28. táblázat - Kiskunfélegyháza lehetőségei és veszélyei.....	141
29. táblázat - Szerkezeti terv változásai	144
30. táblázat - Kiskunfélegyháza városrészeinek lehatárolása.....	153
31. táblázat - Központi belterület SWOT elemzése.....	157
32. táblázat - Kossuth város SWOT elemzése.....	159
33. táblázat - Petőfi lakótelep SWOT elemzése.....	161
34. táblázat - Bankfalu SWOT elemzése	163
35. táblázat - Liget utca – vásártér SWOT elemzése	165
36. táblázat - Déli kertváros – Móra város – Bikahegy SWOT elemzése	166
37. táblázat - Déli iparterület SWOT elemzése	168
38. táblázat - Ipari park SWOT elemzése	169
39. táblázat - Molnár telep SWOT elemzése.....	170
40. táblázat - Halesz SWOT elemzése	172
41. táblázat - Selymes SWOT elemzése.....	173
42. táblázat - Külterületi tanyák SWOT elemzése	174
43. táblázat - Aranyhegyi lakóterület SWOT elemzése	176
44. táblázat - Zöldmező lakóterület SWOT elemzése	178
45. táblázat - Északi új lakóterület SWOT elemzése.....	178

Ábrajegyzék

1. ábra - Bács-Kiskun megye célrendszere.....	17
2. ábra – Az egy főre jutó természetes szaporodás, fogyás egyenlege Kiskunfélegyházán (2000-2013) (fő).....	34
3. ábra - Vándorlási egyenleg Kiskunfélegyházán (2000-2013).....	35
4. ábra - Öregségi mutató (2000 - 2013).....	36
5. ábra - Foglalkoztatottak foglalkoztatási főcsoport szerint, 2011.....	38
6. ábra - Regisztrált munkanélküliek száma (2000 - 2013).....	39
7. ábra - A munkanélküliség egy naptári éven belüli alakulása 2014-ben.....	39
8. ábra - Felhasznált segélyek összege (2009, 2013).....	40
9. ábra - Segélyezés esetei (2009, 2013).....	41
10. ábra - Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték.....	58
11. ábra - A mezőgazdaságban működő vállalkozások száma (2000-2012).....	59
12. ábra – Feldolgozó- és egyéb iparban, illetve az építőiparban működő vállalkozások száma.....	59
13. ábra - Kiskereskedelmi üzletek száma (db).....	60
14. ábra - Vendégéjszakák száma 2000-2013. között.....	61
15. ábra – A 100 legmagasabb iparüzési adót befizető vállalkozás árbevételének megoszlása nemzetgazdasági áganként 2013-ban Kiskunfélegyházán.....	63
16. ábra - A lakások kor szerinti megoszlása (2011).....	67
17. ábra - Az eladott lakások darabszámának és átlagárának alakulása (2006 - 2011).....	68
18. ábra - Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh).....	75
19. ábra - Területek megoszlása.....	89
20. ábra - Ingázási adatok.....	107
21. ábra - Motorizáció alakulása.....	111
22. ábra - A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások számának (db) változása Kiskunfélegyházán a teljes lakásállományhoz viszonyítva.....	120
23. ábra - A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatorna hálózatba) bekapcsolt lakások számának változása Kiskunfélegyházán a teljes lakásállományhoz viszonyítva.....	121
24. ábra - A lakossági távhőellátásra felhasznált hőmennyiség (Gigajoule).....	122
25. ábra - Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások számának változása Kiskunfélegyháza a teljes lakásállományhoz viszonyítva.....	123
26. ábra - Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya.....	128
27. ábra - A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya.....	129
28. ábra - A lakónépesség számának megoszlása városrészenként, 2011.....	155
29. ábra - A lakások számának megoszlása városrészenként, 2011.....	155
30. ábra - A lakónépesség korcsoportos összetétele városrészenként, 2011.....	155
31. ábra - A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül városrészenként, 2011.....	156

Térképjegyzék

1. térkép - A Kiskunfélegyházi járás megyén belüli, valamint a járás településeinek járáson belüli elhelyezkedése.....	13
2. térkép - Kiskunfélegyháza ellátottsága.....	14
3. térkép - Szolgáltatások elérési ideje.....	15

4. térkép - Az OFTK által lehatárolt városhálózatok.....	16
5. térkép - Országos Területrendezési Terv (OTRT), 2014., részlet Kiskunfélegyháza és környéke	19
6. térkép - Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve 2011., Szerkezeti terv, részlet Kiskunfélegyháza és környéke.....	21
7. térkép - Kiskunfélegyháza Településszerkezeti terve	31
8. térkép - Kiskunfélegyháza Szabályozási terve, Külterület.....	32
9. térkép - Kiskunfélegyháza Szabályozási terve, Belterület.....	33
10. térkép - Részlet a Kárpát-térség hegy- és vízrajza térképből.....	78
11. térkép - Település és környékének térképe 1806-1869 között.....	80
12. térkép - Település és környékének tájhasználati térképe.....	82
13. térkép - Szegregátumok áttekintő térképe	96
14. térkép - Kiskunfélegyháza 01. szegregátum	97
15. térkép - Kiskunfélegyháza környezetének országos jelentőségű főútjai	108
16. térkép - Kiskunfélegyháza városi közúthálózata	109
17. térkép - Kiskunfélegyháza főbb útjainak forgalmi terhelése	110
18. térkép - Közúti balesetek (2011 - 2013).....	111
19. térkép - Kiskunfélegyháza területén lévő helyközi autóbusz megállóhelyek	113
20. térkép - Meglévő és tervezett kerékpárutak	116
21. térkép - Vízbázis védőterületének felszíni vetülete	119
22. térkép - Kiskunfélegyháza talajtípusai.....	124
23. térkép - Település és környékének felszín alatti vízszint térképe.....	126
24. térkép - Kiskunfélegyháza értéktérképe	151
25. térkép - Kiskunfélegyháza problématerképe	152
26. térkép - Városrészek lehatárolása.....	154
27. térkép - Központi belterület városrész.....	156
28. térkép - Kossuth város városrész.....	158
29. térkép - Petőfi lakótelep városrész.....	160
30. térkép - Bankfalu városrész.....	162
31. térkép - Liget utca – vásártér városrész.....	164
32. térkép - Déli kertváros – Móra város – Bikahegy városrész	165
33. térkép - Déli iparterület városrész	167
34. térkép - Ipari park városrész.....	168
35. térkép - Molnár telep városrész.....	169
36. térkép - Halesz városrész.....	171
37. térkép - Selymes városrész.....	172
38. térkép - Aranyhegyi lakóterület városrész	175
39. térkép - Zöldmező lakóterület városrész	177
40. térkép - Kiskunfélegyháza szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 30% felett).....	179
41. térkép - Kiskunfélegyháza szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 35% felett).....	180

Bevezető, előzmény

A Kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet). A rendelet szerint az **Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)** tartalmi követelményrendszere megváltozott, ami szükségessé teszi Kiskunfélegyháza Város középtávot átfogó fejlesztési stratégiájának újragondolását és az ITS elkészítését.

Ennek aktualitását az is erősíti, hogy legutóbb 2008-ban készült átfogó stratégia a város középtávú általános társadalmi-gazdasági fejlesztési tervéről. Az idő előrehaladtával azonban oly mértékben változtak meg a külső és belső tényezők, hogy a fenti jogszabályi változások mellett időszerű is új alapokra helyezni Kiskunfélegyháza településfejlesztéssel kapcsolatos jövőképét.

A megváltozott külső tényezők:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai),
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőséggel kezelt szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a fenntarthatóság, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás kérdése,
- megújult az EU kohéziós politikája („Európa 2020”, amely az Európai Unió 2010-ben útnak indított növekedési és foglalkoztatási stratégiája), ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció (Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, amelyet az Országgyűlés az 1/2014 (I.3.) OGY határozatával elfogadott), új területi (megyei) és ágazati tervezési dokumentumok készültek el.

A megváltozott belső tényezők:

- a válság és a kormányzati politika hatására változtak egyes társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatok, illetve átalakultak a feltételrendszerek,
- jelentősen változott az önkormányzatok feladatköre (intézményfenntartás, közművelődés stb.),
- szükségessé vált az elmúlt években megvalósult fejlesztések eredményeinek, az elmúlt időszak tapasztalatainak kiértékelése.

Jelen munka célja tehát az, hogy a korábbi stratégiát kiindulási alapnak tekintve, de az azóta eltelt időszak megváltozott külső-belső körülményeit figyelembe véve elkészüljön **Kiskunfélegyháza Város** középtávú (4-10 év) **Integrált Településfejlesztési Stratégiája**. Ennek első fázisa a **Megalapozó vizsgálat**, mely arra hivatott, hogy a település jelenlegi helyzetének bemutatásával, elemzésével és kiértékelésével megfelelő alapot nyújtson az ITS megalkotásához.

A Megalapozó vizsgálat elsődlegesen az alábbi forrásokból származó adatok, információk, dokumentumok felhasználásával készült:

- a Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának adatszolgáltatása,
- Központi Statisztikai Hivatal (KSH) Kiskunfélegyházára és a Kiskunfélegyházi járásra vonatkozó kimutatásai,

- az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer ITS tervezését támogató alkalmazása (röviden: TeIR ITS),
- önkormányzati vagyonkataszter és vagyongazdálkodási adatok,
- intézmények adatszolgáltatása,
- nyilvánosan elérhető adatbázisok.

Hiszünk abban, hogy a Megalapozó vizsgálatra épülő Integrált Településfejlesztési Stratégia eredményeképpen Kiskunfélegyháza városa a legnagyobb mértékben ki tudja használni fejlődési potenciálját a 2014-2020-as időszakban és olyan módon kerül kialakításra a dokumentum, hogy az abban megfogalmazott fejlesztési elképzeléseket teljes mértékben támogatni tudják az EU Strukturális és Beruházási alapjai.

1 Helyzetfeltáró munkarész

1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a város helye a településhálózatban

1.1.1 A település térségi szerepe

Kiskunfélegyháza város a Dél-alföldi régióban található, a fővárostól mintegy 110 km-re, míg a megyeszékhelytől, Kecskeméttől 25 km-re déli irányban fekszik, Bács-Kiskun megye keleti részén. Az M5-ös autópálya legközelebbi csomópontja a városközponttól mindössze 6 km-re található. A 2011-es népszámlálási adatok alapján a város lakónépessége 30 172 fő, ezzel Kiskunfélegyháza a megye 3. legnagyobb népességű városa.

A Kiskunfélegyházi járásba tartozó települések eltérnek a Kiskunfélegyházi kistérségbe tartozó településektől. A járásba tartozó települések száma hárommal kevesebb, mint a korábbi kistérségé volt, nem tartozik a járásba a korábbi kistérségi települések közül Fülöpjakab, Kunszállás és Tiszaalpár. A járás lakosságának több, mint 80 %-át a város népessége adja.

1. táblázat - A Kiskunfélegyházi járás települései

Település	jogállás	terület (km ²)	népesség (fő)
Kiskunfélegyháza	város	256,30	30 172
Bugac	nagyközség	131,11	2 708
Pálmonostora	község	53,28	1 849
Petőfiszállás	község	67,79	1 498
Gátér	község	30,89	968
Bugacpusztaháza	község	43,00	260

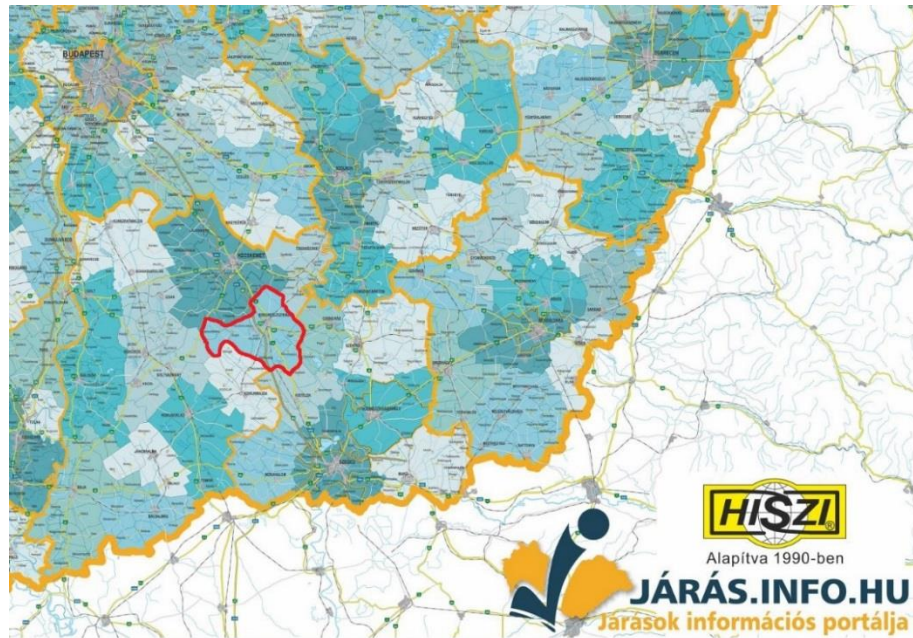
Forrás: jaras.info.hu

A fenti táblázatból is látható, hogy a járásszékhelyen kívül más város a járásban nem található, valamint népességszám tekintetében is kiemelkedő a járásközpont jelentősége.

A település közvetlen vonzáskörzetének bemutatása az 1.1.2-es fejezetben történik meg.

1. térkép - A Kiskunfélegyházi járás megyén belüli, valamint a járás településeinek járáson belüli elhelyezkedése

Forrás: jaras.info.hu

1.1.2 A település vonzáskörzetének és funkcióinak bemutatása, elemzése

Kiskunfélegyháza megyei szerepkörrel nem rendelkezik ugyan, azonban járásközpontként jelentős az általa ellátott feladatok és funkciók száma. A város központi szerepköre társadalmi (oktatás, szociális ellátás, egészségügy), kulturális, gazdasági és idegenforgalmi szempontból is érvényesül. A település vonzáskörzete túlnyúlik a járási határon a településen működő széleskörű szolgáltatásoknak köszönhetően.

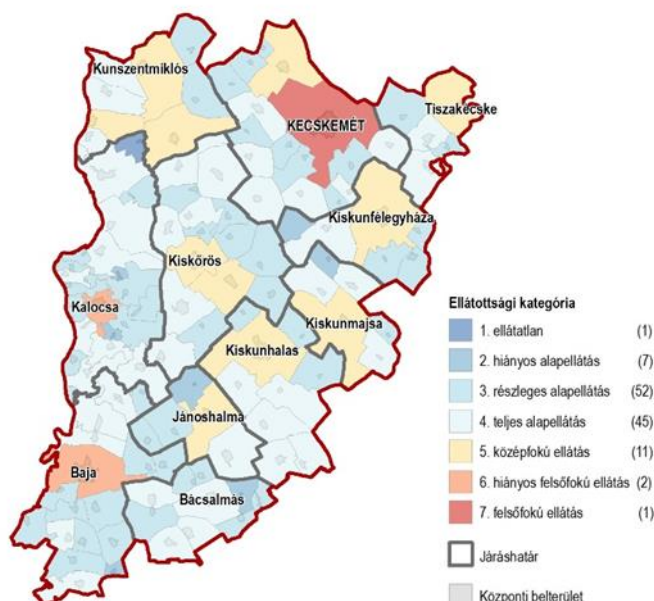

A 2011. évi népszámlálás idején az otthonát napi gyakorisággal elhagyó munkába járó lakosság (2 088 fő) közel fele Kecskemétre jár dolgozni. A lakosság jelentős része ingázik továbbá Petőfiszállásra, Szegedre és Kunszállásra. Az otthonát napi gyakorisággal elhagyó iskolába, óvodába, bölcsődébe járó kiskunfélegyházi diákok száma 760 fő, amelynek közel 34 %-a Kecskemétre ingázik napi gyakorisággal, valamint közel ennyi diák jár be Szegedre is.

A Kiskunfélegyházára munkába járók adatait (1 827 fő) vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a városba bejárók közel 12 %-a Pálmonostoráról érkeznek. Jelentős számú munkavállaló jön még Petőfiszállásról, Kecskemétről, Bugacról, Gátérről és Tiszaalpárról is. A városba oktatási céllal ingázók száma csaknem kétszerese a munkavállalás céljából településre járók számának (2011. évben 2 558 fő), mely mutatja, hogy a város oktatási szerepköre erős, a járás határain is túlmutató térségi vonzással bír. A legnagyobb létszámban Tiszaalpárról érkeznek diákok, de jelentős a Kecskemétről, Kiskunmajsáról, Bugacról, Petőfiszállásról, Jászszentlászlórol és Pálmonostoráról ingázók aránya is.

A települések köztintzményekkel, közszolgáltatásokkal, kereskedelmi szolgáltatásokkal való ellátottságát egy olyan komplex mutatószámmal jellemezzük, amely tartalmaz valamennyi, a felsorolt szempontok szerint releváns, és hozzáférhető adatot.

2. térkép - Kiskunfélegyháza ellátottsága

Forrás: A hálózatfejlesztési igényeket befolyásoló társadalmi, gazdasági mutatók statisztikai elemzése

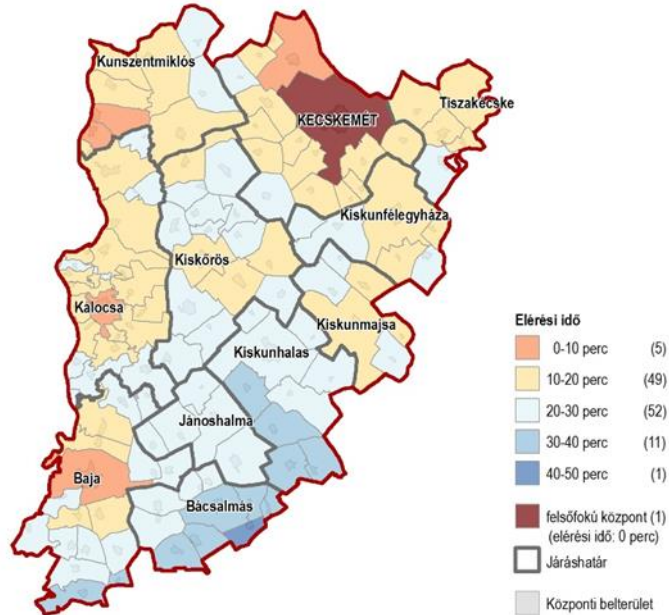
Az oktatás, egészségügy, művelődés mutató számításába bevont paraméterek: házi orvosok, gyerekorvosok száma, járó beteg ellátás száma, kórházi ágyak száma, gyógyszertárak száma, bölcsődék száma, óvodák száma, általános iskolák száma, szakközépiskolák száma, gimnáziumok száma, egyetemi hallgatók száma, könyvtárak, száma, múzeumok száma, közművelődési intézmények száma.

Az üzleti szolgáltatási mutató számításába bevont paraméterek: vasútállomás, posta, bankfiók, benzinkút megléte, kiskereskedelmi üzletek száma, élelmiszer üzletek száma;

A fentiek alapján Kiskunfélegyháza városa a középfokú ellátási kategóriába esik.

3. térkép - Szolgáltatások elérési ideje

Forrás: A hálózatfejlesztési igényeket befolyásoló társadalmi, gazdasági mutatók statisztikai elemzése

A közlekedési igények meghatározása szempontjából lényeges annak vizsgálata, hogy az egyes települések lakói hogyan, mennyi utazás igénybevételével juthatnak a különböző köz-, és üzleti szolgáltatásokhoz. A szolgáltatások eléréséhez szükséges utazást a vizsgált település és a szolgáltatást nyújtó települések között közúton mért utazási idővel, az elérési idővel jellemezhetjük.

Amint az előző térkép alapján is látható Kiskunfélegyháza lakossága 10-20 perc utazási idővel érheti el a vizsgálatba bevont szolgáltatásokat.

A település vonzáskörzete funkcióként mutat ugyan eltéréseket, azonban megállapítható, hogy mind az ingázási adatok, mind az egyéb funkcionális együttműködések révén legerősebb kapcsolata a járás települései közül Petőfiszállással mutatható ki.

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal számos szakigazgatási szerve, illetve kirendeltsége található meg Kiskunfélegyházán:

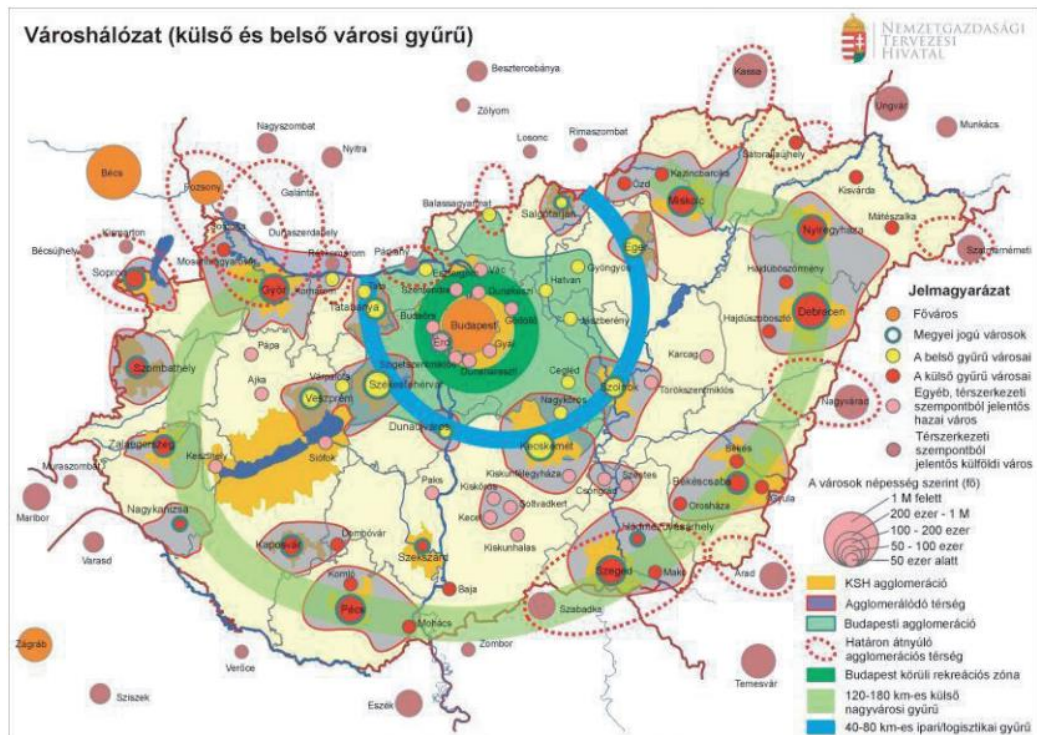
- Kiskunfélegyházi Járási Hivatal Földhivatali Osztály;
- Kiskunfélegyházi Járási Hivatal Járási Gyámhivatala;
- Kiskunfélegyházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály;
- Kiskunfélegyházi Járási Hivatal Járási Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrző Hivatala;
- Kiskunhalasi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete - Kiskunfélegyházi Kirendeltség;

1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

Az OFTK szerint az országos térszerkezeti átalakulások nyertesei a nagyobb városok. A vidéki nagyvárosok szerepe főként az Alföldön jelentős. Kiskunfélegyháza nem került nevesítésre az OFTK-ban. A városhálózati térképen, mint „Egyéb térszerkezeti szempontból jelentős hazai város” szerepel.

4. térkép - Az OFTK által lehatárolt városhálózatok

Forrás: OFTK

Speciális vidékfejlesztési feladatot jelentő térségek, így Kiskunfélegyháza külterületére is jellemző tanyás térségek fejlesztése érdekében a következő feladatokat fogalmazza meg az OFTK:

- Tanyafejlesztési Program kiterjesztése;
- A tanyás térségek átfogó fejlesztési programjának és cselekvési tervének megvalósítása;
- A tanyás térségek, tanyás külterülettel rendelkező önkormányzatok, illetve a tanyai gazdálkodók, lakosok számára érdemi és közvetlen fejlesztési forrás biztosítása, a meglévő tanyák megőrzése, a gazdasági termelésbe való visszaintegrálása;
- Hosszú távú tanyaprogram keretében a tanyákra vonatkozó jogi szabályozás szükséges alakítása, melynek szempontjai: a tanyai lakosság önkormányzati képviselője, a tanyás külterületre vonatkozó településfejlesztési és -rendezési tervezés, szabályozás

megújítása, a közbiztonság javítása, a szolgáltatások elérhetőségének javítása (pl. tanyabusz szolgáltatás), az infrastrukturális fejlesztés (a környezeti szempontok figyelembevételével), a tanyai birtokrendezés;

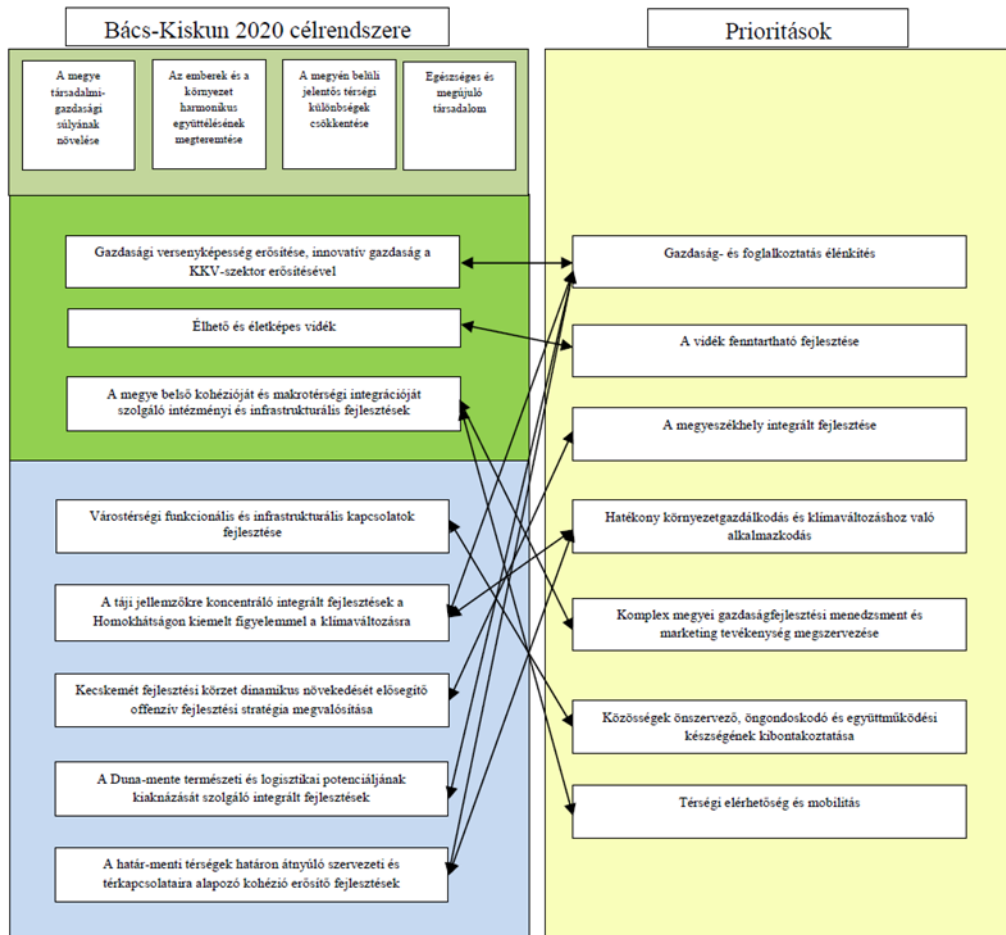
- A tanyák tevékenység diverzifikációjának segítése: az önellátást szolgáló termelés mellett a termékek és szolgáltatások piacán való megjelenésének támogatása, a „több lábón állás” ösztönzése.

1.2.2 Kapcsolódás a Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

A Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Konceptió tartalmazza a megye jövőképét, hosszú távú átfogó céljait 2030-ig, illetve a Nemzeti Fejlesztés 2030 valamint az EU 2020 tematikus célkitűzésekhez. Kiskunfélegyháza városa nem került nevesítésre, a Kiskunfélegyházi járás a Homokhátság fejlesztési körzet részeként szerepel a Konceptióban.

A megye fejlesztési irányai a Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja 2014-20 elnevezésű dokumentumban kerültek kijelölésre az alábbiak szerint.

1. ábra - Bács-Kiskun megye célrendszere

Forrás: Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja 2014-20

A Területfejlesztési Program gazdaság- és foglalkoztatás élénkítés prioritása a következőket fogalmazza meg: „Az ágazati folyamatokat tekintve Bács-Kiskun megyében az ipari megújulás egy olyan térségi gazdasági környezetben megy végbe, ahol az erős mezőgazdasági hagyományok és a magas szintű agrárspecializáció továbbra is fontos eleme a gazdaságnak. Az ipari megújulásban élenjáró járműipar mellett fontos kiegészítő ágazatok is jelen vannak, ezek között különösen fontosak az élelmiszergazdasági termékpályák feldolgozóipari kapacitásai, a jól elérhető és térben – számos más megyével összevetve – kiegyenlítően elérhető szolgáltatások.”

Kiskunfélegyháza a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program által támogatható „Bács-Kiskun megye élelmiszergazdasági programja” projektcsomagjában került nevesítésre.

A fejlesztési elképzelések között Kiskunfélegyháza olyan megyei jelentőségű projektjavaslattal került nevesítésre, mint a vízi szárnyas vágóhid- és feldolgozóüzem létesítése, fejlesztése, valamint a város szerepel a savanyító üzem, konzervüzem, zöldség-gyümölcs feldolgozó és tartósító üzem létrehozása, illetve annak fejlesztését célzó projektjavaslatok között is. Az egyik megyei kiemelt projektjavaslat keretében hűtőház építése valósulhat meg a baromfifeldolgozó üzem részére Kiskunfélegyházán.

1.2.3 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás

A korábbi Kiskunfélegyházi járás területét részben érintően számos fejlesztési koncepció készült a korábbi kistérség többcélú társulás megbízásából, azonban mivel a kistérséghez és a járáshoz tartozó települések köre jelentősen változott, valamint készítésük időpontja miatt is többségük már elavultnak számít, így ezen dokumentumok elemzése az integrált településfejlesztési stratégia szempontjából nem releváns.

1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)

A tervhierarchia legmagasabb szintjén az Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT) áll, amelyet az országgyűlés a 2003. évi XXXVI. törvénnyel hagyott jóvá és 2008-ban, majd 2013 decemberében módosított (hatályos 2014. január 1-től). Az OTrT határozza meg az ország egyes térségeinek térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, ill. erőforrások védelmére. Az OTrT az ország szerkezeti tervét, valamint az országos térségi övezeteket és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

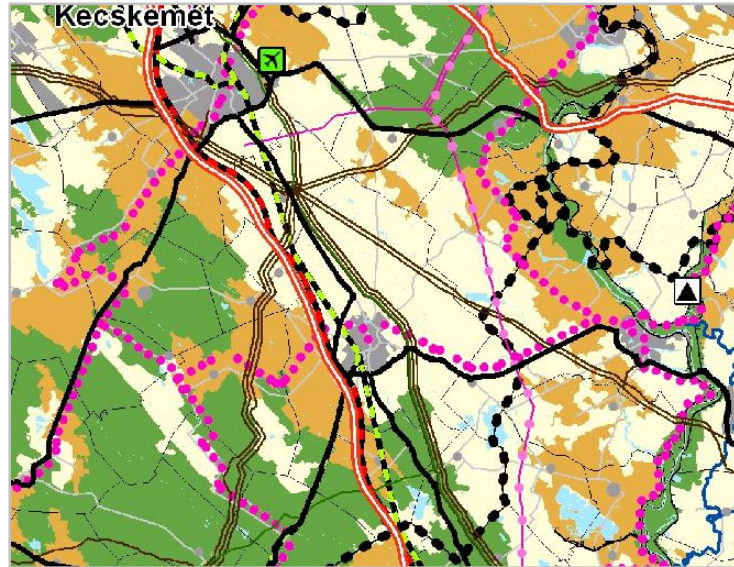
Az OTrT területfelhasználás rendszere öt fő térséget határoz meg az ország területére: erdőgazdálkodási, mezőgazdasági, vegyes területfelhasználású, települési térség, vízgazdálkodási térség, valamint építmények által igénybevett térség.

Kiskunfélegyháza közigazgatási területén ebből öt térségi kategória található meg. A város települési térségétől keletre mezőgazdasági, nyugati részén vegyes területfelhasználási térség van, valamint kisebb foltokban erdőgazdasági térség található. Vízgazdálkodási térségként a vízfolyások és kisebb tavak jelennek meg a terven.

Az OTrT a települési térséget öt kategóriába sorolja a mérettől függően. Kiskunfélegyháza a legmagasabb 1000 ha feletti kategóriába tartozik.

5. térkép - Országos Területrendezési Terv (OTRT), 2014., részlet Kiskunfélegyháza és környéke

Forrás njt.hu

Kiskunfélegyháza területét a következő térségi övezetek érintik (OTrT 3. melléklet)

- Ökológiai hálózat övezete;
- Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete;
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete;
- Tájvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete;
- Országos vízminőség-védelmi terület övezete;

Kiskunfélegyháza területét érintő infrastruktúra elemek:

Gyorsforgalmi utak

- M5 Gyál (M0) - Kecskemét - Kiskunfélegyháza - Szeged - Röske - (Szerbia)

Főutak, A főúthálózat elemei

- 5. sz. főút: Budapest - Dabas - Kecskemét - Kiskunfélegyháza - Szeged - Röske - (Szerbia)
- 451. sz. főút: Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) - Csongrád - Szentés (45. sz. főút)
- Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) – Kiskunhalas – Mélykút – Kunbaja – (Szerbia)

Országos törzshálózati vasúti pályák, Egyéb országos törzshálózati vasúti pályák

- Cegléd - Szeged
- Kiskunhalas – Kiskunfélegyháza

Országos kerékpárút törzshálózat elemei

- (Románia) - Gyula - Békéscsaba - Békés - Mezőberény - Gyomaendrőd - Szarvas - Öcsöd - Csongrád - Kiskunfélegyháza – Bugacpusztaháza

Országos szénhidrogén-szállító vezetékek, 1. Földgázz szállító vezetékek

- Algyő - Ópusztaszer - Kiskunfélegyháza - Városföld - Kecskemét - Lajosmizse - Újhartyán - Vecsés
- Városföld - Kiskunfélegyháza - Ópusztaszer - Szatymaz - Szeged [Kiskundorozsma]
- Kardoskút - Szentes - Csongrád - Kiskunfélegyháza - Városföld
- Városföld - Kiskunfélegyháza - Ópusztaszer - Szatymaz - Szeged [Kiskundorozsma] Algyő

1.3.2 Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve

Az OTrT 2003. évi XXVI. trv. alapján elkészített Bács-Kiskun megye területrendezési tervét a Közgyűlés a 14/2006. (X. 3.) számú rendeletével fogadta el. A törvény rendelkezése szerint az OTrT felülvizsgálatát ötévente kell elvégezni. A módosított OTrT törvényt az Országgyűlés 2008. június 9-én fogadta el. A törvény többek között előírta, hogy a már elfogadott megyei területrendezési terveket 2011. december 31.-ig a módosított törvénnyel összhangba kellett hozni.

Ennek megfelelően Bács-Kiskun megye területrendezési tervét – melyet a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. készített - a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 19/2011. (XI. 29.) önkormányzati rendelettel, Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 190/2011. (XI. 25.) Kgy. határozatával fogadta el.

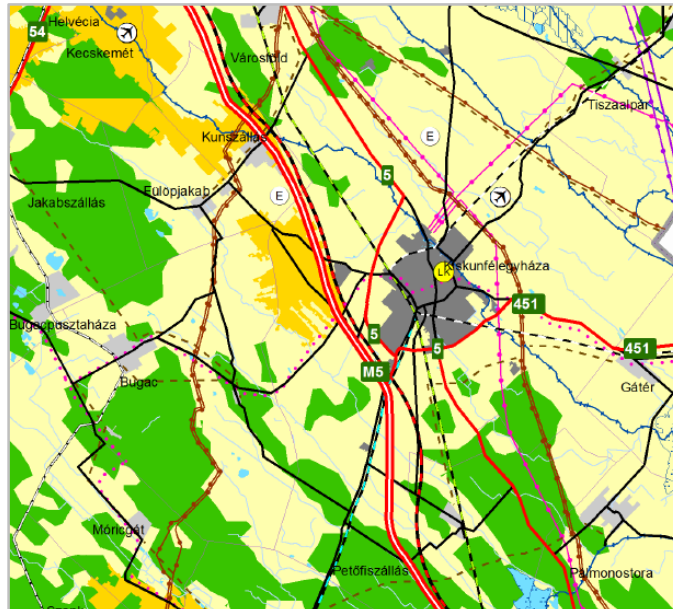
Határozattal elfogadásra került egy további megyei övezet a „Szélerőmű elhelyezéséhez további vizsgálatra ajánlott terület övezete”. Az övezet lehatárolásának elsődleges célja, hogy orientálja a szélerőművek területi kijelölését, elkerülendő azokon a területeken, amelyeken védelmi szempontok miatt az nem kívánatos. A megyei terv elfogadó határozatának 2. sz. melléklete területrendezési ajánlásokat tartalmaz a térségi szerkezetre és a megye térségi övezeteire vonatkozóan.

A hatályos OTrT törölte a megyei tervben rögzített övezetek közül az „Országos komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezetét”, a „Történeti települési terület övezetét”, a „Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezetét”, a „Felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezetét”, a „Vízeroszióknak kitett terület övezetét”, a „Szélerózióknak kitett terület övezetét”, és az „Együtt tervezhető térségek”-et. A „Nagyvízi meder övezete”, helyette új övezetet hozott létre „Nagyvízi meder és a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározók területe” néven. Módosította „A kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezetét”-nek elnevezését „Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezetét”-re.

Kiskunfélegyháza területén a megyei terv pontosítja a városias települési, az erdőgazdálkodási, a mezőgazdasági és a vegyes területfelhasználási térség területét.

6. térkép - Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve 2011., Szerkezeti terv, részlet Kiskunfélegyháza és környéke

Forrás Bács-Kiskun megye Területrendezési terve

2. táblázat - Kiskunfélegyháza területi mérlege a rendelet 1/2. sz. melléklete szerint

Térségi területfelhasználási kategóriák	Terület	Település közigazgatási területéhez viszonyított arány
	ha	(%)
erdőgazdálkodási térség	2 737	10,7
mezőgazdasági térség	20 183	78,8
vegyes területfelhaszn. térség	999	3,9
városias települési térség	1 670	6,5
hagyományosan vidéki települési térség	0	0,0
vízgazdálkodási térség	33	0,1
építmények által igénybe vett térség	0	0,0
Összesen	25 622	100

Forrás Bács-Kiskun megye Területrendezési terve

3. táblázat - Kiskunfélegyháza térségi övezetekkel való érintettsége (rendelet 1/19. sz. melléklete alapján)

Térségi övezet	terület (ha)
kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete	3 636
kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete	458
országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete	
térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete;	2 351
kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület övezete	-
felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területének övezete	-
ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete	-
együtt tervezhető térségek övezete	-
kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete	-
magterület övezet	2 192
ökológiai folyosó övezete	3 521
pufferterület övezete	418
erdőtelepítésre alkalmas terület övezete;	1 320
térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete	68
világörökség és világörökség-várományos terület övezete	-
történeti települési terület övezete	*
rendszeresen belvízjárta terület övezete	3 212
nagyvízi meder övezete	-
földtani veszélyforrás területének övezete	-
vízérózióknak kitett terület övezete	-
szélérózióknak kitett terület övezete	*

* településhatáros érintettség

Forrás Bács-Kiskun megye Területrendezési terve

„Szélerómű elhelyezéséhez további vizsgálatra ajánlott terület övezete” Kiskunfélegyháza területét külterületén érinti.

A rendelet mellékletei tartalmazzák az országos és térségi jelentőségű infrastrukturális elemeket, amelyek közül a Kiskunfélegyházát nevesítő elemek az alábbiak (továbbá érintik a város területét villamos energia ill. szénhidrogén szállító vezetékek, lásd 1.16. fejezet):

Gyorsforgalmi utak M5 (Gyál (M0)) – Kecskemét – Kiskunfélegyháza – (Szeged – Röske – Szerbia) (a TEN-T hálózat része)

Főutak

- 5. sz. főút: (Budapest – Dabas) – Kecskemét – Kiskunfélegyháza – (Szeged – Röske – Szerbia)
- 451. sz. főút: Kiskunfélegyháza (5. sz. főút) – (Csongrád – Szentes (45. sz. főút))

Új mellékúti kapcsolatok

- (4614. j. Nagykőrös) – Kiskunfélegyháza

A vasúthálózat Bács-Kiskun megyét érintő eleme

A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonalak

- Cegléd – Szeged

Egyéb országos törzshálózati vasútvonalakhoz kapcsolódóan:

- Kiskunhalas – Kiskunfélegyháza

Vasúti mellékvonalak

- Kiskunfélegyháza – (Szentes)
- – (Szolnok) – Kiskunfélegyháza

Repülőterek, Egyéb nyilvános és nem nyilvános repülőterek

- Kiskunfélegyháza

Országos kerékpárút törzshálózat

- Körös-völgyi kerékpárút: – (Románia – Gyula – Békéscsaba – Békés – Mezőberény – Gyomaendrőd – Szarvas – Öcsöd – Csongrád) – Kiskunfélegyháza – Bugacpusztaháza

Térségi kerékpárút-hálózat

- Kiskunfélegyháza –Városföld – Kecskemét – Lajosmizse – Felsőlajos – (Budapest)
- Jászszentlászló – Kiskunfélegyháza – Tiszaalpár
- Kiskunfélegyháza – Pálmonostora – (Csanytelek)

Térségi jelentőségű logisztikai központok Bács-Kiskun megyében

- Kiskunfélegyháza

Kiserőművek Bács-Kiskun megyében

- Kiskunfélegyháza

Belvíztározók Bács-Kiskun megyében

- Mátételkei-tározó (Kiskunfélegyháza)

1.4 A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek- Kiskunfélegyháza település fejlesztését befolyásoló megállapításai

A szomszédos települések rendezési terveinek feldolgozása a TelR országos rendezési tervkataszter adatainak felhasználásával és az Önkormányzatok honlapjain megtalálható adatokkal kiegészítve történt.

4. táblázat - A szomszédos települések rendezési tervei

Település neve	Településrendezési eszköz, fejlesztés elképzelések
Nyárlőrinc	A településrendezési eszközei 2004, 2011-ben készült. A települések mezőgazdasági külterületeikkel csatlakoznak egymáshoz.
Tiszaalpár	Tiszaalpár településrendezési eszközeit többször módosították, a legutolsó módosítás 2015-ben történt. A tervről nincs adatszolgáltatás, ill. nyilvános elérhetőség. A települések mezőgazdasági külterületeikkel csatlakoznak egymáshoz.
Csongrád	Településszerkezeti terve 2005-ben készült. A települések mezőgazdasági külterületeikkel csatlakoznak egymáshoz.
Gátér	A településszerkezeti tervét 2005-ben készítették. Szórt tanyás település, belterülete a település nyugati részében helyezkedik el. A települések mezőgazdasági külterületeikkel csatlakoznak.
Pálmonostora	Pálmonostora tervei 2011-ben készültek. A települések mezőgazdasági külterületeikkel csatlakoznak egymáshoz.
Petőfiszállás	Településszerkezeti tervét, településfejlesztési koncepciója 2003-ban készült. A települések mezőgazdasági és erdőgazdasági besorolású külterületeikkel csatlakoznak egymáshoz.
Jászszentlászló	Településszerkezeti és szabályozási terve 2004-ben készült, 2008-ban módosították. A települések mezőgazdasági külterületeikkel csatlakoznak egymáshoz.
Bugac	Településszerkezeti tervét 2010-ben készítették. A települések mezőgazdasági és vegyes területfelhasználású térségével csatlakoznak egymáshoz.
Kunszállás	Településszerkezeti tervét 2005-ben készítették, 2010-ben módosították. A település igazgatási területén jelentős fejlesztés nem tervezett.
Városföld	Településfejlesztési koncepciója, településszerkezeti terve, szabályozási terve 2013-ban készült, a település honlapján elérhető. Kiskunfélegyházához mezőgazdasági, erdő és helyenként tanya területeivel csatlakozik. Módosított terv csökkenti a lakóterületeket, új temető területet jelöl ki, tartalék gazdasági területekből mezőgazdasági üzemi területbe sorol át területet, illetve csökkenti azt.

Forrás: Saját szerkesztés

1.5 Hatályos településfejlesztési döntések

1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai

Településfejlesztési Koncepció

A 2003.évi koncepció még nem a 314/2012. Korm. rendelet elvárásai szerint készült el, azonban tartalmát tekintve megfelelő a stratégia elkészítéséhez.

A koncepcióban Kiskunfélegyháza Város jövőképe alábbiakban került meghatározásra:

„Elvárás és elérhetőnek gondolt cél, hogy a város a fejlett európai városok színvonalát elérje, a létbiztonság erősödjön, a mezőgazdaság és ipar dinamikusan fejlődjen.”

A jövőkép eléréséhez az alábbi átfogó célokat fogalmazta meg a koncepció:

- I. A népességmegtartó képesség növelése,
- II. A szociális biztonság folyamatos fenntartása,
- III. A regionális fejlesztési irányokhoz hangolt kiterjesztési irányok meghatározása,
- IV. A területfelhasználási jellemzők felülvizsgálata,
- V. A közlekedésfejlesztési célok,
- VI. Környezetvédelmi fejlesztési célok,
- VII. Szociális intézményhálózat-fejlesztési célok,
- VIII. Az ipar területén cél a gazdasági szerkezet helyi adottságokhoz hangolt modernizálása,
- IX. Stratégiai cél, hogy a gazdaságfejlesztés a fenntarthatóság alapján történjen,
- X. Stratégiai cél, hogy a gazdaságfejlesztés a fenntarthatóság alapján történjen,
- XI. Stratégiai célok a mezőgazdaság és vidékfejlesztés terén,
- XII. Stratégiai cél, hogy az idegenforgalom jelentős jövedelemtermelővé váljon,
- XIII. Cél a helyi kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások védelme,
- XIV. Cél a városképi karakter és értékek védelme, európai színvonalú új értékek létrehozása,
- XV. Cél az eltérő lakóterületekhez illeszkedő építés-szabályozás kialakítása,
- XVI. Cél a városközpont gyalogosbarát fejlesztése,
- XVII. Cél a zöldfelületi rendszer megőrzése és fejlesztése,

Integrált Városfejlesztési Stratégia

Kiskunfélegyháza Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját 2008-ban készítette el és a 71/2008. számú Képviselő-testületi határozattal fogadta el, az itt megfogalmazott jövőkép összhangban van a koncepcióban felvázolt hosszú távú jövőképpel: „fenntartható, stabil gazdasági növekedés elérése, mely ideális városi környezetet teremt, ezáltal vonzóvá teszi Kiskunfélegyházát és térségét lakói, a letelepedni szándékozók és az idelátogató turisták számára egyaránt”.

Átfogó célok:

- A város népességmegtartó képességének megteremtése, a humán erőforrások átfogó fejlesztése.
- A város dinamizálása, a gazdasági-társadalmi fejlődés hatásaként a területi kisugárzás, ellátóképesség növelése, térségközpont szerep növelése.
- A város jelentős közúti, vasúti közlekedési-, forgalmi- és üzleti összekötő szerepére épülő modernizációs fejlesztések elindítása az észak-nyugatról dél-keletre áramló fejlődés trendjeiből, folyamataiból következő közvetítői kereskedelmi, termelési, logisztikai kapacitások kiépülésének elősegítésével.

Tematikus célok:

- Gyógyfürdő és wellness turisztikai központ kialakulása;
- Logisztikai központ szerep erősítése;
- Iskolavárosi funkció erősítése;
- Versenyképes mezőgazdaság és élelmiszeripar kiépítése, magas hozzáadott értéket képviselő, minőségi termékekre építve;
- Életminőség javítása;

A kitűzött célok, és az azok eléréséhez tervezett projektek csak részben valósultak meg, ilyen megvalósult fejlesztések többek között:

- az önkormányzati épületek és intézmények infrastruktúra fejlesztése, akadálymentesítése;
- a szennyvíz-hálózat fejlesztése;
- az ipari park fejlesztése;
- a közösségi közlekedés, a kerékpárút-hálózat, valamint egyes bel- és külterületi utak fejlesztése;
- a közvilágítás korszerűsítése;
- szociális város-rehabilitációs intézkedések;

A megvalósult fejlesztéseket részletesen az 1. sz. melléklet tartalmazza.

1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A település rendelkezik hatályos szerződéssel a rendezési terv módosításához, a szerződés a terv készítőjével került megkötésre (Újlépték Bt.). Ezen kívül az esetlegesen felmerülő módosítási igények esetén egyedileg köt az önkormányzat háromoldalú szerződést az igény bejelentőjével.

1.6 Településrendezési Tervi előzmények

1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök

Kiskunfélegyháza Város területére 2004-ben készült településrendezési, -szerkezeti, és szabályozási terv, helyi építési szabályzat, valamint településfejlesztési koncepció. A koncepcióra támaszkodik a 2009-ben elfogadott *Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS)*. A 2004. óta többször is lefolytatott rendezési terv-változások minden esetben a településfejlesztési koncepción alapultak.

Hatályos településszerkezeti tervét Kiskunfélegyháza Város Képviselő-testületének 78/2007. (IV.26.) határozatával hagyta jóvá, módosította a 27/2009. (VIII.27.), 12/2011 Kt., 187/2012. Kt., 291/2013. (XII.19.) és a 158/2014. (VI.26.) Kt. és 269/2014.(XI.27.) sz. rendeletekkel.

Helyi Építési Szabályzat és szabályozási terv (16/2007. (VII.27.) rendelete) letölthető a <http://varos.kiskunfelegyhaza.hu> honlapról (Építésügyi hatóság/jogszabályok/helyi építési jogszabályok). A letölthető rendelet és szabályozási terv tervi ábrázolásokat is tartalmazza. A rendelet egységes szerkezetbe van foglalva.

A beépítésre szánt területek építési használatának általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint az alábbi terület felhasználási egységekbe sorolta:

- Lakóterület
  - Falusias lakóterület
  - Kertvárosias lakóterület
  - Kisvárosias lakóterület
  - Nagyvárosias lakóterület
- Vegyes terület
  - Településközponti vegyes terület
- Gazdasági terület
  - Kereskedelmi szolgáltató terület
  - Ipari terület
- Különleges terület
  - homokbánya,
  - épületnek minősülő közlekedési építmények
  - ebmenhely és ebrendészeti telep
  - egészségügyi-szociális intézmény
  - települési hulladékudvar és hulladékkezelő
  - kegyeleti és várostörténeti emlékhely
  - városi piac- és vásár
  - szennyvíztisztító telep
  - sportolási, rekreációs
  - települési szeméttelép
  - temető
  - szabadidő-park

A beépítésre nem szánt területek használatuk általános és sajátos jellege szerint az alábbi terület-felhasználási egységekbe soroltak:

- Közlekedési-, és közmű-elhelyezési, hírközlési terület,
  - közúti közlekedési
  - vasúti közlekedési
  - légi közlekedési
- Zöldterület: közpark, közkert
- Erdőterület,
- Mezőgazdasági terület,
  - mezőgazdasági kertes övezet

- általános mezőgazdasági övezet
- Vízgazdálkodási terület
  - közcélú nyílt csatornák medre és parti sávja
  - állóvizek medre és parti sávja
  - vízbeszerzési terület

természetközeli terület

- Különleges beépítésre nem szánt terület
  - természetközeli pihenőhely
  - sportolási, rekreációs terület

1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei

1.6.2.1 A hatályos településszerkezeti terv megállapításai

A hatályos településszerkezeti terv az alábbi követelményeket és általános alapelveket rögzíti:

- a kialakult településszerkezet megtartása, védelme;
- regionális fejlesztési irányokhoz igazodva logisztikai központ kijelölése;
- meglévő mozaikos zöldterületek összekapcsolása;
- Lakóterületek alakításának elvei;
  - új lakóterületek családi házas beépítéssel,
- városközponti társasházak, városi lakótelep-szerű beépítések korszerűsítése;
  - tanyás területek fejlesztésénél a sokszínű működési formák figyelembe vétele,
  - történetileg kialakult városterületen javasolt a lakóterületi fejlesztés,
- Központrendszer, intézményellátás fejlesztésének alapelvei;
  - az intézményrendszer fejlesztésének kereteinek biztosítása.
- Gazdasági területek alakításának alapelvei;
  - Ipari Park területének kijelölése,
  - gazdaságfejlesztési projekteknek helybiztosítás,
  - tanyás ingatlanokon, majorokban mezőgazdasági üzemi területek kialakítása, (2014-es módosítás különleges övezetbe sorolja),
- Különleges területek alakításának alapelvei;
  - temető területek bővítése,
  - régi temetőterületek épített értékeinek rehabilitációja,
  - Városközponti piac feltöltési, parkolási és arculati problémáinak kezelése,
  - régi állatvásár téren nagybani piac létesítésének lehetősége, városkapu kialakításának lehetősége,

- a különleges gyógyászati célú területek fejlesztése, egybekapcsolása rekreációs és revitalizációs célú gyógyfürdővel, csendigényes terület kijelölésével,
- sportcélú fejlesztési területek kijelölése a város nagyságának megfelelő számban,
- Közlekedési rendszer;
  - központbeli parkolás megoldás,
  - vasút kétvágányosítása,
  - kerékpárutak kiépítése a forgalmasabb útszakaszok, főbb közlekedési tengelyek mentén és a környező települések felé,
  - város belterületét elkerülő utak kialakítása,
  - városközpont sétálóutca-hálózatának fejlesztése hurkos útvonal-hálózattá,
- Zöldfelületi rendszer, tájrendezés;
  - mozaikosan elhelyezkedő zöldterületek felfűzése,
  - ténylegesen erdőművelésbe tartozó területek erdőterületként való szerepeltetése,
- Helyi értékvédelem;
  - városképi arculat, település karakter védelme,
  - helyi védett utcák, területek és helyi egyedi védettségű épületek megőrzése.

1.6.2.2 A településszerkezeti terv megvalósult elemei

Tervezett lakóterületek

A településszerkezeti terv által fejleszteni kívánt lakóterületek tekintetében az alábbiak valósultak meg.

- Aranyhegyi lakótelep meglévő utca mellett kismértékben bővült, de az új utcák kialakítása már nem valósult meg,
- Zöldmező lakótelep részben megvalósult, azonban a 2011-es TSzT módosítás szerint már nem bővült,
- Bikahegy területe részben beépült,
- Gyémánt lakóparkban 50 lakás megépült (nincs kapcsolata a városhoz).

Nem valósultak meg a lakóterületi fejlesztések a többi, szerkezeti terven kijelölt területen.

Tervezett településközponti és vegyes területek

A szerkezeti tervben nem jelöltek ki új területeket. Egyes intézmények felújítása, bővítése megtörtént.

Tervezett gazdasági területek

A tervezett gazdasági fejlesztések területei részben beépítettek.

- „B” iparterület részben beépült,
- „C” iparterület részben beépült,
- Belső-Galambos területén kereskedelmi-szolgáltató terület részben beépült,

- vasút melletti gazdasági terület beépült,
- M5 - 542j. út mellett a Gmg terület részben beépült,
- M5 bevezető útja mellett kereskedelmi-szolgáltató terület részben beépült,
- Kiskunfélegyházi Ipari Logisztikai Park és Tudásközpont barnamezős területeinek infrastrukturális fejlesztése megtörtént.

Közlekedéshálózati, közműfejlesztések

Nem valósult meg a szerkezeti terven jelölt északi elkerülő út az 5-ös főút és az Alpári út között.

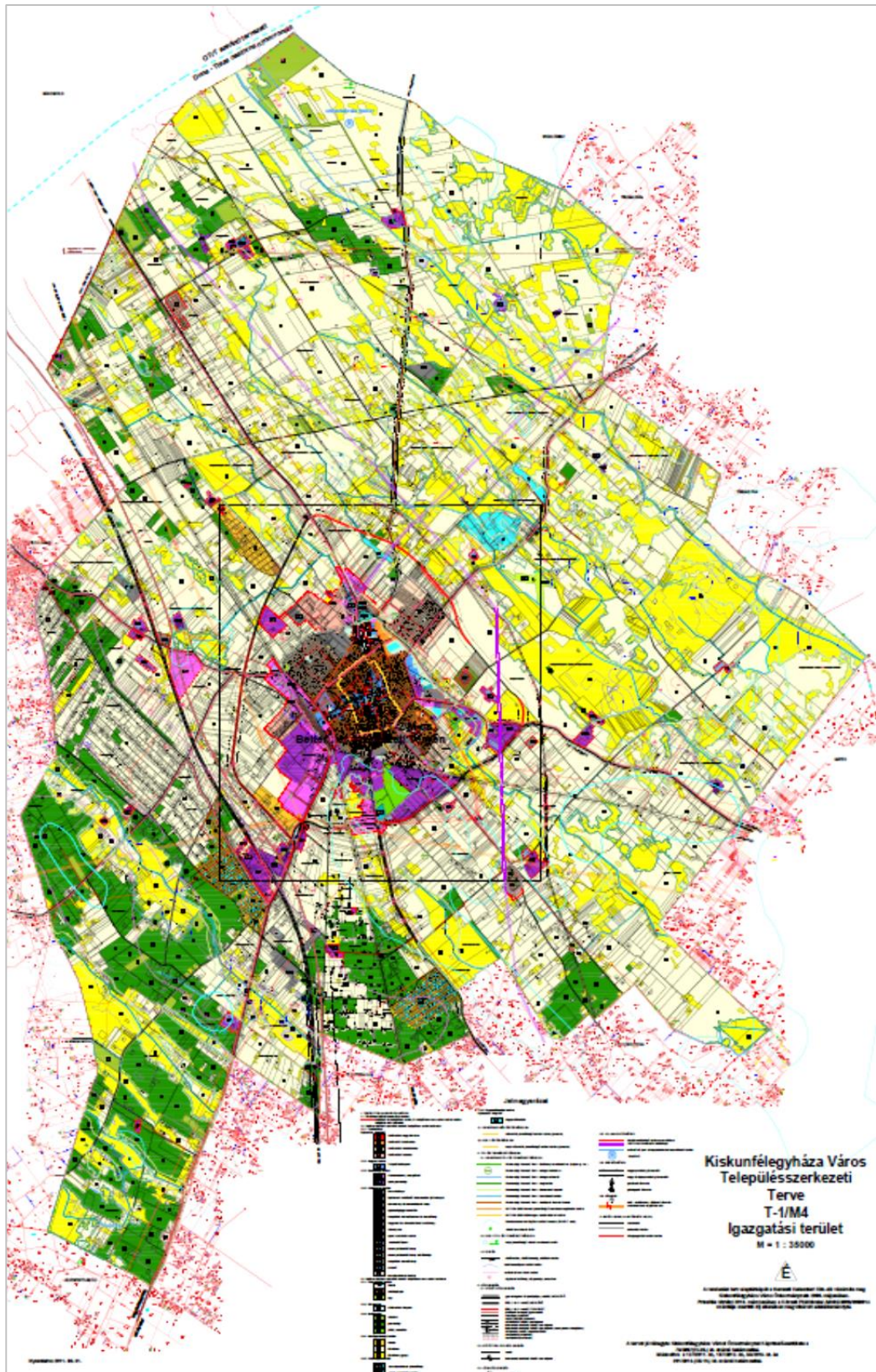
- Kerékpárút forgalmi hálózatfejlesztése a Szentesi út – Liget u.- Alpári út nyomvonalán megvalósult,
- Kijelölése a naperómű területének a szegregátum mellett megtörtént, még nem valósult meg.

Helyi értékvédelem

- Helyi értékvédelmi rendelet 39/2011. (XII. 01.) megteremtí a jogszabályi kereteket;
- Kiskunfélegyházi Értéktár 2013-ban jött létre a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény 3. §-a alapján, az abban meghatározott célból és feladatok ellátására.

7. térkép - Kiskunfélegyháza Településszerkezeti terve

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

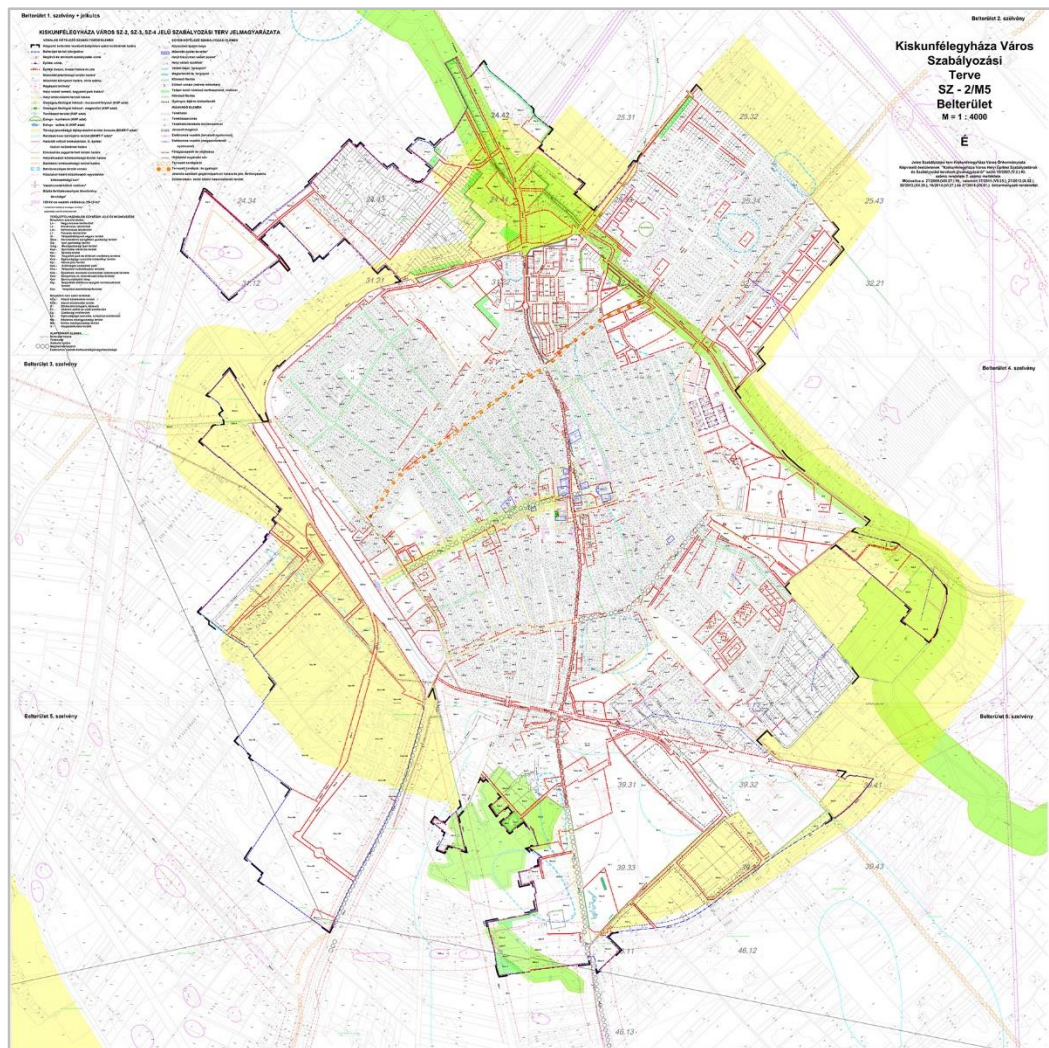
mapa

9. térkép - Kiskunfélegyháza Szabályozási terve, Belterület

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.7 A település társadalma

1.7.1 A népesség főbb jellemzői

1.7.1.1 Demográfia

Kiskunfélegyháza állandó és lakónépessége hasonlóan az országos és a Bács-Kiskun megyei tendenciához folyamatosan csökkent 2001 és 2011 között a KSH népszámlálási adataiból továbbszármaztatott adatok alapján. A város lakónépessége 2011-re a 2001-es 93,3%-ára csökkent, . A városban a lakó és állandó népesség közti különbségek hasonló mértékűek, mint amelyek az országos és megyei értékeknél figyelhetőek meg.

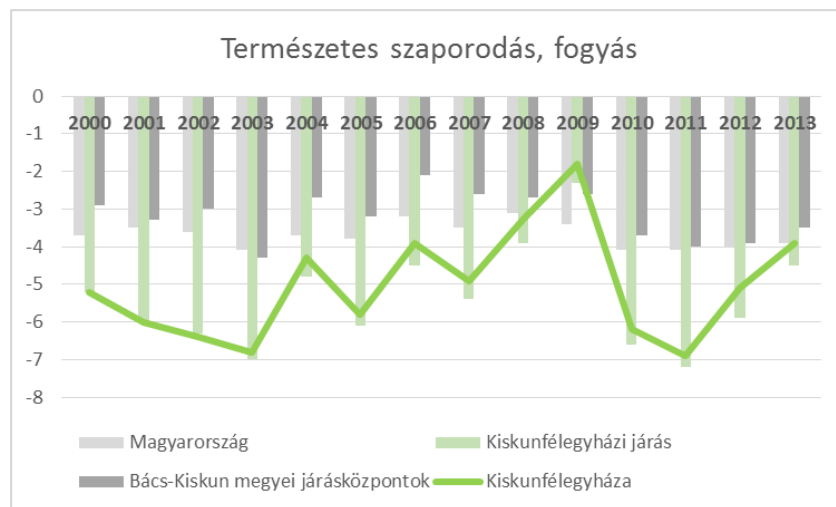
5. táblázat - Kiskunfélegyháza népességszám változása 2001-2011-2013

Adattípus	2001	2011	2013	Lakónépesség 2011 / 2001 (%)	Lakónépesség 2013 / 2011 (%)	Lakónépesség / állandó népesség 2001	Lakónépesség / állandó népesség 2011
Állandó népesség (város)	32 706	30 979	30 601			98,09	96,58
Lakónépesség (város)	32 081	29 918	29 340	93,3	98,1		
Állandó népesség (megye)	553 159	536 409	532 822			98,70	97,29
Lakónépesség (megye)	545 989	521 852	516 892	95,6	99,0		
Állandó népesség (ország)	10 270 425	10 092 081	10 051 837			99,07	98,41
Lakónépesség (ország)	10 174 853	9 931 925	9 877 365	97,6	99,5		

Forrás: KSH Területi statisztika, 2013

Összességében elmondható, hogy járási, megyei és országos viszonylatban is évek óta kevesebb az elveszületések száma, mint a halálozások száma, tehát társadalmunkban folyamatos fogyás mutatkozik. Kiskunfélegyházán a természetes fogyás tekintetében 2003-ban és 2011-ben figyelhető meg kiugróan negatív érték, azonban a vizsgált időszakban az átlagos értékek az országos és megyei tendenciákhoz képest is intenzívebb fogyást mutatnak.

2. ábra – Az egy főre jutó természetes szaporodás, fogyás egyenlege Kiskunfélegyházán (2000-2013) (fő)

Forrás: TEIR, Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás

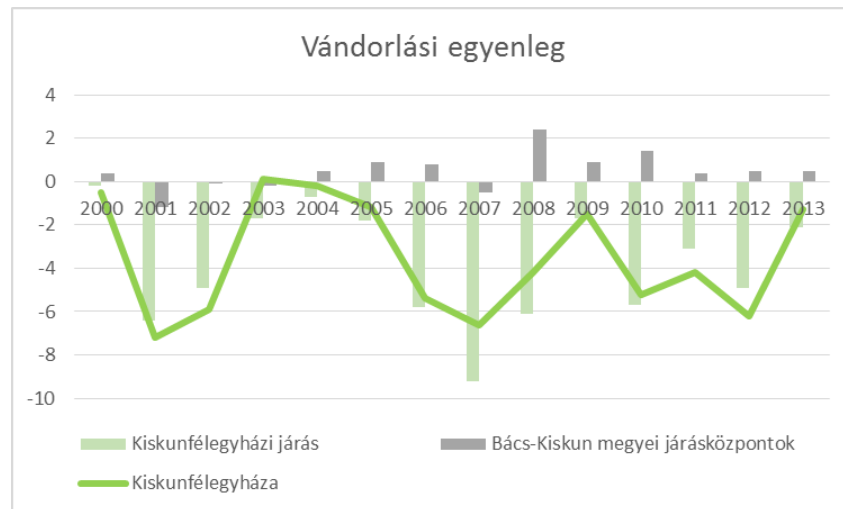
6. táblázat - Kiskunfélegyháza népmozgalmi adatai (2001-2011)

Adattípus	2001	2011
Élveszületések	281	240
Halálozások	472	448
Természetes szaporodás	-191	-208
Vándorlási különbség	-230	-127
Teljes népmozgalom (tényleges szaporodás)	-421	-335

Forrás: KSH Területi statisztika, 2013

A természetes szaporodási mutató a 2001. évi és a 2011. évi népszámlálási adatok alapján is negatív értékeket mutat. A vándorlási különbség ingadozó, de – ellentétben a Bács-Kiskun megyei járásközpontokra 2008. év óta jellemző pozitív vándorlási egyenlőssel - szintén negatív. A tényleges szaporodás tehát csökkenő mértékű, de negatív, vagyis előzőek alapján elmondható, hogy 2001. évi adatokhoz képest ugyan mérsékelt, de folyamatos a város népességének csökkenése.

3. ábra - Vándorlási egyenleg Kiskunfélegyházán (2000-2013)

Forrás: TEIR, Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás

7. táblázat - A népesség korösszetétele

Adattípus	2001	adott korcsoport részesedése – 2001 (%)	2011	adott korcsoport részesedése – 2011 (%)
-14	5 157	15,77	4 113	13,28
15-59	20 845	63,73	19 478	62,87
60-	6 704	20,50	7 388	23,85
Összesen:	32 706	100,00	30 979	100,00

Forrás: KSH Területi statisztika, 2013

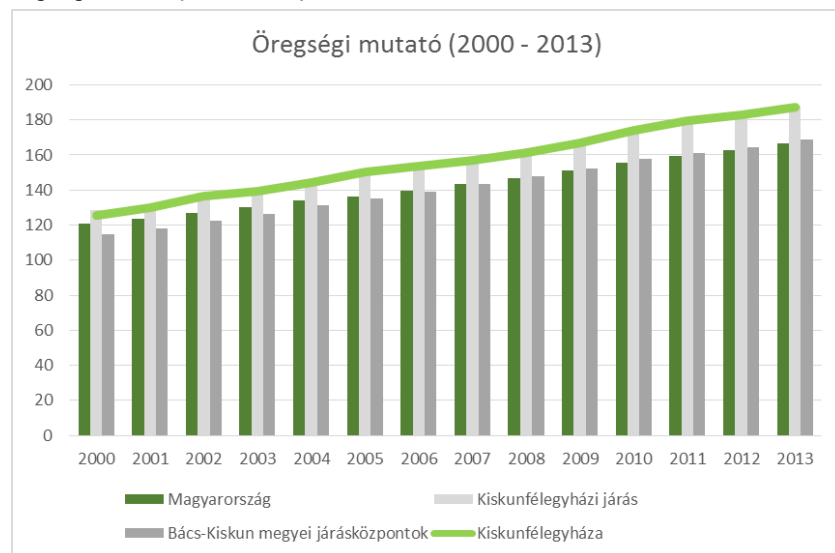
A fenti táblázatból megállapítható, hogy az aktív korúak és a 14 év alattiak aránya is kis mértékben csökkent 2001 és 2011 között, míg a lakónépességből a 60 év feletti arányának folyamatos emelkedése figyelhető meg. Tehát egyértelműen megállapítható, hogy a város lakosai körében a folyamatos fogyás mellett az elöregedés is jellemző.

Az eltartott népesség rátája az elmúlt években egy rögzített értéktől viszonyítva folyamatos és kismértékű ingadozást mutat, jelentős változás évek óta nem tapasztalható. 2011-ben Kiskunfélegyháza városában ez az érték 38,77 % volt, amely szinte megegyezik a Bács-Kiskun megyei 38,93 %-os értékkel.

A gyermeknépesség eltartottsági mutatója esetében folyamatos lassú csökkenés figyelhető meg az elmúlt évek tekintetében. A városban gyorsabban csökken a fiatalok száma, mint az aktív korúaké, így egyre kisebb mértékben ró terhet a munkavállalókra a gyerekek ellátása.

Az időskorúak száma az elmúlt években lassú, de folyamatos növekedést mutat, vagyis az aktív korúak számára kismértékben, de egyre nagyobb terhet jelent az időskorúak ellátása.

4. ábra - Öregségi mutató (2000 - 2013)

Forrás: TEIR, Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás

Az öregségi mutató idősoros adatait vizsgálva is megállapítható, hogy a mutató értéke évről-évre növekszik megfelelően az országos és a megyei trendnek, azonban a város öregségi mutatója minden évben meghaladja mind Magyarországot, mind pedig Bács-Kiskun megye értékeit.

A népesség nemek szerinti megoszlása 2001-hez képest nem változott, 2011-ben a városban: 53% nők, 47% férfiak aránya.

1.7.1.2 Nemzetiségi összetétel

Kiskunfélegyházán a roma kisebbség aránya a 2011. évi népszámlálási adatok szerint mindössze 0,9%, ami a 2001-es adathoz (0,6%) képest ugyan mutat egy elhanyagolható mértékű emelkedést, de arányuk így sem mondható jelentősnek, hiszen messze elmarad a megyei járásközpontok és az országos adatoktól.

A hazai nemzetiségek (német, szlovák, román, szerb, horvát) aránya is növekedést mutat a 2001-es és 2011-es adatok vonatkozásában, tíz év alatt 0,5%-ról, 1,1%-re emelkedett, de jelentősen a járás, a megye és az országos értékek alatt maradt. Alacsony számuk miatt a városban élő nemzetiségek miatt konfliktus nem alakult ki a városban.

1.7.1.3 Képzettség

Kiskunfélegyházán az iskolázottság aránya a Bács-Kiskun megyei járásközpontok és az országos értékeknél is alacsonyabb, mely a városban élők relatív magas átlagéletkorával magyarázható elsősorban.

Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában mutató értéke a két népszámlálás közötti időszakban nem változott számottevően (27,2-ről 27,4-re). A mutató értékének kismértékű emelkedése azonban ellentétes a megyei és országos tendenciákkal, értéke Kiskunfélegyháza esetében meghaladja mind a megyei, mind az országos értékeket azzal, hogy a lakosság legnagyobb része tartozik ebbe a csoportba.

Az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya jelentős növekedést mutat az utóbbi években 2001 – 2011 között 19,1%-ról 26,4%-ra emelkedett. A 2011. évi városi arány mely csaknem egyezik a megyeivel, viszont alatta marad az országos értékeknek.

Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők arányában az országos és megyei tendenciákkal összhangban csökkenés figyelhető meg.

Az egyetemi, főiskolai vagy egyéb oklevéllel rendelkezők száma a legalacsonyabb, de jelentős növekedés figyelhető meg az elmúlt években, hisz a 2001-es év 7,6%-os értéke 2011-re 12,2%-ra emelkedett, azonban mind az emelkedés mértéke, mind az ebbe a csoportba tartozók aránya elmarad a megyei és az országos adatokhoz képest.

8. táblázat - Kiskunfélegyháza lakossága iskolai végzettség szerint megyei és országos összehasonlításban (2001, 2011)

Adattípus	Vonatkozási terület	2001	2011	Változás 2011/2001 viszonylatában (százalékpont)
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában (%)	Kiskunfélegyháza	27,2	27,4	0,2
	Bács-Kiskun megyei járásközpontok	26,2	25,4	-0,8
	Magyarország	26,3	25	-1,3
Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)	Kiskunfélegyháza	19,1	26,4	7,3
	Bács-Kiskun megyei járásközpontok	19,6	26,5	6,9
	Magyarország	20,5	27,5	7
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)	Kiskunfélegyháza	25,1	22,3	-2,8
	Bács-Kiskun megyei járásközpontok	22,5	20,8	-1,7
	Magyarország	21,1	19,5	-1,6
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)	Kiskunfélegyháza	7,6	12,2	4,6
	Bács-Kiskun megyei járásközpontok	9,9	15	5,1
	Magyarország	9,8	15,5	5,7

Forrás: TEIR, Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezését támogató alkalmazás

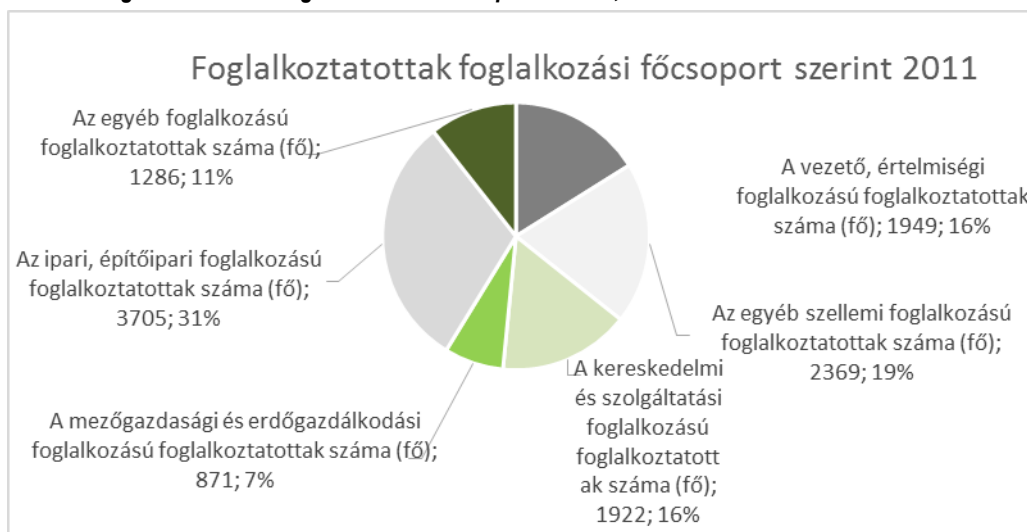

Kiskunfélegyháza lakosságának iskolai végzettségében összességében pozitív irányú változások figyelhetők meg a két népszámlálás közti időszakban, fontos azonban megjegyezni, hogy ezek a változások országos szinten is megfigyelhető tendenciák.

1.7.1.4 Foglalkoztatottság

Kiskunfélegyházán a foglalkoztatottainak jelentős része iparban, építőiparban dolgozott a 2011. évi népszámlálási adatok szerint (3 705 fő), amely az összes foglalkoztatott 31 %-át teszi ki. Az egyéb szellemi foglalkozású főcsoportba is jelentős számú (2 369 fő) foglalkoztatott sorolható. A városban meghatározó továbbá a vezető, értelmiségi foglalkoztatottak száma, melytől alig marad el a kereskedelmi és szolgáltatási ágazatban dolgozók aránya. A 15-64 éves népességben belül foglalkoztatottak aránya a 2001-es népszámlálás idején 56,5 % volt, amely kis mértékben meghaladta a Bács-Kiskun megyei járások átlagos értékét (54,5 %). 2011-re a foglalkoztatottak aránya a városban bár növekedett (58,9 %), azonban a növekedés mértéke nem volt olyan ütemű, mint a megyei járásközpontok esetében (58,3 %).

5. ábra - Foglalkoztatottak foglalkoztatási főcsoport szerint, 2011.

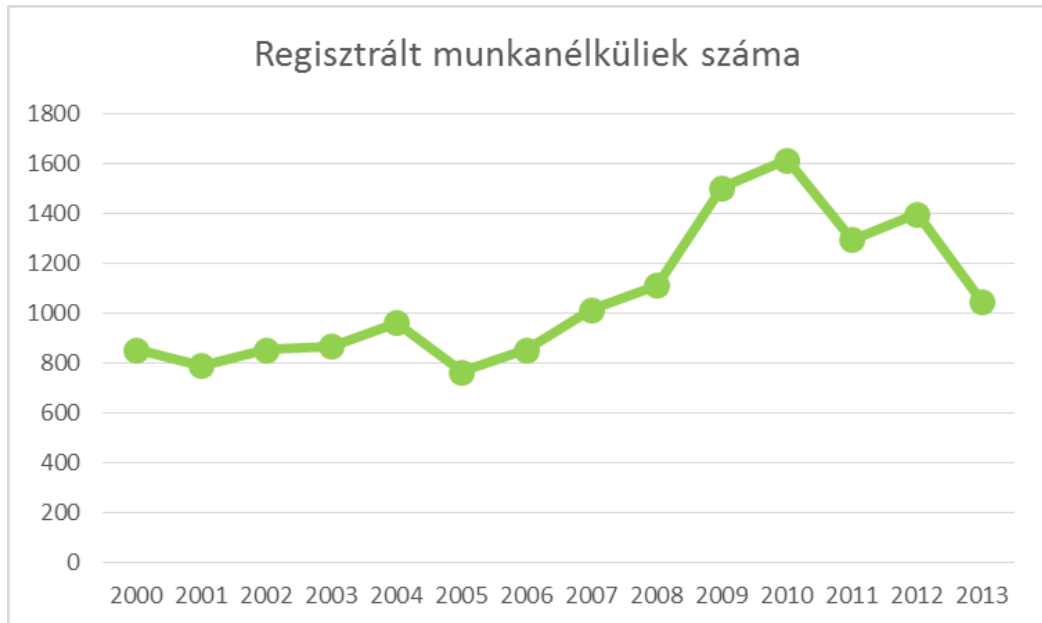

Forrás: TEIR

Munkanélküliek arányában jelentős változás nem mutatkozik, a 2001. évi 4,5% értékről 2011-re 4,8%-ra emelkedett. A regisztrált munkanélküliek számában 2000 és 2004 között lassú, folyamatos emelkedés volt megfigyelhető, 2005-ben ez az érték visszaesett, majd 2005-től újra növekedés figyelhető meg. A regisztrált munkanélküliek száma 2010-re csaknem megduplázódott 2000. évi értékhez képest. A 2010. évi kiugró értéket követően az elmúlt években számukban ingadozás figyelhető meg. Az ingadozás fő oka valószínűleg a helyi vállalkozások bővülése és az önkormányzat közmunkaprogramja. A közmunkaprogramban 3-400 főt foglalkoztatnak folyamatosan az utóbbi években.

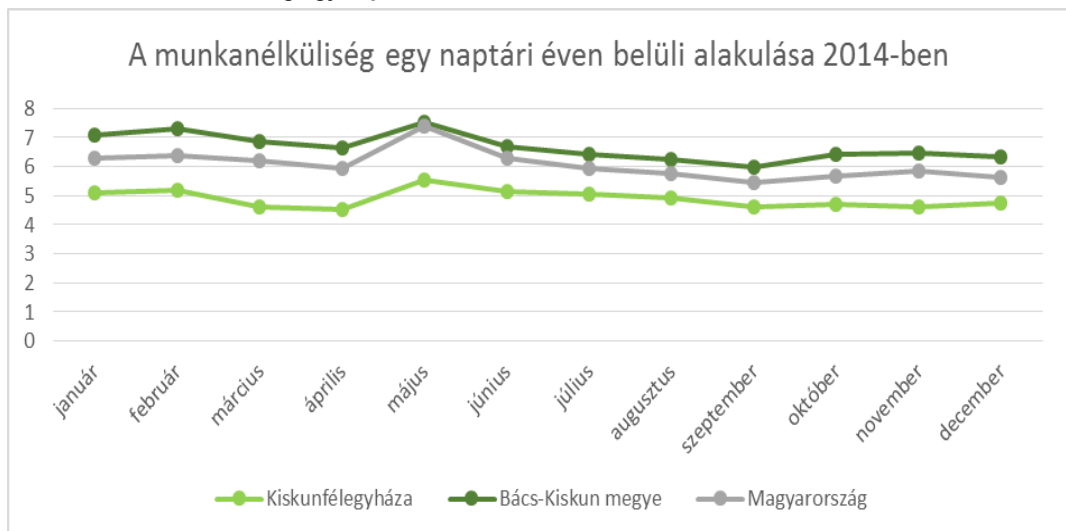
6. ábra - Regisztrált munkanélküliek száma (2000 - 2013)

Forrás: TEIR

A munkanélküliség éven belüli ingadozásának tekintetében a 2014-es éven belül az országos és a Bács-Kiskun megyei járásközpontok tendenciáját követték a kiskunfélegyházi adatok is.

7. ábra - A munkanélküliség egy naptári éven belüli alakulása 2014-ben

Forrás: TEIR

1.7.1.5 Jövedelmi viszonyok

A városban a száz lakosra jutó adófizetők száma az elmúlt években csak kismértékű ingadozást mutatott, mértéke egyaránt megegyezik a megyei járásközpontok és az országos értékekkel.

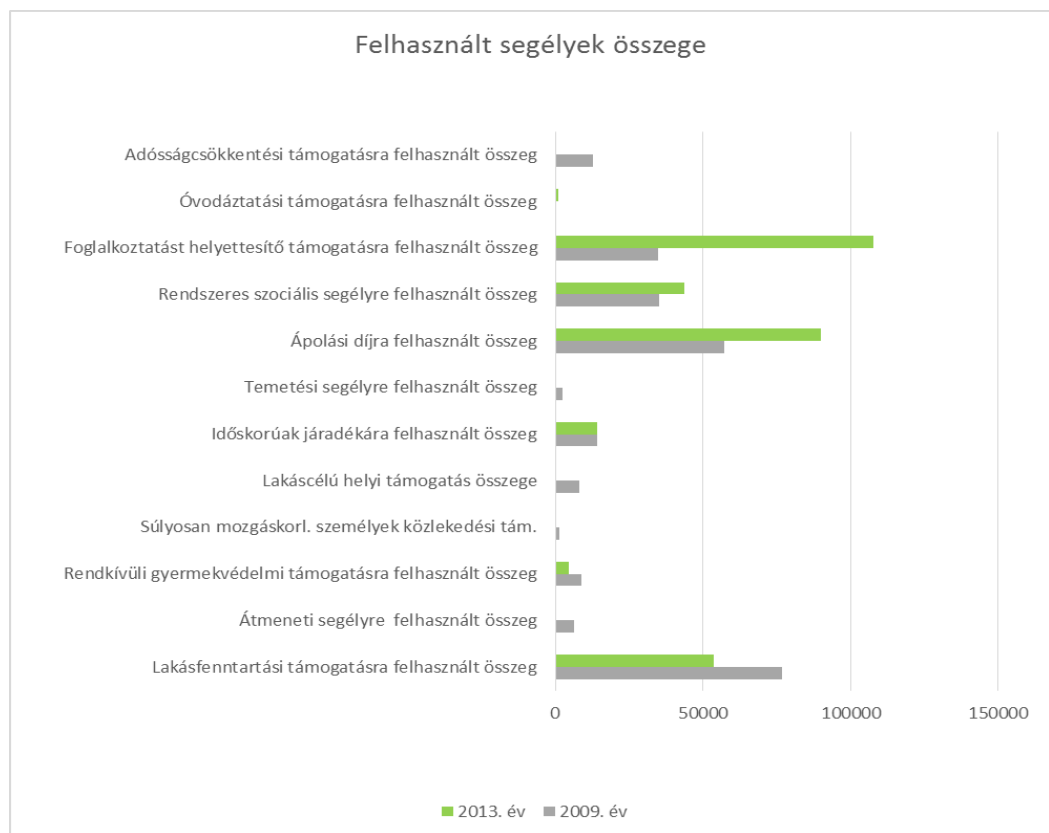
Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem tekintetében az elmúlt években folyamatos és egyenletes növekedés figyelhető meg, az elmúlt 10 évben több, mint duplájára emelkedett, a 2001. évi 272 427 Ft-ról, 2012-re 602 701 Ft-ra. A folyamatos emelkedés ellenére a városban élők jövedelme elmarad az országos és a megyei járásközpontok átlagától.

A rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 2011-ben 37,4%, ami meghaladja az országos értékeket, de alul marad a járási és a megyei járásközpontok értékeihez képest.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra felhasznált összeg 2013-ban kétszerese volt a 2009-es értéknek, azonban 2013-ban kiemelkedő értéket képvisel az ápolási díjra fordított összeg is. 2009-ben kiemelkedő volt a rendelkezésre állási támogatásra fordított összeg, mely 2013-ra teljesen megszűnt. A 2009. évi összeghez képest csökkent ugyan, de 2013-ban így is a harmadik legmagasabb lakásfenntartási támogatásra felhasznált összeg.

2013-ban legnagyobb számban rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek, az esetek száma meghaladja a 4000-et.

8. ábra - Felhasznált segélyek összege (2009, 2013)

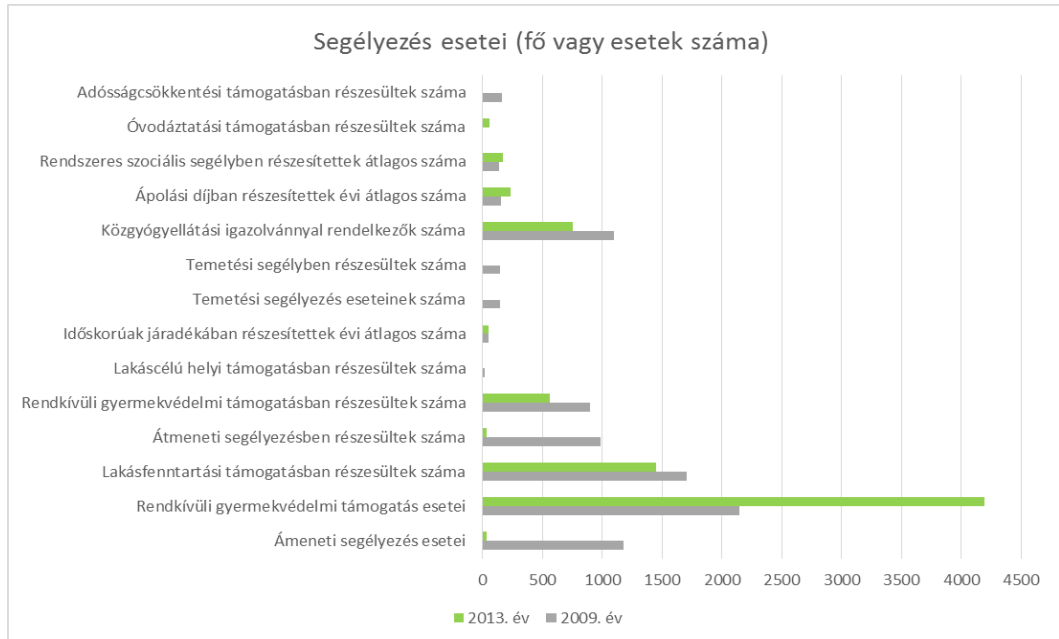

Forrás: TEIR

9. ábra - Segélyezés esetei (2009, 2013)

Forrás: TEIR

Az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.) módosítása értelmében a kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1. napjától a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- - aktív korúak ellátása,
- - időskorúak járadéka,
- - ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj),
- - közgyógyellátás (alanyi és normatív formák),
- - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Hatáskörváltás az aktív korúak ellátásában van, ennek keretében kétféle ellátástípust állapíthat majd meg a járási hivatal: a foglalkoztatást helyettesítő támogatást és új ellátásként az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

A rendszeres szociális segély elnevezésű támogatás megszűnik.

A módosítás érinti továbbá az alábbi ellátási formákat, mivel ezek 2015. március 1. napjától kikerülnek az Szt.-ből:

- lakásfenntartási támogatás,
- adósságkezelési szolgáltatás,
- méltányossági ápolási díj,
- méltányossági közgyógyellátás

2015. március 1. napjától a helyi önkormányzatok felelőssége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában, mivel egyéb támogatásról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás.

Az önkormányzatoknak a települési támogatásról rendeletet kell alkotniuk. Az önkormányzat maga dönti el, hogy a támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén, milyen összegű támogatást nyújt.

Az Szt. által meghatározott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. (A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond, illetve a nyújtható támogatás összegének meghatározására az önkormányzat jogosult.)

A szociális intézményrendszerben és ellátásokban bevezetett módosítások hatása csak később, a jelen megalapozó vizsgálatok lezárása után lesz nyomon követhető és elemezhető.

1.7.1.6 Életminőség

Az emberek életminőségét komolyan meghatározza, hogy milyen komfortfokozatú és ellátottságú lakásban élnek. 2011-ben a lakások 44%-a volt összkomfortos, mely közelíti a megyei 46%-os átlagot, ugyanakkor a komfortos lakások aránya (41%) kismértékben meghaladja a megyei átlagot (40%). A félkomfortos és komfort nélküli lakások aránya is a megyei átlag fölött van.

A lakások ellátottságát vizsgálva megállapítható, hogy a lakások 84%-a hálózati vízvezetékekkel, 63%-a közcsatornával és 88%-a vízöblítéses WC-vel el van látva, összességében a lakásokat felszereltség szerint vizsgálva a városi értékek alulmaradnak a megyei átlagos ellátottsági szinthez viszonyítva.

9. táblázat - Háztartások, családok életkörülményei (2011)

	2011	
	város	megye
	az összes háztartás %-ában	
Háztartások összesen:	14 528	239 193
háztartások a lakás komfortossága szerint		
összkomfortos	43,5	46,0
komfortos	41,1	40,3
félkomfortos	4,9	4,2
komfort nélküli	9,1	8,8
szükség- és egyéb lakás	1,4	0,6
háztartások a lakás felszereltsége szerint		
hálózati vízvezetékekkel	83,5	85,6
házi vízvezetékekkel	11,8	9,2
meleg folyóvízzel	89,5	89,4

	2011	
	város	megye
	az összes háztartás %-ában	
közcsonnával	62,7	54,1
házi csatornával	32,6	40,8
vízöblítéses WC-vel	87,6	88,8

Forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás

1.7.2 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A településen a nemzetiségek aránya alacsony, így ebből fakadó társadalmi konfliktusok nem jellemzőek a városban, azonban a roma népesség esetében megállapítható, hogy a családok jelentős része nem rendelkezik saját ingatlannal, főként önkormányzati bérlakásokban élnek. Érdeemes továbbá megemlíteni, hogy a város lakosságának körülbelül 10 %-a tanyán él, ez az arány magasnak tekinthető, megközelítőleg 3 500 főt jelent.

1.7.3 Települési identitást erősítő tényezők

1.7.3.1 Történeti és kulturális adottságok

A Duna-Tisza köze homokhátságára a tatárok elől menekülő kunokat IV. Béla király telepítette le 1239-ben. A nomád életmódot folytató kunok katonai szolgálataikért cserébe IV. László királytól jelentős kiváltságokat, jogszolgáltatási és igazgatási autonómiát kaptak. A XIV. században, az időközben letelepedett, keresztény hitre tért népesség az Alföld magyarok által gyéren lakott területein, többek között Félegyháza környékén élt.

Létezését először 1389-ben kelt királyi oklevél említi "Feledhaz" néven. E középkori falut és a környékén levő kun földek egy részét Zsigmond király feleségének Borbálának ajándékozta, ettől kezdve az itt lakókat királynéi kunoknak tekintették. 1526-ban az országra támadó török seregek elpusztították, s a vidék több mint 200 évre lakatlan pusztává változott.

A török kiűzése után a terület a Német Lovagrend birtokába került. A Lovagrend a lakatlan terület benépesítését 1743-ban engedélyezte. Félegyháza 1743-dik évi megtelepítőinek 60%-a a Jászságból, és a Kunságból, 40%-a az ország más vidékeiről származott. 1745-ben - mint a Jászkun Kerület egyik települése - a község részt vett a jászkun redemptióban s a hajdani kun kiváltságok folytatásaként igazgatási és jogszolgáltatási önkormányzatot, szabadparaszti jogállást nyert.

A település lakóinak személyes szabadsága, a tulajdon szabad bírhatása, és az önkormányzat következtében kibontakozó fejlődés nagy vonzerőt gyakorolt a későbbi beköltözőkre. Félegyháza népessége a telepítő 219 családról 100 év alatt 1 089 családra 17 000 személyre gyarapodott.

A fő közlekedési utak melletti község 1753-ban már 8 kiskun település és 34 pusztát igazgatási és bírósági központja. 1774-ben elnyert mezővárosi szabadalma évi 4 országos vásár megtartását engedélyezte, ami tovább növelte központi szerepkörét és vonzását.

A gyorsan fejlődő város gazdasági életét a földművelésre és a nagymértékű külterjes állattartásra alapozta. Szélmalmok sora örölte a jó minőségű gabonát, fejlődött a kereskedelem és a céhes ipar. A városközpont arculatát ma is meghatározza az 1772-ben épült kereskedőház és a hajdani mészárszék klasszicista épülete.

A városiasodó település tornácos, kúria jellegű, paraszt-polgári házait, fésűs beépítési módját, a század végén - a városközpontban és a Kossuth utcán - díszes emeletes házak, zárt soros építési mód váltotta fel.

1876-ban a kiváltságos Kiskun Kerület beolvadt a vármegyékbe, de Félegyháza, járási székhelyként továbbra is megtartotta központi szerepkörét, amelyet kiépülő iskolahálózata és a század végére kialakult vasúti csomópont jellege tovább erősített.

Korszerű üzlethálózat alakult, egyre nagyobb teret nyertek a részvénytársaságok: elsőként a gőz és villanymalmok és a pénzintézetek. A századforduló évtizedeiben Félegyháza "iskolavárossá" fejlődött, s jelentős részt vállalt a régió tanító- és tanítónőképzésében, a gimnáziumi és ipari oktatásban. Polgári leányiskolája 1895-től 50 éven át működött. A két világháború között nagymértékben fejlődött az elemi népiskolai hálózat, különösen a nagyhatárú település tanyai iskolahálózata.

Kiskunfélegyháza lakossága 1949-ben 31 470 fő. A városiasodás gazdasági alapját nagyobb részben továbbra is a mezőgazdaságban, kisebb részben az állami ipari üzemekben megtermelt jövedelem biztosította. Tovább fejlődött az infrastruktúra. A városközpont-hoz csatlakozó többszintes épületek csoportos elhelyezésével kialakultak a lakótelepek. Szélesebb körű lett az egészségügyi ellátás.

Kiskunfélegyháza, mint járásközpont kulturális téren is kiemelkedő a járási települések között. Legfontosabb látnivalói a Kiskun Múzeum, Móra Ferenc szülőháza, valamint a számos műemléki jellegű, helyi, illetve országos védettség alatt álló épület. Speciális helyzetet teremt a város kulturális kínálata szempontjából Kecskemét közelsége. A város nem kíván versenyezni a megyeközpont által kínált lehetőségekkel, inkább azokat kiegészítve nyújt lehetőséget a térségbe látogatók számára.

1.7.3.2 Civil szerveződések

Kiskunfélegyháza városára jellemző a rendkívül sokszínű és sokrétű civil szerveződés, amit jól mutat a civil szervezetek nagy száma is (a működő szervezetek száma meghaladja a százat). Ezek a szervezetek a közösségi élet szinte minden területét lefedően megtalálhatóak a városban: egészségügy, oktatás, sport, kultúra, népművészet, hagyományőrzés, érdekképviselés, hitélet, szabadidős tevékenységek, stb.. A közép és hosszú távú településfejlesztési célok meghatározásakor tehát egyértelműen van kikre építeni a civil szervezeteket tekintve. A város célja, hogy minél szélesebb körben együtt tudjon működni velük és be tudja vonni őket a városi rendezvények széles skálájába, lehetőséget biztosítva nekik a bemutatkozásra.

A civil szervezetek és tevékenységeik részletes bemutatása nagy számokra való tekintettel a 2. számú mellékletben szereplő táblázatban található.

Jó az együttműködés a város és a civil szervezetek között, az önkormányzat minden évben új pályázati kiírást jelentet meg a civil szervezetek működésének támogatása céljából, a keretösszeg nagysága évente változó, 2015-ben 13 millió Ft. Azon szervezetek, amelyek vállalatokat tesznek (pl. rendezvényekre), ezen vállalatok teljesítésére is fordíthatják a támogatást.

1.8 A település humán infrastruktúrája

1.8.1 Humán közszolgáltatások

1.8.1.1 Oktatás

Óvodák

Az óvodai férőhelyek száma 2001-től 2009-ig folyamatosan és egyenletesen csökkent, 2009-ben elindult egy lassú növekedés, ami két év múlva újra csökkenni kezdett, tehát megállapítható, hogy az óvodai férőhelyek száma erősen ingadozik a vizsgált időszakban. 2013-ban a városban 1 017 óvodai férőhely állt rendelkezésre.

A férőhelyek számának ingadozását az okozza, hogy az óvodai ellátás korábban kistérségi társulás keretében történt, ekkor a településhez tartozott a Gátéri és Petőfiszállási óvoda is. A társulás megszűntével az óvodai férőhelyek is csökkentek, továbbá óvodai csoportokat és óvodákat szüntetett meg az önkormányzat.

Az óvodák kihasználtsága 2001-től stagnál, nem figyelhetünk meg jelentősebb és kiemelkedő eltéréseket.

Önkormányzat által működtetett óvodák:

- Kiskunfélegyházi Napköziotthonos Óvoda:
  - Dózsa György úti telephely;
  - Bercsényi úti telephely;
  - Platán utcai telephely;
  - Móra utcai telephely;
  - Szegedi úti telephely;
  - Desseffy utcai telephely;
  - Nagyszőlő úti telephely;
  - Darvas téri telephely;
  - Tegez úti telephely;

Egyház által működtetett óvoda:

- Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium

Alapítvány által működtetett óvoda:

- Félegyházi Waldorf Óvoda és Iskola

Mind az önkormányzati, mind az egyházi, alapítványi fenntartású óvodák 100 %-os kihasználtsággal működnek. A Dózsa utcai, a Móravárosi és a Nagyszőlő úti óvodában történek felújítások. Alapvetően infrastrukturális, minőségi fejlesztésekre van szükség az intézményekben, nem pedig férőhelybővítésre. Az önkormányzati fenntartású óvodák közül a Szegedi úti óvoda állapota a legrosszabb, ezen intézmény esetében felmerült a felújítás helyett az új épület építésének szükségessége.

Általános iskolák

A városban az általános iskolában tanulók száma folyamatos, egyenletes csökkenés következtében a 2001. évi 3 060 főről 2012. évre 2 226 főre csökkent. Az általános iskolai képzésben résztvevők létszámában 2013-ban növekedés figyelhető meg, így ebben az évben összesen 2 291 fő vett részt általános iskolai képzésben. Más településekről bejáró általános iskolában tanulók átlaga az elmúlt években ingadozott, 2013-ban arányuk 6,9%, ami elmarad a megyei járásközpontok és az országos értékektől is.

A KLIK által fenntartott iskolák:

- Batthyány Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola;
- Darvas József Általános Iskola;
- József Attila Általános Iskola Deák Ferenc úti kirendeltsége;
- József Attila Általános Iskola Platán Utcai Tagintézménye;
- József Attila Általános Iskola Gátéri Széchenyi István Tagintézménye;
- Dózsa György Általános Iskola;
- Göllész Viktor Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény;

Egyházi fenntartású iskolák:

- Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium;

Alapítványi fenntartású iskolák:

- Félegyházi Waldorf Óvoda és Iskola;

Az általános iskolák átlagosan 80 %-os kihasználtsággal működnek.

Középiskolák

A nappali tagozatos középiskolai tanulók száma 2001-től folyamatos ingadozást mutat, azonban a 2001. évi 2 637 főről a tanulók létszáma 2013-ra 2 517 főre csökkent. A más településről bejáró középiskolai tanulók száma jelentős, 50,1%-os értéket mutat 2013-ban, ez az érték meghaladja, mind a megyei járásközpontok 41,%-os mind az országos 42,4%-os értékét. Kiskunfélegyházán a 2008-as év 41,3%-os értékéhez viszonyítva is jelentős növekedésnek tekinthető a 2013. évi magas arány.

A KLIK által fenntartott iskolák:

- Móra Ferenc Gimnázium

Az Önkormányzat által fenntartott iskolák:

- Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Kossuth Lajos Szakközépiskolája
- Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Közgazdasági Szakközépiskolája

A Vidékfejlesztési Minisztérium által fenntartott iskola:

- Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola

Egyházi fenntartású iskolák:

- Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium
- Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Petőfi Sándor Tagintézménye

Kollégiumok:

- Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény Kossuth Lajos Középiskola, Szakiskola és Kollégium (fogadják a Közgazdasági Szakközépiskola diákjait is)
- Kiskunfélegyházi Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium
- Constantinum Katolikus Intézmény (ellátja a nem egyházi fenntartású iskolák tanulóit is)
- Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium

A kollégiumok minden évben 100 %-os kihasználtság mellett működnek, valamint további férőhely bővítésre is mutatkozik igény.

Az utóbbi 7 évben az alábbi jelentősebb beruházások valósultak meg:

A korábbi Többcélú Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény Batthyány Lajos Általános Iskolájában megújult az intézmény egy új emelet ráépítésével, így ide kapcsolódott be a művészetoktatás is (Alapfokú Művészetoktatási Intézmény). A Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény Kossuth Lajos Középiskola, Szakiskola és Kollégium szintén pályázati forrásból újult meg, valamint a József Attila Általános Iskola, mint székhelyintézmény is korszerűsítésre került. Viszont a volt önkormányzati fenntartásban lévő, most KLIK által fenntartott intézmények nagy része rendkívül rossz állapotban van.

Felsőoktatás:

A városban nincsen felsőoktatási intézmény, így a fiatalok többsége Budapestre és Szegedre jár egyetemre, főiskolára.

1.8.1.2 Egészségügy

Alapellátás

Alapellátás

Kiskunfélegyházán tizenhárom felnőtt háziorvos és hat gyermek háziorvos, valamint kilenc fogorvos végzi az alapellátást. A városban tizenhat álláshelyen látják el a védőnői tevékenységeket, valamint tizenkettő gyógyszerész található.

A városban az ügyeleti ellátást az Emergency Service Kft. végzi, valamint egy mentőállomás található.

Kiskunfélegyházi Városi Kórház és Rendelőintézet

A Bács-Kiskun Megyei Kórház telephelyeként működő tagintézmény az önkormányzat tulajdonából állami fenntartásba került.

Az intézményben emelt szintű, gyógyfürdővel összekapcsolt mozgásszervi és kardiológiai rehabilitációs ellátás működik. A gyógyfürdő egységbe foglalja a fürdőgyógyászati kezelésekkel együtt működő elektroterápiás eljárásokat és gyógytorna foglalkozásokat.

A rehabilitációs osztályon kardiológiai (20 ágy), és mozgásszervi betegek (52 ágy) ellátása történik. Az intézményben továbbá lehetőség van krónikus belgyógyászati betegségben szenvedő betegek gyógyítására (127 ágy). Hamarosan további 32 mozgásszervi betegségben szenvedő beteg számára helyet adó osztály kerül átadásra a kórház épületében.

A járóbeteg ellátást lebonyolító szakrendelések széles köre található az intézményben:

- Belgyógyászat,
- Bőrgyógyászat, Bőr- és nemi beteg gondozó,
- Diabetológia,
- ECHO kardiográfiai diagnosztika,
- Fül-orr-gégészet,
- Ideggyógyászat,
- Kardiológia EKG és Holterdiagnosztika,
- Onkológia,
- Ortopédia,
- Reumatológia,
- Röntgen, radiológia, ultrahang, mammográfia,
- Urológia,
- Tüdőgondozó,
- Tüdőszűrő,
- Mozgásszervi rehabilitációs szakrendelés,
- Szemészet,
- Vervétel,
- Audiológia,
- Endokrinológia,
- Gasztroenterológia,
- Csecsemő- és gyermekgyógyászat,
- Pszichiátria, Pszichiátriai gondozó,
- Addiktológiai gondozás,
- Általános szülészeti-nőgyógyászat,
- Terhes tanácsadás - orvosi (nem védőnői),
- Nefrológia,
- Proktológia,
- Általános sebészet, traumatológia,

- Gyermeksebészet,
- Fürdőgyógyászat,
- Általános fizioterápia, gyógytorna,
- Üzemorvos,
- Sportorvosi szakrendelés,
- Patológia,

Megállapítható, hogy az egészségügyi alapellátás széles köre érhető el a településen, mely alkalmas a város és vonzaskörzetének ellátására.

1.8.1.3 Szociális közszolgáltatások

Bölcsődék

A városban önkormányzati fenntartás alatt két tagintézménnyel működik bölcsőde, a működő bölcsődei férőhelyek száma 2000-től 2012-ig változatlanul 110 fő, 2013-ban számuk 123 főre emelkedett. Az egy működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések száma 2000 óta folyamatosan minden évben meghaladja az 1 főt, azonban a 2013 évi bővítésnek köszönhetően az értéke csökkent a korábbi évekhez viszonyítva.

Kiskunfélegyházán a gyermekjóléti és szociális szolgáltatási feladatokat két intézmény látja el, mind a kettő az önkormányzat fenntartásában.

Szivárvány Személyes Gondoskodást nyújtó Intézmény

Az intézmény négy telephelyen működik a városban, alap és szakellátást biztosítva a város rászoruló lakói számára.

Étkeztetés: legalább napi egyszeri meleg étkezéssel gondoskodik az intézmény a jogosultság fennállása esetén, önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint.

Házi segítségnyújtás: gondoskodik azon időskorú lakosokról, akik maguk ellátására nem képesek és az intézmény által megállapított gondozási szükséglettel rendelkeznek.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: otthonukban élő, szociális vagy egészségi állapotuk miatt rászoruló időskorú vagy fogyatékos személyek számára nyújt ellátást, akik a segélyhívó készülék megfelelő használatára képesek, az esetlegesen felmerülő krízishelyzetek elhárításával.

Nappali ellátás: otthonukban élő, idős koruk, szociális helyzetük vagy mentális állapotuk miatt, magukat részben vagy egyáltalán ellátni nem képesek számára biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.

Tanyagondnoki rendszer: tanyasi lakott helyek intézményi hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, egyes alapellátásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, az elszigeteltség feloldása. Alapszolgáltatási feladatok keretén belül a tanyagondnoki szolgálat segítséget nyújt az ellátottaknak, hogy képesek legyenek otthonukban, mentális állapotukból, vagy egyéb okokból származó problémáik megoldásában. A tanyagondnoki szolgáltatás térítésmentes.

Amennyiben a rászoruló személyek életkoruk, egészségi állapotuk vagy szociális helyzetük miatt a fenti alapszolgáltatásokat nem tudják igénybe venni, lehetőségük van tartós bentlakásos idősothoni ellátását igénybe venni.

Fogyatékos személyek nappali intézménye: nappali ellátásban részesíti az értelmi fogyatékos, a gyengén látó, a nagyothalló, siket, mozgáskorlátozott, a Down-szindrómás, autista, pszichiátriai beteg, skizofrén beteg, beszéd fogyatékos, DMP (progresszív izomsorvadásos) személyeket. Állapotukat különböző foglalkozások és terápiák (gyógytorna, munkaterápia, zeneterápia, magatartás- és viselkedésterápia, kreatív foglalkoztatás, mozgásfejlesztés) keretében próbálják javítani.

Fogyatékos személyek Otthona: azon személyeknek nyújt ápolást és gondozást, akik egészségi vagy szociális helyzetük miatt a nappali ellátásnál komplexebb és folyamatos ellátást igényelnek.

Idősek Klubja: nappali ellátást biztosít a város idősei számára, különböző foglalkozások, illetve mozgásfejlesztési és személyiségfejlesztési terápiák biztosításával.

KAPOCS Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény

Az intézmény hat település vonatkozásában lát el gyermekjóléti és szociális szolgáltatásokat, Kiskunfélegyházán öt telephelyen működik, hét önálló szakmai egységgel.

Családsegítés: a krízishelyzetben lévő, szociális vagy mentális problémákkal, életvezetési nehézségekkel küzdő személyek és családok részére nyújt segítséget. Feladata az életviteli-, családi-kapcsolati-, mentális-, gyermeknevelési-, anyagi problémák, valamint foglalkoztatással, egészségkárosodással és bántalmazással kapcsolatos problémák ügyeinek intézése.

Gyermekjóléti szolgálat: célja a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése. Ennek érdekében, tájékoztatást ad a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, segíti a támogatásokhoz való hozzájutást, családtervezési, életvezetési, pszichológiai, jogi, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó prevenciós tanácsadásokat nyújt, illetve megszervezi az ezekhez való hozzájutást, tanácsokkal látja el és támogatja a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat.

Helyettes szülő: a családban élő gyermek átmeneti gondozását biztosítja saját otthonában, az intézmény által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján.

Családok átmeneti otthona: 40 férőhellyel ideiglenes bentlakást biztosít gyermekek és szüleik számára. Azok a szülők vehetik igénybe, akik krízis, bántalmazás, fenyegetés miatt védelemre szorulnak, azok a családok, akik otthontalanná váltak és válsághelyzetben lévő várandós anyák.

Hajléktalan ellátás: igénybe veheti minden a Magyarország közigazgatási területén élő 18. életévét betöltött magyar állampolgár, aki állandó vagy ideiglenes lakcímmel nem rendelkezik, vagy nincs rendszeres és biztonságos lakhatási lehetősége. Az ellátás keretein belül az alábbi lehetőségeket lehet igénybe venni

- éjjeli menedékhely – 125 férőhellyel
- átmeneti szállás – 14 férőhellyel
- nappali melegedő – 100 férőhellyel
- népkonyha – 50 adagszámmal

A KAPOCS Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény fejlesztése során az egyik bölcsőde épülete és a családok átmeneti otthona 14 millió Ft-os önkormányzati forrásból felújításra került. Az intézmény Hunyadi utcai központi épülete beázik, felújítása szükségszerű. A hajléktalanszálló egy, a szegregátum területén lévő korábbi általános iskola épületéből került kialakításra, így ennek felújítása szintén esedékes.

A Szivárvány Személyes Gondoskodást nyújtó Intézmény Tóth Kálmán utcai épülete felújításra került (idősek napközi otthona, és az étkeztetés), azonban a Nádasi és Csanyi utcai telephely felújításra szorul. A Csanyi úton mosoda került felújításra, új gépeket is vásárolt az önkormányzat önerőből, 16 millió Ft értékben.

1.8.1.4 Közösségi művelődés, kultúra

Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ

Városi könyvtár – Hattyúház

A Petőfi-emlékhely, a Hattyúház 1952 óta ad otthont a városi könyvtárnak. Az épületen jelentősebb felújítást 1966 óta nem végeztek, így az épület állaga erősen leromlott volt. A Hattyúház közel 470 millió támogatásból két lépcsőben újult meg, első lépésként 2007-ben egy új épületszárny épült, majd 2008-ban az épület külső és belső felújítása is megtörtént. Ennek a beruházásnak köszönhetően ma már egy korszerű könyvtár szolgálja ki az olvasni vágyók igényeit, 2 000 m² területen. Az új épület rendelkezik felnőtt kölcsönzővel, folyóirat-olvasóval, olvasóteremmel, valamint „gyermekbirodalommal”. A Hattyúházban található a Helyismereti gyűjtemény, a médiatár és az internetes részleg. A könyvtár rendezvény terme, kamaraterme és kiállítóterme kiállításoknak, irodalmi eseményeknek és könyvbemutatóknak biztosít helyet.

A könyvtár kiemelt rendezvényei: Magyar Kultúra Napja, Internet Fiesta, Költészet Napja, Városlapítók Napja, Ünnepi könyvhét, Könyves Szombat, Petőfi- és Móra rendezvények, Hattyúkerti zenés esték.

Gyermekprogramok közül kiemelendők: Himnusz- és Szózatmondó verseny, Kazinczy-szépolvásó verseny, Weöres Sándor szavalóverseny, Születés Hete, nyári olvasó- és helytörténeti táborok, őszi mesemondó találkozók, Betűbölcső rendezvények.

A könyvtár helyismereti gyűjteménye fontos a helytörténeti kutatók, a diákság és az önkormányzat számára, rendszeresen és gyakori jelleggel veszik hasznát a gyűjteménynek.

Művelődési Központ Ifjúsági és Közösségi Ház

A Művelődési Központ Ifjúsági és Közösségi Ház 2008 óta az intézmény főépületében a régi Korona Szálló épületében helyezkedik el. Az épület aulájában első sorban grafikai kiállításokat rendeznek, a 260 fős színházterem otthont ad színházi és pódiumi előadásoknak, koncerteknek, konferenciáknak, nagygyűléseknek, értekezleteknek, bemutatóknak, filmvetítéseknek. Mobilrendszerének köszönhetően könnyen átrendezhető kiállítások, állásbörzék, bálók megrendezésére is. Tanfolyami és foglalkoztató termek használatát a Korona utcai Karrier Központ teszi lehetővé.

Legfontosabb rendezvényei: Miénk itt a tér, Libafesztivál, Szent Iván éji mulatság, Múzeumok éjszakája, Luca napi rendezvények. Rendszeresen szerveznek az intézménybe táborokat, civil szervezetek számára is találkozási helyet nyújt.

Kiskun Múzeum

A Kiskun Múzeumot Szalay Gyula a helyi gimnázium sokoldalú tanára javaslatára Kiskunfélegyháza városa alapította 1902-ben. Az egyre gyarapodó gyűjtemények 1939-ben kerültek az egykori Kiskun Kapitányság székházába. A hatalmas barokk épületegyüttes méltó helye, őrizője és bemutatóhelye a város és a Kiskunság múltjának. A főépület és a tömlőc, amely egykor helyet adott a Kiskunság közigazgatási ügyintézésének és a kerület rabjait tartották fogva, 1794-ben nyerte el mai formáját.

Az első kiállítást ebben az épületben 1942-ben nyitották. Jelenleg hét állandó kiállítással várja a látogatókat és évente 10-12 időszakos tárlattal hívják fel a figyelmet ritkaságokra és jeles alkalmakra.

A főépületben képzőművészeti, régészeti, történeti, néprajzi állandó kiállítások, időszakos kiállítás és konferenciaterem található. A Kapitányság hajdani egyemeletes tömlőce ma börtönmúzeum, az egykori börtönudvaron faragott útmenti kereszték és a Pajkos-Szabó-féle szélmalom látható.

A Kiskun Múzeum közművelődési munkájával igyekszik megnyerni mind a helybeli, mind az átutazó közönséget. Konferenciákkal, ismeretterjesztő előadásokkal, rendezvényekkel, hangversennyel gyermekeknek és családjuknak szóló Múzeumi Játsházzal, helyismereti vetélkedőkkel teszik élvezetessé a múlt megismerését.

Kiskun Múzeum állandó kiállításai:

- Megőrződött múlt (régészeti kiállítás),
- Kiskunfélegyháza évszázadai (történeti – néprajzi kiállítás),
- Holló László festőművész tárlata,
- A Kiskunság vallási élete,
- Büntetéstörténeti emlékek,
- Pajkos-Szabó-féle szélmalom,
- Árpád-kori veremház rekonstrukció.

A Kiskun Múzeum tagintézményeiként működik a város két muzeális kiállítóhelye – a Móra Ferenc Emlékház és a Petőfi Sándor Emlékház.

Móra Ferenc Emlékház

A mai Móra Ferenc utcai házban született Móra Ferenc, a XX. századi magyar próza klasszikusa 1879. július 19-én, melyet az udvari homlokzaton a bejárati ajtó mellett emléktábla jelez.

A lakóház a 19. század közepén épült, téglalap alaprajzú, nádtetős épület. Népi műemlék. A belső háromszobás, közepén a szabadkéményes konyhának pitvara van. Ebből nyílik egy-egy szoba. A hátsóban található a konyhából fűthető kemence.

Az épületet 1972-ben felújították, ekkor alakították ki az író munkásságát bemutató emlékhelyet. Állandó kiállítása a Móra Ferenc Emlékiállítás.

Az első, nagyobbik szobában irodalomtörténeti gyűjtemény kapott helyet, benne az író szülővárosa iránt érzett ragaszkodását tanúsító helytörténeti anyag. Móra Ferenc életútját tablók és személyes tárgyai mutatják be.

Az író édesanyjának szabadkéményes konyháját idézi a korabeli edényekkel, háztartási, ill. a kenyérsütéshez szükséges eszközökkel berendezett helyiség. A hátsó szobában szűcsműhely található. Ugyanitt Móra Márton-relikviái az író apjának állítanak emléket.

A kiállítás anyaga Kiskunfélegyháza Város, valamint a Kiskun Múzeum és a szegedi Móra Ferenc Múzeum tulajdona.

A felújított emlékházat 2012 májusában adták át.

Petőfi Sándor Emlékház

Petőfi Sándor (1823-1849) apja, Petrovics István, megveszerte bérelt házat, mézárszéket. 1824-30 között a mai Petőfi Sándor u. 7. sz. telken álló vályogfalú nádtetős ház adott otthont a családnak. Petőfi Sándor itt töltötte kora gyermekéveit, melyet az egykori Petrovics-portán álló kőépület falán ma emléktábla hirdet. A költő gyermekkori lakásául szolgáló házat 1840-ben lebontották, helyén a múzeumi célokat szolgáló épületben az állandó kiállítás Petőfi Sándor és korának helyi vonatkozású emlékeit mutatja be.

A Petőfi Emlékház 2013 – 2015 közötti felújítása során új kiállítóhelyek lettek kialakítva.

Az itt látható tárlatok a következők:

- Petőfi emlékek Kiskunfélegyházán,
- Petőfi nyomában jártak...,
- Petőfi kutatók Kiskunfélegyházán,
- Fekete János emlékszoba,
- Versek-terme,

MŰVÉSZ-TÉR kiállításai:

- Dulity Tibor képzőművész tárlata,
- Szántó Piroska festőművész tárlata,
- Morell Mihály festő- és szobrászművész tárlata,
- Faragó József fafaragó tárlata.

Szakmaközi Művelődési Ház

Alapítója és felügyeleti szerve a Szakszervezeti és Munkahelyi Művelődési Intézmények Egyesülete. Feladata kis közösségek, klubok, csoportok összefogása. Kiemelt szerepe van a közösségi művelődési szokások megőrzésében, elősegíti a lokálpatriotizmust, több, mint 22 működő csoport jár rendszeresen a művelődési házba. Rendszeresen tartanak képző, ipari és népművészeti kiállításokat.

Sport

A város nagy hangsúlyt fektet a versenysportot szervező egyesületek támogatására, valamint az utánpótlás nevelésére. 2007-ben került átadásra a KÉSZ Aréna Városi Sportcsarnok, és felújításra került az uszoda épület, melyek edzés és versenylehetőségeket biztosítanak. Ezen kívül nagy múltú sportszervezetekkel büszkélkedhet a város, 2 nagy sportpályával és egy városszéli MÁV „Vasutas” Sport Klub által üzemeltetett foci pályával. Körülbelül 50 sportegyesület biztosítja az aktív sportéletet a városban, számos rangos országos – és nemzetközi eredménnyel büszkélkedhetnek.

A város jó kapcsolat kialakítására, és ápolására törekszi, a civil szervezetek mellett a sporttevékenységre is támogatást biztosít akár működésre, akár rendezvényeik megvalósítására.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

Kiskunfélegyháza Város képviselő-testülete 2013. június 27-én fogadta el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, amelynek Intézkedési Terve az alábbi beavatkozásokat fogalmazta meg:

10. táblázat - A 2013. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program következtetései

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> ■ a szegénység megelőzés, hatásának mérséklése ■ hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése ■ lakossági adósságállomány újratermelődése, nő a lakossági eladósodottság ■ a roma népesség hátrányos helyzetének csökkentése, antiszegregációs terv elkészítése ■ állampolgárok egészségügyi állapota rossz ■ romákkal szembeni diszkrimináció ■ digitális írástudás hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> ■ helyi foglalkoztatási eszközök alkalmazása ■ szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése ■ az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése ■ komplex programok bevezetése ■ szociális és egészségügyi szakemberek együttműködése ■ nyilvánosság erősítése ■ szolgáltatások bővítése
gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> ■ egységes fogalomrendszer hiánya ■ a köznevelési rendszer átalakítása ■ veszélyeztetettségi tényezők kialakításának megelőzése, hatásuk enyhítése ■ nem veszik igénybe a bölcsődei, óvodai ellátást ■ demográfiai mutatók alapján nő a gyermekek száma ■ kérhető ellátásokról információhiány ■ droghasználat nagyszámú előfordulása ■ tanköteles korú gyerekek nyári szünidei elhelyezése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ rendszeres szakmai találkozók ■ új módszerek, eljárások ■ programok szervezése, szakemberek képzése ■ bölcsődei ellátás népszerűsítése, tájékoztatók tartása ■ feltöltöttségi, kihasználtsági mutatók vizsgálata ■ szülők tájékoztatása ■ programok szervezése, megelőzés ■ programok, táborok szervezése
nők	<ul style="list-style-type: none"> ■ tartós munkanélküliség arányának csökkentése ■ gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas ■ a GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát ■ magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet 	<ul style="list-style-type: none"> ■ képzési programok körének szélesítése ■ szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása ■ gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése ■ önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása ■ szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
idősek	<ul style="list-style-type: none"> ■ magas az egyedül élő aránya ■ az 55 év felettek között jelentős a tartósa betegségben szenvedők száma ■ elmagányosodás, elszigetelődés, kiszolgáltatottság ■ gyakran válnak áldozattá ■ nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége ■ társadalmi sztereotípiák eloszlása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szociális, közművelődési szolgáltatások bővítése ■ egészségfejlesztés ■ egyedül élő idős személyek civil szervezetekbe való részvételének ösztönzése ■ szociális, egészségügyi és sport szolgáltatások bővítése ■ tájékoztatás és megelőzés ■ generációs programok szervezése ■ nyilvánosság eszközeinek bővítése
fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> ■ az elszigeteltség hatásának enyhítése ■ az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os ■ az egészségügyi prevenciók szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele ■ akadályok folyamatos, ütemezett megszüntetése pályázati források bevonásával ■ segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program

1.9 A település gazdasága

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

Kiskunfélegyháza a megye harmadik legnagyobb városa, ebből adódóan gazdasági súlya, szerepköre a Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programban is megjelenik. A Program célrendszerének központi eleme, hogy Bács-Kiskun megyét 2030-ban társadalmi-gazdasági stabilitás jellemezze, melynek köszönhetően a hagyományos értékein alapulva innovatív válaszokat tud adni a XXI. századi kihívásokra.

Ennek elérése érdekében a megyei program az alábbi 7 prioritást jelölte meg:

- Gazdaság- és foglalkoztatás élénkítés,
- A vidék fenntartható fejlesztése,
- A megyeszékhely integrált fejlesztése,
- Környezetgazdálkodás és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás,
- Komplex megyei gazdaságfejlesztési menedzsment és marketing tevékenység megszervezése,
- Közösségek önszervező, öngondoskodó és együttműködési készségének kibontakoztatása,
- Térségi elérhetőség és mobilitás.

Kiskunfélegyháza középtávú stratégiáját tehát a fenti prioritások mentén szükséges megfogalmazni, ehhez azonban látnunk kell a város jelenlegi gazdasági helyzetét, súlyát, hogy pontosabb képet kapjunk a kiinduló állapotról.

Elsőként vizsgáljuk meg a városban lévő vállalkozásokat számuk és méretük szerint. Az adatokból az látható, hogy a regisztrált vállalkozások száma 2007-2013. között folyamatosan növekedett, 2013-ra elérte az 5 260-at. Ezzel párhuzamosan a működő vállalkozások száma 1 833 db volt 2012-ben, ami jelentős eltérés a regisztráltakéhoz képest. Tekintettel arra, hogy gazdasági értelemben a működő vállalkozások a mérvadóak, ezért a továbbiakban azok elemzésével foglalkozik az anyag.

Önmagában a vállalkozások abszolút számának vizsgálata azonban nem elegendő, hiszen az nem mutatja kellőképpen a város relatív gazdasági erejét. Érdemes tehát megnézni a működő vállalkozások szerkezetét alkalmazotti létszám szerint és azt összehasonlítani a Bács-Kiskun megyei adatokkal.

11. táblázat - A működő vállalkozások száma alkalmazotti létszám szerint

Területi egység	működő vállalkozások száma – alkalmazotti létszám alapján, 2012			
	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	250- X fő
	mikro	kis	közép	nagy
Kiskunfélegyháza	1 739	78	10	6
Bács-Kiskun megye	28 535	1 416	238	31
Kiskunfélegyháza részesedése a megye egészéhez viszonyítva (%)	6,09%	5,5%	4,2%	19,35%

Forrás: KSH területi statisztika, Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben

Működő
vállalkozások
jellemzői
szerinti súly

A legfrissebb KSH adatok alapján látható, hogy a megyében található 1-9 fős (mikro)vállalkozások 6,09%-a, míg a 10-49 fős (kis)vállalkozásoknak 5,5%-a működött Kiskunfélegyházán. A városban található továbbá 10 db középvállalkozás is, de a megyén belül betöltött gazdasági súlyát leginkább az mutatja, hogy Kiskunfélegyházán működik a megye nagyvállalatainak közel 1/5-e, azaz 6 db, 250 főnél több embert foglalkoztató vállalkozás. Ez utóbbiak közül kiemelkedik a Kiskunfélegyházi Malom Kft., az Integrál Zrt. vagy a Hungary Meat Kft.

Ha a működő vállalkozások darabszámát vizsgáljuk nemzetgazdasági áganként, akkor az látható, hogy a kereskedelem, gépjárműjavítás tevékenységet folytató vállalkozások vannak a legtöbben a városban (514 db) a 2012-es adatok szerint. Ezt követi a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységet folytató (220 db), a feldolgozóipari (162 db vállalkozás), valamint az építőipari (129 db) nemzetgazdasági ágba tartozó vállalkozások száma.

12. táblázat - A működő vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerint (2012)

Gazdasági ág	Kiskunfélegyháza (db)	Bács-Kiskun megye (db)
kereskedelem, gépjárműjavítás	514	7 573
szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	220	3 794
feldolgozóipar	162	2 766
építőipar	129	2 766
szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	120	1 515
adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	89	1 141
oktatás	84	1 091
humán-egészségügyi, szociális ellátás	77	1 357
mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	73	1 985
pénzügyi, biztosítási tevékenység	68	1 122
szállítás, raktározás	66	1 314
ingatlanügyletek	48	963
művészet, szórakoztatás, szabadidő	40	885
információ, kommunikáció	39	562
egyéb (fentiekbe nem tartozó)	104	1 386
Összesen	1 833	30 220

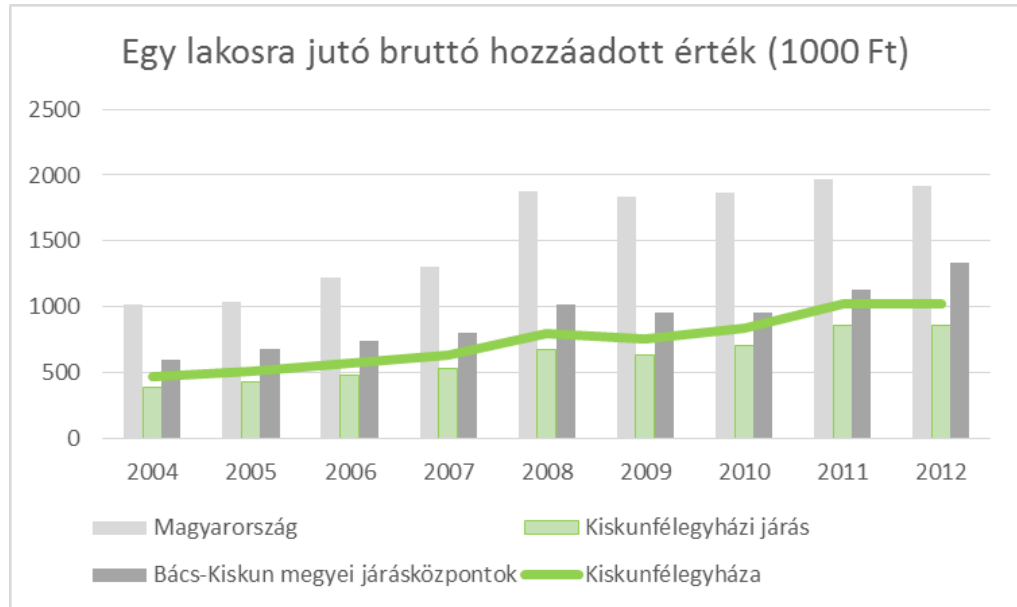
Forrás: KSH, Éves településstatisztikai adatok 2013-as településstruktúrában

Fentiekén túl érdemes megnézni több évre visszamenőleg az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott értéket megyei és országos összehasonlításban, melyből a város gazdasági erejének változására következtethetünk. Látható, hogy a városi érték 2004-től folyamatosan növekedett ugyan, de a Bács-Kiskun megyei járásközpontok átlagos értékét sohasem érte el. Ez azt jelenti, hogy a városban összességében alacsonyabb hozzáadott értékű munkahelyek vannak, mint átlagosan a megye többi járásközpontjában, vagy az országos szinten nézve. A kiskunfélegyházi járás esetében ugyanakkor az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték megközelítőleg háromnegyede a városénak.

Ágazati
 szerkezet
 szerinti súly

10. ábra - Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték

Forrás: TEIR ITS modul

1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A város gazdasága a 18. században a földművelésre és a külterjes állattartásra támaszkodott. Később a kereskedelem is egyre inkább fejlődött, de a 20. században továbbra is jelentős szerepet játszott a mezőgazdaság, illetve emellett kisebb mértékben ugyan, de fontosak voltak az állami tulajdonú ipari üzemek.

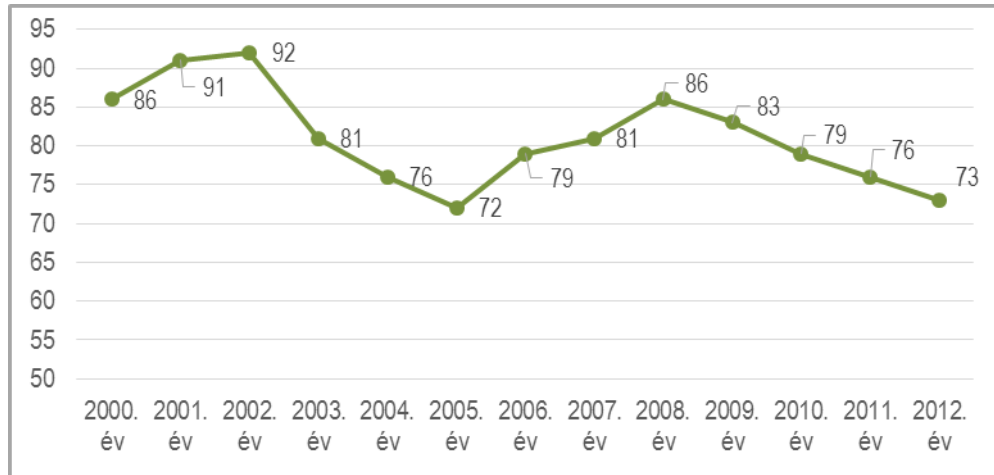
A város gazdasága jelenleg főleg mezőgazdasági jellegű, de az elmúlt évtizedekben jelentős ipari beruházások valósultak meg, melynek köszönhetően gép-, műanyag-, élelmiszer- és könnyűipari üzemek jöttek létre. A városban létrehozott ipari park 2007-ben kapta meg a hivatalos Ipari Park státuszt.

1.9.2.1 Mezőgazdaság

A mezőgazdaságban működő vállalkozások száma 2002. és 2005. között folyamatosan csökkent, majd a 2005-ben ismét növekedésnek indult. Ez azonban csak 2008-ig tartott, amikor is újból csökkentő tendencia mutatkozott a szektorban működő vállalkozások számát tekintve. Ennek részben az lehet az oka, hogy mezőgazdasági tevékenységet többnyire az őstermelők, illetve kisebb családi gazdaságok végeznek.

11. ábra - A mezőgazdaságban működő vállalkozások száma (2000-2012)

Forrás: KSH területi statisztika

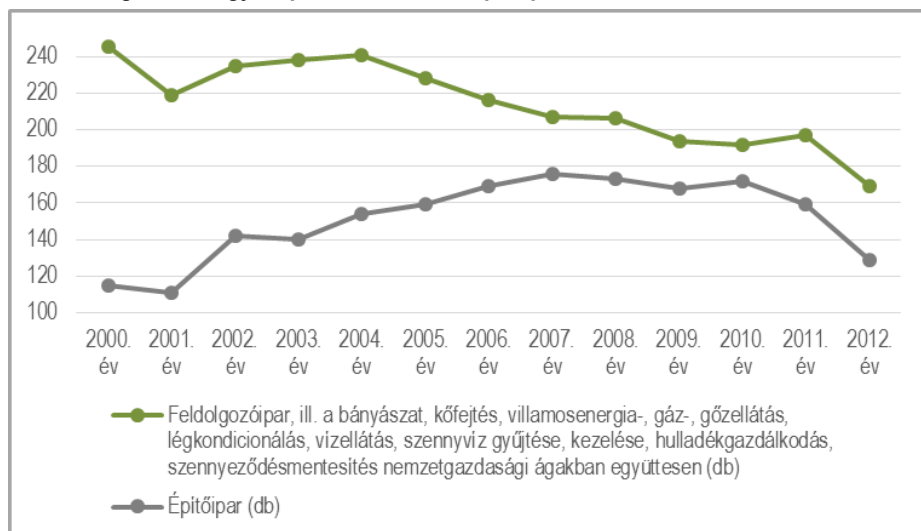
A város mezőgazdaságára a gabona-, gyümölcs- és szőlőtermesztés, a fóliás és szabadföldi zöldségtermesztés, valamint a sertés-, a szarvasmarha-, a lótenyésztés és a libatenyésztés jellemző. 2013-ban, a Vidékfejlesztési Minisztérium 57 millió Ft-os támogatásával felújításra került a Béke téri piac, amely „Kiskunfélegyházi ökopiac és heti kirakodóvásár” néven termelői piacként működik.

1.9.2.2 Ipar

Az elmúlt évek beruházásainak köszönhetően Kiskunfélegyháza iparát a feldolgozóipari (gépipari, valamint a műanyag-, élelmiszer- és könnyűipari) üzemek határozzák meg, bár az ebben a szektorban működő vállalkozások száma 2000-2012. között gyakorlatilag folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

Jelentős ugyanakkor az építőipar szerepe is a város gazdasági életében. A szektor működő vállalkozásainak száma 2007-ig folyamatosan emelkedett, de az ekkortájt elinduló pénzügyi válság az építőipart fokozottan sújtotta, így 2007. óta az ebben az ágazatban érdekelt működő vállalkozások száma folyamatosan csökken.

12. ábra – Feldolgozó- és egyéb iparban, illetve az építőiparban működő vállalkozások száma

Forrás: KSH területi statisztikák

1.9.2.3 Szolgáltatások

Kiskunfélegyháza térségközponti szerepe egyben a város szolgáltatási központi funkcióját is jelenti. A város ezen szerepköre a leginkább meghatározó a gazdasági életben is, hiszen a működő vállalkozások nagy részének tevékenysége – mint ahogy az egész országban - valamilyen szolgáltatás nyújtása. A Kiskunfélegyházához hasonló, központi szereppel bíró városokra ez különösen igaz, mivel a környező települések lakói számára a település jelenti a különböző szolgáltatások igénybevételének lehetőségét is.

A szolgáltatási szektoron belül a kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozások vannak a legtöbbben még akkor is, ha a kereskedelmi üzletek száma 2010-ben jelentősen lecsökkent, és bár azt követően növekedésnek indult, a 2013-ban meglévő 459 db üzlet a 2009. évi adatokhoz képest majdnem 25%-os csökkenést jelent.

13. ábra - Kiskereskedelmi üzletek száma (db)

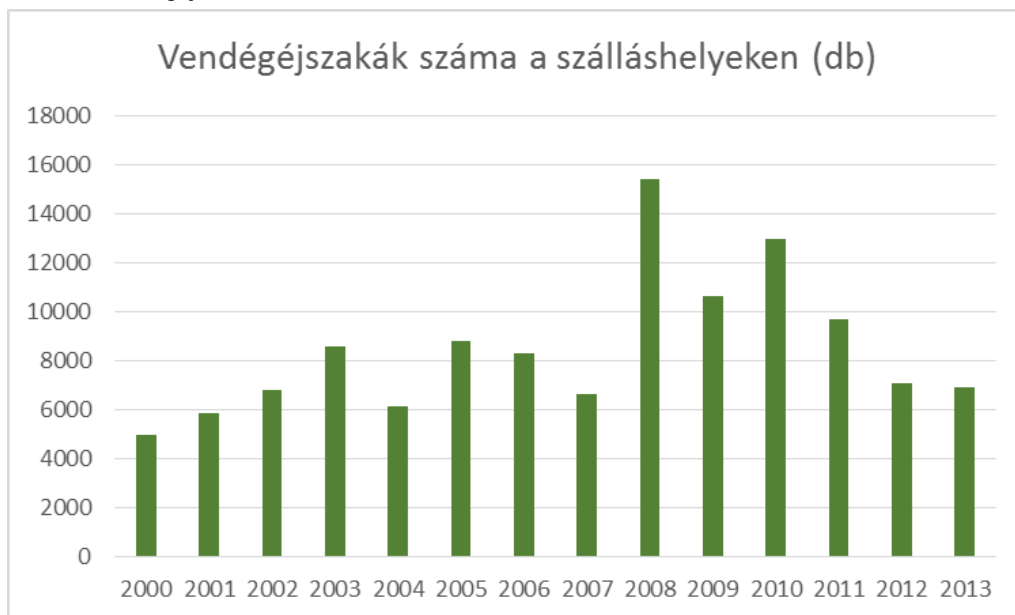
Forrás: KSH, Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben

Turizmus

A szolgáltatási szektoron belül a turizmus kevésbé mérvadó a település életében, még az itt található épített örökségek, kulturális intézmények és a fürdők gyógyvizes szolgáltatásai ellenére is. A város turisztikai vonzereje mérsékelt és ez leginkább a szálláshelyek, szállásférőhelyek és a vendégéjszakák számában mutatkozik meg. Kiskunfélegyházán 2013-ban összesen 111 db szállásférőhely várta a vendégeket és a vendégéjszakák száma az utóbbi években folyamatosan csökkent, 2013-ban nem érte el a 7 ezret sem.

14. ábra - Vendégéjszakák száma 2000-2013. között

Forrás: TeIR ITS

Kulturális intézményei közül kiemelkedik a Kiskun Múzeum, illetve a Móra Ferenc és Petőfi Sándor élete és munkássága előtt tisztelgő emlékházak. A gyógyvizes szolgáltatásokat pedig a Róna Kincse Gyógyfürdő és a Kiskunfélegyházi Strand és Uszoda nyújtja. Kevés ugyanakkor a szálláshelyek száma is, hiszen mindösszesen 4 kereskedelmi szálláshely van nyilván tartva, melyből 2 szálloda (Malom Hotel, Oázis Hotel), 2 pedig panzió besorolású (Borostyán Panzió, Kettesben Vendégház). Ezen túlmenően néhány kisebb magánszállás, illetve több vendéglátóhely is elérhető.

A városban működik egy Tourinform iroda is, mely a kifejezetten a kiskunfélegyházi turizmust népszerűsítő www.felegyhaziturizmus.hu üzemeltetésével segíti elő a helyi turizmust.

13. táblázat - A város múzeumainak, kulturális intézményeinek látogatottsági adatai (2009-2014)

	Kiskun Múzeum	Móra Ferenc Emlékház	Petőfi Sándor Emlékház	Petőfi Sándor Városi Könyvtár	Művelődési Központ
2009	12 149 fő	833 fő	809 fő	59 589 fő	56 175 fő
2010	13 664 fő	1 181 fő	588 fő	62 983 fő	49 418 fő
2011	11 238 fő	1 129 fő	709 fő	51 315 fő	33 485 fő
2012	11 386 fő	922 fő	488 fő	41 969 fő	27 211 fő
2013	12 097 fő	1 925 fő	2 028 fő	47 760 fő	24 696 fő
2014	14 696 fő	2 218 fő	2 067 fő	44 877 fő	30 572 fő

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A települést és a térséget érintő fontosabb turisztikai projektek az elmúlt években:

- A tiszalipári közösségi üdülőkör felújítása,
- Kerékpárturizmus fejlesztése Bugacon,
- Falusi szálláshely kialakítása Tiszalipáron, Kiskunfélegyházán,
- Ifjúsági szálláshelyfejlesztés Kiskunfélegyházán,

1.9.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

Gazdasági szervezetek jellemzői

A város jelenlegi gazdasági helyzetéről - a fentiek mellett - nagyon sokat elárul, ha megvizsgáljuk a legnagyobb gazdasági szervezetek árbevétel adatait nemzetgazdasági áganként. Ehhez segítségül szolgálnak a 2013-as iparűzési adóbevételekből származó információk, mely alapján meghatározásra került a 100 legmagasabb iparűzési adót befizető vállalkozások listája (TOP100).

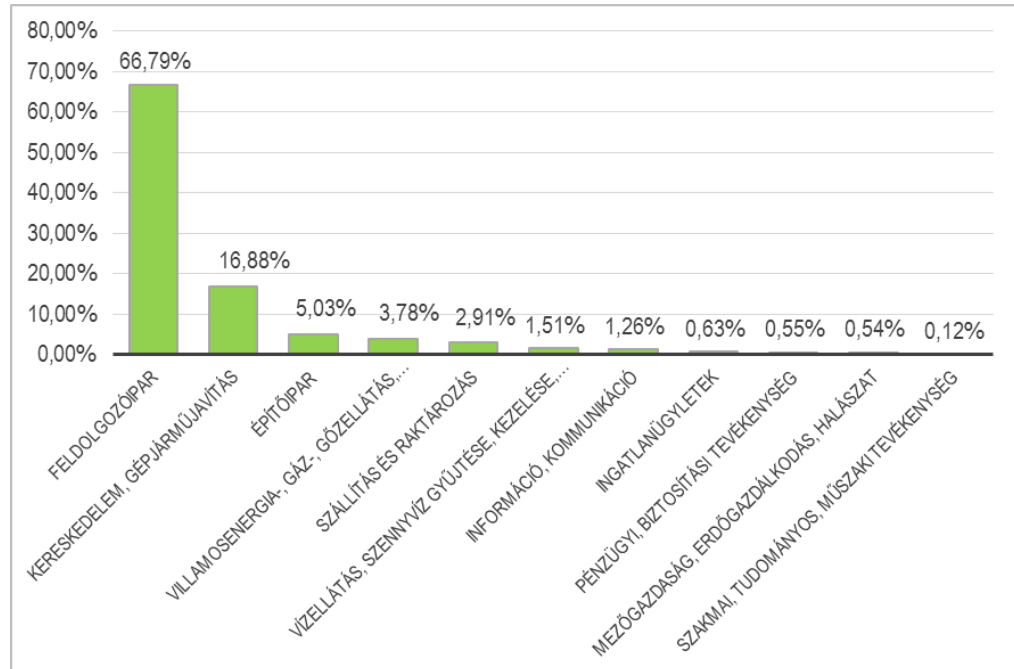
Ha megvizsgáljuk, hogy a listán szereplő cégek mely nemzetgazdasági ághoz tartoznak és mennyi volt a 2013-as árbevételük, akkor egyértelműen látható a feldolgozóipar, azon belül is a gép-, műanyag-, élelmiszer- és könnyűipar súlya Kiskunfélegyházán. A lenti diagram ugyanis azt mutatja, hogy a 100 legmagasabb iparűzési adót befizető vállalkozások összes árbevételének közel 67%-a feldolgozóipari vállalkozásoknál keletkezett 2013-ban.

Ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás ághoz tartozó vállalkozások árbevétele, mely a „TOP100-as” vállalkozások össz-árbevételének hozzávetőlegesen 17%-át tette ki ugyanebben az évben, míg az építőipar esetében ez az arány kevéssel 5% felett van.

Ahogy az már az 1.9.2.1 fejezetben is kifejtésre került, a városban mezőgazdasági tevékenységet többnyire az őstermelők, illetve kisebb családi gazdaságok végeznek. Ez valamelyest tükröződik a mezőgazdasági vállalkozások árbevételében is, mely csupán 0,54%-át tette a „TOP100-as” vállalkozások össz-árbevételének 2013-ban. Ennél már csak a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység nemzetgazdasági ághoz tartozó vállalkozások árbevétele volt kevesebb, holott számosságukat tekintve ezek a vállalkozások a második helyen szerepelnek Kiskunfélegyházán.

15. ábra – A 100 legmagasabb iparüzési adót befizető vállalkozás árbevételének megoszlása nemzetgazdasági áganként 2013-ban Kiskunfélegyházán

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (Iparüzési adó bevétel)

Fentieket támasztja alá az is, hogy a 10 legnagyobb árbevételű vállalkozás közül 8 feldolgozóipari tevékenységet folytat úgy, mint a(z)

- **NT-Agro Kft.**, mely az iparág legnagyobb magyar, magánkézben lévő üzemében melegen sajtolt, extrahált, nyers és finomított napraforgó étolajat gyárt és forgalmaz;
- **Hungary-Meat Kft.**, melynek kiskunfélegyházi üzeme Közép-Európa egyik legkorszerűbb és legnagyobb vágókapacitású vágóhídja;
- **IBV Hungária Kft.**, mely villamos világítóeszköz gyártásával foglalkozik;
- **Integrál Élelmiszeripari és Kereskedelmi Zrt.**, melynek fő tevékenysége a hízott víziszárnyas (liba, kacska) feldolgozása és emellett mezőgazdasági áruházat is üzemeltet Kiskunfélegyházán;
- **Fornetti Kft.** (székhelye Kecskeméten található), mely tartósított lisztes termékei több kelet-európai országban is ismertek már;
- **Torus Acéltermékgyártó Kft.**, melynek fő tevékenysége hidegen húzott acélrúd gyártása;
- **P É S P Pékáru Kft.**, mely szintén tartósított lisztes termékek gyártásával foglalkozik;
- **Kiskunfélegyházi Malom Kft.**, mely 1999-től végzi malom- és sütőipari termékek gyártását és értékesítését.

Egyébiránt a város iparüzési adóbevételei folyamatosan növekedtek 2006. és 2014. között, egyedül 2010-ben volt tapasztalható egy kisebb mértékű csökkenés az előző évhez képest.

14. táblázat - A helyi önkormányzat helyi adó bevételeiből az iparűzési adó (e Ft)

Időszak	A helyi önkormányzat helyi adó bevételeiből az iparűzési adó (e Ft)
2006. év	844 330
2007. év	876 343
2008. év	969 882
2009. év	934 726
2010. év	921 464
2011. év	1 016 298
2012. év	1 016 298
2013. év	1 171 004
2014. év	1 225 935

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Vállalkozói szövetségek, összefogások

Vállalkozók Ipartestülete

A testület célja az egyéni és társas vállalkozások szakmai és gazdasági érdekképviselése, a helyi vállalkozások összefogása, hatékonyabb működésük elősegítése.

Szolgáltatásai keretében többek között segíti a vállalkozói tevékenység indításával kapcsolatos ügyintézés, tájékoztatást nyújt aktuális jogi, pénzügyi, szakmai szabályok változásairól, illetve információkat biztosít hazai és EU-s pályázatokkal kapcsolatban. Szakmai továbbképzéseket, rendezvényeket és kiállításokat szervez. 2012-től kiemelt szerepet fordít a szakképzésre, nyelvi képzésre.

Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület

Az Egyesület 2014-ben alakult meg, feladatai keretében tájékoztatást nyújt a működő vállalkozások számára, havi rendszerességgel programegyeztető értekezletet tart. A szervezet erősíti a lokálpatriotizmust és a cégek közötti együttműködést. A tagok összesen 6 000 munkavállalót foglalkoztatnak.

Kiskunfélegyházi Gazdakörök

A Nagyszőlő-úti Gazdakör és a Haleszi Gazdakör. Feladatuk a térség gazdálkodóinak érdekképviselése, növénytermesztési, növényvédelmi, technológiai képzések szervezése, hagyományörző, valamint kulturális programok szervezése. Gazdaköri esteket szerveznek.

1.9.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

Ipari Park

Az Ipari Park Budapeستől 113, Kecskeméttől 28 km-re található, jó megközelíthetőséggel rendelkezik, az M5-ös autópálya Kiskunfélegyháza-dél csomópontnál Kiskunfélegyháza irányába lehajtván érhető el, az 5. számú főútról (Kiskunfélegyháza központjából) leggyorsabban a Majsai úton keresztül. A területen a parki szolgáltatásokat az erre a célra létrehozott KIP Kft. (Kiskunfélegyháza Ipari Park Kft.) biztosítja.

Az Ipari Parkban 20 ha barnamezős (üzemi, szociális épületek és szerelő-raktár csarnokok) és 40 ha beépítetlen fejlesztési terület áll rendelkezésre. (Összesen 202 275 nm a park területe.) A betelepülő vállalkozások fogadására előkészített területek Gksz4 (Gazdasági-kereskedelmi övezet) besorolásúak, a beépítési lehetőségek:

- legkisebb telekméret: 2 000 m²
- beépítési %: 60%
- zöldterület nagysága: 30%
- legnagyobb épületmagasság: 12 m

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata az ingatlanokat pályázati rendszerben értékesíti. Az ingatlan adásvételi-, vagy bérleti szerződést legkésőbb a pályázatot eredményesnek nyilvánító képviselő-testületi határozat meghozatalának napjától számított 45 napon belül meg kell kötni.

2014 októberéig mindössze 5 vállalkozás települt be az Ipari Parkba, azonban csak 2014-ben 4 ingatlan értékesítésére került sor. Ez nagyban köszönhető annak, hogy az önkormányzat felkereste a potenciális befektetőket, és próbáltak személyre szabott ajánlatokat összeállítani.

Az Ipari Parkon belül működő vállalkozások, intézmények:

- inkubátorház
- sütőipari cég
- fuvarozótársaság (10 munkavállalóval)
- élelmiszeripari cég (40 munkavállalóval)
- élelmiszer előállító (5-20 fő munkavállaló foglalkoztatását)
- intermodális logisztikai központ – 2014 novemberében kezdték meg építését, a logisztikai központba az autógyárakból vasúton érkező személygépkocsik kerülnek, ennek érdekében több mint hétezer autóparkolót alakítanak ki a területen;
- FED Produkt Kft.

Az Ipari Parkon túl még két ipari övezetű terület található Kiskunfélegyházán: Csanyi úti ipartelep és a Déli ipartelep.

A település külső elérhetősége

A város Budapeستől déli irányba 111 km-re, Kecskeméttől, a megyeszékhelytől 25 km-re található. Kiskunfélegyháza a X. Páneurópai Közlekedési Folyosó mentén fekszik, áthalad rajta az E 75-ös számú észak-déli irányú (Helsinki-Athén) A osztályú európai főútvonal. 2006-ban Szegedig megépült az M5-ös autópálya (a város déli határában).

A településről 5 vasútvonal vezet ki (Szeged, Kiskunmajsa, Kecskemét, Laktelek és Csongrád irányába).

Kiskunfélegyháza a régió meghatározó települései között (Szeged és Kecskemét) helyezkedik el, így gazdasági szempontból a perifériára szorulás nem veszélyezteti, azonban ugyanezen okból kifolyólag a két nagyváros vonzáskörzetének közelsége miatt elkerülheti a betelepülő tőke.

Munkaerő képzettsége

A 2011. évi gazdasági program szerint egy munkaerő piaci adatbázis létrehozását tervezte a település, amely azóta még nem valósult meg. A 2015. évi gazdasági program ismét célul tűzte a Kiskunfélegyházi Munkaerő-piaci Informatikai Adatbázis létrehozását.

A városban több szakképző intézmény is működik pl. a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola illetve a Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Petőfi Sándor Tagintézménye.

K+F helyzete

Kutatás-fejlesztési tevékenység a városban leginkább a Hologén Környezetvédelmi Kft. nevéhez köthető, mely több K+F projektben vett részt együttműködve a Budapesti Műszaki Egyetemmel, a Bay Zoltán Intézettel és a Szegedi Biológiai Központtal, illetve a Környezet- és Nanotechnológiai Regionális Egyetemi Kutatóközponttal.

1.9.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

A város teljes lakásállománya 2013-ban 13 722 db volt. A lakásállomány 2001-hez képest 1 234 darabban növekedett, ami 8,99%-os bővülést jelent.

15. táblázat - Lakásállomány alakulása Kiskunfélegyházán (2000 - 2013)

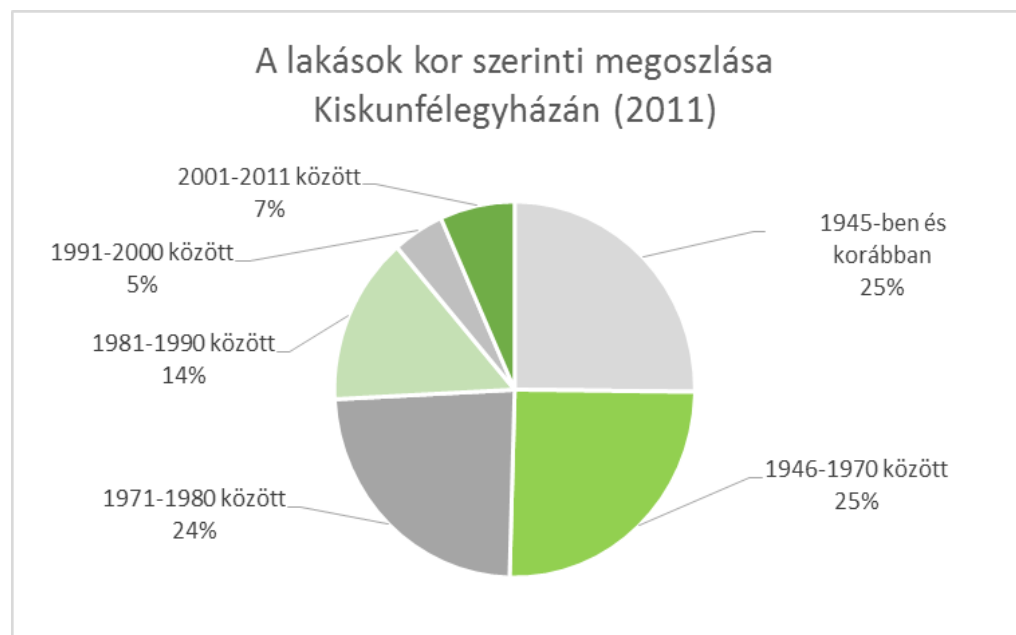
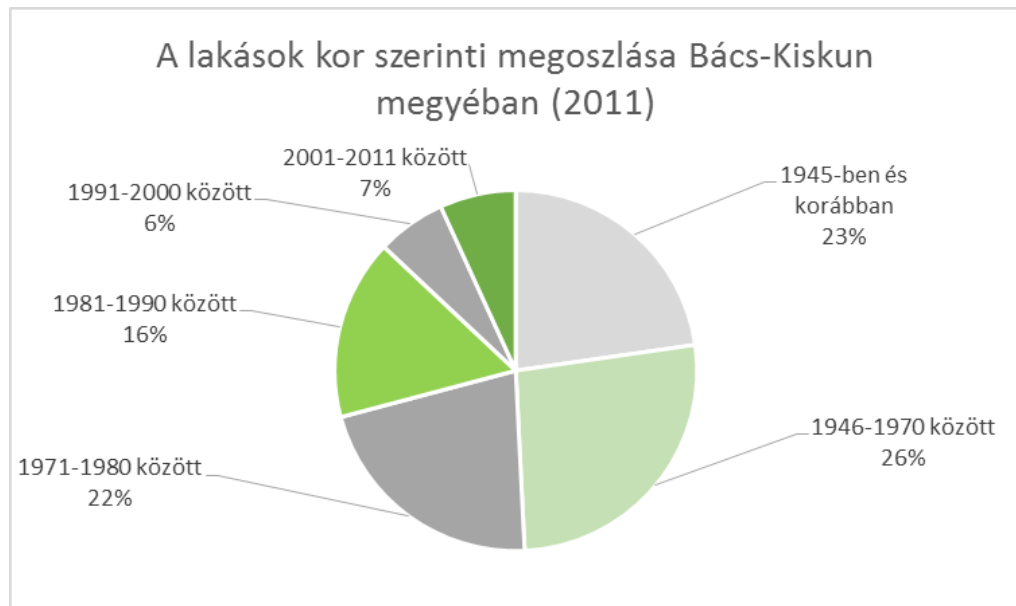
Időszak	Lakásállomány (db)	Épített lakások száma (db)	Az év folyamán kiadott új építési engedélyek alapján létesítendő lakások száma (db)
2000. év		29	
2001. év	12 488	76	
2002. év	12 565	117	
2003. év	12 718	168	
2004. év	12 855	165	
2005. év	12 978	149	230
2006. év	13 026	69	145
2007. év	13 126	123	103
2008. év	13 223	108	260
2009. év	13 304	90	47
2010. év	13 347	64	29
2011. év	13 708	9	18
2012. év	13 705	4	12
2013. év	13 722	18	17

Forrás: KSH, Éves településstatisztikai adatok 2013-as településszerkezetben

Megfigyelhető, hogy 2010-ben jelentősen visszaesett az épített lakások száma, és azóta is kis számban épülnek csak új lakások.

16. ábra - A lakások kor szerinti megoszlása (2011)

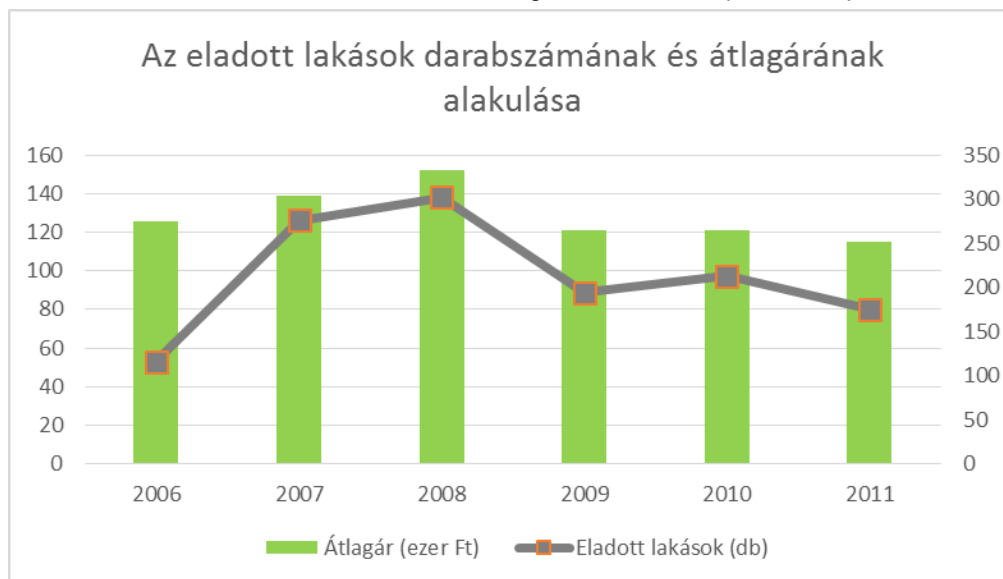

Forrás: KSH, Éves településstatistikai adatok 2013-as településszerkezetben

A városban a lakások életkorát vizsgálva megállapítható, hogy a 2011-es népszámlálás idején az összes lakás fele 1971 előtt épült, a megyei érték az 1971 előtt épült lakások esetében csak egy százalékkal kevesebb. A 2000 és 2011 között épített lakások aránya a városban 7%, ami megegyezik a megyei értékkel. A többi mutató esetében sem találunk jelentős eltéréseket, ez azt jelenti, hogy a városban található lakások életkora közel megegyezik a megyei átlagos értékekkel.

17. ábra - Az eladott lakások darabszámának és átlagárának alakulása (2006 - 2011)

Forrás: Ingatlanadattár, Magyarországi lakásárak

Kiskunfélegyháza városában az ingatlanpiaci átlagárak 2006 és 2008 között folyamatosan emelkedtek, 2009-ben az átlagárak értéke a 2006-os szint alá csökkent, majd 2009-ben és 2010-ben megfigyelhető stagnálás után újra kismértékű csökkenés következett. Az eladott lakások darabszáma megközelítőleg követte az átlagárak alakulását.

1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzat Képviselő-testülete 5/2015. (II.06.) önkormányzati rendeletben fogadta el a 2015. évi költségvetés tervezetét, amely a következőképpen alakul.

16. táblázat - Az önkormányzat 2015. évi költségvetési tervezete (e Ft)

Tárgyévi költségvetési bevételek	5 021 940
Tárgyévi költségvetési kiadások	6 107 253
Költségvetési egyenleg	-1 085 313
** működési egyenleg	-919 084
** felhalmozási egyenleg	-166 229
Finanszírozási bevételek	2 748 605
** működési célú maradvány	1 023 904
** felhalmozási célú maradvány	61 409
** központi irányítószervi támogatás (intézményeknél)	1 663 292

Finanszírozási kiadások	1 663 292
** központi irányítószeri támogatás (önkormányzatnál)	1 663 292
Többlet/Hiány	0
** működési többlet	104 820
** felhalmozási hiány	-104 820

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

17. táblázat - Adóbevételek részletesen (e Ft)

31. Jövedelemadó	30
311. Magánszemélyek jövedelemadói	30
3111. Termőföld bérbeadásából származó jöv.utáni SZJA	30
34. Vagyon típusú adók	219 000
341. Építményadó	219 000
35. Termékek és szolgáltatások adója	1 188 020
351. Értékesítési és forgalmi adók	1 100 000
3511. Állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység után fizetett adó	1 100 000
3512. Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység után fizetett adó	
354. Gépjárműadó önkormányzatot megillető része	84 000
355. Egyéb áruhasználati és szolgáltatási adók	4 020
3551. Talajterhelési díj	3 600
3552. Idegenforgalmi adó tartózkodás után	420
3553. Korábbi évek megszűnt adónemei áthúzódó fiz.-ből befolyt	

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Céltartalék: 135 392 e Ft.

Beruházási kiadások: 585 454 e Ft

Felújítási kiadások: 137 621 e Ft

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának 24/2014. (XI.07.) önkormányzati rendelete az önkormányzati vagyonról, a vagyon hasznosításáról, használatának, forgalmának rendjéről tartalmazza az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos információkat.

Önkormányzati ingatlanok

18. táblázat - Önkormányzati bérlakás állomány száma és kihasználtsága

Önkormányzati bérlakás állomány	
Bérlakások száma (db):	324
Kihasználtsága:	98%

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

19. táblázat - Önkormányzati vagyongazdálkodással kapcsolatos főbb adatok

Önkormányzati vagyongazdálkodással kapcsolatos főbb adatok (utolsó két év zárszámadása alapján)					
Év	kötvény és hitelállomány	alakulása a korábbi évhez képest	önkormányzati hitelkonszolidáció	adósságrendezés nagysága	önkormányzati törzsvagyon
2012	5 125 285	-309 438			19 582 451
2013	1 529 775	-3 595 610	3 331 434		19 370 418

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Önkormányzati tulajdonú társaságok

- Kiskunfélegyházi Térségi Sportiskola Nonprofit Kft.,
- Kiskunfélegyházi Ipari Park Kft.,
- Félegyházi Közlöny Nonprofit Kft.,

Gazdasági Program

Jelen Megalapozó vizsgálattal egy időben Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a 2015-2019 közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programot a 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. § előírásai alapján. A programban a 2015-2019-es időszakra vonatkozó fő városfejlesztési irányok, fejlesztési célkitűzések kerültek összefoglalásra, melyek kiemelten összpontosítanak az önkormányzati feladatokra, szervezeti struktúrára és a pénzügyi lehetőségekre. A gazdasági program részletesen az 1.10.3. fejezetben kerül bemutatásra.

1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

A városban a városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel a képviselő-testület rendelkezik. A **képviselőtestület** az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv

elfogadása és/vagy módosítása. A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselő-testület különböző **bizottságai**.

A városfejlesztéssel összefüggő döntések meghozatalában az 5 tagú Városüzemeltetési Bizottság működik közre. A bizottság fő feladatai közé tartoznak többek között:

- a bűnmegelőzéssel, közbiztonsággal kapcsolatos ügyek,
- megtárgyalja és véleményezi a fakivágási kérelmeket,
- kapcsolatot tart az illetékes önkormányzati intézményekkel és a civil szervezetekkel,
- az épített környezettel összefüggő témakörökben véleményezési jogkörrel rendelkezik,
- kiválasztja a piaci alapon, pályázati eljárás keretében bére adható önkormányzati lakás bérletét és a Képviselő-testület által elidegenítésre kijelölt lakás vevőjét,
- véleményezi és javaslatot tesz a képviselő-testület felé az iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújítása tárgyában benyújtott társasházi pályázatok rangsorára.

1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

Kiskunfélegyháza Város 2015-2019 évre vonatkozó Gazdasági Programja az alábbi fő tevékenységeket és célokat tartalmazza:

- Mezőgazdaság: Középtávú célként a térség alternatív jövedelemszerző képességének erősítését tűzte ki a város. Szorgalmazni szükséges a magángazdálkodók által előállított zöldségek, primőrök helyben történő feldolgozását. Az eddigi gyakorlatot folytatva továbbra is elő kell segíteni a mezőgazdaságból élők lehetőségeinek javítását. A vidékfejlesztés eszköztárával való felhasználásával hozzá kell járulni a külterületen élők életminőségének javulásához, a Tanyafejlesztési Program végrehajtásához.
- Ipar: Fontos célkitűzés az Ipari park infrastruktúrájának és elérhetőségének javítása. Fontos célkitűzés, hogy a Kiskunfélegyházi Repülőtér a személy és áruforgalomba bekapcsolódjon, fel kell térképezni, és szükséges fejleszteni a rendelkezésre álló külső infrastruktúrát. Fontos feladat a foglalkoztatás támogatása, továbbá szükséges egy Kiskunfélegyházi Munkaerő-piaci Informatikai Adatbázis létrehozása.
- Műszaki infrastruktúra:
  - Közlekedés: Az elkövetkező időszak feladata a várost elkerülő körgyűrű hiányzó részének megépítése. Jelentős az elmaradás a külterületi úthálózat kiépítésében és fenntartásában. Folytatni kell a belterületi úthálózat szilárd burkolattal történő ellátását. Egyre jelentősebb feladatot jelent a meglévő szilárd burkolatú utak felújítása, rekonstrukciója. Fontos célkitűzés továbbá a belterületi útbővítés, a kerékpárút-hálózat bővítése és az új parkolók építése.
  - Vízgazdálkodás: A város célja az ivóvízhálózat és a csapadékvíz csatorna-hálózat bővítése.
  - Energiaellátás: Prioritás a külterületi térségek bekapcsolása a földgázhálózatba valamint a tanyák villamosítása.

- **Környezetvédelem:** Elérendő célként fogalmazta meg a város a szennyvízhálózat esetleges kiépítését külterületen is. Fontos feladat szilárd hulladék gyűjtőszigetek kialakítása, az illegális hulladéklerakók visszaszorítása. A város szorgalmazza a parkok rehabilitációját és célként tűzte ki a parlagfű visszaszorítását.
- **Vagyongazdálkodás:** Fontos cél az önkormányzati bérletelés állomány bővítése, és a meglévő korszerűsítése, valamint a szociális lakástámogatási rendszer fenntartása. A város szükségesnek tartja az iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújítására létrehozott és működtetett pályázati rendszer működtetését.
- **Humán infrastruktúra:** Feladat az ellátásra szorulóknak szociális biztonságának megteremtése, szociális és gyermekjóléti szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása a lakossági igények kielégítésével. A város célja, hogy a szociális ellátórendszer biztonságot, stabilitást nyújtson úgy, hogy a működtetésével javul a lakosok életminősége.
- **Turizmus:** Versenyképes attrakciófejlesztéssel, infrastruktúrafejlesztéssel, színes programkínálattal, és megfelelő marketing kommunikációval egyik cél a helyi lakosok szórakozási lehetőségeinek színvonalas bővítése. A város növelni szeretné továbbá a turisztikai látogatottságot, a tartózkodási időt és vendégéjszakák számát, valamint mérsékelni a szezonalitást. Előzőek által cél az idegenforgalmi adó összegének emelkedése.

Itt is fontos kiemelni a Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület munkáját, mely részletesebben az 1.9.3 fejezetben került kifejtésre.

A 2015-2019 évekre szóló Gazdasági program a 69/2015 (III.25.) számú képviselő-testületi határozattal került elfogadásra. A városban többek között a gazdasági fejlesztések koordinálása érdekében Polgármesteri és Fejlesztési Kabinet került kialakításra, valamint a polgármester munkáját 2 alpolgármester is segíti a fejlesztési munkák terén.

1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai

Közfoglalkoztatás

Az önkormányzat évente körülbelül 3-400 fő közfoglalkoztatottnak adott munkát folyamatosan.

A közfoglalkoztatottak takarítási, területrendezési, zöld területek karbantartási, valamint létesítményüzemeltetési feladatokat látnak el.

A 2014-es évre Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata összesen 420 fő közfoglalkoztatottal tervezett.

A városra jellemző a közfoglalkoztatottak széleskörű alkalmazása, azaz az egyes munkákra az Önkormányzat jelöli ki a megfelelő szakképzettségű közfoglalkoztatottak számát.

Foglalkoztatást segítő szervezetek

A Vállalkozók Ipartestülete és a Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület is szervez oktatásokat, szakképzéseket, részletesebben az 1.9.3 fejezetben került kifejtésre a tevékenységük.

1.10.5 Lakás és helyiséggazdálkodás

Önkormányzati eredeti bérlakás állománya 2014-re 324 db-ra csökkent, ami 2 %-os csökkenés.

A bérlakások elszórtnan helyezkednek el a városban. A bérlakások 35 %-a házigyári technikával készült épületekben található. A bérlakások komfortfokozata: 32 % összkomfortos, 56 % komfortos és 12 % félkomfortos vagy komfort nélküli szükséglakás.

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának az önkormányzati lakások, helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 4/2008. (II.14.) rendelete szabályozza a bérlakáshoz jutás feltételeit.

Lakásbérleti szerződés nagykorú magyar illetve jogszerűen, életvitelszerűen Magyarországon tartózkodó és állandó lakóhellyel rendelkező uniós állampolgárral köthető.

A 2012-ben véget ért II. ütemű lakásprivatizáció után megmaradt lakásállomány jellemzője, hogy az alapvetően gyengébb anyagi helyzetű bérlők lakásai maradtak állományban, a jobb anyagi helyzetben élők éltek az elővásárlási jogukkal. A lakásállomány folyamatos korszerűsítése érdekében ösztönzően lép fel az önkormányzat. A lakásokban fűtés korszerűsítése valamint nyílászárók cseréje esetén a bérlővel megkötésre kerülő megállapodás alapján a bekerülési költség felére bérleti díj-fizetési kedvezményt biztosít az önkormányzat. A Városüzemeltetési Bizottság által elfogadott éves lakóépület-felújítási terv alapján folyamatosan gondoskodni kell a bérlemények állagmegőrzéséhez szükséges karbantartási munkák elvégzéséről, valamint növelni szükséges a felújításra és korszerűsítésre fordított összeget. Az önkormányzat tervei között szerepel a még meglévő szükséglakások, továbbá a gyenge műszaki állapotú, gazdaságosan nem karba helyezhető komfort nélküli bérlemények folyamatos felszámolása.

Az Önkormányzat fontos célkitűzése az önkormányzati bérlakás-állomány bővítése, korszerűsítése, a szociális lakástámogatási rendszer fenntartása, bővítése, valamint a társasház felújítások támogatása.

Bérbe adás

A 2. önkormányzati lakásprivatizáció előtt (I. lakásprivatizáció: 1994-95, II. lakásprivatizáció: 2009-12.) szociális alapon történő bérbeadások tették ki a lakáskiutalások 95-98%-át, ez mára kb. 60%-ra csökkent.

Egyéb bérlemények

A városban egyéb önkormányzati bérlemények száma 165 db. Ebből üzlet 127 db, garázs 39 db. A bérlemények koncentráltan találhatóak a város egyes területein. A garázsok leginkább a Petőfi lakótelepen, míg az üzlethelyiségek a városközpontban helyezkednek el.

1.10.6 Intézményfenntartás

Önkormányzat által fenntartott intézmények:

- Kiskunfélegyházi Napköziotthonos Óvoda
- Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ Ifjúsági és Közösségi Ház
- Kapocs Szociális és Gyermekevédelmi Intézmény
- Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet (VSZKSZ)
- Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény
- Kiskunfélegyházi Védőnői Szolgálat
- Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának Kiskun Múzeuma
- Kiskunfélegyházi Polgármesteri Hivatal

20. táblázat - Kötelező feladatokhoz kapcsolódó kiadások a 2015-ös költségvetésben

Intézmény	szem.j.	m.adó	dologi+egyéb	felhalm.	kiadások össz.
Kiskunfélegyházi Napköziotthonos Óvoda	348 581	100 890	7 483	2 309	459 263
Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ Ifjúsági és Közösségi Ház	62 223	17 693	14 228	1 493	95 637
Kapocs Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény	186 771	55 948	58 292	3 355	304 366
VSZKSZ	154 246	44 270	189 911	31 450	419 877
Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény	71 508	18 856	28 622	1 395	120 381
Kiskunfélegyházi Védőnői Szolgálat	45 129	12 122	6 998	851	65 100
Kiskunfélegyháza Város Önkormányzatának Kiskun Múzeuma					
Kiskunfélegyházi Polgármesteri Hivatal	268 648	68 547	129 603	20 000	486 798

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Fejlesztési elképzelések:

Könyvtár:

- külső kültéri terminál elhelyezése,
- RFID rendszer továbbfejlesztése,
- e-Magyarország pont lehetőség kihasználása: e-ügyintézés lehetőségének erősítése a könyvtárban,
- új számítógépek beszerzése.

Művelődési Központ:

- színvonalas rendezvényekhez jó minőségi technikai eszközök beszerzése,
- tetőfelújítás, épület-felújítás.

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

mapi

Polgármesteri Hivatal:

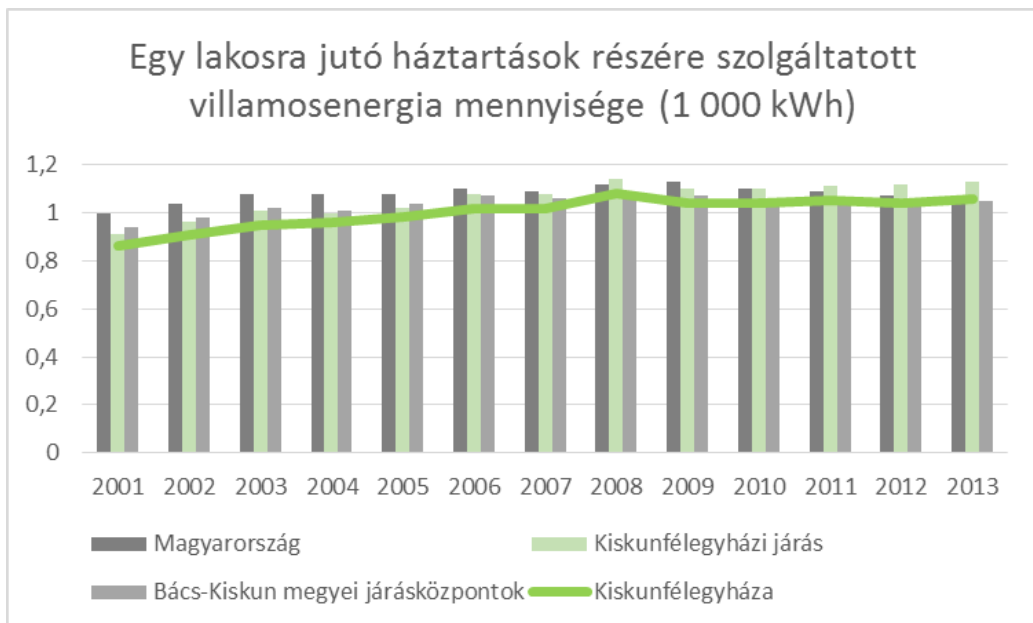
- az épületben gyakoriak a beázások, a tető több helyen alá van dúcolva, sürgető fejlesztés az épület tetőszerkezetének felújítása,
- pályázati lehetőségek függvényében a teljes épület felújítása is tervezett.

1.10.7 Energiagazdálkodás

Az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön városi szintű koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik, a vizsgálatok minden esetben projektszinten készültek, ugyanakkor több olyan lépését is meg lehet említeni, amelyek a hatékonyabb energiafelhasználást támogatják. Egyrészt a város részt vett a panelprogramban, és ennek keretében 2003 óta 1497 db lakás újult meg. Másrészt a város az elmúlt időszakban számos energetikai fejlesztést hajtott végre az intézményeiben.

A közvilágítás keretében teljes körű ledlámpa csere történt, valamint a városi strand és uszoda épületének villamos energia kiváltása, ráségítése érdekében 49 kw-os napelem-rendszer kiépítése tervezett.

18. ábra - Egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége (1000 kWh)

Forrás: TEIR, ITS modul

Az egy lakosra jutó háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyiségét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy mind tendenciájában, mind pedig mértékében közel azonos a kiskunfélegyházi érték a megyei és az országos értékhez viszonyítva.

A városban a villamosenergia szolgáltató az EDF DÉMÁSZ Zrt., míg a Települési távhőszolgáltató a Dunaújvárosi Hőszolgáltató Kft. A földgáz szolgáltatásáért a városban a GDF Suez Energia Magyarország Kft. felel.

A megújuló energia hasznosítása a város két intézményében valósul meg, az óvodában és a VSZKSZ (Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet) épületében használnak pelletkazánokat. A geotermikus energiák hasznosítása céljából készült egy tanulmány, valamint a

geotermikus hálózat kiépítésére tervvel rendelkezik a város, azonban még próbafúrások nem történtek. A tervek szerint 10-15 intézmény bevonása lehetséges a geotermikus távhő rendszerbe. A szélenergia hasznosításra szintén készült tanulmány, azonban konkrét fejlesztések ezen területen sem történtek.

Projektek:

Elena Programban (European Local Energy Assistance) részt vesz a város. A projekt keretében az Európai Unió lehetőséget biztosít 30-40 önkormányzat részére, hogy megújuló energia – biomassza, napenergia vagy akár geotermikus energiát felhasználó rendszerek pályázatához szükséges előkészítést támogassa. (Az előkészítő szakaszában a csatlakozott önkormányzatok térítésmentesen vesznek részt.)

Ennek keretében 90%-os vissza nem térítendő támogatás mellett lehetőség nyílik az alábbi előkészítő munkák finanszírozására: önkormányzati intézmények energetikai felmérése, hőközpontok, elosztók engedélyes terveinek elkészítése, közösségi fűtő rendszerek megvalósíthatósági tanulmányának és gazdasági számításának elkészítése, az ellátó hálózat közműveinek megtervezése, pályázati dokumentáció előkészítése.

1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól a helyi önkormányzatok által ellátandó településüzemeltetési feladatokat a **13. § (1) bekezdésének 2. pontjában** a következők szerint definiálja: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. Tágabb értelemben a településüzemeltetési feladatok körébe sorolhatjuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat is (a törvényben definiáltak mellett például: hó- és síkosságmentesítési feladatok, szünyogyérítés, köztisztaság, hulladékszállítás biztosítása, kutak üzemeltetése, csapadékvíz-csatornák karbantartása, utcanév-táblák kihelyezése, külterületi ingatlanok gyommentesítése stb.).

Az önkormányzat kötelezően ellátandó városüzemeltetési feladatait elláthatja önállóan, illetve üzemeltetési feladatok elvégzésére szerződéseket is köthet.

VSZKSZ azaz Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet

Létrehozásáról az önkormányzat 14/1992. Képviselő-testületi határozat döntött, jogi formáját tekintve önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. Elsősorban az Önkormányzat kezelésében lévő ingatlanok karbantartására, illetve a számára meghatározott önkormányzati kötelező, illetve önként vállalt feladatok ellátására került létrehozásra. Jelenleg három telephelyen működik, illetékességi területe Kiskunfélegyháza város közigazgatási területe.

Alaptevékenységei:

- köztemető-fenntartás és- működtetés;
- az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok;
- más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások;
- parkoló, garázs üzemeltetése, fenntartás;
- parkfenntartás;

- síkosságmentesítés;
- piac üzemeltetése;
- nem veszélyes hulladék vegyes begyűjtése, szállítása, átrakása;
- lakóépület építése;
- zöldterület-kezelés;
- szabadidős park, fürdő és strandszolgáltatások.

Foglalkoztatottak létszáma 2014-ben 110 fő volt, amely az alábbiak szerint oszlott meg:

Vezetői beosztásban lévők létszáma	Alaptevékenységet ellátó munkatársak létszáma	Gazdasági és egyéb adminisztrációs tevékenységet ellátók	Üzemeltetési feladatokat ellátó munkatársak létszáma
7	45	5	53

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A feladatok ellátásában külső állandó szerződött partnerük az Elektrosystem Kft., mely a VSZKSZ informatikai rendszeréért felelős. A VSZKSZ a feladatait főszabály szerint önállóan látja el.

A VSZKSZ-en belül 2015-ben jelentős változtatásokat kívánnak végrehajtani, annak érdekében, hogy a szervezet hatékonyabban tudjon működni. (Probléma például, hogy 2004-es a legfrissebb SZMSZ, a gépparkját nem fejlesztették, stb.)

1.12 Táj és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1 Természeti adottságok

Kiskunfélegyháza a Dél-alföldi régióban, Magyarország egyik legnagyobb tájegységén, a Duna-Tisza közén, a Kiskunság keleti részén fekszik. Területének jelentős része természeti és táji értékekben gazdag adottságú síkság, a tengerszint feletti magasság sehol sem haladja meg a 200 métert.

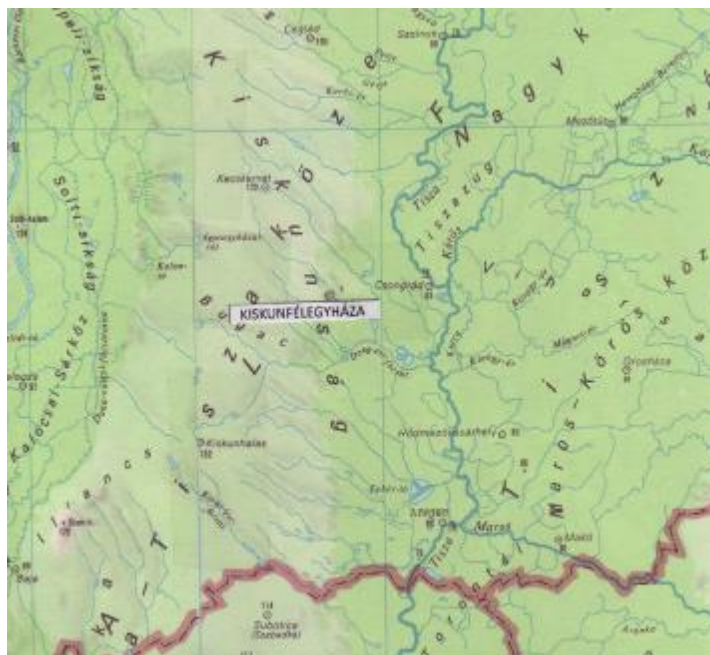
A település igazgatási területe az Alföld nagytáj, Duna –Tisza közti síkvidék részét képező két kistáj: a Kiskunsági löszös-táj, s DNy-i része a Bugaci homokháton helyezkedik el.

Az Alföld az újidő negyedidőszakában a pleisztocén korban keletkezett. Területét a folyók, és a szél alakította mai arculatára. A folyók hordalékkúpokat és elhagyott medreik mentén vastag üledéket raktak le. A hordalékkúpok anyagából a szél homokot halmozott fel, máshol vastag lösztakarót terített szét.

A közigazgatási terület Nyugati részén még megtalálható a hátságra jellemző futóhomokos, domborzatilag változatosabb felszín, a keleti részeken már kisebbek a relatív magasságkülönbségek. A Duna-Tisza-közi hátság átmeneti jellege a település D-i területein tapasztalható, ahol hullámos felszín egyenetlenségeit a mélyebb semlyékes területek felerősítik, és maradványfoltokként őrzik a táj egykori karakterét.

10. térkép - Részlet a Kárpát-térség hegy- és vízrajza térképéből

Forrás: <http://www.eng.unideb.hu/userdir/forian/Vizes/1.jpg>

Domborzat és talajviszonyok

A Duna-Tisza közti síkvidék főleg meszes lepelhomokkal fedett, kiterjedt futóhomok buckák vonulataiból és közöttük pangó vizes mélyedésekből tevődik össze. A lepelhomokos sík felszínét humuszos, illetve humuszban szegény homoktalajok, – a közük ékelődő löszös felszínét csernozjom –, a mélyedéseket réti és lápos talajok fedik. Az évi csapadékösszeg mindössze 500-550 mm, amelyből a nyári félévben 290-340 mm hullik. A Duna-Tisza közti síkvidék az ország legnagyobb összefüggő homokterülete, ahol a gazdálkodást a gyenge termőképességű talajok mellett a kevés és egyenlőtlen eloszlású csapadék is nehezíti. A tájra hajdan (és részben jelenleg is) jellemző tanyás gazdálkodásban nagy szerepe volt a szőlő- és gyümölcsstermesztésnek, a külterjesebb szántóföldi művelésnek és a szarvasmarha tartásának.

Éghajlat

A település és környékének éghajlata a meleg - száraz körzetet érinti. (Isd.: Magyarország éghajlati körzetei.)

Éves napfénytartam Az éves napfénytartam sokévi átlaga: 2 100 óra, ezen belül nyáron valamivel több, mint 840, télen pedig 200-210 óra a napsütéses órák száma. A nyári napok száma meghaladja a 75-öt, a téli napok száma: 30-35. Az évi középhőmérséklet 10-11°C, ezen belül a vegetációs időszak átlaghőmérséklete 17,5 °C, a januári középhőmérséklet -1 -2 °C.

Csapadék A csapadék évi összege átlagosan 540 mm, tenyészidőben 306 mm. A vízhiány tenyészidőben 165-170 mm, ami jelentősen hozzájárul a talajvízszint csökkenéséhez. Tovább fokozza a vízhiányt, a tenyészidőszak meleg, száraz, szeles időjárása.

Kiskunfélegyháza és környezetében a hótakarós napok száma 30 nap körüli és az átlagos maximális hó vastagsága nem éri el a 30 cm –t.

Szél A leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, de gyakori az ÉK-i és Ny-i szél is. Az átlagos szélesebesség 2-2,5 m/s. körüli.

Vízrajz

A kistérség homokhátsági része vízgazdálkodási szempontból igen jó vízbefogadó- és vízvezető képességű, azonban gyenge vízraktározó és víztartó. A kistérség teljes egészében a Tisza vízgyűjtőterületére esik. Belső vízrajza szegényes, megemlíthető kisvízfolyásai a Kecskemét város déli részén eredő Félegyházi-főcsatorna és a Cukás-éri-főcsatorna, az Alpár-Nyárlőrinci-főcsatorna valamint a Kővágóéri csatorna. A kistérség nyugati határát kisebb szakaszon a Tiszaalpári ártéri öblözet képezi. Délen kisebb szakaszon átfolyik a Dong-éri főcsatorna, amely elsősorban a belvizek elvezetését célozza.

A település és környékének felszíni és felszín alatti vizeinek bemutatását az 1.17.2 fejezet tartalmazza.

Növényzet

Kiskunfélegyháza és térsége földrajzi szempontból a Dél-Alföldi flórajárásba sorolható kistáj, jellegzetes potenciális erdőtürsulásai a part menti bokorfüzesek, fűz-nyár ligetek és a tölgy-köriszil ligeterdők, illetve azok gyakran elnyárosodott változatai. Gyakoriak a magas sásos rétek, valamint a nádasok gyékénnyel, harmatkásával és tavi kásával kiegészülő társulásai. A lágyszárúak között különösen gyakori a réti ecset pázsit, a különböző sásfélék, a lizinkafélék, stb. Az ártér érdekes növénye a *Carpesium Wulferianum*. Az erdőművelésbe vont területeken zömmel közép- és időskorú erdők találhatók.

A homokhátságon bekövetkezett talajvízszint süllyedés miatt a tavak és vizes élőhelyek felülete, mélysége lecsökkent, nagyrészüik kiszáradt (pl. a Bugac környéki szikes tólancolat), amely ökológiai szempontból igen kedvezőtlen.

Állatvilág

Bács-Kiskun megye, ezzel együtt Kiskunhalas és térsége állatvilágának értékes képviselője a túzok, a kék vércse, és a pusztai gyalogcincér. A végrehajtott élőhely-rekonstrukciók nyomán olyan vizes élőhelyek alakultak ki, amelyek vonzzák a vízmadarakat; fészkelő közösségek alakultak ki gulipánokból, gólyatöcsből és küszvágó csérből, míg a magasabb fekvésű részeken ugartyúk fészkel. A további értékes madárfajok között szerepel a sárgarigó, a kígyászölyv, a parlagi és rétisas, a gyurgyalag, a szalakóta és a tavi denevér. Az Alföldön egyedül itt él a fűrészlábú szöcske, a rákosi vipera pedig nemzetközileg is védett hullófaj. Az itt tartott magyar szürkemarha, racka és mangalica állományok az állattenyésztés számára nélkülözhetetlen génbankot képeznek.

1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet

Kiskunfélegyháza természetföldrajzi helyzete, a város és környezetének domborzata, az éghajlat, a környező talajok termőképessége, a felszíni vizek bősége meghatározták a táj szerkezetét, a tájhasználat alakulását. A település jellemzően síkvidéken található.

Tájtörténet

A Duna-Tisza-közi homokhátságra IV. Béla telepítette le, a tatárok elől menekülő kunokat. A település létezését először 1389-ben kelt királyi oklevél említi "Feledhaz" néven. A török hódoltság idején a már városá fejlődött település teljesen elpusztult, lakatlanná vált.

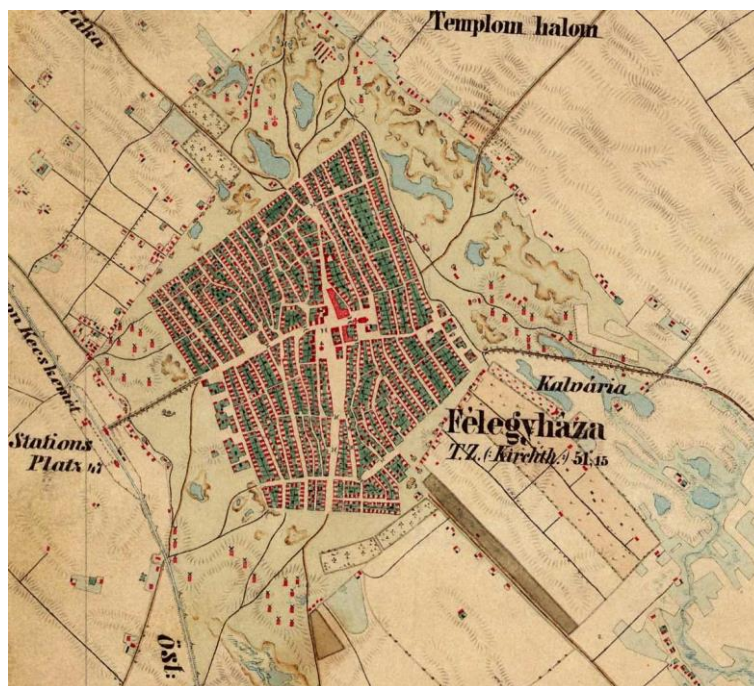
A Pest-Szeged közötti főút mentén és az alpári, izsáki, halasi utak kereszteződésében fekvő település a jó gazdaságföldrajzi helyzetnek köszönhetően 1743-tól indult gyors fejlődésnek. A középkortól jászok és kunok által lakott területet 1745-ben lakói saját erejükből visszavásárolták, ezzel együtt az egykori kun kiváltságokat is, így saját önkormányzattal bíró, szabad paraszttá váltak. Jellemző a hátságra, hogy gyorsan megerősödtek mezővárosi jellegű közösségei, amelyekben jelentős extenzív állattartást tett lehetővé a pusztabérletek rendszere, részben ennek következményeként alkalmazták a szálláskertes településrendszert. Később az intenzívebb

növénytermesztés, kertkultúra révén tanyás gazdálkodás fejlődött ki és népesítette be a korábbi szántóterületeken kívül az állattartó pusztákat is.

A település 1753-ban a Kiskunság, a Kiskun Kapitányság székvárosa lett, 1774-ben pedig mezővárosi rangot kapott. A főleg külterjes állat-, szarvasmarha- és juhtartással, valamint földműveléssel foglalkozó lakosság ebben az időben indult meg a polgárosodás útján.

11. térkép - Település és környékének térképe 1806-1869 között

Forrás: Habsburg birodalom második katonai felméréseinek térképe

Az 1800-as évek közepétől egyre nagyobb területek kerültek mezőgazdasági művelés alá (tanyásodás), ami az 1950-es évekig tartott. A sík területeken lévő legelők nagy részét szántóföld, takarmánytermelés vagy tarló legelő céljára feltörték, a szelídebb homokbuckákon pedig virágzó szőlő - és kertkultúra alakult ki.

Az 1950-es években kezdődött, a tanyavilág felszámolására tett törekvésekkel fokozatosan szűnik meg a kisparaszti gazdálkodási forma. A meginduló nagytablás, nagyüzemi gazdálkodás a homokhátakon ütközött a legtöbb nehézségbe, így ott maradtak meg legtovább a tanyák, s velük a homoki gyepek legeltetéssel való használata. A 60-as években alakulnak ki a mai tanyaközségek, és felfutóban van a nagyüzemi szőlőtermelés. Ugyanakkor csökken a kisparaszti legeltető állattartás, másrészt nő az erdőterületek, mint szélfogók aránya.

A rendszerváltást megelőzően a termőföldek túlnyomó része nagyüzemek használatában volt, de a 80-as évektől folyamatosan emelkedett az egyéni gazdálkodással hasznosított területek nagysága. A privatizációs folyamatok a mezőgazdaságban is éreztették hatásukat. Egyrészt csökkent a foglalkoztatottak száma, másrészt a munkanélkülivé váltak nagy számban kezdtek termelésbe a kárpótlás során tulajdonba kapott földeken. Ma már a használati és tulajdonviszonyok nagyban eltérnek egymástól.

Tájhasználat,
tájszerkezet

A hagyományos tanyás gazdálkodás ma is jellemző Kiskunfélegyháza térségében, bár jellegében és mennyiségében sokat változott.

A táj jelenlegi hasznosítását elsősorban a talajviszonyok és a rétegvíz jellemzők határozzák meg. Az északi és északkeleti oldalon löszös homok, lösz, alföldi mészlepedékes csernozjom talajok találhatóak, itt a jó minőségű földeken szántóföldi nagytáblás művelésre alkalmas a terület. A déli, délnyugati részen defláció útján kialakult homokos talajok találhatóak. A nyugati oldalon jelentős számú tanya és kert jellegű kisparcellás gazdálkodás, a belterülethez közeli kertekben a szőlő- és gyümölcsstermesztés folyik, valamint a zöldségtermesztésnek van nagy jelentősége. Jelentős a fóliakertészet.

A déli, délkeleti oldalon már csökken az aranykorona érték, más a terület hasznosítása. A tanyás területeken alacsony színvonalú mezőgazdasági művelés és gyepgazdálkodás a jellemző. Itt, a déli részen található az erdőterület nagy része, melyek szórványos foltokban helyezkednek el, a gyenge aranykoronájú helyeken. Sok a belvizes zárvány is, ezek természeti területek lettek.

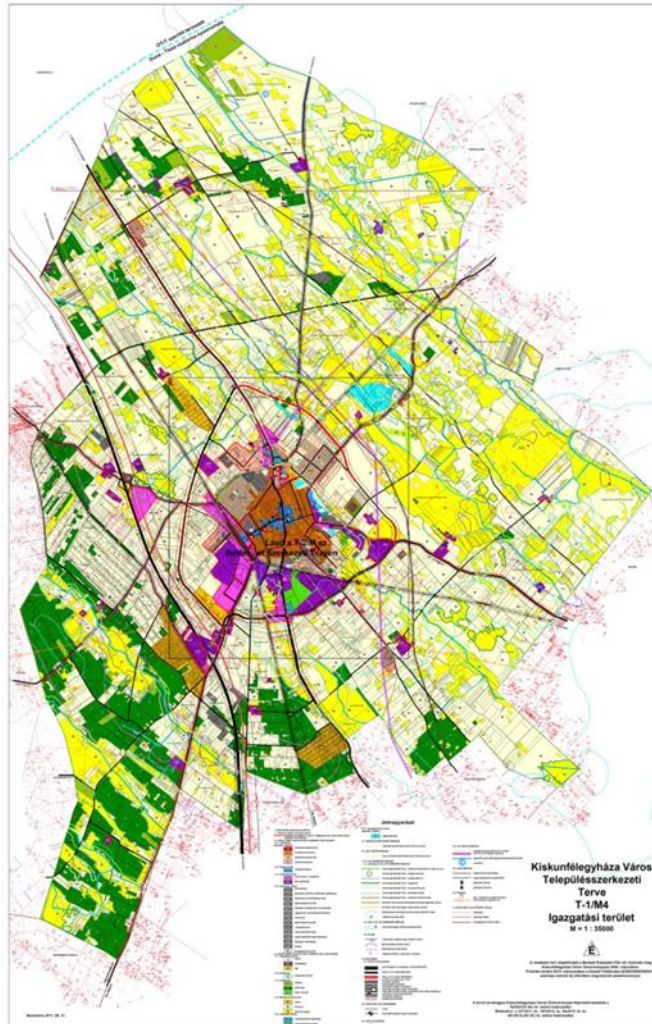
Fejlesztési irány lehet a biogazdálkodás, ugyanakkor a természetvédelmi területeken környezetvédelmi-tájvédelmi funkciót ellátó, értékmegőrző mezőgazdaságot, kompenzációs rendszerrel kell támogatni. A tájmegőrzési, természetvédelmi és idegenforgalmi szempontok megkívánják, hogy a külterület arculata, rendezettsége tükrözze az adott tájegység karakterét, növelje a kultúrtáj értékét, és vonzó keretet nyújtson a helyiek és a turisták gazdasági és rekreációs tevékenységéhez.

A térségi terület felhasználási kategóriák szerinti megoszlásban a külterületen 2 737 ha erdő, (10,7%), 20183 ha szántó (78,8%) művelésű terület található, a fennmaradó részek kertes, tanyás és gyep felhasználásúak.

A település északnyugati és délkeleti negyedében főleg gyepes természeti területek vannak, melyeket a déli, délkeleti részen gazdasági erdők szegélyeznek.

12. térkép - Település és környékének tájhasználati térképe

Forrás: Új-Lépték Bt.

1.12.3 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Védett fák és helyi védett természeti értékek jegyzéke:

- Bajcsy Zs. u. közterületen lévő ULMUS MINOR,
- Dózsa Gy. U. 2-4 sz. épület előtti közterületen lévő QUERCUS ROBUR,
- Felső temetőben lévő ULMUS MINOR,
- Kazinczy u. 1. sz. alatti társasház udvarán lévő AILANTHUS ALTISSIMA,
- Kossuth utca Fadrusz J u. és Vasút közötti szakaszán lévő PLATANUS SP.-k,
- Marosvásárhely utcán lévő PLATANUS SP.-k,
- Petőfi ház udvarán lévő GINKGO BILOBA,
- Petőfi u. 6. sz.-ú lakótelek udvarán lévő FRAXINUS SP,

- Szent János tér sz. telek udvarán lévő QUERCUS ROBUR,
- Táncsics M u. 1-3 sz. lakóépület telkén lévő AESCULUS HYPPOCASTANUM,
- Városháza udvarán lévő AESCULUS HYPPOCASTANUM,
- Csongrádi úti védett gyep.
- Helyi jelentőségű védett természeti emlék a Páka halom.

1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Az országos jelentőségű védett természeti értékek kezelője a KNP. A település igazgatási területén 278,65 ha ex-lege szikes tó mellett, hazai viszonylatban is kiemelkedő számú ex-lege kunhalom szerepel a védett természeti értékek között. Jelentős területtel rendelkező, táj- és természetvédelem alá eső területek a fentiek mellett: magterületek, természeti területek, és vadászati kiemelt övezet területei.

Natura 2000 területek a Kiskunsági Nemzeti Park kezelésében vannak. Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület a Csongrád-Bokrosi Sós-tó, mely különleges madárvédelmi terület, és egyben kiemelt jelentőségű, természet-megőrzési terület is.

Országos természetvédelmi emlék a Kossuth utca platán fasora.

1.12.3.3 Ökológiai hálózat

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei az alábbiak, melyek megtalálhatók a település területén és a környező területeken:

Magterületek	A térségi övezetek kimutatása alapján a település környezetében 2 192 ha. Magterületnek nevezzük a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területeit, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.
Ökológiai folyosók	A térségi övezetek kimutatása alapján: 3 521 ha területet jelent. A magterületek közötti kapcsolatot a sávos, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják. Ezek az élőhelyeket, élőhely komplexumokat kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.
Puffer területek	Kiskunfélegyházát érintő terület: 418 ha. A magterületek és a folyosók körül védőzónát (puffer zóna) kell kijelölni, ahol még a természet közeli élőhelyek aránya lehetőség szerint magas, feladatuk a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól.

1.12.4 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

A tájhasználatot az utóbbi évtizedek éghajlatváltozásai folyamatosan módosítják. Az intenzív és extenzív művelésű agrárterületek mellett, meghatározó tényezők a védelmi területek, melyek természeti értékei a város, - és a térség – turisztikai vonzerejét jelenthetik.

A hagyományos tanyás gazdálkodás ma is jellemző a térségre, de jellegében és minőségében jelentősen megváltozott. A nem túl kedvező csapadékeloszlás, a tartós talajvízszint csökkenés, a

magas napfényes órák száma arra kényszeríti az itt élőket, hogy fokozottabban alkalmazkodjanak a változó éghajlati körülményekhez.

Így az intenzív szántóföldi növénytermesztés, a kertés részeken zöldség, gyümölcs – és szőlőtermesztés mellett, jelentős területet foglal el a fóliás zöldségtermesztés. Egyre nagyobb teret hódít a biotermelés, jövőbeni összekapcsolása a turizmussal pedig értékesítési lehetőséget biztosíthat a gazdálkodóknak.

Kiskunfélegyháza igazgatási területe 25 600 ha, ebből 24 000 ha külterület.

A település városrészeinek elemzése:

I. Központi belterület: 301 ha-t foglal el a település területén. Alacsony a zöldfelületi mutatója, amit a szomszédos városrész kompenzál.

II. Belváros: 43 ha. A pályaudvar környékén a kórház, Fürdő és a sportcsarnok rekreációs övezet kialakulásában segít. Itt van a Hősök parkja és a Béke tér. A Kossuth utca fasora védett.

III. Petőfi lakótelep: 29 ha. Jelentős zöldfelület található a városrészben, ugyanakkor a vasút közelsége zaj- és rezgésszennyezést jelent a környezetnek.

IV. Bankfalu: 141 ha. Fejlődő kertvárosias övezet. Jelenleg még jelentős zöldfelülettel rendelkezik, de a fejlesztések miatt fokozatosan csökken a zöldfelület. A templom-halom környékén hosszabb távon is meg kell tartani a közparkot.

V. Kossuth város: Jelentős zöldfelülete a Szendrey Júlia utcai parkterület, illetve a Felső temetőhöz tartozó területek.

VI. Város déli része, Kertváros: 71 ha. Jelentős védőzóna kialakítását igényli a dögkút és sintértelep, rekultivációra szorul a régi személtlerakó.

VII. Alsó temető környéke és Bikahegy: 60 ha. Az Alsótemető ketté osztja a városrészt. Elhelyezkedése mellett állapota is a gyengíti a városrész megítélését.

VIII. Városi parkerdő és déli iparterületek: 110 ha. A település egyetlen összefüggő zöldterületével rendelkező városrész. Ugyanakkor a Parkerdő állapota nem megfelelő: úthálózata kialakulatlan, közösségi terekkel nem rendelkezik.

IX. Móraváros és Közelszőlő: 95 ha. Jelentős zöldfelülettel rendelkezik elsősorban a Honvéd sporttelepnek köszönhetően, de még kiaknázatlan sportolásra alkalmas területtel bír.

X. Vásártér és környéke: 67 ha. A Belvároshoz legközelebb eső nagy kiterjedésű zöldfelületekkel rendelkezik. A terület nyugati és északi oldalán egy sporttelep és egy horgásztó található. A sporttelep kihasználtsága alacsony. Ugyanakkor pihenő funkciók kialakítására alkalmas területekkel rendelkezik.

XI. Zöldmező lakótelep: 13 ha. Külterületen lévő belterület. Falusias övezet.

XII. Arany-hegyi lakótelep: 19 ha. Alapvetően lakófunkciót ellátó, külterületen lévő belterület.

XIII. Molnár telep: A Molnártelapi út forgalma és a vasút közelsége jelentős környezeti terhelést okoz.

XIV. Ipari park: Jelenleg semmi funkció nincs a területen, bár elhelyezkedése kedvező.

XV. Külterület: Potenciálisan jól kihasználható fejlesztési területekkel rendelkezik. A szórt tanyás világ előregszik, de a zártkertés részeken, valamint a két külterületi belterületen fóliázás, északnyugaton libázás biztosít megélhetési forrást.

1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1 Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Kiskunfélegyháza igazgatási területéből 1 600 ha a belterület, melyet szinte kettéoszt az 5-ös főút. A zöldfelület-gazdálkodás helyi szabályait a 29/2011. (X. 07.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

A település és környéke zöldfelületi hálózatát parkok, utakat kísérő zöldsávok, fasorok, intézmények és lakóterületek parkosított kertjei, mezőgazdasági területek és erdők alkotják.

Az egy lakásra jutó, számított zöldterület 19,3 m², ami mennyiségi szempontból a település egészére vonatkoztatva megfelelőnek mondható, ugyanakkor problémát az egyes városrészek ellátottságának egyenlőtlensége okoz. A kíméleti használatú zöldterületek és közparkok nagyrészt felújításra kerültek, és több városi terület rehabilitációja is megtörtént. Felújításra került több játszótér is. Ugyanakkor a külső városrészek nem rendelkeznek megfelelő közösségi terekkel, vagy a meglévők rehabilitációjuk szükséges.

Jelentős, városképet meghatározó, és környezetvédelmi szempontból is nélkülözhetetlen elem egy település életében a fasorok megléte és minősége. A település belső területei és a külső városrészek között nagy eltérés mutatkozik, mind minőségben, mind mennyiségben. A központból kifelé haladva csökken a fásítottság mértéke, a fajta és habitus választék.

Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek a következők:

Kíméleti közhasználatú zöldterület, kíméleti zöldfelületi zóna: A települési értékek védelme és a területhasználók közérdekének érvényesítése érdekében, védelmi rendelkezésekkel, egyedileg szabályozott közterület, ill. településrész.

Kíméleti közhasználatú zöldterületek és kíméleti zöldfelületi zónák jegyzéke

Kíméleti használatú zöldterületek:

- Aradi vértanúk emlékoszlopa körüli közpark – 540 m²
- Béke tér – Ótemplom kertje – 1 010 m²+ 2 385 m²
- Hősök parkja – 9 220 m²
- Kossuth utca – 15 220 m²
- Móra tér – 6 630 m²
- Petőfi lakótelepen a szoborpark – 2 705 m²
- Polgármesteri Hivatal udvara – 4 m²
- Szent János tér – 4 880 m²
- Városháza előtti virágágy – 100 m²
- Zeneiskola előtti közpark – 965 m²

A közparkok, közterek felújítási program keretén belül megtörtént a Szent János tér, a Zeneiskola előtti park, az Országzászlót keretező pihenőtér, az Ótemplom kertje, a Múzeum előtti park, a Móra tér, Szent István tér felújítása, megépült a Móravárosi pihenőpark.

Megvalósult a Majsai lakótelep közterület rehabilitációja 2010-ben.

Kiméleti zöldfelületi zóna:

Izsáki út – Majsai utca – Halasi utca – Dózsa Gy. utca – Horváth Z. utca – közök – Szent János tér – Szegedi utca – Kalmár kápolna – Klapka utca – Szentesi utca- Blandina nővér utca – Petőfi S. utca – Oskola utca – Dr. Holló Lajos utca- Bercsényi utca – Mikszáth K. utca közötti terület.

Egyéb közparkok, közkertek, városi területek:

A városi területek rehabilitációja során elkészült a Bajcsy Zsilinszky utca, a Szalai Gyula utca belső udvara, a Petőfi S. utca, Béke tér, Oskola utca, Piac környezete, Pázmány utca, Petőfi tér, Dr. Holló Lajos utca mindkét oldala, ill. a Városháza körüli területek és a Petőfi lakótelep teljes körű környezetrendezési – felújítási terve.

Szent István tér: 3 430 m², Blaha Lujza tér:

Játszóterek:

Kiskunfélegyházán 2005-ben elkészült a város játszótereinek felmérése és szabványossági felülvizsgálata, valamint megtörtént a balesetveszélyes játszóeszközök leszerelése. 2006-tól kezdődően minden városrész kapott egy új, korszerű, az EU előírásainak megfelelő eszközökkel felszerelt játszótérrel. A meglévő játszótereken lehetőség szerint új játszóeszközök kerülnek kihelyezésre.

Utakat kísérő zöldsávok:

Kiskunfélegyháza viszonylag széles zöldsávokkal ellátott úthálózattal rendelkezik, ami lehetővé teszi az egyes zöldfelületi elemek összekapcsolását. Ugyanakkor ezeknek a zöldsávoknak a növénytelepítése nem mindig megfelelő. Több helyen nem egységes a fasor, vagy a környezetet nem figyelembe vevő fajta került kiültetésre. (légvezeték alatti nagy fák)

Fasorok:

A település fasorai a városkép meghatározásában nélkülözhetetlen elemek. Jelentőségük nemcsak a por, szennyező anyagok megkötésében van, de a parkok, közterületek összekötő elemei. A település központjától kifelé haladva egyre fogy a mennyisége és megfelelő fajtája a fasoroknak.

Országos természeti emlék a Kossuth utca platán fasora, amely egyes részein szükséges a fák állapotának ultrahangos felülvizsgálata. Emellett több fa, ill. facsoport is szerepel a település zöldrendeleetének védett listáján.

Jelentősebb zöldfelülettel rendelkező, intézmények kertjei:

Temetőterületek:

A két városi temető a település két végén helyezkedik el. A Felső-temető az északi felében található, fejleszhető, területéhez tartozik az izraelita kegyeleti park, a déli Alsó temető bővítése korlátozott.

Kegyeleti emlékhelyek: zsidó temető és orosz katonai temető (500 m²).

Sportterületek:

A település több szabadtéri sportterülettel rendelkezik. A Ligeti úti Sporttelep, a Honvéd Sporttelep, valamint a molnártelapi Vasutas Sporttelep mellett fejlesztési területre van szüksége a városnak.

Több tenispálya: Városi Strand tenispályái, Honvéd tenispálya, Vasút mögötti teniszsátor, Klazsik-házban kialakított fallabda pálya mellett a KÉSZ Aréna Kiskunfélegyházi Városi Sportcsarnoka áll rendelkezésre. A Városi sportcsarnok parkjának területén lévő előregedett nyírfasor cseréje a vizsgálat készítésének időpontjában folyamatban van.

A sportpályák füvesítettek, egyaránt alkalmasak atlétikai és futballjátékok lebonyolítására, edzések megtartására.

A repülés és ejtőernyős tevékenységekre a Városi Repülőtér nyújt lehetőséget.

Piac terület:

A piactér teljes felújítása 2013 évben megtörtént. A területen a teljes burkolat cseréjét elvégezték az elárusítóhelyek felé egységes tetőzet került, valamint kialakításra került e csapadékvíz elvezetés. Vásártér területe: 4000m².

Egyéb intézmény és közintézmény területek:

Iskolák - minden iskola rendelkezik tornacsarnokkal

Óvoda udvarok

Kórház

Termál- és gyógyfürdő - uszoda

Parkerdő:

Területe: 30 400 m². Komplex fejlesztési koncepció kidolgozása szükséges a területre, miután jelenlegi állapotában funkcióját nem tölti be. 2015 évben elkezdődött a parkerdő aljnövényzetének szükséges gyérítése, a kiszáradt fák eltávolítása, a meglévő belső utak javítása. Pályázati lehetőségeket kihasználva kilátótorony, valamint pihenőhelyek és tanösvény kialakítására kerül sor.

1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése

A település zöldfelületi ellátottsága átlagosnak mondható, de a különböző városrészekben eltérő a zöldterületek mennyisége, növényesítése, gondozása, felszerelési tárgyakkal való ellátottsága. Növelni kell a zöldfelület arányát, a közterületi rehabilitációnak együtt kell járnia a zöldterület létesítésével, megújításával.

Kiskunfélegyháza belterületén, a városi nyilvántartás szerint 56,73 ha zöldfelület található. A közparkok a legtöbb településhez hasonlóan, a belvárosban, vagy egy-egy városrészben nagyobb számban található, máshol teljesen hiányoznak. Kiskunfélegyháza településközponti parkjai a belvárosi részen, mozaikszerűen helyezkednek el. Ezek közül több megújult, vagy a városi rehabilitáció, vagy közterületi rekonstrukció keretén belül. Fenntartásuk folyamatos munkát igényel.

Ugyanakkor több akcióterület vár még felújításra és elsősorban pályázati lehetőségre.

1.13.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái

A zöldfelületi rendszer problémáit az egyes városrészek eltérő ellátottsága, és fenntartási minősége okozza. A gondozott, fásított zöldterületek, közösségi terek a települések életében, először a belvárosi részekben, a településközpontokban jelennek meg, a külső városrészekben a zöldfelületi elemek részben, vagy teljesen hiányoznak, kialakításukra, fejlesztésükre kevesebb anyagi forrás jut. Ugyanakkor a már felújított területek rendszeres fenntartása is szervezett munkavégzést és állandó anyagi forrást igényel. Kiskunfélegyháza területén több közösségi tér megújult, ugyanakkor a külső városrészek nem rendelkeznek közparkkal, megfelelően fásított utcákkal, zöldsávokkal. A zöldfelületi fejlesztésben az elemeket összekapcsoló fasor rekonstrukciónak fontos szerepet kell kapnia.

Városfejlesztési célok:

- városrészek összehangolt rehabilitációja,
- rekreációs, sportolásra, játékra alkalmas területek kialakítása,
- környezet minőség javítása,
- történelmi belváros felújítása,
- belterületi parkok és zöldfelületek további fejlesztése,
- városrészek lakóterületen belüli zöldfelületi ellátása,
- parkerdő rehabilitáció.

1.14 Az épített környezet vizsgálata

1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1 Településszerkezet történeti kialakulása, a településszerkezet vizsgálata és helyi sajátosságok vizsgálata

Kiskunfélegyháza területéről az emberi élet legrégebbi emléke az újkőorból származik. A környező vidéken a 13. század közepén királyi jóváhagyással kunok telepedtek le. A település nevét – *Feleghazként* – oklevél először 1389-ben említi, mint a Buda és Szeged közötti kereskedelmi főútvonal egyik állomása.

A református vallású kiskunhalas rovására 1753-tól Kiskunfélegyháza vált a kiskun Kerület központjává. 1774-ben már mezővárosi rangot kapott négy országos vásár tartásának jogával. A budai-szegedi és a bajai-csongrádi utak metszésében három irányban tölcészerűen kiöblösödő, piacként szolgáló útszakasz körül alakult ki a mai városbelső térrendszere. A természetes külső körülmények folytán viszonylag rendezett településmagból nagyobb, erőszakosabb beavatkozás nélkül még a 18. században sikerült a máig is fennálló utcarendszert kialakítani. A város terein és négy főutcáján ugyancsak a 19. század első évtizedeiben kezdődött meg a földszintes, városiasodó lakóházak építése; jellemzőek voltak a fésűs beépítésű, belső árkados, többosztatú polgárházak.

A 19. század közepétől a városmagban a házakat – utcavonalra kifordításukkal – urbánus jellegű, földszintes, zárt sorba rendezték, így változatlan telekosztás mellett megnövekedett az utcára néző, értékesebb épületrész, s így nagyobb tere nyílt a díszítésnek: a vagyoni állapot megmutatásának a homlokzaton. Ugyanezen időben kezdődött el az emeletes polgárházak emelése is, melyek – földszinti részükkel – az üzlethelyiségek iránti, egyre erősödő igényeket hívtak kielégíteni. Ezek a városmag jelenlegi képének is meghatározó elemeiként – a Kocsis-ház (Korona u. 2.) kivételével – a Kossuth Lajos utcára tömörültek. A belterület első jelentős, átfogó szabályozása 1887-ben látott napvilágot. Kimondotta, hogy a következő évben készüljön el a település kataszteri térrajza. Részletesen szolt a belsőségek rendezéséről, a szabályozási vonalak és nivók kijelöléséről; az utcák legkisebb szélességét 12 m-ben állapította meg. A századforduló táján nagy városrendező munka folyt a városközpontban a közterületek és a közművek terén: a központ utcáinak és tereinek kikövezése, járdaépítés, terek föltöltése, nagy vizesárok befödése, földönt csatorna építése, artézi kutak fúrása, villanyszolgáltatás.

A 19. és még a 20. században is a városias mag kiépítése és korszerűsítése volt az elsődleges cél. A külső kerületekben a fésűs beépítési mód egyeduralmodó volt sokáig. A két világháború közötti évtizedekben számos korábbi, eklektikus lakóház homlokzatának art deco modorú átépítésére került sor a jelentős számú, új építkezések mellett. Általánosnak mondható, hogy a

fordított lakóházak tetejét a szomszéd felé lekonyították, míg a saját telek irányában – a bővítés lehetőségét meghagyva – a nyeregtetőt oromfallal zárták a ház nyílás nélküli bütüjén.

Az 1950-es évektől kezdve a kedvezőtlen telek-kihasználású, szabadon álló, sáttortetos lakóházak váltak uralkodóvá. A központhoz ténylegesen szervesen kapcsolódó falusias övezet csak az 1960-as évektől kapott olyan létesítményeket (villany, víz, út, járda, iskola, üzlet stb.), amelyek fölhasználásával ezek a városrészek is a városiasodás irányában fejlődhetnek. A lakásszám erőteljes növelését az 1960-as évek elejétől – az addig általános földszintes beépítésről – ugrásszerű váltással, a megszokott városképet erőteljesen megváltoztató, négy-tízemeletes, lakótelepi és lakótömb-kiegészítő építkezésekkel valósították meg. A szocialista iparosítás és középület-építés sem kímélte a történeti értékű városképet.

A település területének fekvés szerinti megoszlását a Földhivatali adatállomány lekérdezésével elemezzük. Kiskunfélegyháza területe 25 630,27 ha, ennek 95%-a külterület, 4,1%-a belterület és mindössze 0,9%-a zártkert besorolású.

21. táblázat - Kiskunfélegyháza területének fekvés szerinti megoszlása

Fekvés	Földrészletek száma	Összes terület (m2)	Területi arány
belterület	6 923	10 565 630	4,12%
külterület	10 415	243 557 829	95,03%
zártkert	1 737	2 179 244	0,85%
összesen	19 075	256 302 703	

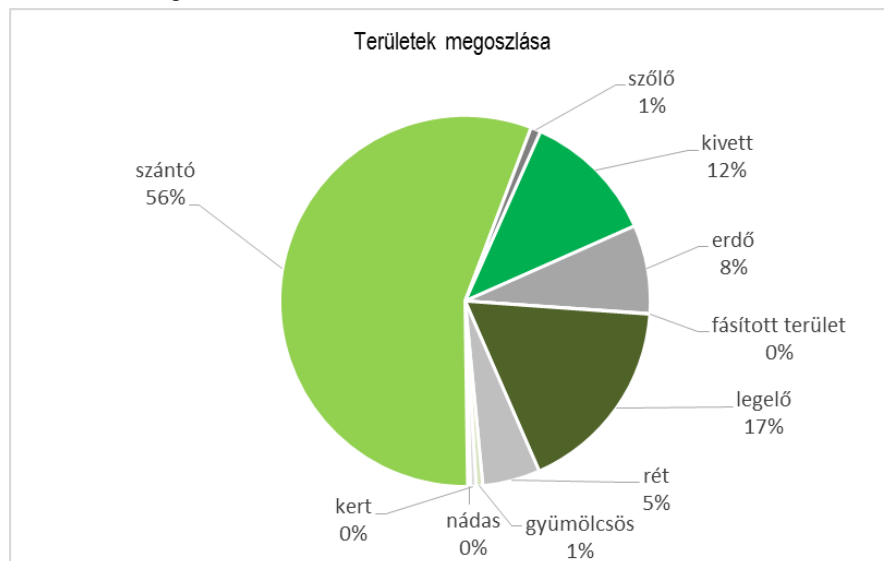
Forrás: takamet.hu, 2015

A városrészek részletesen a 3.3.1 fejezetben kerülnek bemutatásra.

1.14.1.2 Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Kiskunfélegyháza területét a hatályos tervek beépítésre szánt és beépítésre szánt területekre osztják fel. A földhivatali adatbázis a földrészletek statisztikáját művelési áganként tartja nyilván.

19. ábra - Területek megoszlása

Forrás: takamet.hu, 2015

22. táblázat - A hatályos településfejlesztési koncepció tervanyaga szerint területekre vonatkozó kimutatások

Meglévő területfelhasználási területek	terület (hektár)
Falusias lakóterület	3,3 ha
Kertvárosias lakóterület	219,8 ha
Kisvárosias lakóterület	249,2 ha
Nagyvárosias lakóterület	29,3 ha
Településközponti vegyes terület	36,4 ha
Kereskedelmi szolgáltató terület	40,7 ha
Ipari terület	83,0 ha
Különleges területek	138,4 ha
Mezőgazdasági terület	574,7 ha
Vízfelületek (Vízgyűjtőterület)	4,7 ha
Közúti közlekedési területe	49,3 ha
Vasúti közlekedési területe	43,7 ha
Zöldterület: közpark, közkert	21,1 ha
Erdőterület	63,4 ha

Forrás: Településfejlesztési Koncepció

A hatályos településszerkezeti terv a beépített és be nem épített területekre vonatkozó terület kimutatást nem tartalmazza.

23. táblázat - A beépített és be nem épített területek Kiskunfélegyházán

Beépített illetve beépítésre szánt területek	Beépítésre nem szánt területek
nagyvárosias lakóterületek	közúti közlekedési területek
kisvárosias lakóterületek	vasúti közlekedési területek
kertvárosias lakóterületek	légi közlekedési terület
falusias lakóterületek	zöldterületek: közpark, közkert
településközpont vegyes területek	erdőterületek
kereskedelmi, szolgáltató területek	védelmi erdő
ipari területek	gazdasági erdő
különleges területek	egészségügyi-szociális, turisztikai erdő
különleges-	mezőgazdasági területek
homokbánya	kertes mezőgazdasági területek

épületnek minősülő építmények	közlekedési	általános mezőgazdasági területek
ebmenhely és ebrendészeti telep		vízgyűjtőterületek
egészségügyi-szociális intézmény		közcélú nyílt csatornák medre, parti sávja
települési hulladékudvar és kezelő		állóvizek medre és parti sávja
kegyeleti és várostörténeti emlékhely		vízbeszerzési területek
városi piac- és vásár		természetközeli területek
szennyvíztisztító telep,		különleges területek
sportolási, rekreációs		természetközeli pihenőhely
települési szeméttelp		sportolási, rekreációs terület
temető		
szabadidő-park		

Forrás: Saját szerkesztés

1.14.1.3 Funkció vizsgálata

24. táblázat - Kiskunfélegyháza intézményeinek funkcióvizsgálata

Funkció	Alfunkció (ha kell)	Intézmények megnevezése	Darabszám
Humán funkciók	bölcsőde, óvoda	Bölcsőde I. Bölcsőde II. Kiskunfélegyházi Napköziotthonos Óvoda: Dózsa György úti telephely; Bercsényi úti telephely; Platán utcai telephely; Móra utcai telephely; Szegedi úti telephely; Desseffy utcai telephely; Nagyszőlő úti telephely; Darvas téri telephely; Tegez úti telephely; Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium Félegyházi Waldorf Óvoda és Iskola	13
	alapfokú, középfokú iskola és szakoktatás	Batthyány Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola; Darvas József Általános Iskola; József Attila Általános Iskola Deák Ferenc úti kirendeltsége; József Attila Általános Iskola Platán Utcai Tagintézménye; József Attila Általános Iskola Gátéri Széchenyi István Tagintézménye; Dózsa György Általános Iskola; Göllesz Viktor Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény; Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium; Félegyházi Waldorf Óvoda és Iskola; Móra Ferenc Gimnázium Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Kossuth Lajos Szakközépiskolája	14

Funkció	Alfunkció (ha kell)	Intézmények megnevezése	Darabszám
		Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Közgazdasági Szakközépiskolája Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Petőfi Sándor Tagintézménye	
	egészségügyi ellátás	Városi Kórház - Rendelőintézet - Gyógyfürdő és rehabilitációs központ	1
		Háziorvos	13
		Gyermekorvos	6
		Fogorvos	9
		Alma Gyógyszertár Holló Gyógyszertár Hóvirág Gyógyszertár Kamilla Gyógyszertár Korona Patika Körpatika Gyógyszertár Rákóczi Gyógyszertár Szenna Gyógyszertár Szt. István Gyógyszertár Petőfi Patika Kórházi Patika Pingvin Patika	12
		Kiskunfélegyházi Mentőállomás	1
	szociális és gyermekjóléti szolgáltatások	Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény KAPOCS Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény	2
Közösségi funkciók	könyvtár	Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ	1

Funkció	Alfunkció (ha kell)	Intézmények megnevezése	Darabszám
	múzeum	Kiskun Múzeum Szakmaközi Művelődési Ház Petőfi Sándor Emlékház Móra Ferenc Emlékház	4
	művelődési ház, közösségi ház	Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ Móra Művelődési Ház	2
	uszoda, strand	Róna Kincse Gyógyfürdő Városi Strand és Uszoda	2
	sportegyesület	Aranypáva Szabadidő Egyesület Tenisz Szakosztálya BULLS Szabadidő Sportegyesület Darvas Szabadidő és Diáksport Egyesület Félegyházi ASI Félegyházi Lovasklub Gachi Judo Club Jogging Plusz Szuperinfó Futóklub Kkfházi Ejtőernyős-Hólégballon SE" Kiskunfélegyházi Honvéd TK KKC Kiskunfélegyházi Modellező "SE" Kiskunfélegyházi Szabadidő -és Tömegsport Egyesület Kiskunfélegyházi Uszó Egyesület Kiskunfélegyházi VASAS TK Korona Sport Egyesület Kiskunság Horgász Egyesület Serve and Volley Club Vasutas Sport Klub	17
Igazgatási funkciók	rendőrség	Kiskunfélegyháza Rendőrkapitányság	1
	tűzoltóság	Kiskunfélegyháza Tűzoltóság	1
	okmányiroda	Járási Hivatal Okmányiroda	1
	önkormányzati hivatal	Kiskunfélegyháza Polgármesteri Hivatal	1
	kormányablak	Kiskunfélegyházi Járási Hivatal	1

Funkció	Alfunkció (ha kell)	Intézmények megnevezése	Darabszám
	földhivatal	Kiskunfélegyházi Járási Hivatal Járási Földhivatala	1
	munkaügyi központ	Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunfélegyházi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége	1
	egyéb	Mezőőri Szolgálat Városfenntartó és Szolg. Költségvetési Szervezet	2
Közlekedési funkciók	autóbusz állomás	Kunság Volán Zrt	1
	vasútállomás	Kiskunfélegyháza	1
	benzinkút		10
Gazdasági funkciók	Ipari Park	Kiskunfélegyházi Ipari Park.	1
	piac	Városi Piac Vásártér	2
	pénzügyi szolgáltatók és bankok	K&H bank OTP Bank Allianz Erste Bank CI Bank Magyar Posta (2)	7
	szálláshely	Oázis Hotel Malom Hotel Villa Mirabella Borostyán Panzió Róza Tanya Akácos Tanya Kettesben vendégház	6
	vendéglátó egységek		183

Forrás: Saját szerkesztés

1.14.1.4 Alulhasznosított barnamezős területek

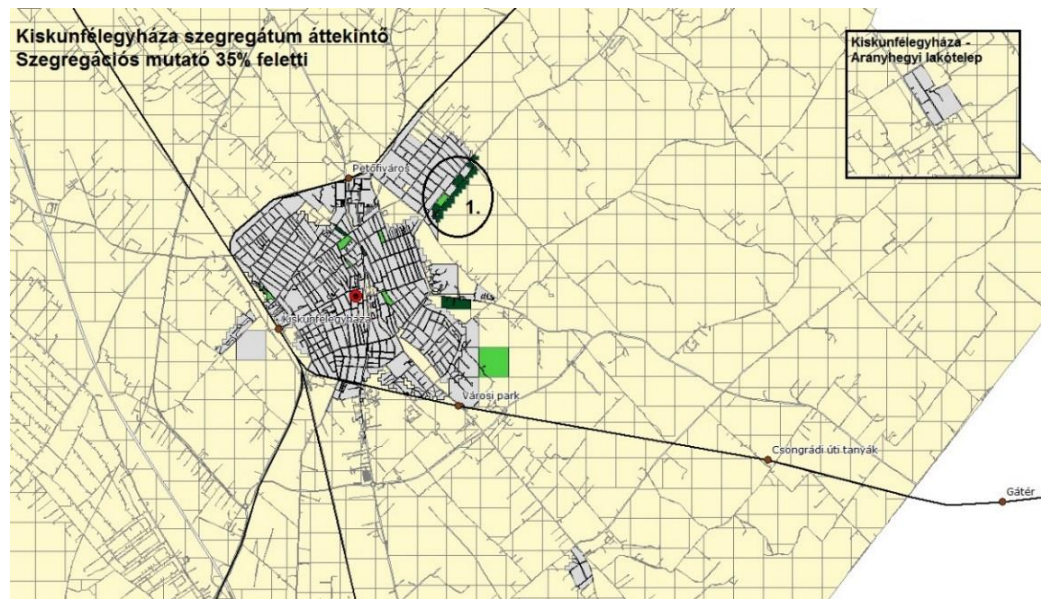
Az Ipari Park barnamezős területen jött létre, részben még ma is az. A volt katonai üzemanyagbázis területén további feladatok felmerülhetnek (szennyezettség, kármentesítés). Az IBV területével szemben a Sörgyár területe alulhasznosított. A vasútállomás mellett a rakodóterület, amely kijelölt gazdasági terület, parlag.

1.14.1.5 Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott területek)

A településen található szegregátumok lehatárolását a KSH végezte a 2011-es népszámlálás adatai alapján. (A térképi lehatárolásban olyan területe(ke)t is megjelenítettek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk, vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak. A térképen bekarikázott terület az, amelyen a magánháztartásokban élők száma meghaladja az 50 főt.)

13. térkép - Szegregátumok áttekintő térképe

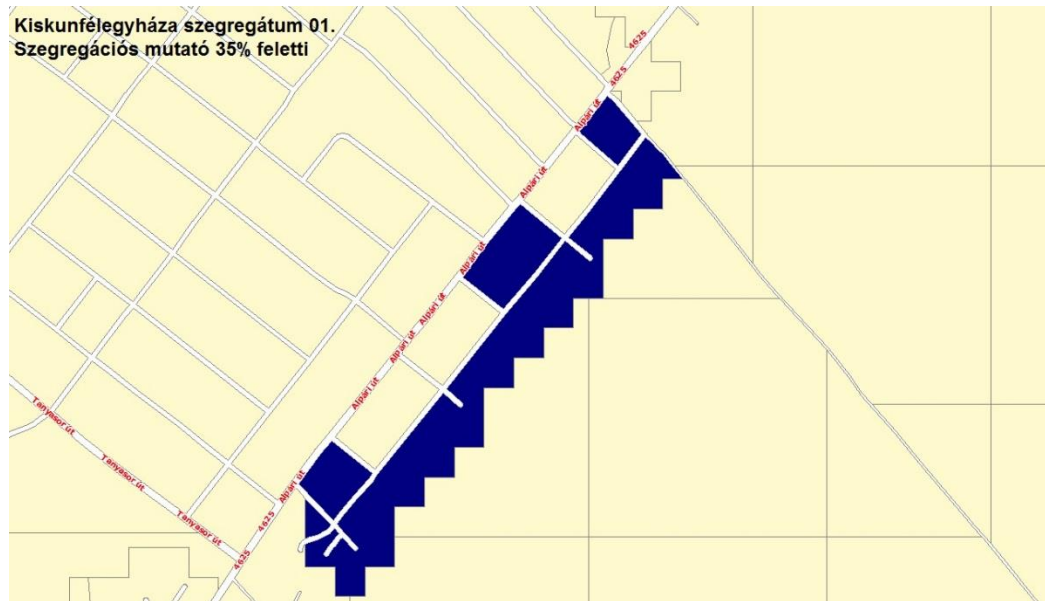
Forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás

Kiskunfélegyházán a KSH szegregátumként Bankfalú területén, az Alpári út melletti területet jelölte meg. A területen lévő paneles technológiával épült f+1 magas épületek önkormányzati tulajdonban vannak. Az épületben az önkormányzat szükséglakásokat alakított ki. A HEP (2013) szerint a város célkitűzése az épületek megújítása. A Délbáb utca mentén erősen leromlott földszintes épületek között a közelmúltban felújított épületek is vannak. A területen a csatornaépítés 2014.-ben megtörtént.

14. térkép - Kiskunfélegyháza 01. szegregátum

Forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás

A KSH szegregációval veszélyeztetett területnek jelölte meg a Kőrösi Csoma Sándor utca - Álmos utca – III-as köz –Szt. Imre herceg utca által határolt tömböt és a Bercsényi utca - Zrínyi utca – Kölcsey utca – által határolt tömböt.

Mindkét tömb zárt sorúan beépített, többnyire oldalhatáron álló földszintes épületekkel. Az épületállomány vegyes, felújított és leromlott állapotú épületek egyaránt megtalálhatóak a tömbben.

1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata

A központi belterületen a település tömbjeinek körvonalai többnyire szabálytalan alakúak a városközpontot átszelő főútvonalakra szervezettek. A XIX. sz. végén létesült gyáripari vállalkozások a település kialakult szerkezetét nem bontották meg. A tömbök többsége több száz méter hosszú utcákkal határolt. A telkek szerencsés módon nem váltak elaprózódottá. A családi házas területek telek adottságai nem kedveznek a többlakásos társasházak építésének, így csak a település központi részén alakultak ki kisebb-nagyobb tömb-részek, ahol ilyen beépítés megvalósulhatott.

A helyi építési szabályzat az építési övezetek csaknem mindegyik esetében mind a legkisebb, mind a legnagyobb telekméreteket előírja. A falusias lakóterületeken a legkisebb telekterület 700-1000 m² közötti. A kertvárosias lakóterületeken a legkisebb telekterület 480-800 m² közötti. Kisvárosias lakóterületen a legkisebb telekterület 300-800 m² közötti. A településközponti területeken zárt sorú beépítés mód esetén a legkisebb kialakítható telek 200 m², telepszerű beépítés esetén 1 000 m².

Részletes tulajdoni vizsgálat a munka keretében nem készült.

1.14.3 Önkormányzati tulajdonkataszter

Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata rendelkezik karbantartott tulajdonkataszterrel, amelyről évente adatot szolgáltat. A város tulajdonában a törzsvagyonton kívül jelentős mezőgazdasági területek, valamint lakások, garázsok és üzlethelységek vannak.

A tulajdonkataszterben az önkormányzat tulajdonában lévő földrészek, valamint az egyéb önálló ingatlanok is nyilván vannak tartva.

1.14.4 Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A város épületállományát és a környezetet tartalmazó részletes térkép az ITS készítését megalapozó vizsgálati munkarészben nem kerül kidolgozásra. Annak elkészítése településrendezési eszközök megalapozása során történik.

1.14.5 Az építmények vizsgálata

A város központjának régi beépítésű részei zárt sorú, hézagosan zárt sorú beépítésűek. Az épületek magassága változó, építészeti koruk, stílusok és állaguk igen eltérő képet mutat. Az 1870-es években emelt polgárházak általában 1 emeletesek, ma is a városkép meghatározó elemei. A két világháború közötti évtizedekben számos korábbi, eklektikus lakóház homlokzatának art deco modorú átépítésére került sor a jelentős számú, új építkezések mellett, ami jelentős karakter a városképben. A Városháza szecessziós műemlék épülete F+2 magas, meghatározó eleme a városképnek. Az intézmények iskolák régi épületei 2-3 emeletesek. Általában jó állapotúak, felújítottak.

A városképnek ma meghatározó elemei a város karakterétől idegen lakótelepek A Kossuth Lajos utca mentén több ütemben épültek ki a lakótelepek. Először a Majsai út felé a 60-as években épült a laza beépítésű lakótelep F+4 szintes lapostetős épületeivel. A Majsai úti, többszintes lakótelep 1970-1972 között épült. Az 1970-es évek első felében épültek a tízemeletes házak tisztai lakások számára a Kossuth Lajos utca páros oldalán.

Kossuthváros

A kertvárosi nagy része a 60-70-es években épült, jellemzően földszintes épületekkel beépült. A jellemző a hézagosan zárt sorú beépítés, amelyeket ritkán megszakít 1-1 előkertes ház. A Bercsényi utca mentén található néhány magasabb épület, F+1/F+1+T beépítéssel.

Petőfi lakótelep

Kiskunhalas nagyvárosias beépítésű lakótelepe, 5 és 10 emeletes lapostetős épületekkel. Lakóházak fizikai (főleg energetikai) állapota rossz. A felújított épületekre több helyen magas tetőt emeltek.

Az eredetileg kijelölt területhez képest csak félig épült meg, ezért a terület szélén vannak a F, F+1 magas oktatási intézmények, és a földszintes kereskedelmi egysége.

Bankfalu

Bankfalu dinamikusan fejlődő kertvárosias övezet a város északkeleti részén. Az első épületek 1910 és 1930 között épültek, amikor még külterület volt. A központi részen a világháborúk közt épült sátozott földszintes házak a jellemzőek, az északi területeken újépítésű családi házak F+T magasak. Az Alpári út. mellett található három panel sorház kétemeletes.

Liget utca és Vásártér és környéke

Az utak mentén megtelepült vállalkozások épületei földszintesek. A Liget utca északi végén néhány éve épült sorházak magastetős kialakításúak, F+1 magasak.

Déli Kertváros - Móraváros - Bikahegy

Déli kertváros a világháború után épült jellemzően földszintes, magastetős családi házakkal. Az épületek hézagosan zárt sorú beépítési módúak. Móravárosban kisvárosias és nagyvárosias lakóövezetek vegyesen találhatóak. A kertvárosias részét a 30-40-es években, kisvárosias részén az 50-60-as években építették, nagyvárosias részén a 70-es években épített házigyári technológiájú F+1 magas sorházak találhatóak, és lapostetős, F+4 magas kialakítású szabadonálló pontházak.

Bikahegy északi részén a 30-as 40-es években épült földszintes, magastetős családi házak vannak. Déli részei később épültek be, többnyire szabadonálló, földszintes magastetős beépítéssel.

Déli Iparterület

Északi részén van a volt honvédségi lakótelep földszintes magastetős, szabadonálló beépítéssel. Az ipari terület jelentős részén földszintes épületeket találunk, az épületek kialakítása, állapota vegyes képet mutat. Néhány nagyobb cég székhelyén vannak emeletes épületek is.

Ipari park

Az Ipari Parkban üzemi, szociális épületek és szerelő-raktár csarnokok is megtalálhatók. Az épületek vegyes képet mutatnak, mind magassági kialakításukban, mind állagukban. A területen van néhány szépen felújított földszintes, 1 emeletes csarnok, de találunk erősen felújításra szorulókat is. A főút melletti régi laktanya épületek F+3 szint magasak.

Molnár telep

Molnár-telepen a falusias lakóövezetben az épületek többsége az 50-60-as években épült, magastetős családi ház, szabadonálló beépítéssel.

Arany-hegyi lakótelep, Zöldmező lakótelep

Falusias lakóövezetek, a 60-70-es években épült be közepes méretű földszintes magastetős családi házakkal.

Északi lakóterületek

Gyémánt lakópark területe épült be, F+1 szintes, ikerházas lakóépületekkel.

1.14.6 Az épített környezet értékei

1.14.6.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Kiskunfélegyháza közigazgatási területén számos régészeti lelőhely ismeretes.

A *Nyilvántartott régészeti lelőhelyek* száma 195 és meghatározó jelleggel a külterületen találhatóak. Belterületi lelőhelyek: Bankfalu, Halasi úti iskola, Templom-halom, Vásártér és Radnóti M. u. 48. A lelőhelyek több régészeti korszakból származnak. A munka készítésének időpontjában ismert és érintett lelőhelyek részletes bemutatását Kiskunfélegyháza É-i tehermentesítő út tervéhez készített régészeti hatástanulmány (készült 2004) tartalmazza. A szabályozási terv alátámasztó munkarészét képező Művi örökségvédelmi hatástanulmány (készült 2007) a település régészeti örökségének tárgyalására nem tér ki. Az eltelt időszak régészeti nyilvántartásának aktualizálását a többször módosított 15/2007.(V.02.) sz. ö.k. rendelet Kiskunfélegyháza Város építési szabályzatáról és szabályozási tervéről (a továbbiakban HÉSZ) 5. sz. melléklete tartalmazza. (azonosító, lelőhely megnevezés, lelőhely szám, hrsz.)

A leletek az alábbi történeti korokat tanúsítják:

A település határában talált legkorábbi régészeti emlékek a bronzkorból származnak. Szórványos kor-bronzkori leletek mellett – főleg a középső bronzkorból (vatyai kultúra) ismerünk nagyobb számú – településekre és temetőkre egyaránt utaló – régészeti lelőhelyeket. A vatyai kultúra virágzásának a halomsíros kultúra hódító népessége vetett véget és alakított ki egy jellegzetes késő-bronzkori kultúrát. A kora-vaskorban itt élő szkítákra és az őket felváltó késő-vaskori kelta népességre néhány lelőhely anyaga utal. Jóval gazdagabb az időszámításunk kezdete utáni évtizedekben beköltöző iráni eredetű szarmata-jazig törzsek emlékényaga.

A következő évszázadokban még újabb betelepülő néphullámokkal gyarapodó szarmata népesség Kiskunfélegyháza környékén sűrű településhálózatot hozott létre. Nagy kiterjedésű, hosszú ideig lakott falvaik és rövidebb ideig használt kisebb telepeik mellett temetőik és sírjaik is a település számos lelőhelyén előkerültek. A népvándorlás első szakaszára csupán gyér germán leletanyag utal, viszont jóval gazdagabb a VI. sz. második felében megjelent, majd a VII. sz. –ban újabb népcsoportokkal kiegészült avarság emlékanyaga. Elsősorban temetőiket ismerjük, de településnyomok is előkerültek az M5 autópálya nyomvonalának közelében. A magyar honfoglalás korát, csupán néhány magányos lovassír képviseli. Az államszervezéssel együtt járó egyházszerkezést követően a környéken is több kisméretű egyszerű alaprajzú falusi templom épült.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény ((a továbbiakban Kötv.) értelmében, a nyilvántartott régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva *általános védelem alatt állnak*.

Kiemelten-, ill. fokozottan védett lelőhely a város területén nem található

A Kötv. Értelmében, valamennyi terület, természetes vagy mesterséges üreg és a vízmedrek azon része, amelyen, illetve amelyben régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető *régészeti értékű területnek* minősül. A fent hivatkozott régészeti hatástanulmány megállapítása szerint, a területen további, régészeti érdekű területek húzódnak. A régészeti érdekű területek lokalizálását a szabályozási terv nem tartalmazza, velük kapcsolatosan a HÉSZ nem rendelkezik.

1.14.6.2 Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Kiskunfélegyháza Város örökségi értékeinek védelméről a Város Képviselőtestületének 39/2011.(XII. 01.) sz. rendelete rendelkezik. A rendelet meghatározza – az egyedi objektumokon kívül, (lásd. 1.14.6.6) – a védendő településkarakter *helyi értékvédelmi területeit* is. (Sz2 tervlap)

Kiskunfélegyháza városmagjának kiépítése a XIX. sz. elején, a földszintes, városias képet mutató lakóházak építésével indult el. Többszintű, belső árkados polgárházak épültek, fésűs beépítésben. A 19. sz. közepétől, a városmagban, a házakat, utcavonalra történő „meggörbítésükkel” (kifordításukkal) urbánus jellegű, földszintes, zárt sorba rendezték. Így változatlan telekosztás mellett megnövekedett az utcára néző, értékesebb épületrész és nagyobb tere nyílt a díszítésnek, a vagyoni állapot homlokzaton való jelzésének. Az alkalmazott építési mód lehetővé tette a földemmel védett kapubejárat (szarazkapu) létesítését is. Jellemző, mezővárosi polgárházak a Szent János tér 2., 3. és 4. sz. valamint a Petőfi Sándor u. 7. sz. A XIX. utolsó negyedében kezdődött el az emeletes, földszinti üzlethelyiségekkel bővített polgárházak építése; jellemzően a Kossuth Lajos utca mentén, a városmag jelenlegi képének meghatározó elemeiként sorakoznak napjainkban is. (Szarvas-ház, Kiss-ház, Molnár-ház, Bányai-palota, stb.) Számottevő, városképpalkotó szereppel emelkedtek e korszakban a jelentős feladatokat ellátó középületek, ipari üzemek is. A XX. sz. első évtizedeiben, a helyi polgárság körében kedvelté vált art-deco módor. Számos új épület emelkedett, vagy korábbi, eklektikus lakóház épült át az új divat jegyében, markánsan meghatározva a városközpontot, valamint a környező utcák arculatát.

Védett településkarakter

Arany János utca keleti oldala – 23. sz.-17. sz.

A XIX. század második feléből datáló eklektikus polgári házsor. Jellemzők: kapuépítmény, enyhén előreugró középrizalit, szemöldökfával osztott középen felnyíló ablakok, eresz alatt padlásszellőzőnyílások, gazdag vakolatarchitektúra, oszlopfejes lizénák.

Bajcsy-Zsilinszky utca mindkét oldala a Molnár Béla utcától a Liget utcáig.

Változatos beépítésű, az út mentén széles zöldsávokkal képzett utca meghatározó jelleggel a XIX. század második-, és a XX. század első feléből datáló polgári házakkal. Jellemzők: eresz alatt padlásszellőző-nyílások, gazdag eklektikus-, szecessziós és art-deco stílusú vakolatarchitektúra, oszlopfejes/kvádetezett lizénák, kapuépítmények/szárazkapuk.

Blandina nővér utca – 1. sz.-19. sz. és 2.sz. – 32. sz.

Változatos beépítésű utca, többnyire a századforduló tájáról datáló polgári házakkal. Jellemzők: eresz alatt padlásszellőző-nyílások, gazdag eklektikus-, szecessziós és art-deco stílusú vakolatarchitektúra, oszlopfejes/kvádetezett lizénák, kapuépítmény/szárazkapu.

Erdély város, Tisztviselőtelep

Változatos beépítésű, kertvárosi jellegű városrész egymással rokon tömeg- és homlokzatképzésű szecessziós és art-deco polgárházakkal.

Oskola utca – 9. sz.-19. sz.

A XX. század első évtizedeiből származó, art-deco modorban épült házsor. Jellemzők: kapuépítmény, diszkrét vakolatarchitektúra.

Petőfi utca – 3. sz.-29.sz.

Eklektikus, szecessziós és art-deco modorban épült polgári házak. Jellemzők: szárazkapu/kapuépítmény, a XIX. század második feléből származó házak esetében enyhén előrelépő rizalit, oszlopfejes lizénák, gazdag vakolatarchitektúra. (pld. Petőfi Sándor u. 7. Szabó Sándor-kúria – fokozottan helyi védelem) A XX. század első évtizedeiből származó házak homlokzati díszítése visszafogott, a kapuépítmény formázása az épület stílusát követi. (pld. Petőfi Sándor u. 11. Kanizsai Nagy Antal-ház – fokozott helyi védelem).

1.14.6.3 Világörökség és világörökségi várományos terület

Kiskunfélegyházán világörökségi védelem alatt álló-, ill. várományos terület nem található.

1.14.6.4 Műemlék, műemléki együttes

Kiskunfélegyházán 23 db. intézményesített országos védelem alatt álló objektum (épületek és szobor) található. (Magyarország műemlékjegyzéke – Bács-Kiskun megye) Az objektumok környezetei, a vonatkozó jogszabályban (Kötv.) meghatározottak szerint *műemléki környezetnek* minősülnek. A városbelsőben, a 1944-es Mártírok útja – köz – Szent János tér – Bajcsy-Zsilinszky utca – Petőfi S. utca – Béke tér – Pázmány utca – dr. Holló Lajos utca – Korona utca északi oldala – Kazinczy utca – Kossuth utcák által határolt városrész *műemléki jelentőségű terület*.

Az alábbiakban, a város története szempontjából legfontosabb műemlékeket mutatjuk be:

Fájdalmas / Bánkódó Krisztus-szobor – Béke tér (hrsz.:3152/2) – szakrális emlékmű, barokk, 1775

Az Ótemplom közelében, új (2004) alépítményen álló kisebb kőtalapzaton kövön ülő Krisztus szobor. Öltözete palást, fején töviskoszorú, arcát bal térdére támasztott bal kezében nyugtatja, jobbja leeresztve ölében. Állapot: jó, felújított

R. k. plébániaház és óplébánia – Béke tér 2 (hrsz.: 3150/2) – r. kat. egyházi épületek, késő barokk, 1815 ill. 1787

A plébániaház szabadon álló, téglalap alaprajzú, egyemeletes, kontyolt nyeregtetős épület, utcai homlokzatán kis kiülésű sarokrizalitokkal. Épült 1812–1815 között (építész-kivitelező: Grieszer József). Emelete 1913-ban épült. A plébánia udvarán, téglalap alaprajzú, földszintes, nyeregtetős épület: az óplébánia. Udvari homlokzatán falazott pilléres, mellvédes tornác. Épült 1755-ben, 1787-

ben bővítették. Az új épület elkészülte után, cselédházzá, majd fészerré alakították. Állapot: Plébániaház - jó, felújított, Óplébánia - romos

R. k. Ótemplom – Béke tér (hrsz.: 3151) – kat. szakrális épület, barokk, 1752

Szabadon álló, keletelt, egyhajós, poligonális szentélyzáródású templom, Ny-i homlokzata előtt tűzkiáltó erkélyes toronnyal, a szentély felett kontyolt nyeregzetűvel. Csehsüveg boltozatos hajó és szentély, a hajó bejárati oldalán karzat. Berendezés: jellemzően 18–19. század; főoltár: 1780 körül. Állapot: jó, felújítva 2005-ben.

Kiskun Kapitányság-ház (Kiskun Múzeum) – Dr. Holló Lajos u. 9. (hrsz.: 3186) – középület, késő barokk, 1753-1794.

Átmenő telken, csatlakozó beépítésben utcavonalra épült, L alaprajzú, egyemeletes nyeregzetűs épület lizénás homlokzattagolással, az utcai homlokzat tengelyében timpanonos rizalittal. Az udvari homlokzatok mindkét szintjén kosáríves árkádsor újabb beüvegezéssel. Az épülethez, tömör kerítésszakasz által kapcsolódik az egykori tömlőc: téglalap alaprajzú, egyemeletes épület, kosáríves záródású nyílásokkal képzett bejárati építménnyel, kontyolt nyeregzetűvel. Az épületegyüttes, 1940 óta a Kiskun Múzeumnak ad helyet. Állapot: jó, felújított.

Pajkos Szabó-féle szélmalom – Dr. Holló Lajos u. 9 (hrsz.: 3186) – agrár-ipari létesítmény, 19. század második fele

A Kiskun Múzeum udvarának ÉK végében elhelyezkedő csonka kúp alakú épület, zsindelel fedett kúptetővel, szélvitorlával. A szélmalom, az aluhajtós típus egyetlen fennmaradt példánya az Alföldön; belső berendezése teljesnek mondható. Állapot: jó, újjáépítve 1962-ben.

Holló-ház – Korona u. 4. (hrsz.: 5433) – polgári bérház, historizáló, 1874

Saroktelken, csatlakozó beépítésben álló, utcavonalra épült, L alaprajzú, egyemeletes épület 45 fokban lemetszett sarokkal, a főpárkány képszékében padlásszinti ablaksorral, lizénák, kompozit fejezetes oszlopok és armírozások segítségével képzett gazdag tagolással. Állapot: megfelelő, 1990-től szolgáltató egységeknek ad helyet.

Városháza – Kossuth Lajos u. 1 (hrsz.:3) - középület, szecessziós, 1911

Három utca által határolt telken, csatlakozó beépítésben, az utcavonalra U alakban épült, kétemeletes épület, különböző formájú és gerincmagasságú tetőkkel, színes mázas cserép héjazattal, az oldalrizalitok széleinél összetett formájú sisakokkal, az épület DK-i sarkán tűzkiáltó erkélyes, lanternás sisakú toronnyal. Falfelületei vakoltak, nyíláskeretezései, építészeti tagozatai, téglából-, pártázata, oromfalai, magyar-szecessziós motívumokkal képzett színes Zsolnay kerámiából készültek.

A példamutató gondossággal tervezett és megvalósított épület a magyar szecessziós építészet egyik legjelentősebb emléke. (építésszek: Vas József és Morbitzer Nándor) Állapot: jó, felújított.

Klzsik-ház – Kossuth Lajos u. 4. (hrsz.:395) – lakóépület, historizáló, 1871.

Három utca által határolt telken, utcavonalon álló, L alaprajzú, egyemeletes, nyeregzetűs polgári bérház, a főpárkány képszékében padlásszinti ablaksorral, pilaszterek és armírozások alkalmazásával képzett tagolással. Állapot: Jó, felújított.

Lakóház (Móra Ferenc emlékház) – Móra Ferenc u. 19. (hrsz.: 2051) – népi lakóház, 19. század második fele

Oldalhatáron álló, az utcavonaltól beljebb épült, téglalap alaprajzú, nyeregzetűs, náddal fedett épület. Belső térstruktúrája háromosztatú, pitvaros, szabadkéményes konyhával. A házban született Móra Ferenc 1879-ben. Jó, felújított.

Szabó-kúria - Nepomuki Szent János tér 4. (hrsz.: 476) - nemesi kúria, (ma középület) klasszicista, 19. század első fele.

Csatlakozó beépítésben álló, L alaprajzú, földszintes épület, kontyolt nyeregtetővel, falazott kapuépítménnyel, az *udvar felőli homlokzaton toszkán jellegű oszlopokkal képzett tornáccal*.
Állapot: megfelelő

Hattyú-ház (Városi Könyvtár) - Szent János tér 9. (hrsz.:3164) - kereskedelmi és szolgáltató épület, klasszicista, 1820

Három utca által határolt, U alaprajzú, földszintes épület, kontyolt nyeregtetővel. Az épület egyediségét az utca szintjéhez képest megemelt, pilléres, félköríves, árkádos nyitott folyosók adják. Rizalitjának timpanonjában korabeli kocsmacégér: hattyú dombormű (építész: Mayerhoffer János). Állapot: jó, felújított

Korona Szálló - Petőfi tér 1. – Korona u. 3. (hrsz.: 1) – Vendéglátó-szolgáltató épület, historizáló 1886

Zártsorú beépítésben álló, egyemeletes, L alaprajzú saroképület, 45 fokban lementszett sarokkal, nyeregtetővel, hangsúlyos, bábos attikával lezárt középrizalittal, armírozott sarokrizalitokkal, pilaszteres emeleti tagolással Udvari homlokzatainak későbbi beépítések, toldalékok. Belseje erősen átalakítva, eredeti építészeti kialakítását a keresztboltozatos, toszkán oszlopos kapualj és lépcsőház, valamint a tükörboltozatos díszterem őrzi. (építész: Szentpály József szegedi építész, kivitelezők: Jirászek Nándor, Krausz Lipót). Állapot: jó, felújított.

Kisváros háza (Görögház) – Petőfi tér 3. (hrsz.:3167) – szolgáltató épület, barokk, 1777

Három utca által határolt telken, csatlakozó beépítésben álló, telekhatárokra épült, L alaprajzú, egyemeletes épület nyeregtetővel. Ny-i és D-i, utcai homlokzatainak földszintjén pilléres árkádsor, kosáríves záródású, utólag beüvegezett nyílásokkal. Földszinti terei csehsüveg boltozatúak. Építését 1774-ben kezdték (építész: Peithmüller József), emeletét 1777-ben építették. Görög kereskedők számára épült, alul bolthelyiségekkel, fönt szállásokkal. Állapot: jó, felújítva 2000-ben.

Szentháromság-szobor - Szent István tér (hrsz.: 5060/2) – szakrális emlékmű, historizáló, 1886

Vaskorlással körbevett területen, lépcsős alépítményen, kétrészes, minden oldalán timpanonokkal lezárt, hasáb alakú talapzat, előoldalán Szent Rozália-dombormű. A talapzaton pillér, előoldalán Immaculata-szobor, a pilléren ülő Atya- és Fiúisten, a Szentlélek hiányzik. Állapot: jó, felújított.

Kálvária és kálváriakápolna (Hétfájdalmú Szűz) – Tulipán u. (hrsz.:1714) – szakrális emlékmű, késő barokk, 1800, 1829

Az utca végén, nagyméretű, hosszanti telek két oldalán álló stációk és DK-i végében álló kápolna, tetején Kálvária-szoborcsoporttal. (építész: Fischer Ágoston). A stációoszlopok képfülkéiben újabb, fémlapra festett képek Állapot: jó, felújított

Kossuth Lajos u. római katolikus újtemplom (hrsz.: 5060/1) – R. k. egyházi létesítmény, neoreneszánsz, 1876

A téren szabadonálló beépítésben, kéttornyú, háromhajós templom, oszlopos elő-tornáccal, markáns főpárkánnyal, sarok-armírozásokkal. A tornyokat, rézlemezzel borított, laternás félgömb alakú sisakok koronázzák. (tervező: Pártos Gyula) Állapot: jó, felújítva 2003-2005

1.14.6.5 Nemzeti emlékhely

Nemzeti emlékhely Kiskunfélegyházán nem található.

1.14.6.6 Helyi védelem

Kiskunfélegyháza Város rendkívül gazdag és színes épített örökséggel rendelkezik. Az értékvédelmi rendelet 180 db. objektumra terjed ki. Az objektumok felsorolását, a fent hivatkozott értékvédelmi rendelet tartalmazza az alábbi megosztás szerint:

- a) fokozottan védett épületek (54 db.) – 1. sz. melléklet
- b) védett épületek (124 db.) – 2. sz. melléklet
- c) közterületi szobrok, emlékművek, díszkutak (32 db.) – 3. sz. melléklet
- d) útmenti kereszték, szobrok, külterületi haranglábak (40 db.) – 4. sz. melléklet

A köztisztviselőknek helyet adó védett épületek meghatározó jelleggel, a Kossuth utca és a Szent János tér köré szerveződnek, míg a védett lakóépületek a belvárost övező utcákban helyezkednek el. A belváros kiépülése döntően az 1870-1930 közötti évekre tehető. Ennek megfelelően, a középületek, eklektikus-, ill. szecessziós/art deco modorban jöttek létre. Az alábbiakban - a teljesség igénye nélkül – Kiskunfélegyháza belvárosát meghatározó, fokozott védelmet élvező épületeket mutatjuk be:

Volt Közgazdasági Takarékpénztár (Frank-ház) Mártírok u. 2.(hrs.: 473) – középület, art-deco, 1910

Három utcára néző, lesarkított tömegű, egyemeletes palota, hangsúlyos sarok- és középrizalitokkal, változatos tagolással. Jellegzetes elemei: csúcspdíszes manzárdtető, három tympanonos oromzattal szegett padlásemelet, a palota középtengelyében, saját tetővel képzett kétszintes zárterkély és a dekoratív textúrával ellátott főpárkány. Az oromzat tetején kapott helyet a takarékos gyűjtögetést jelképező méhkas egy női és egy férfialak között. (tervező: Karvaly Gyula) Állapot: jó, felújítva 1993

Bányai-palota – Attila u. 2 (hrs.: 265) – vegyes funkciójú (szolgáltatás és lakás) palota, art-deco, 1910.

Két utcára néző, egyemeletes, nyeregtetős épület, enyhe kiülésű, sarok-, és középrizalitokkal. Jellegzetes elemei: a rizalitokat hangsúlyozó törtvonalú oromzatok függőleges füzér-ornamentikával. (tervező: Morbitzer Nándor és Vas József) Állapot: megfelelő.

Fürdőszálló – Blaha Lujza tér (hrs.: 4770/2) – közegészségügyi épület és szálloda, neobarokk, 1928

Fővonalatában homorú ívű, egyemeletes épület, manzárdtetővel kiemelt, közép-, és sarokrizalitokkal. Jellegzetes elemei: a rizalitok között kváderezett pillérsor, fölötté műkő balusztrádos erkély, középtengelyben barokkos oromzaton a város címere (tervezők: Hegedüs Ármin és Böhm Henrik) Állapot: erőteljesen átalakított belső terek, pusztuló állapot

Kiss Lajos-palota – Kossuth Lajos u. 6 (hrs.:329) – Honvédtiszti kaszinó a földszinten kereskedelmi funkcióval, neoreneszánsz, 1899

Két utcára néző, lesarkított, alapincézett, egyemeletes, palota közép- és sarokrizalitokkal. Jellemzők: rizalitok felett volutás attikák, kváderezett földszinti homlokzatfelület, emeleti szinten a sarokarmírozások közötti mezőkben téglaburkolat, a bejáratok felett, figurális konzolokon míves kovácsoltvas erkélyek. (tervező: Ujszászy János) Állapot: megfelelő

Propper Miksa-ház – Kosuth Lajos u. 8. (hrsz.:328/1) – lakóépület, szecessziós (art-deco), 1909

Zártorú beépítésben elhelyezkedő épület, enyhén előrelépő, törtvonalú oromzattal hangsúlyozott középrizalittal. (tervezők: Barta József és Kovács József) Állapot: megfelelő.

Molnár Imre-palota – Kossuth Lajos u. 10. (hrsz.:326) – lakóépület a földszinten kereskedelmi funkcióval, eklektikus, 1900

Két utcára néző, egyemeletes palota, enyhén előrelépő középrizalittal. Jellemzők: íves záródású portálok, mives asztalosmunkát mutató bejárat, markáns kváderezésű földszinti homlokzat-felület, az emeleti szinten téglaburkolat, igen gazdag, neobarokk motívumokkal képzett ablak-keretezések és záró-párkány. Állapot: lepusztult

Volt Tanítóképző (Gépészeti Szakközépiskola) – Kossuth Lajos u. 24 (hrsz: 78) – oktatási létesítmény, késő eklektikus, szecessziós, 1904

A telken szabadonállóan elhelyezett E alaprajzú, kétemeletes épület, (az első kétemeletes épület a városban) kontyolt nyeregzetűvel, attikával, hangsúlyozott középrizalittal. Jellemzők: magas, nagyméretű ablakok, a földszinten vízszintes nűtozás, az emeleti szinteken sarokarmirozások, középrizaliton kváderezések és dús figurális ornamentikák. (tervező: Baumgartner Sándor) Állapot: Jó, felújított.

Feuer –palota, v. Európa Szálló – Wesselényi u. 1. (hrsz.: 5156) - üzletház, majd szálloda, eklektikus, 1910

Három utcára néző, lesarkított, egyemeletes épület utólagos tetőtér beépítéssel. Jellemzők: Kváderezett földszinti homlokzattfelület felett egyszerű övpárkány, emeleti szinten téglaburkolat vakolatból képzett nyílászáró keretezésekkel. A Zrínyi utca felől a szomszédos telken álló, K+3 tengelyképletű, földszintes épület sajátos módon a *Feuer-palota* homlokzatképzését viseli. Állapot: jó, felújított, udvara átalakított.

Általánosságban elmondható, hogy a város nagy figyelmet fordít épített értékeire. Folyamatos karbantartással, felújítással, helyreállítással gondoskodik örökségi értékeinek megőrzéséről és élvezhetőségéről. Ezzel együtt, számos, igen magas építészeti kvalitást mutató épület, hasznosításra, felújításra vár. A régészeti értékek védelmének érdekében az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarésszel való kiegészítése szükséges.

1.14.7 Az épített környezet konfliktusai, problémái

- Városközpontban a telepszerű lakótelepek leromlott épületállománya;
- Városközpont rendezése;
- Pavilonok elhelyezkedésének felülvizsgálata szükséges, városképileg némelyik idegenül hat, lerobbant állapotú;
- Országos védettségű épületek felújítása fontos lenne;
- Művelődési ház eklektikus épülete felújításra szorul;
- Kiskun Múzeum épülete felújítandó, az udvarán álló Szélmalommal együtt;
- Korábbi fürdőszálló felújítása és hasznosítása;
- Bikahegyi területen feltáró utak kialakítása hiányzik;
- Molnár-telepet a vasútállomás elzárja a várostól;
- Hiányoznak szabadidős, rekreáció funkciók;
- Városi fürdő és uszoda.

1.15 Közlekedés

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Település
közlekedési szerepe

Kiskunfélegyháza városa a – Bács-Kiskun megyén belül kisebb területűnek és népességűnek számító – Kiskunfélegyházi járás központja. Fekvése a megyében keleti, a megyeszékhelytől, Kecskeméttől mintegy 25 km-re délre található.

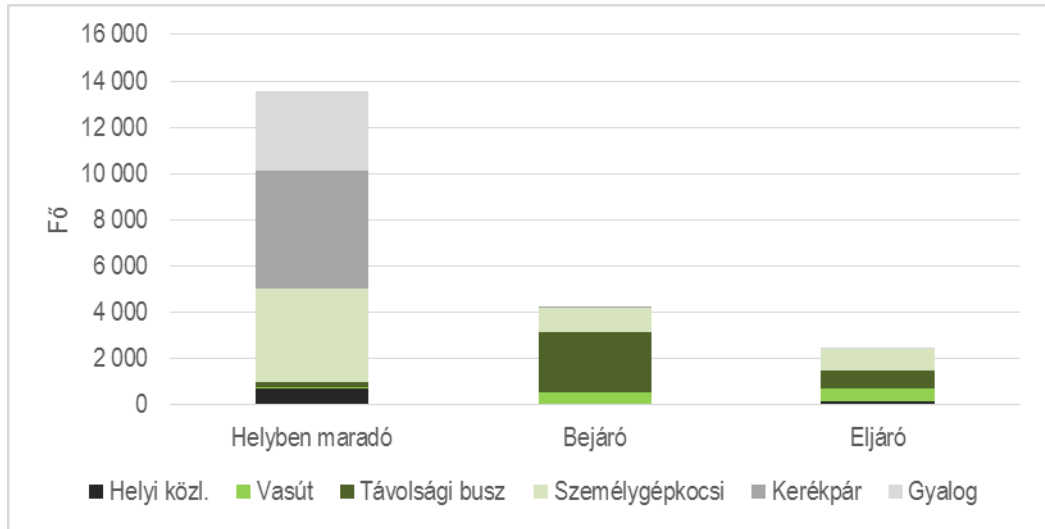
A várost az M5 autópálya révén érinti Magyarország legfontosabbnak tekinthető európai tranzitfolyosója: az európai gazdasági magzóna (Rajna-vidék tág térsége) és az EU észak-balti országai közötti legfontosabb közúti tranzitfolyosó közelsége igen kedvező adottság. A Budapest - Szeged közötti vasútvonal ugyancsak nemzetközi szerepű, de nem legmagasabb szintű („csak” átfogó TEN-T szintű), így a közúti térszerkezeti potenciál a meghatározó. Kiskunfélegyháza közvetlen autópálya- és vasúti összeköttetésben van a közeli megyeszékhellyel, emellett a Kecskemét déli határában elhelyezkedő Mercedes-Benz autógyárral. (Kiskunfélegyházáról a naponta eljárók több mint fele kecskeméti munkahelyen dolgozik.) Az M5 autópálya révén az elérési lehetőség Szeged, Budapest és az ország északi területei felé, felől is kiváló.

A Budapest - Szeged irányú országos jelentőségű, magas szintű közúti, vasúti hálózati elemeken túl nemzetközi szerepű még a Kiskunhalas (-Belgrád) irányában személyszállítási feladatot ellátó vasúti fővonal, de ezen túl a várost csak térségi szerepű közúti és vasúti kapcsolatok érintik: az M5 autópályával párhuzamos 5. sz. főút, az Orosháza irányú 451. sz. főút, a szintén az Orosháza irányú 147. vasútvonal, illetve a Kunszentmárton irányú 146. vasútvonal. További vasúti kapcsolat nincsen, valamint a többi közúti összeköttetés pedig mellékút kategóriájú. Kiskunfélegyháza nem számít országos jelentőségű közlekedési csomópontnak (igaz, az M5 és a távlati M8, illetve M44 gyorsforgalmi utak Kecskemét térségi csomópontja viszonylag közel fog kialakulni), de térségi szinten Kiskunfélegyháza közlekedési csomópontszerepe egyértelmű. A környező sugaras út- és vasúthálózat a város sokirányú térségi kapcsolatrendszerének leképeződése.

Kiskunfélegyháza Kecskemétnél kisebb, a többi szomszédos járási központokhoz képest nagyobb település, szerepe a járás területén túlra is kiterjed. Lényegesen több a munkába bejáró, mint az eljáró. A város napi közlekedési kapcsolataiban meghatározó, hogy az – járási szerepköréből fakadóan – ellátja a körzetközponthoz feladatokat (szakorvosi rendelő, rendőrkapitányság, bíróság, ügyészség, ÁNTSZ, munkaügyi központ, földhivatali kirendeltség). A környező településekről ingázók az oktatási lehetőségeket is igénybe veszik, emellett a szolgáltatás, kereskedelem és munkahely biztosításának területén a város szintén térségi kiterjedésű szerepkört tölt be.

20. ábra - Ingázási adatok

Forrás: Népszámlálás 2001, 2011, KSH. * 2001-ben csak foglalkoztatott.

25. táblázat - Napi rendszerességgel közlekedők és mód szerinti megoszlásuk (fő/nap)

Megnevezés	Összesen	Összesen	Személy- gépkocsival	Tömeg- közlekedéssel	Kerékpárral (gyalog)
	2001*	2011			
Helyi közlekedő	10 901	13 527	4 047	964	5 114 (3 402)
Bejáró	1 496	4 385	1 041	3 302	42
Tiszaalpár	..	407	75	328	4
Kecskemét	..	391	122	263	6
Pálmonostbra	..	331	75	249	7
Bugac	..	320	98	217	5
Petőfiszállás	..	312	107	192	13
Eljáró	1 687	2 540	924	1 583	30
Kecskemét	..	1 257	491	762	4
Szeged	..	314	26	285	0
Petőfiszállás	..	89	51	23	15
Kunszállás	..	63	36	24	3
Bugac	..	62	39	19	4

Forrás: Népszámlálás 2001, 2011, KSH. * 2001-ben csak foglalkoztatott.

A városon halad át a fővárost Röszkével összekötő 5. sz. elsőrendű főút. A várostól nyugatra két elkerülő funkciójú út is található, a helyi szerepű 542. sz. másodrendű főút, valamint nagytávolságú közlekedési szerepű M5 autópálya. Az utóbbira kettő csomóponton is fel lehet itt hajtani (Kiskunfélegyháza Észak és Dél). Kiskunfélegyházáról indul a 451. sz. másodrendű főút, amely keleti irányban fontos közúthálózati kapcsolatot jelent a Szentes-csongrádi Tisza-híd irányába.

15. térkép - Kiskunfélegyháza környezetének országos jelentőségű főútjai

Forrás: Saját szerkesztés (Trenecon)

Közúti kapcsolatok tekintetében az M5 autópálya mindkét csomópontja a városközpontból 5 km-re érhető el. Az M5 autópályán a Szerbiába vezető részkei nemzetközi közúti határátkelő 65 km távolságban található és a város mellett elhaladó autópálya az M43 autópályán keresztül kedvező kapcsolatot biztosít Románia irányába is.

Autóbuszos közösségi közlekedés szempontjából a hálózati lefedettség – néhány összekötő út kivételével – lényegében megegyezik a közúthálózattal, fizikailag minden település elérhető, így a város e szempontból is regionális alközpontnak tekinthető. Az innen induló utasok Budapest, Kecskemét, Szeged és Szabadka irányába rendelkeznek közvetlen járatokkal. A város közigazgatási területén belül 63 helyközi megálló található.

Kiskunfélegyházát négy vasútvonal is érinti. A 140-es számú, Cegléd – Szeged vasútvonal az Európai Unió TEN-T átfogó hálózatának része, amely Kiskunfélegyháza határral két-, illetve egyvágányú, villamosított vonal. A 146-os számú, Kiskunfélegyháza - Kunszentmárton valamint a 147-es számú, Kiskunfélegyháza Orosháza vasútvonalak egyvágányúak, dízel vontatásúak, itteni szakaszaik a regionális vasúti pályahálózat részei. A 155-ös számú egyvágányú, villamosított vasútvonal a már említett 140-es vonalat köti össze a 150-es számú Budapest – Kelebia országhatár vasútvonallal. A személyforgalmi szolgáltatás alapvetően ütemes menetrendre alapul.

A város rendelkezik kedvező adottságú repülőtérrel, ennek tényleges bekapcsolása a közlekedésbe viszont még várat magára. Nemzetközi repülőtéri kapcsolat szempontjából a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér 110 km távolságban érhető el.

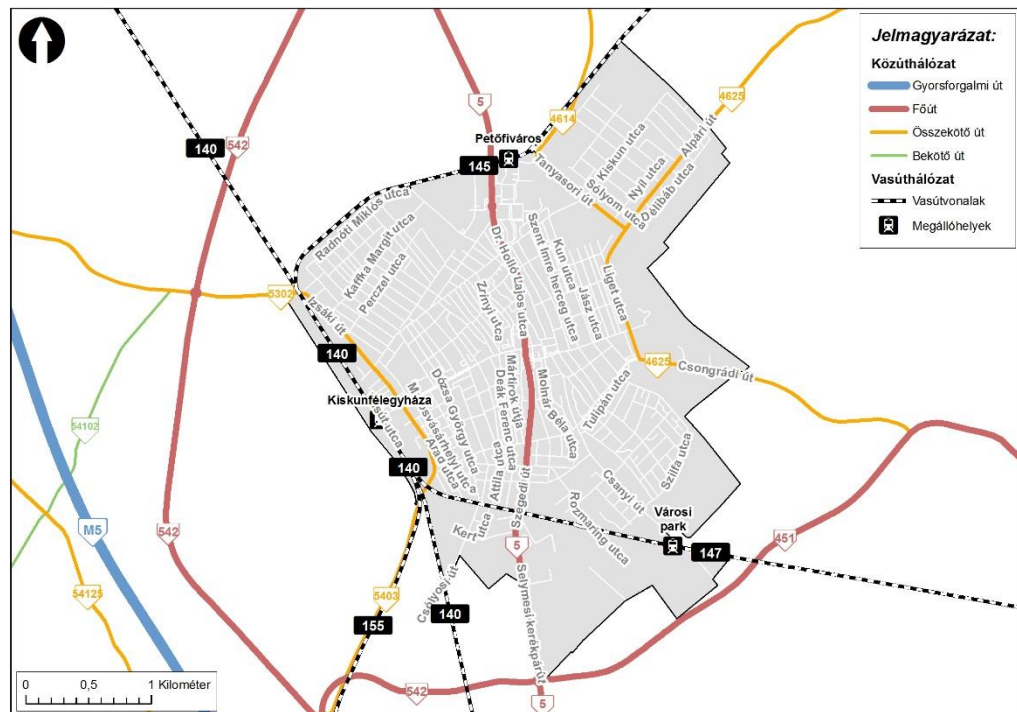

1.15.2 Közúti közlekedés

Városkörnyéki
 közúthálózat

A már ismertetett főúthálózati elemeken kívül a közúthálózati szempontból csomóponti szerepű város a környező településekkel északi irányban a 4614. j. (Tanyasori út, illetve Kőrösi út), északkeleti és délkeleti irányban a 4625. j. (Alpári út – Csongrádi út), délnyugati irányban az 5403-5402. j. (Halasi út), északnyugati irányban pedig az 5302 j. (Izsáki út) összekötő utakon áll még kapcsolatban. A nagytávú elképzelések szerint – az Országos Területrendezési Terv (OTrT) tartalma alapján – Kiskunmajsa - Kiskunhalas irányában főúttá lesz fejlesztve a jelenlegi, városból kiinduló 5402 jelű összekötőút. A nyugati elkerülő szakaszra tekintettel az 5. sz. főút városi átkelési szakasza nagytávú időhorizontban elveszti országos főúti besorolását. Északkeleten az OTrT nem szerepeltet országos főúthálózati elkerülő szakaszt, ezt alacsonyabb útkategóriába sorolva lehet megvalósítani.

16. térkép - Kiskunfélegyháza városi közúthálózata

Forrás: Saját szerkesztés (Trenecon)

Városi közúthálózat

A városi hálózat fő elemei az országos közúthálózat települési átkelési szakaszaival jelentős részben egybe esnek, de fontos városi főutak, főbb gyűjtőutak például a helyi kezelésű Halasi út, Szentesi út, Kossuth L. u., Bajcsy-Zsilinszky u., Mikszáth K. u., Bercsényi u. és Kőrösi u. is. Az úthálózat nagyjából derékszögű hálós szerkezeti jelleget ölt, amibe azonban – főként a lakóutcák tekintetében – kissé szabálytalan, egyedileg kialakult hálózati megoldások is belevegültek. A város belső részét a Fürst S., Halasi, Szentesi, Liget útból álló „félgyűrű” tehermentesíti (a teherforgalom bizonyos korlátozásával a városközpontban), ezen kívül magát a várost mentesítik a terheléstől a település határában, nyugaton és délen megépült – országos közúti – elkerülő gyűrűelemek.

A város ipari létesítményei, üzemei meglehetősen széttagoltan, a város mellett – lényegében minden égtáj irányában – helyezkednek el, kiemelhető a vasútállomás és a déli elkerülő térsége. A lakóterületek megoszlása a várostest különböző részeiben egyenletes. A lakóutak a gyűjtő- és főutak mentén általában szabályosan, párhuzamos és merőleges elrendezéssel vannak kialakítva.

Az egyes utcák keresztmetszeti kialakítása változatos képet mutat, a viszonylag szűk beépítés ugyanúgy előfordul, mint az igen széles utcaalakítás.

Kiskunfélegyháza a belterületi önkormányzati utak közül 84,8 km kiépített és 31,2 km kiépítetlen. A településen 14,7 km kerékpárút, valamint a nyilvántartás szerint minden járda kiépített, ezek hossza 128,3 km. A város 2013-ban az út-, kerékpárhálózat és a járdák fejlesztésére nem költött, azok fenntartására 26,5 M Ft-ot, üzemeltetésére 23,9 M Ft-ot fordított. Összességében elmondható, hogy a városi utak állapota általában közepes.

Forgalmi jellemzők

A várost érintő országos közúthálózati elemek forgalmi terhelését az alábbi ábra mutatja.

17. térkép - Kiskunfélegyháza főbb útjainak forgalmi terhelése

Forrás: „Az országos közutak 2013. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalma” kiadvány (Magyar Közút Nonprofit Zrt.)

Kiskunfélegyházán a forgalomban reggel és délután 4-5 óra környékén kisebb torlódások alakulnak ki. A térség több országos közútja a város területén kapcsolódik egymáshoz, azonban ezek kisebb jelentőségű és forgalmú utak. Az elkerülő utak révén a városon nem halad keresztül igazán jelentős tranzitforgalom.

A város közigazgatási területén haladó országos közutak esetében a 2x1 forgalmi sáv kialakítás – figyelembe véve a kiépült elkerülő utakat. A közúti csomópontok forgalmát a főbb városi csomópontokban jelzőlámpás forgalomirányítás, a kisebb jelentőségű csomópontokban közúti jelzőtáblákkal és burkolati jelekkel szabályozzák. A közúti-vasúti keresztezések többnyire szintbeniek, a nyugati elkerülő úton egy, a déli elkerülőn kettő külön szintű közúti-vasúti keresztezés van. Csillapított útvonal (40 km/h sebességkorlátozás) és zóna kialakítására több helyen is sor került (pl. a Kossuth L. utcában 30 km/órás szakaszon sebességcsökkentő küszöbökön elhelyezett gyalogátkelőhelyekkel. A város útjai, úthálózata az elmúlt évtizedben keveset változtak. A déli elkerülő 2002-ben, az északnyugati 2006-ban épült ki, az elmúlt években jelentősebb útfelújítás történt az 5402 j. összekötő úton.

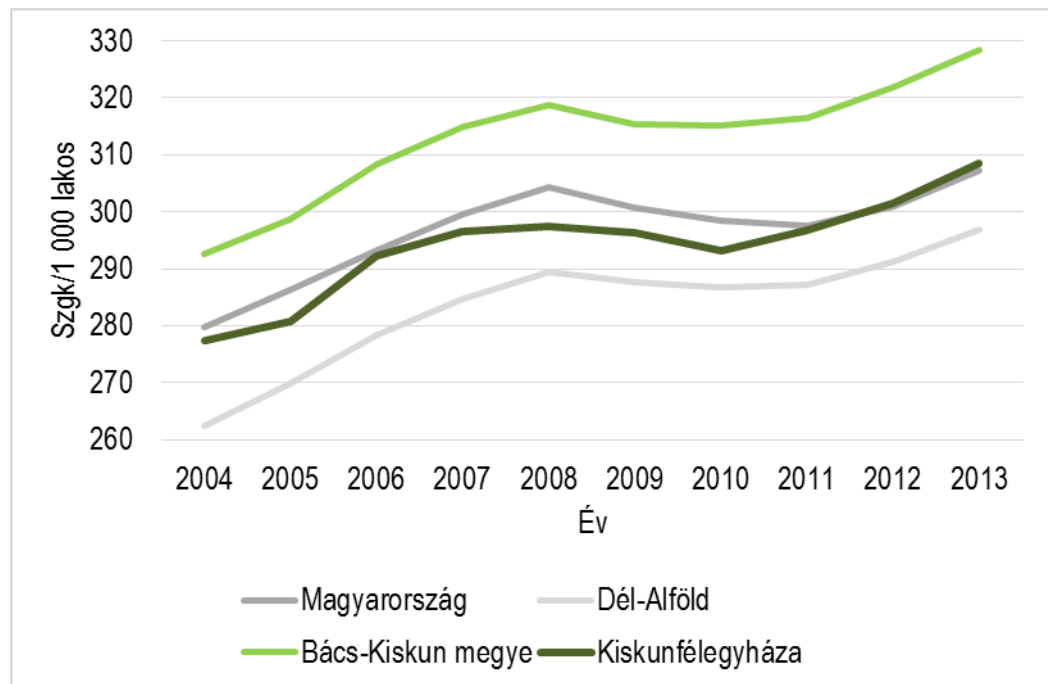
18. térkép - Közúti balesetek (2011 - 2013)

Forrás: KKK

A forgalomlefolysítást tekintve kifejezetten kritikus pontok nincsenek. A helyszíni felmérés, valamint a 2011-2013. évi baleseti statisztikai adatok alapján baleseti sűrűsödési zónák vannak a Mikszáth K. u. - Bercsényi u. vonalában, az Alpári út városhatár térségi szakaszán, valamint az 5. sz. főút több csomópontja térségében (Bercsényi u., Szentesi út). Az alábbi diagram a KSH adatai alapján mutatja a település motorizációjának alakulását, ahol az utóbbi évek adatainak alakulásában szembetűnő az országos átlagot meghaladó erőteljes fejlődés.

21. ábra - Motorizáció alakulása

Forrás: KSH

1.15.3 Parkolás

A város parkolóhelyekkel (más településekkel összehasonlítva) jól ellátott. Kiépített parkoló – a bevásárlóközpontok saját területen létesített parkolóit nem beleszámolva – 575 db van, beleértve a fizető parkolókat, a lakótelepek kiépített parkolóit és az utak szélén felfestéssel kijelölt parkolókat is. A főbb úti célok közelében (üzletek, intézmények) megfelelő számú parkoló áll rendelkezésre,

kevés kivételtől eltekintve rövid keresés után található szabad parkoló. A városközpontra jellemző, hogy a szükségeshez képest időnként kevésnek bizonyul a parkolóhelyek száma. Az új építésű szolgáltató létesítmények környezetében megépültek a parkolók. A központtól távolabb lévő parkolók kihasználtsága alacsony.

A városközpontban található piac megközelítése problematikus, főként a péntek délelőttök folyamán. A fizető parkolók kialakítását is ez indokolta. A tarifális szabályozás célja az, hogy a piac közelében, a városközpontban lévő szabad parkoló állások aránya növekedjen a parkolási gyakoriság (gépkocsi helyett más közlekedési mód választása) és a jellemző várakozási idő csökkenésével. A fizető parkolók üzemeltetése díjbeszedő alkalmazásával történik, ez évtől lehetőség van a mobil díjfizetésre is. A parkolók létesítési kötelezettséget, a fizető parkolók kijelölését és az alkalmazandó díjtételeket a 36/2011. (XI.07.) a járművek elhelyezésének szabályairól szóló önkormányzati rendelet tartalmazza.

1.15.4 Áruszállítás

A város és térsége teherszállítási jellemzőiről kevés adat áll rendelkezésre. A helyi vasútállomást egy hétköznapi nap átlagosan mintegy 20 tehervonat érinti, azonban ez az áruszállítási tevékenység részben a város gazdasági életétől független. A helyi termelő, feldolgozó üzemek és kereskedelmi egységek túlnyomórészt közúti teherszállítással oldják meg beszerzési és árutovábbítási feladataikat, azonban ebből fakadóan nem mutatkozik kiugróan nagy, koncentrált teherfoglalom a város érintett területein. A városi elkerülő utak a teherfoglalom jelentős részét a város területén kívül vezetik el, mivel az üzemek is a városon kívül találhatók.

1.15.5 Közösségi közlekedés

1.15.5.1 Autóbuszos közösségi közlekedés

Autóbuszos
infrastruktúra
Helyközi és távolsági
autóbusz közlekedés

A várost érintő helyközi autóbusz szolgáltatást túlnyomó többségben a Kunság Volán Zrt. látja el, a közszolgáltatói szerződésben foglalt feltételekkel. A Kunság Volán Zrt. az Dél-alföldi Közlekedési Központ Zártkörűen működő Részvénytársaság (DAKK Zrt.) egyik alapítója.

A város rendelkezik közvetlen járatokkal mind Budapest (napi 17 induló járat, menetidő 01:44 – 02:30 között), mind a megyeszékhely Kecskemét (napi 51 induló járat, menetidő 00:35 – 00:45 között), mind a regionális központ, Szeged (napi 16 induló járat, menetidő 01:05 – 01:15 között) felé. Közlekednek még nemzetközi járatok Szabadkára is.

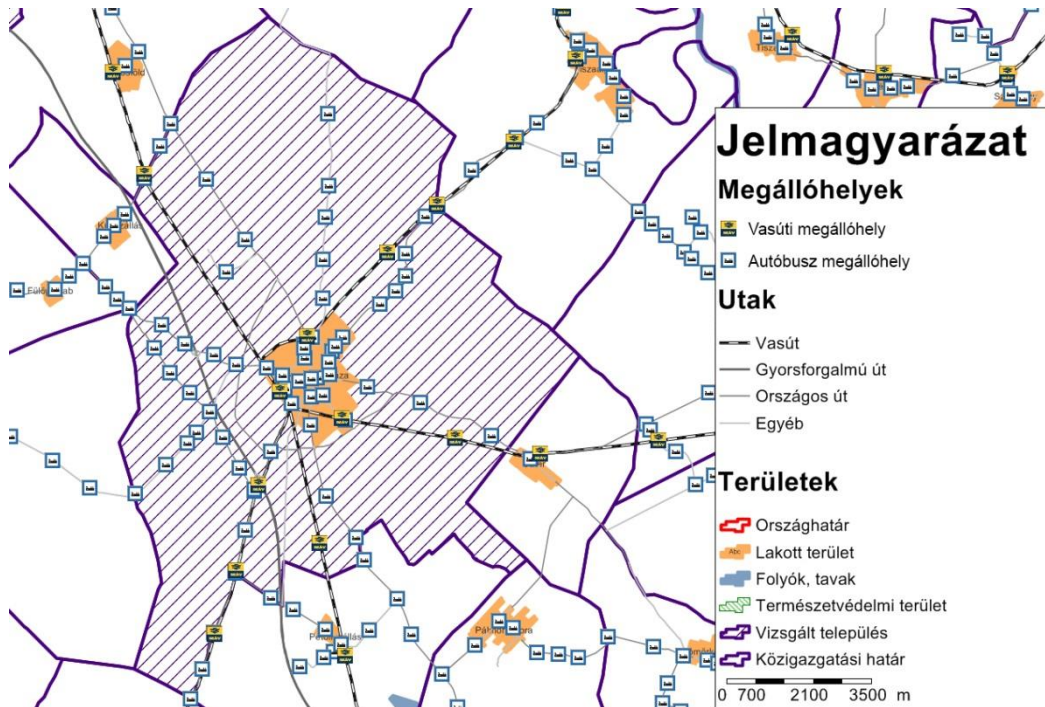
Kiskunfélegyháza és környéke Volán hálózatát elemezve látható, hogy a hálózati lefedettség néhány összekötő út kivételével lényegében megegyezik a közúthálózattal, fizikailag minden település elérhető. A kisebb településeken jellemzően 1-2, a nagyobbakon ennél több megállóhely található. Kiskunfélegyháza közigazgatási területén 63 helyközi megálló található. A városközpont, az oktatási és közintézmények közvetlenül elérhetők a környező településekről, a vasútállomás és a kórház viszont nem. A helyközi buszpályaudvar a városközpontban található, így a környező településről érkezők könnyen elérhetik a város által nyújtott szolgáltatásokat.

A város helyközi megállóiban jellemzően legalább óránként áthalad helyközi busz, a legforgalmasabb helyeken (pl. Petőfi lakótelep, Szegedi út) kb. 90-100 járat áll meg egy munkanapon, de vannak olyan kisebb, de szintén nagy forgalmú megállóhelyek (pl. Kossuthváros, Műanyaggyár), ahol ez a szám 60 körüli és a kisebb megállóokban is 20-40 közötti. Napi 10-nél kevesebb járat a külvárosi, kis forgalmú megállóhelyeken sem jellemző. Az autóbusz állomáson, egy átlagos munkanapon kb. 200 járat indul vagy halad át.

19. térkép - Kiskunfélegyháza területén lévő helyközi autóbusz megállóhelyek

Forrás: NKS országos modell 2011/2012. évi menetrendek

Helyi autóbusz közlekedés

A helyi közösségi közlekedési szolgáltatást a Hamsza Kft. látja el, hálózata nem érinti az összes városrészt, az egyes területek kiszolgálási szintje különbségeket mutat. A menetrendben összesen 8 helyi viszonylat szerepel, a járatok kizárólag munkanapokon, csúcsidőben közlekednek, de viszonylatonként legfeljebb napi egy-két alkalommal. A napi indított járatok száma 10.

A viszonylatok egy része érinti az autóbusz állomást, illetve a vasútállomást. Biztosítják a kapcsolatot a városközpont és külső városrészek között, érintik a fontosabb közintézményeket, iskolákat.

1.15.5.2 Vasúti közösségi közlekedés

A települést érintő vasútvonalak, hálózati kapcsolatok

Kiskunfélegyháza város vasúti kapcsolatát négy vasútvonalon összesen hét szolgálati hely biztosítja. Ezek közül a legfontosabb a 140-es számú, Cegléd – Szeged vasútvonalon található Kiskunfélegyháza állomás. A többi hat megállóhely közül egy (Selymes) a 140-es, 2 db (Petőfiváros, Kismindszenti út) a Kiskunfélegyháza – Kunszentmárton elágazás (146-os), 2 db (Városi park, Csongrádi úti tanyák) a 147-es számú, Kiskunfélegyháza – Orosháza és egy (Kövágóér) a 155-ös számú, Kiskunhalas – Kiskunfélegyháza vasútvonalon található. Ez utóbbi megállóhely üzemben kívül van.

A MÁV Zrt. által üzemeltetett 140-es számú, Cegléd és Szeged közötti vonal a transz-európai áruszállítási törzshálózat, egyben az Európai Unió TEN-T átfogó hálózatának része, mely Cegléden keresztül Budapestet köti össze Szegeddel és a vasútvonal mellett fekvő további városokkal, településekkel, mint pl. Kecskemét, Kiskunfélegyháza, vagy Kistelek. A vasútvonal elsősorban a belföldi személy- és áruforgalom lebonyolításában játszik jelentős szerepet, de Kecskemétiig a Mercedes-Benz Manufacturing Hungary Kft. jóvoltából nemzetközi áruforgalma is jelentős. A vasútvonal 117,9 km hosszú, Városföld – Kiskunfélegyháza szakasza két-, a többi egyvágányú, villamosított, szakaszosan 200/210/225 kN tengelyterhelésre és 100/120 km/h sebességre engedélyezett. A vonalon önműködő térközi közlekedési rend van érvényben, a jelfeladás kiépített

A 146-os számú MÁV vasútvonal Kiskunfélegyháza és Kunszentmárton elágazás között vezet, ahol csatlakozik a 130-as számú, Tiszatenyő – Makó vasútvonalhoz. A 25,5 km hosszú, Kiskunfélegyháza – Lakitelek szakasz a regionális vasúti pályahálózat, a 19 km hosszú Lakitelek – Kunszentmárton elágazás szakasz pedig az egyéb vasúthálózat része. A vonal egyvágányú, dízel vontatású, szakaszosan 170/200 kN tengelyterhelésű és 40/60 km/h engedélyezett sebességű. Mindkét vasútvonal-szakasz alacsony színvonalú, a helyi forgalom lebonyolítására szolgál.

A Magyar Államvasutak Zrt. által üzemeltetett 147-es számú, Kiskunfélegyháza – Szentes – Orosháza vasútvonal két szakasza osztható. Az első, a Kiskunfélegyháza – Szentes, a regionális vasúti pályahálózat, míg a Szentes – Orosháza szakasz az egyéb vasúti pályahálózat része. Előbbi egyvágányú, dízel vontatású, 160 kN tengelyterhelésre és 50 km/h sebességre, utóbbi 120 kN tengelyterhelésre és 50 km/h sebességre engedélyezett. Mindkét vasútvonal-szakasz alacsony színvonalú, a helyi forgalom lebonyolítására szolgál.

A 155-ös számú vasútvonal Magyarország középső déli területén, Bács-Kiskun megyében halad északkeleti irányban, összekötve a 150-es számú Budapest – Kelebia országhatár és a 140-es vasútvonalat. A vasútvonal 45,5 km hosszú, egyvágányú, villamosított, egységesen 210 kN tengelyterhelésre és 100 km/h sebességre engedélyezett.

Vasúti szolgáltatás

Kiskunfélegyháza vasútállomást 2014/2015. évi menetrend szerint egy hétköznapi nap átlagosan 89 személyszállító és mintegy 20 tehervonat érinti.

A legfontosabb, 140-es számú vonal menetrendi szerkezete alapvetően ütemes. A személyszállítás alapját az óránként, Budapest és Szeged között közlekedő IC vonatok jelentik, melyek a vonalon Nagykörös, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kistelek és Szatymaz állomáson állnak meg. Ezeket a vonatokat egészítik ki a reggeli és délutáni csúcsidőszakokban zömmel kétóránként, Kecskemét és Szeged között közlekedő személyvonatok. Mindezekon felül a 155-ös számú vonalon Baja felől érkező személyvonatai továbbközlekednek Kecskemétre.

A menetidő Szegedre IC-vel 45 perc, Kecskemétre 16 perc, Budapestre 94 perc. Személyvonattal Szeged 71-72 perc, míg Kecskemét 21 perc alatt érhető el.

A 146-os számú vonalon naponta 5 pár regionális személyvonat közlekedik, melyek közül két pár csak Lakitelek és Kiskunfélegyháza között jár. Lakitelek 40 percre, Kunszentmárton 104 percnnyire található.

A 147-es vonalon Kiskunfélegyháza és Szentes között naponta 8 pár személyvonat közlekedik, közelítőleg kétórás ütemes rend szerint. A vonatok a két város közti távolságot 52 perc alatt teszik meg.

A 155-ös vonalon napi 1 pár, Belgrád – Budapest – Bécs között közlekedő Euro city vonat jár, mely Kiskunfélegyházától Budapest felé a 140-es vonalon közlekedik. Ezen kívül kétórás ütemes rendben (Baja –) Kiskunhalas – Kiskunfélegyháza – Kecskemét között személyvonatok közlekednek. A menetidő Kiskunhalas és Kiskunfélegyháza között 40 perc, Kiskunmajsaig pedig 21 perc.

A 140-es vonalon Selymes megállóhely Kiskunfélegyházától 7 percnnyire található. A 146-os vonalon fekvő Petőfiváros 5 perc, Kismindszenti út 11 percre található. Ez utóbbi megállóhelyen mindössze napi két vonat áll meg. A 147-es vonali Városi park megállóhely 5 perc, míg Csongrádi úti tanyák 10 percre van.

1.15.5.2.1 Kiskunfélegyháza állomás

Vasútállomás
elhelyezkedése,
megközelíthetősége

A szolgálati hely a 140-es számú vasútvonal fontos elágazó állomása, mely a vonal kezdőpontjától, Cegléd-től 57,9 km-re (Budapesttől mintegy 130 km-re), Szegedtől pedig 60 km-re fekszik. A szolgálati hely városhoz képesti elhelyezkedése kedvezőtlen, annak nyugati szélén, a városközponttól kb. 1,3 km-re található. Megközelíteni a Kossuth Lajos utcán keresztül lehet.

Összesen 16 fővágánnyal, valamint számos egyéb mellékvágánnyal (tároló, rakodó, stb.) rendelkezik.

Kereskedelmi
létesítmények

A helyi rakodásokra 3 rakodó-csonkavágány szolgál, melyek mellett burkolt rakterület, az egyik végén pedig homlokrakodó található. A vágányhálózathoz számos iparvágány csatlakozik.

UtASForgalmi
létesítmények

A személyvonati vágányok között, valamint mellett összesen 3 db, változó hosszúságú (270/470/370 m), sk+30 cm magas, széles utasperon, található, melyeket a felvételi épület felől szintbeni átjárással lehet megközelíteni. A peronra történő akadálymentes feljutás rámpa segítségével biztosított, az állomás területe azonban nem akadálymentes.

A közepes állapotú felvételi épület az állomás keleti, város felőli oldalán található.

A felvételi épület városi kapcsolata viszonylag rendezett. A megközelítő utca jó minőségű, az előtér burkolata azonban már rossz állapotú. Kijelölt parkolóhely kevés van, azok is rossz minőségűek. A kerékpárok tárolása megfelelően megoldott. Mindezekon kívül jó állapotú autóbuzsmegálló, illetve forduló is van.

Problémák

Az utASForgalom részére célszerű lenne az sk+55 cm magas peronok kiépítése, megfelelő utaskényelmi létesítményekkel együtt (peronbútorok, perontető, információt adó berendezések, stb.) Az előtér rossz állapotú burkolatát fel kell újítani, parkolóhelyeket kell létesíteni.

1.15.5.2.2 Selymes megállóhely

Vasútállomás
elhelyezkedése,
megközelíthetősége

Az utASForgalmi hely a 140-es számú vasútvonalon, Kiskunfélegyházától délre 5,9 km-re tanyavilágban található, közúton történő megközelítése nem lehetséges.

A megállóhelyen sk+30 cm magas, 300 m hosszú peron, esőbeálló, valamint felvételi épület található. Az előtér kiépítetlen, parkolási létesítmények nem találhatók.

Problémák

A megállóhely szükségessége esetén a peront korszerűsíteni kell, megfelelő megközelítésről és parkolási létesítményekről gondoskodni szükséges.

1.15.5.2.3 Petőfiváros megállóhely

Vasútállomás
elhelyezkedése,
megközelíthetősége

Az utASForgalmi hely a 146-os számú vasútvonalon, az állomástól 3,2 km-re északkeletre, a város északi határában, az azonos nevű városrész szélén található. Megközelíteni az 5. sz. főúton lehet.

Az utASForgalmi helyen 130 m hosszú, sk+15 cm magas alacsonyperon található, az akadálymentesség nem biztosított. A megállóhelyhez sem előtér, sem parkolási létesítmények nem tartoznak.

Problémák

A megállóhely szükségessége erősen kétséges.

1.15.5.2.4 Kismindszenti út megállóhely

Vasútállomás
elhelyezkedése,
megközelíthetősége

Az utASForgalmi hely a 146-os vasútvonalon, Kiskunfélegyháza vasútállomástól keletre 7,8 km-re, tanyavilágban található, közúti megközelítése nincs.

Az utASForgalmi helyen 126 m hosszú, sínkoronaszintű peron található, más létesítmény nincs.

Problémák

A megállóhely szükségessége erősen kétséges.

Vasútállomás elhelyezkedése, megközelíthetősége	<p>1.15.5.2.5 Városi park megállóhely</p> <p>Az utasforgalmi hely a 147-es számú vasútvonalon, Kiskunfélegyháza déli határában, ipari övezetben, az állomástól 2,7 km-re található. Megközelíteni a Csanyi út felől lehet.</p> <p>Az utasok le- és felszállását 121 m hosszú, sk+15 cm magas keskenyperon biztosítja, mely mellett rossz állapotú esőbeálló található.</p> <p>A megállóhelyhez csatlakozóan elôtér nincs, parkolási létesítmények nem találhatók.</p>
Problémák	<p>A megállóhely jelentősége a közeli iparterületek dolgozói forgalmának kiszolgálása lehet, ugyanakkor az infrastruktúra jelentős fejlesztésre szorul (peron, esőbeálló, gyalogút)</p>
Vasútállomás elhelyezkedése, megközelíthetősége	<p>1.15.5.2.6 Csongrádi úti tanyák megállóhely</p> <p>Csongrádi úti tanyák utasforgalmi hely a 147-es számú vonalon, a várostól 7,2 km-re délkeletre, tanyavilágban található. Közúti megközelítése nem lehetséges.</p> <p>A megállóhelyen a 49 m hosszú, sínkoronaszintű alacsony- és keskenyperonon kívül semmi nem található.</p>
Problémák	<p>Az utasforgalmi hely véleményünk szerint megszüntethető.</p>
Utasforgalmi létesítmények	<p>1.15.5.2.7 Kővágóér megállóhely (üzemen kívül)</p> <p>A használaton kívüli szolgálati hely a 155-ös számú vasútvonalon, Kiskunfélegyházától mintegy 7,3 km-re, délnyugatra, külterületi tanyavilágban található. Megközelíteni az 5441. j. összekötő útról lehetséges.</p> <p>A megállóhelyen 100 m hosszú, sínkoronaszintű peron, valamint esőbeálló található, az akadálymentesítés nem biztosított.</p>

1.15.6 Kerékpáros közlekedés

20. térkép - Meglévő és tervezett kerékpárutak

Forrás: Kiskunfélegyháza Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2008.

Kerékpározás súlya	A kerékpárosok aránya, jelenléte meghatározó a város közlekedésében, ezt többek között az mutatja, hogy a helyben foglalkoztatottak mintegy 38%-a kerékpárral jár munkába. A településen 14,7 km kiépített kerékpárút van.
Kerékpárutak	A város legfontosabb működő kerékpárútja egybeesik az 5. sz. főút mellett, a város tengelyében épült meg és a várostól délre a Selymesi dűlők zártkertes övezetéig halad el. Külterületen az 5403 jelű úton (Kiskunmajsa felé) van még egy rövidebb kerékpárút szakasz. Jól kiépített kerékpárút van a Kossuth L. utcában, a városközpont és a vasútállomás között. A Szentesi úton kétoldali kerékpársáv van. Ezeken túl a város központi, forgalmasabb területein kerékpározás számára külön út, vagy elkülönített kerékpársáv nincs, pedig a kerékpárhasználat elterjedtsége ezt a főútvonalakon indokolná. A párhuzamos kiserőmű lakóutak viszont jól használhatók a helyi kerékpározáshoz. A nagytávban Csongrád és Bugac között tervezett kerékpáros útvonal érinteni fogja Kiskunfélegyháza központját, azonban az OTTrT-ben megjelölt irányban jelenleg még nem épült kerékpárút.
Problémák	A fontosabb intézményeknél, állomásokon a szükséges kerékpártámaszok, -parkolók nem állnak rendelkezésre teljeskörűen. A vasútállomásnál ugyan fedett kerékpártároló is van, azonban annak tárolókapacitása az igényeket nem elégíti ki. A központi buszmegállónál és a vasútállomásnál a B+R rendszerű közlekedés feltételei nem hiánytalanok (pl. őrzés).

1.15.7 Gyalogos közlekedés

Jelenlegi helyzet

A településen a nyilvántartás szerint minden járda kiépített, ezek hossza 128,3 km. Helyszíni tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a város belső területein kívül vannak csak egyoldali kiépített járdával rendelkező utcák. A város parkosított területeinek, tereinek gyalogos felületei közepes színvonalúak, a gyalogosok tájékozódását segítő jelzések (pl. fontos utcák, intézmények turisztikai célú táblázása) bár van rá példa, nem gyakorlat. Előnyös, hogy a Kossuth Lajos utcán és közvetlen környezetében helyezkedik el a legtöbb oktatási és egészségügyi intézmény, így azok gyalogosan is pár perc alatt, a tényleges városközpont pedig kb. 10 perces sétával közelíthető meg.

1.15.8 Egyéb, közlekedéssel kapcsolatos megállapítások

A fentiekben tapasztaltak összefoglalásaként a következőkben összegezzük a városban tapasztalható, közlekedési vonatkozású fejlesztési igényeket. A város közlekedési rendszerének előzetesen megmutató fejlesztési igényei:

Jellemző igények

- a központban közlekedésszervezéssel a kerékpáros és gyalogos közlekedés preferálása,
- belváros bekapcsolása a térségi kerékpárút hálózatba, meglévő kerékpárutak (pl. Kossuth u.) fejlesztése,
- ipari övezeteket kiszolgáló belső úthálózat fejlesztése,
- út- és forgalomtechnikai korrekciók, balesetveszélyes csomópontok átépítése, kisebb fejlesztések, forgalomcsillapítás,
- újabb parkolási felületek létrehozása
- vasútállomás és környezetének revitalizációja (benne pl. kerékpártároló fejlesztése), turistabuszoknak parkolóhelyek kialakítása, kijelölése,
- főutak felújítása (nem önkormányzati fejlesztés),
- 4-5 számjegyű mellékutak felújítása és fejlesztése (nem önkormányzati fejlesztés),
- belterületi gyűjtőutak és lakóutak felújítása,

- földút szilárd burkolattal történő kiépítése,
- biztonságos közlekedés érdekében járdák felújítása és átépítése,
- TEMPO 30 övezet kialakítása, Kossuth u. és környezetének forgalomcsillapítása,
- Fürdő, Béke tér felújítása, sétáló utca kialakítása,
- túlterhelt utcák forgalmának csökkentése (Bercsényi u., Kossuth Lajos u., dr. Holló Lajos utca),
- körforgalmak építése (Bercsényi u. – dr. Holló Lajos u. (5. sz. főút) kereszteződésében),
- vasúti átjárók forgalmat akadályozó hatásának csökkentése (legnagyobb problémát Majsai úton található hármass vasúti átkelőhely jelenti),
- vasúti átjárók létesítése (pl. Gyémánt lakópark fele; Molnártelep összekötése a vasútállomás felett/alatt),
- tömegközlekedés fejlesztése: a helyi buszközlekedéssel eddig nem érintett városrészek bevonása (Déli Városrész – Kertváros, Városi Parkerdő),
- Kiskunfélegyháza-Szeged vasúti pálya kétvágányúsítása (nem önkormányzati beruházás),
- sportrepülőtér (Kiskunfélegyháza – Kecskemét) fejlesztése,

1.16 Közművek állapota és energiahatékonyság

Kiskunfélegyháza területén az Észak-Bács-Kiskun Megyei Víz- és Csatornaművek Zrt. (BÁCSVÍZ Zrt.) végzi a vízellátási és csatornázási feladatokat. A helyi önkormányzatok által létrehozott BÁCSVÍZ Zrt. Észak-Bács-Kiskun megye 48 települését látja el egészséges ivóvízzel. A BÁCSVÍZ Zrt. illetve jogelődje az Észak-Bács-Kiskun Megyei Vízmű Vállalat 1950 óta végez közműves ivóvíz- és csatornaszolgáltatást Észak-Bács-Kiskun megyében.

1.16.1 Víziközművek

A hazai víziközmű ellátás, szolgáltatás aktuális és jövőbeni feladatokat jelentő súlypontjai az üzemelő és távlati vízbázisok biztonságba helyezése, az ivóvízellátás vízminőségi problémáinak rendezése, a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás fejlett európai országokhoz viszonyított elmaradásának megfelelő ütemben történő felszámolása a vízbázisvédelem szempontjaira is figyelemmel és a megújult szabályozásoknak megfelelő víziközmű szolgáltatási struktúra, díjrendszer kialakulása.

Kiskunfélegyházán a BÁCSVÍZ Zrt. működteti az ivóvíz szolgáltatást. Kiskunfélegyházán 2 vízműtelep található, aminek a napi kapacitása 144 m³/nap (Kiskunfélegyháza Aranyhegy vízmű) valamint 12000 m³/nap (Kiskunfélegyháza vízmű).

1.16.1.1 Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termálvíz hasznosítás)

Ivóvíz, vízbázis

A 123/1997. (VII. 18.) Kormányrendelet értelmében az ivóvízminőségű, az ásvány- és gyógyvízhasznosítást szolgáló igénybe vett, vagy távlati hasznosítást szolgáló közcélú vízbázisok esetén, ahol a védőidomnak van felszíni metszete, akkor védőidomot, védőövezetet kell kijelölni. Minden más esetben a védőidom, védőterület kijelölhető.

Vízbázisként - az Alföldre jellemzően - szinte kizárólag a mélységi rétegvizek állnak rendelkezésre. Ez alól csupán a Dunai Kistérségi Vízmű kivétel, ahol parti szűrésű kutakból nyeri a BÁCSVÍZ Zrt.

ITS DA Konzorcium

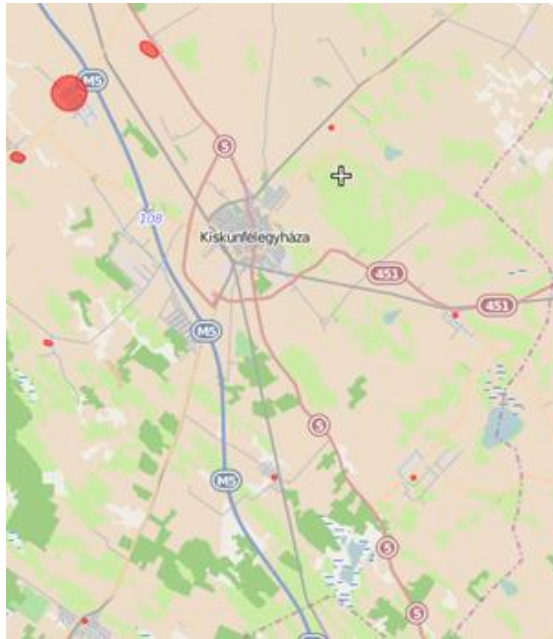
TRENECON COWI

mapi

a vizet. A kitermelt víz kezelése nyolc víztisztítóműben történik. Ahol nem épült tisztítómű, ott a kutakban lévő szivattyúk közvetlenül az elosztóhálózatba nyomják az ivóvizet. Az egyenletes hálózati nyomást hálózati szivattyúk, magas tárolók vagy hidroforok biztosítják. A víztermelő kapacitás kihasználtsága 25% körüli, ezért a vízművek hidraulikailag alulterheltek, kapacitásuk átlagos kihasználtsága 50% alatti.

21. térkép - Vízbázis védőterületének felszíni vetülete

Forrás: webgis.okir.hu/base

Ivóvízellátás

Kiskunfélegyháza ivóvízellátása mélységi rétegvizekből történik. A mélyfúrású kutakból búvárszivattyúval kitermelt ivóvizet a határérték fölötti vas- és a mangántartalma miatt a felhasználás előtt tisztítani kell. A víztisztítási technológia többnyire a vas- és mangántalanítást, foglalja magában.

A víztermelő kapacitást 2 vízmű biztosítja. 1965-ben került üzembe helyezésre a város I. számú vízműtelepe. A városnak jelenleg két vízműtelepe van. 1994 tavaszára készült el teljes kiépítettséggel a belterületől Keletre, kb. 3,5 km-re a II. vízműtelep. A II. telepi kútbázis kapacitása 12-15.000 m³/nap. A II. számú vízműtelepről a város ellátására a Bankfalui haladó vízvezeték tartalék szerepet tölt be. A főnyomóvezeték északi ága a belterületen, a Bankfalun és a Petőfi lakótelepen áthaladva tölti az 500m³-es víztornyot.

Kék-víz” Észak-Bács-Kiskun Megyei Ivóvízminőség-javító Program (KEOP-1.3.0/09-11-2011-0023) keretében Kiskunfélegyházán regionális szintű ivóvíz ellátó rendszer épül majd ki a 2015. évben. A program keretén belül megvalósul a kiskunfélegyházi II. sz. vízműtelep nyomásfokozó gépház felújítása, kialakítanak egy új mélyfúrású kutat az Alpári úti vízbázison, megújulnak meglévő kutak, rekonstruálnak mintegy 8,7 km hosszúságú meglévő ivóvízhálózatot, új 1500 köbméteres vasbeton víztornyot épül nyomásfokozó rendszerrel a Petőfi Lakótelep melletti területen. Megoldódik továbbá Halesz és Selymes térségének ivóvízellátása, aminek a keretében megépül mintegy 82 km regionális táv-, és ellátó vezeték, és két darab új acélszerkezetű víztornyot építésére kerül sor Fülöpjakabon, illetve Gátéron. A projektet várhatóan 2015. május végén zárják.

22. ábra - A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások számának (db) változása Kiskunfélegyházán a teljes lakásállományhoz viszonyítva

Forrás: KSH

Az elmúlt időszakban, a településen évről évre emelkedett a közüzemi ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások száma, mely gyakorlatilag követte a növekvő lakásállomány növekedését. A bekötött lakások száma 2001-ben 10 345 db, 2005-ben 10 469 db, 2013-ban 10 687 db volt. Az ivóvízhálózatba bekötött lakások aránya 73% körül mozog mind 2001, 2005-ben és 2013-ban is.

Termásvízhasználat

Bács-Kiskun megye legnagyobb mélységű felső-pannon eredetű termásvíz készlete Kiskunfélegyháza területén található, amelyre 2 fürdő is épült.

A város szívében található Kiskunfélegyházi Városi Strand és Uszoda szabadterei és fedett medencéinkben a vízi kikapcsolódás színes skáláját kínálják. A fürdő családi hangulatú, füvesített, örökzöld és lombhullató fákkal teli környezetben, mintegy 25 000 m² területen négy kültéri és három beltéri medencével várja vendégeit. Az 1 560 méter mélyről feltörő alkáli-hidrogénkarbonátos termásvíz a környéken egyedülálló gyógyító hatású. Jelentős metakovasav tartalma miatt mozgásszervi panaszok, gerincbántalmak, reumás megbetegedések kezelésére javallott.

A gyógyvíz nyújtotta lehetőségek kihasználásával került kialakításra Kiskunfélegyházán a kórház épületén belül egy kórházi háttérű gyógyfürdő, a Városi Kórház - Rendelőintézet Gyógyfürdő és Rehabilitációs Központ, mely országos viszonylatban is ritkának számít. Az orvosi felügyelet mellett történő fürdőzésen túl, szükség esetén lehetőség van egy épületen belül diagnosztikai -, vagy különböző orvosi vizsgálatokra, vagy akár kisebb sebészeti beavatkozásokra is.

1.16.1.2 Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés

Kiskunfélegyháza a BÁCSVÍZ Zrt. elválasztott rendszerén keresztül működteti a csatornázási szolgáltatást. A településhez tartozó szennyvíztisztító telep hidraulikai kapacitása 6.100 m³/d, + 250 m³/d TFH, a szennyvíz-gerincsatorna hossza: 74 km, szennyvízátemelők száma: 4 db.

Szennyvízgyűjtő hálózat

A szennyvízgyűjtő hálózatba kapcsolt lakások száma folyamatosan emelkedik. A bekötött lakások száma 2001-ben 4 623 db, 2005-ben 6 804 db, 2013-ban 8 356 db volt. A város szennyvízgyűjtő-hálózatába 2001-ben a lakások 34 %-át, 2005-ben 47%-át, 2013-ban pedig 57%-át bekapcsolták

23. ábra - A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatorna hálózatba) bekapcsolt lakások számának változása Kiskunfélegyházán a teljes lakásállományhoz viszonyítva

Forrás: KSH

Szennyvíztelep

A szennyvíztisztító telep üzemeltetője a BÁCSVÍZ Zrt.. A telep hidraulikai kapacitása: 6.100 m³/d, + 250 m³/d TFH (szennyezőanyag: 3.660 kg KOI/d), hidraulikai kihasználtsága: 3.500 m³/d (Szennyezőanyag: 3.850 kg KOI/d). A szennyvíztisztító telep jelenleg 4900 m³ kommunális és 1200 m³ ipari szennyvíz/nap kapacitással rendelkezik, a kommunális szennyvízkapacitásból 250 m³/nap kapacitást a települési folyékony hulladék köt le. Az alkalmazott tisztítási technológia mechanikai, csepegtetőtestes, majd eleveniszapos mélylégbefúvós, teljes nitrifikációs és teljes biológiai tisztítás, a tisztított szennyvíz fertőtleníthetőségének lehetőségével.

A tanya településrészekén csatornahálózat és szennyvíztisztító telep létesítése gazdaságtalan, kiépítésük aránytalanul megterhelné az ott élők pénzügyi helyzetét. Szennyvíztisztításra azonban szükség van a talaj és a talajvíz további elszennyeződésének megakadályozása miatt. Ennek megoldására a tanya területeken egyedi szennyvíztisztítók alkalmazását kell preferálni.

Szennyvízkibocsátás

A keletkező tisztított víz öntözésre kiválóan alkalmas. Mivel a mezőgazdaság nem tart rá igényt, a Csukás-éri csatornán, majd a Dong-éren keresztül a Tiszába kerül. A területre jellemző homoktalaj tápanyag-utánpótlására, illetve víztartó képességének javítására kiválóan alkalmas stabilizált, víztelenített szennyvíziszapot a mezőgazdaság hasznosítja.

Csapadékelvezetés

A városban a szennyvíz és a csapadékvíz elvezető hálózat elválasztott rendszerben épült meg. A csapadékcsonna zárt gerinchálózat hossza 43 km, mely nem tartalmazza a víznyelők bekötéseit. A csatorna átmérője 200 és 1.000 mm közötti, anyaga betoncső, helyenként falazott téglá.

A zárt hálózaton kívül nyílt árkos vízvezetési mód is alkalmazott, amely esetén az utcai nyílt árkok egymással a kapubejárók és útkeresztezések alatt, egymáshoz képest lejtésben épített áterezekkel összefüggő kapcsolatban vannak, és a zárt rendszerhez csatlakoznak. Azokon a területeken, ahol a közelben nincs zárt csapadékcsonna, nyílt árkos, szikkasztós víztelenítési mód is széleskörűen alkalmazott.

A zárt csapadékvíz elvezető rendszer egyrészt közvetlenül csatlakozik a (többnyire a város lakott területein kívüli) nyílt árkos belvízcsatornába, amelyeknek közös befogadója a Félegyházi vízfolyás, amely állami tulajdonú és az ATIVÍZIG kezelésében van. Az említett nyílt árkos belvízcsatornák karbantartása Önkormányzatunk feladata. A Kossuth u. déli oldal, Bajcsy-Zs. u. csapadékcsonna befogadója a Bajcsy-Zs. utcai záportározó, amelynek levezető csatornája szintén a Félegyházi vízfolyásba torkollik.

1.16.2 Energia

1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás

Villamos energia

Kiskunfélegyháza közigazgatási területén az EDF DÉMÁSZ Zrt. végzi a villamos energia egyetemes szolgáltatói értékesítés szolgáltatást, amely a Kecskeméti Üzemigazgatóság felügyelete alá tartozik.

A szabadvezetékként és földben vezetett hálózat hossza a városban 1360 km. A város Kiskunfélegyháza-Dél 120/20 KV-os, 40+25 MVA kapacitású állomásán keresztül kapcsolódik be az országos hálózatba az egyrendszerű Városföld-Kiskunfélegyháza-Kistelek, és a kétrendszerű Kiskunfélegyháza-Csongrád 120 KV-os villamos távvezetéken át. A város villamos energiaigényét az alállomás biztosítani tudja. Kiskunfélegyháza-Dél alállomásból indított 6 vonal gyűrűs kialakítású, a belterületi fogyasztók ellátását szolgálja. A 6 vonalból kettő az ipari üzemeket látja el villamos-energiával.

Földgáz ellátás

Kiskunfélegyháza közigazgatási területén az GDF SUEZ csoporton belül az Égáz-Dégáz Földgázelosztó Zrt. végzi a földgázelosztási tevékenységet.

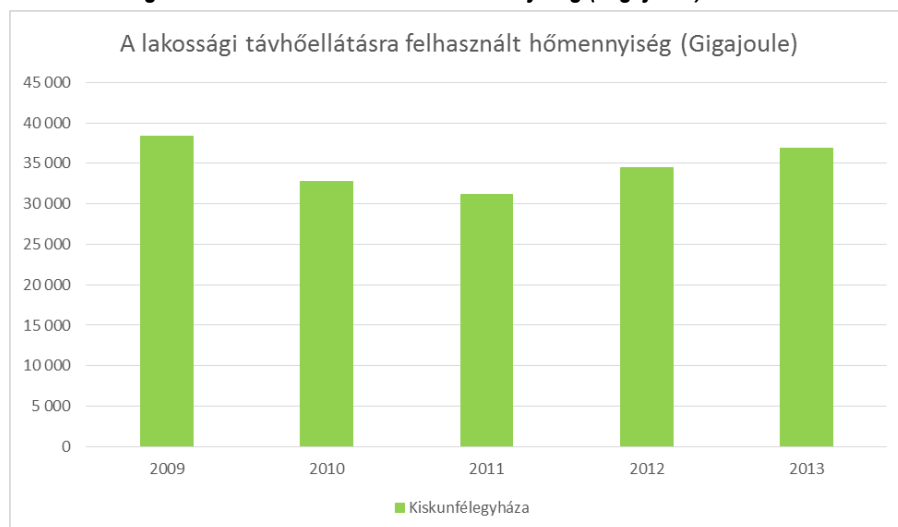
Kiskunfélegyháza közigazgatási területén, ÉNy-DK irányban egy termékvezetékes és három szénhidrogén-vezeték halad keresztül. Az Algyő-Városföld nagynyomású földgázvezetékéről ellátott a félegyházi gázátadó, mely Kiskunfélegyháza, Petőfiszállás és Gátér települések ellátását is biztosítja. Kapacitása 25.000 m³/óra. A félegyházi gázátadó a távlati igények kiszolgálását is biztosítani tudja. A város 6/3 bar-os, 2x3000 m³/óra kapacitású gázfogadója a Szegedi út mellett üzemel. A lakások 40%-a középnyomású rendszerre van kötve. Kisnyomású hálózat épült ki a városközpontban, a Móra-városban és a Petőfi lakótelepen. A lakások 36 %-a kisnyomású hálózatra van kötve.

Távhőszolgáltatás

A távhőrendszerek üzemeltetését a Dunaújvárosi Hőszolgáltató Kft látja el, az üzemeltetés konkrét feladatait az ALFA-NOVA Kft végzi.

A lakosság által használt hőmennyiség folyamatosan változik, míg 2009-ben ez az értéke 38305 GJ volt, addig 2011-ben 31213 GJ, és 2013-ra 36808 GJ értékre változott. Mivel a város lakásállománya ebben az időszakban emelkedett, így a felhasznált hőmennyiség változásának oka részben az, hogy a lakosság más energiahordozókkal is kiegészíti fűtését, valamint a lakások szigetelésének javulása jobb hatásfokot biztosít a fűtési rendszerben.

24. ábra - A lakossági távhőellátásra felhasznált hőmennyiség (Gigajoule)

Forrás: KSH

1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Az önkormányzati intézményekben alkalmazott megújuló energiaforrások részletes bemutatása jelen tanulmány 1.10.7. fejezetében található.

1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

KEOP-4.9.0/11-2011-0016 „Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással a kiskunfélegyházi Constantinum Intézmény Kollégium és Óvoda épületénél” c. projekt keretében megújultak az érintett épületek nyílászárói, megvalósult a padlás és a tetőtér utólagos hőszigetelése, a fűtési rendszer kiegészült biomassza tüzelésű kazánok beépítésével, valamint sor került a meglévő földgáz tüzelésű kazánok cseréjére. Az épületek villamos energia fogyasztásának csökkentése érdekében, megújuló energiaforrások alkalmazásának előtérbe helyezésével világításkorszerűsítésre és napelemek telepítésére, napenergia hasznosítására is sor került.

Kiskunfélegyházán a lehetőség volt a panelprogramhoz csatlakozni, melyhez az önkormányzat 10-15%-os önerőt biztosított.

1.16.3 Elektronikus hírközlés

Kábeltelevíziós hálózat

A városban a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások száma folyamatosan változik, az utóbbi évek adatai alapján egyértelmű tendencia nem figyelhető meg, de jellemzően a bekötött lakások száma 4 000/5 000 db környékén mozog (a 2005-ös kiugró 8 961 db-ot nem figyelembe véve) ami a teljes lakásállományhoz viszonyítva a 30 % és 40 %-os arány között van. A városi kábeltelevíziós hálózat szolgáltatója a PR-Telecom Zrt.

25. ábra - Kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások számának változása Kiskunfélegyháza a teljes lakásállományhoz viszonyítva

Forrás: KSH

Internet-előfizetés

A városban az internet-előfizetések száma 2013-ban 5 899 (db) volt. A kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások számához (2013-ban 4 956 db) képest ez az érték majdnem megegyezik.

A jelenlegi internet szolgáltatások Kiskunfélegyháza területén a szolgáltatás típusa szerint csoportosítva:

ADSL szolgáltatás Kiskunfélegyháza területén a következő szolgáltatóknál érhető el: Externet, Invitel, Telekom. Mikrohullámú internet szolgáltatás Kiskunfélegyháza területén a következő

szolgáltatóknál érhető el: Vidékháló. Csupasz ADSL szolgáltatás Kiskunfélegyháza területén a következő szolgáltatóknál érhető el: Externet, Telekom.

Telefonhasználat

A város területén a nyilvános távbeszélő állomások száma az elmúlt években fokozatosan csökken, 2013-ban már csak 19 db található a városban. A készülékek számának csökkenése a mobilhálózat és a mobiltelefonok használatának elterjedésével fordítottan arányos. Hasonlóképpen az egyéni analóg távbeszélő fővonalak számának változásával, amiből 2001-ben még 8 135 db volt, 2013-ban pedig már csak 6 577 db volt a településen.

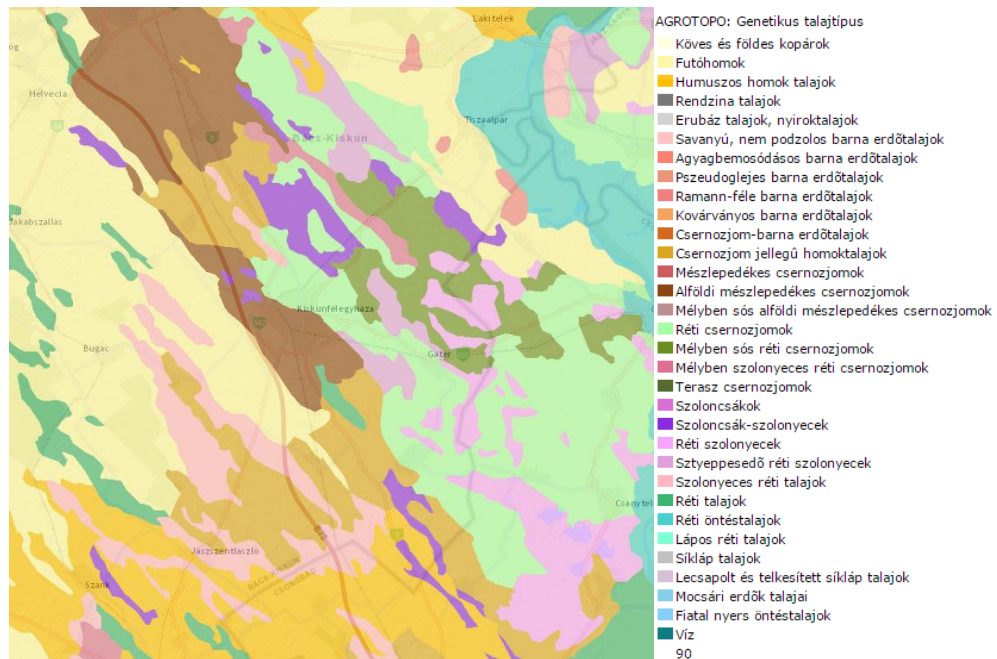
1.17 Térségi és települési környezetvédelem

1.17.1 Talaj

A talajadottságok alapvetően a kialakulás következményei. A medence feltöltődését különféle üledék – lösz, homok, homokkő alkotják. A defláció útján lepelhomok borítja a buckás részeket. Ezek a város D-DNy-Ny-i részén található, amik gyenge minőségű termőtalajok. A település északi, észak-keleti, keleti részein a löszös homok, lösz, alföldi mészlepedékes csernozjom talajok található, amelyek magasabb aranykorona értéket képviselnek, mezőgazdasági művelésre legalkalmasabb területek.

A dombok között leékelődve a szolonyec szikes és réti szolonyec talajok is található, ezek mezőgazdasági művelésre alkalmatlanok, de a természetvédelem szempontjából igen értékes területek.

22. térkép - Kiskunfélegyháza talajtípusai

Forrás: AGROTOPO térkép

Talajszennyezettségről a településen nincs tudomás.

1.17.2 Felszíni és felszín alatti vizek

1.17.2.1 Felszíni vizek

Vízfolyások, tavak

A Kiskunfélegyháza és környékének területe a VGT szerinti Alsó-Tisza jobb part tervezési alegységhez tartozik.

A településen áthaladó – Kecskemét déli részén eredő - Félegyházi-vízfolyás a Tisza felé délkeletre tart. Természetes lefolyásból eredő vízszállítása jelentéktelen, inkább a hátsági települések szennyvizeinek levezetője. A vízfolyás, víztest kategóriája: erősen módosított, az erősen módosított állapot oka: belvízvédelem. A víztest ökológiai állapota nem jó.

A VGT-ben meghatározásra kerültek a hidrológiai és morfológiai problémák. A Félegyházi-vízfolyás esetén megállapított hidrológiai és morfológiai problémák okait az alábbi táblázat foglalja össze.

26. táblázat - Hidrológiai és morfológiai problémák okai

vízfolyás neve	Hidrológiai és morfológiai problémák okai												
	átadódó hatás	zsilip	duzzasztó	árvédelmi töltés miatt elzáró mentett	szűk hullámter	hullámter tevékenység	meder mélyülé	hosszirányú szabályozottság (árvíz- és belvízvéd.)	zonáció	rendezett mederforma	nem megfelelő	belvízelvezet és, öntözés (vízjárás)	
Félegyházi-vízfolyás	0	x	x	0	x	0	0	x	x	x	x	0	

Forrás: Országos Vízyűjtőgazdálkodási Terv

Belvíz

A Kiskunsági löszöshát kistáj területén 220 km belvíz csatorna hálózat található. A fentiek szerinti tervezési alegység belvízképződés szempontjából közepesen veszélyeztetettnek tekintendő.

Érintett belvízrendszer

A Kiskunfélegyházi kistérség részben a Dongér-Kecskeméti, részben a Dongér-Halasi belvízrendszer területén helyezkedik el. Itt legjelentősebb feladat a hátsági vízviesszartató rendszerhez tartozó tározók kialakítása, illetve a mederrendezések. A térségben több korábbi vízfelület rehabilitációja, illetve újabb tározók kialakítása szükséges. Szükséges a befogadók keresztmetszetének szükség szerinti, a települési csapadék-vízálózatok bővítése, rekonstrukciója.

A város a kiépített vízelvezető rendszer karbantartására nagy hangsúlyt fektet, hogy elkerülhetők legyenek az azonnali beavatkozást igénylő, kármentesítési jellegű feladatok.

1.17.2.2 Felszín alatti vizek

Felszín alatti vizek érzékenysége

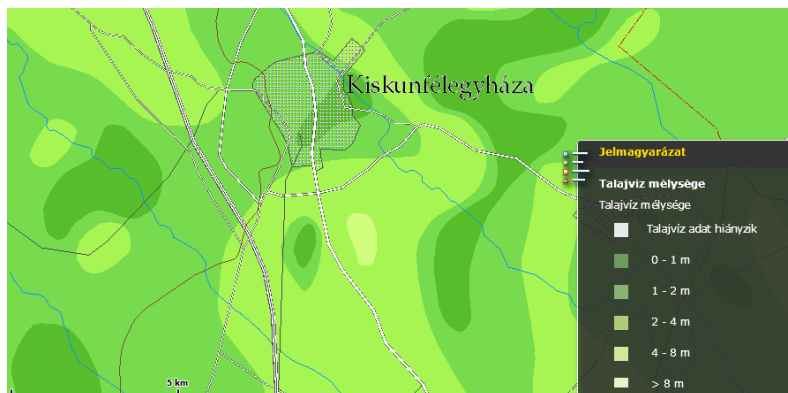
A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004 (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Kiskunfélegyháza érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik.

Talajvíz, rétegvíz

A településen a rossz lefolyási viszonyok miatt a talajvíz a felszín közelében helyezkedik el, nagyjából követi a felszíni domborzatot. Löszhátság 1-2 m, mely több tényezőre vezethető vissza, melyek a csapadékviszonyok, a mezőgazdasági művelési ágak változása, a rétegvízkiészlet, a talajvízkiészlet fokozódó kitermelése, a belvízelvezető csatornarendszerek nem megfelelő fenntartása.

23. térkép - Település és környékének felszín alatti vízszint térképe

Forrás: http://map.mfgi.hu/tvz_1248/ (Magyarország talajvízszint mélység térképe (0-8m))

A beépített területeken a viszonylag magas talajvíz-szint kialakulásával feltétlenül számolni kell. Az épületek alapozásánál a változatos talajrétegződéssel és a talajvíz alá került rétegek közül a homok-rétegek mozgásával számolni kell. A löszös rétegekre általában jellemző roskadási jelenségekkel a tartós víz alatti rétegek megszilárdulásai miatt kell számolni.

A rétegvíz-készlet alakulását a mélyebb rétegek geológiai adottságai, a rétegek közötti „átjárhatóság”, valamint egy-egy hosszabb időszak hidrometeorológiai viszonyai befolyásolják. A rétegvíz-készlet csökkenésében közrejátszik a talajvízszint süllyedése. A megye legnagyobb mélységű felső-pannon elnevezésű termásvíz-készlete Kiskunfélegyháza környékén található. A rétegvíz-szint változására vonatkozó kutatások megállapítják, hogy a vízutánpótlás nem biztosított, ennek megfelelően a rétegvíz-készlet takarékos használatát biztosító intézkedések szükségesek.

A Vízgyűjtő-gazdálkodási tervek (VGT) tartalmazzák a felmért vízgazdálkodási problémák, a környezeti célkitűzések és ezen célkitűzések megvalósítására szolgáló intézkedések összefoglalását.

Felszín alatti
vízbázis

A vízbázisokat az 1.16.1. fejezet mutatja be, a kitermelt víz minőségi jellemzésével. A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóellátást szolgáló vízlétesítmények védelméről szóló 123/1997, (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza a vonatkozó területhasználati korlátozásokat.

1.17.3 Levegőtisztaság és védelme

A településen a Környezetvédelmi Felügyelőség 2010. évi nyilvántartása szerint 68 telephelyen 328 pontforrás volt. Ezekből elsősorban CO, NOx és szilárd szennyezőanyag kibocsátásával kellett számolni. Az ipari kibocsátások azonban összességében nem értékelhetők jelentősnek. A kommunális, fűtési kibocsátások terhelése jelentősen nem befolyásolja az immiszió helyzetet, hiszen a város gázzal ellátott, a rákötések szinte teljes körűen megtörténtek.

A település lokális levegőminőségének alakításában jelentős szerepet a városon keresztül menő E75-ös út forgalma jelent. Ezen kívül a vizsgált környezetben az uralkodó szélirányból érkező, a mezőgazdasági területekről származó por-terhelés jelentkezik.

Az állattartás során keletkező állati eredetű vizeletről és trágyából keletkező gázok és az ezek okozta szaghatások befolyásolják a levegő minőségét. A lakossági állattartó tevékenységből származó vizelet és szerves trágya szakszerűtlen tárolása és kezelése okozhatnak bűzproblémákat, mely a nyári hónapokban a település belterületén fokozottan jelentkezik.

A 4/2002 (X. 7.) KvVM rendelet alapján Kiskunfélegyháza a 10. légszennyezettségi zónába tartozik, nem szerepel a kiemelt települések között.

A településen egy db manuális mintavevő hely található, Kiskunfélegyháza, Szegedi u. 5. szám alatt. A mért komponens: NO₂. A mérési adatok a 2002-ig visszamenőleg a <http://www.kvvm.hu/olm/riv.php?id=1365&telepnev=Kiskunf%E9legyh%E1za&megyenev=B%E1cs-Kiskun> oldalon tekinthetők meg.

Összességében, a település levegőtisztaság-védelmi szempontból nem tartozik a kedvezőtlen adottságokkal rendelkező területek közé.

1.17.4 Zaj, és rezgésterhelés

A város közigazgatási területe zaj és rezgésvédelmi szempontból bel és külterületre tagolódik. A város általános zajhelyzetét a közlekedésből származó zajemisszió határozza meg. A közlekedési zajterhelés a városban az M5 autópálya, a nyugati (542) és déli (451) elkerülő út megépítésével jóval kedvezőbb, mint más hasonló dél-alföldi településeké. Az üzemi tevékenységből származó zajokat (a zavaró telephelyeken elvégzett zajvédelmi intézkedések eredményeként) sikerült a megengedett érték alá szorítani, azonban zajvédelmi szempontból problémát okoz a Hungary-Meat Kft telephelye.

1.17.5 Sugárzás védelem

Kiskunfélegyháza Paks, Mochovce, Bohunice atomerőművek 300 km-es Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Övintézkedési Zónája (ÉÓZ) területére esik.

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének követésére hazánkban egy országos sugárzásfigyelő rendszer épült ki. A rendszer legfontosabb része a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a szabad téren álló állomások olyan műszerekkel vannak felszerelve, amelyek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás: az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét.

A város területén egy sugárzásmérő pont található¹.

1.17.6 Hulladékkezelés

Kiskunfélegyháza a Homokhátsági Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja.

A Társulás feladata:

- komplex regionális hulladékgazdálkodási rendszer létrehozása, továbbfejlesztése, a régió hulladékgazdálkodási tevékenységének javítását előmozdító együttműködése;
- a települések hulladékgyűjtésének, hasznosításának és ártalmatlanításának javítása, kölcsönös érdekeltségen alapuló koordinálása;
- a települések hulladékgazdálkodásának javítása, fejlesztése érdekében a szükséges tanulmányok készítése;
- a projekt menedzselése a résztvevő önkormányzatok érdekében, ennek megfelelően a lebonyolításban való részvétel;
- a társult önkormányzatok közigazgatási területén, az önkormányzatok közszolgáltatói feladatainak, különösen a szilárd hulladékkezelés hatékonyabb megoldása céljából közös társulási programok kialakítása;

¹ www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=monitor_nbiek_terkep

- a társulási programok megvalósításához szükséges pénzügyi alapok előteremtése; a szükséges pályázatok előkészítésében, illetve a pénzügyi támogatás elnyerése esetén a beruházás lebonyolításában való részvétel;
- a társult önkormányzatok fenti tevékenységének összehangolása, valamint a térségi kapcsolatok elmélyítésének elősegítése.

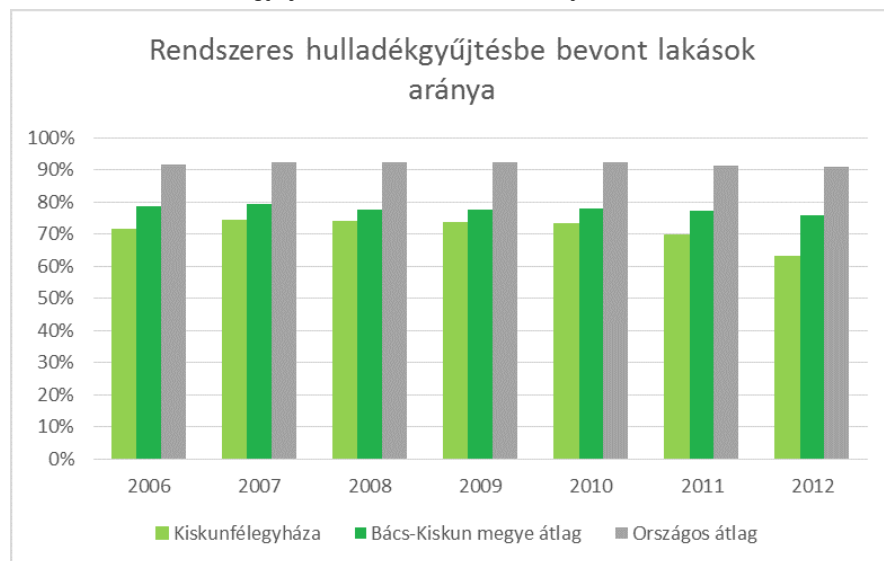
A Társulás által elvégzett fejlesztések:

- A települési szilárd hulladék mechanikai-biológiai stabilizációval történő előkezelésének megvalósítása, mechanikai-biológiai hulladékkezelő (továbbiakban: MBH) létesítmények telepítése a regionális létesítményekben:
- A zöld hulladék házi komposztálásának elősegítése a háztartásokban házi komposztáló edények kihelyezésével (elsősorban a kisebb lélekszámú településeken)
- Újrahasználati központok kialakítása a hulladékuvarokon ahol zárt konténerben nyílna lehetőség a még funkciójában használható, de a tulajdonos által már megunt bútorok, háztartási eszközök, ruhaneműk leadására.
- Házhoz menő szelektív gyűjtés szerves frakcióra (zöld hulladék).
- Házhoz menő szelektív gyűjtés csomagolási hasznosítható hulladékokra:
  - a begyűjtött csomagolási hulladék speciális öntömörítő gépjárművekkel történő begyűjtése, majd a hulladékkezelő telepeken a hulladék válogatása, bálázása. A meglévő válogató kapacitás fedezi a projektben tervezett szelektíven begyűjtendő hulladék mennyiség válogatási igényét.
  - A házhoz menő szelektív hulladék gyűjtés során 2014 decemberben bevezetésre került, hogy minden háztartás kapott egy 2. hulladékgyűjtőt, aminek sárga a fedele, a szelektív gyűjtőket 2 hetente üríti a szolgáltató a háztartásával 1 időben, ami továbbra is heti gyakorisággal történik.

Közzszolgáltató

A településen hulladékkezelési engedéllyel és telephellyel rendelkező szakkég végzi a lakossági vegyes szilárd hulladék begyűjtését, szállítását az évente egyszeri lomtalanítást, a hulladékuvar üzemeltetését.

26. ábra - Rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya

Forrás: TEIR ITS adatbázis

ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI

mapi

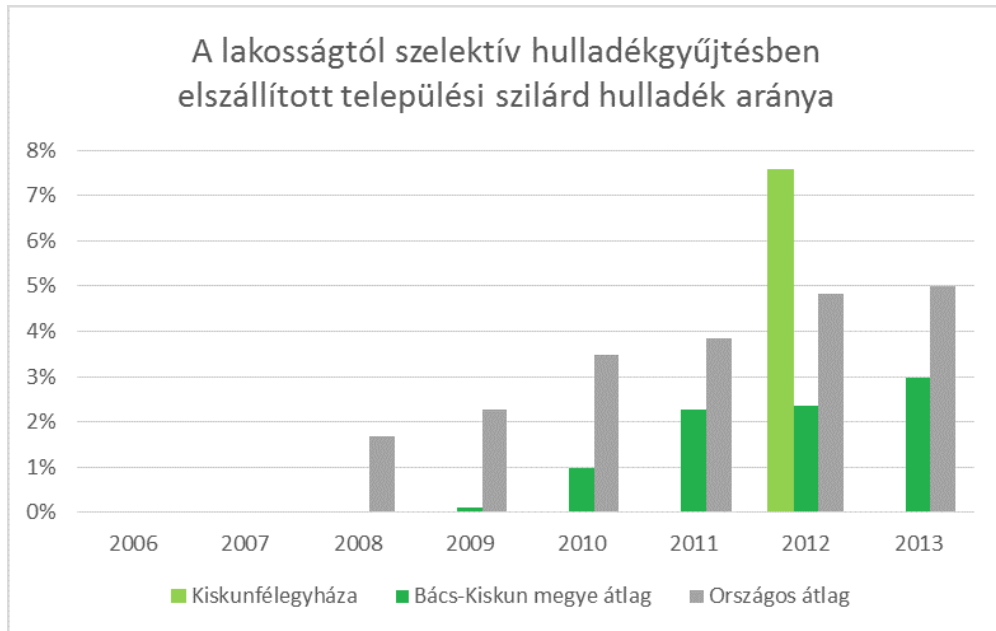
Szelektív
 hulladékgyűjtés

Az elhelyezési (ártalmatlanítási) tevékenység a Felgyői Hulladékkezelő Központban történik.

A közületektől történő hulladékbegyűjtést, szállítását a kiskunfélegyházi Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet (VSZKSZ) végzi.

A városban a közszolgáltató működteti a szelektív hulladékgyűjtést is, az alábbi ábra alapján látható, hogy csak 2012-ben jelent meg a szelektív hulladékgyűjtés keretében elszállított hulladék aránya, 2013-ban ez az arány 0% volt.

27. ábra - A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési szilárd hulladék aránya

Forrás: TEIR ITS adatbázis

1.17.7 Vizuális környezetterhelés

Ipari terület a város külterületén a Majsai út mentén található. A 202275 m²-es barnamezős terület Ipari Park címmel, kiépített úthálózattal, közvilágítással, közművekkel rendelkezik. A kihasznált terület: 83809 m². A területnövelés szándék: 140000 m² zöldmezős terület.

Kiskunfélegyházán található a volt Bem József laktanya, lőszerraktár, mely elhanyagolt állapota miatt jelentős vizuális környezetterhelést okoz. A Szalai busz (legalább 50 busz) ezen a területen nemrégiben vásárolt új területet, ezért a laktanya jövőbeni hasznosulása elkezdődött.

Egy külszíni homok bánya működik a város közigazgatási területén belül.

A városban képződő illegális hulladéklerakások felszámolását a Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet (VSZKSZ) végzi.

1.17.8 Árvízvédelem

Kiskunfélegyháza az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén található, azonban a település árvízvédelmi szakasszal nem rendelkezik.

A város árvízi szempontból nem veszélyeztetett.

1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

A fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák az alábbiak:

- **Levegőszennyezés**
  - A közlekedés, mint szennyező vonalforrás okoz légszennyezési problémát.
  - A lakossági állattartás esetén nem megfelelően kezelt híg-, valamint szerves trágya által okozott bűzproblémák.
  - Defláció által okozott porszennyezés.
- **Szennyvízzel kapcsolatos konfliktus:**
  - A kistérség tanyáin a keletkezett szennyvíz kezelésére a szikkasztó a leggyakoribb megoldás. Magas azon tanyák aránya, ahol a szennyvízkezelés egyáltalán nem megoldott.
- **Csatornahálózattal kapcsolatos konfliktus**
  - Némely régi csatornaszakasz meglehetősen régi, téglafalazatú, betonlapokkal burkolt, ezek anyaga a nagynyomású tisztítást sem igazán bírja, falazata mállik.
  - Felújítást, új csatornák, záportároló építéséhez a tervek rendelkezésre állnak, pályázatot is nyújtottak már be, amely nem nyert.
  - Egyes belvízzel veszélyeztetett területek víztelenítési nehézségei, konfliktusai.
- **Talaj, felszíni- és felszín alatti víz**
  - A viszonylag szeles időjárás, a talajadottságok, a növénytakaró összetétele következtében a területen számolni kell a deflációs hatásokkal. Amennyiben nem történnek megfelelő intézkedések a lazább szerkezetű, hiányos növénytakaróval fedett területek talaj eltűnhet. A szél hatásával szemben kevésbé ellenálló talajszerkezet megbomlása további területek terméketlenné válását is előidézhetik.
  - A talajvíz alá került homokrétegek mozgásával szintén számolni kell.
  - Nem megfelelő belvízviisszatartás.
- **Hulladékkal kapcsolatos konfliktusok:**
  - Folyamatosan keletkező illegális hulladék lerakások.
  - Kiskunfélegyháza 0212/1-9 hrsz. területén lévő 1994-ben Consolid szigeteléssel ellátott – felhagyott - városi kommunális hulladéklerakó rekultivációjának hiánya.
- **Energiahatékonyság – megújuló energia**
  - Szélenergia hasznosításra készült tanulmány, azonban konkrét fejlesztések nem kerültek kivitelezésre.
  - Városszintű energiagazdálkodási terv nem készült, a vizsgálatok mindig csak projektszinten készültek.

1.18 Katasztrófavédelem

1.18.1 Építésföldtani korlátok

Alábányászott területek, barlangok és pincék területei
Csúszás, süllyedésveszélyes területek

Kiskunfélegyháza területén alábányászott területek, barlangok és nincsenek.

A település szélerózióknak kitett területeit a Kiskunfélegyháza Város Építési Szabályzata és Szabályozási Terve jóváhagyásáról szóló 15/2007. (V. 2.) rendelet tartalmazza. Vízérózió által érintett területek a fenti rendelet alapján nincsenek a városban.

A város területén a domborzati viszonyokból és a tájhasználatból adódóan csúszás- és süllyedésveszélyes terület nincs.

Földrengés veszélyeztetett területek

Magyarországon évente átlagosan 100-120 kisebb földrengés van, mely a lakosság részéről nem érzékelhető. Kb. évente négy-öt olyan földrengés keletkezik, mely az epicentrum környékén már jól érzékelhető, de jelentős károkat nem okoz. Jelentős károkat okozó földrengés 15-20 évente keletkezhet.

Bács-Kiskun megye területéről az első rengést 1739-ben jegyezték fel. E rengés fészke Nagykörös (a megye közvetlen határán lévő város) környezetében lehetett. Kecskeméten 1753-ban figyeltek meg egy 5° –os intenzitású rengést. Az 1911-es főrengés kipattanásáig 84 rengés keletkezett a vizsgált területen, elsősorban Kecskeméten, vagy annak közelében (Mentelek, Kerekegyháza, Fülöpháza, Izsák, Helvécia, Kunszállás, Szentkirály körvonalon), de Kecskemét, Lajosmizse és Kiskunfélegyháza is szerepel a katalógusokban.

Bács-Kiskun megye földrengés által elsősorban veszélyeztetett települései: Kecskemét, Kerekegyháza, Ágasegyháza, Ballószög, Izsák, Orgovány, Jakabszállás, Kunszállás, Városföld, Szentkirály, Nyárlőrinc.

1.18.2 Vízirajzi veszélyeztetettség

1.18.2.1 Árvízveszélyes területek

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Kiskunfélegyháza nem szerepel.

Az 1.17.8 fejezetben foglaltaknak megfelelően a településnek árvízzel veszélyeztetett területei nincsenek.

1.18.2.2 Belvívveszélyes területek

A település belvízrendszerének bemutatását az 1.17.2.1 fejezet tartalmazza.

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet mellékletében Kiskunfélegyháza nem szerepel.

A város belvívveszélyes területeit a Területrendezési Terv tartalmazza, mivel ezen területen való építések engedélyezésénél néhány speciális szabályt be kell tartani. A TRT belvívveszélyre vonatkozó kiegészítésére a 2001-es belvízvédekezés után került sor. A kijelölt területek többnyire olyan, lefolyástalan területek, amelyek közelében csapadékcsatorna nem volt kiépítve.

1.18.2.3 Mély fekvésű területek

A Kiskunfélegyházán mély fekvésű területek nincsenek.

1.18.2.4 Árvíz és belvízvédelem

Kiemelt fontosságú a csapadék-elvezető hálózat rendszeres tisztítása, a hálózat rekonstrukciója, bővítése.

1.18.3 Egyéb katasztrófavédelmi tényezők

1.18.3.1 Kedvezőtlen morfológiai adottságok

Kedvezőtlen morfológiai adottság (pl. lejtés, falszakadás) Kiskunfélegyháza területén nincs.

1.18.3.2 Mélységi, magassági korlátozások és tevékenységből eredő korlátozások

Kiskunfélegyháza Város Építési Szabályzata és Szabályozási Terve jóváhagyásáról szóló 15/2007. (V. 2.) rendelet 17. § (6) bekezdése szerint légitársasági terület a KÖI-1 jelű repülőtér övezete, amelynek fejlesztetősége érdekében magasságkorlátozás írandó elő a kijelölt védőövezetben. A területen kizárólag a légitársasági és az azt kiszolgáló létesítmények helyezhetők el. Az építmények által elfoglalt terület legfeljebb a telekterület 6%-a lehet.

A rendelet meghatározza a vízbeszerzési területeket és védőterületeiket, valamint 5. sz. melléklete tartalmazza a lelőhelyeket és védőterületeiket.

1.18.3.3 Ipari veszélyforrások

A városban három olyan üzem működik, melyek az általuk folytatott tevékenység alapján veszélyes üzemnek minősülnek.

Küszöbérték alatti veszélyes ipari üzem:

- Hungary-Meat Kft. (6100 Kiskunfélegyháza, Majsai út 30.); élelmiszeripar,
- INTEGRÁL Zrt. (6100 Kiskunfélegyháza, Csongrádi út 101.); élelmiszeripar,
- Tejfeldolgozó és Értékesítő Kft. (6100 Kiskunfélegyháza, Csongrádi út 18.); élelmiszeripar.

1.19 Ásványi nyersanyag lelőhely

Kiskunfélegyházán az alábbi érvényes kitermelési műszaki üzemi tervet jóváhagyó határozattal rendelkező bánya található:

Kiskunfélegyháza V.-homok bányatelek területén üzemelő külfejtés (ÚT-ÉP-KER 97 Kft.).

1.20 Városi klíma

Az általános éghajlati viszonyok leírását az 1.12.1.2 fejezet tartalmazza.

A városban sajátos klimatikus viszonyok alakulnak ki (városklíma), amelyek hőhullámok idején különösen megterhelőek lehetnek. Az egyes városok klímája között jelentős eltérés lehet, mely eredhet az épületek, építmények, burkolatok fizikai jelenlétéből, vagyis az összetett beépítési struktúrából, a burkolatokon használt vízzáró anyagok (aszfalt, beton) miatt megváltozott lefolyási viszonyokból, az alacsony növényborítottságból, a sokféle emberi tevékenység általi (közlekedés, fűtés, ipar) kibocsátásból (hő, vízgőz, szennyező anyagok, stb.).

Ezek a tényezők együttesen jelentősen módosítják a városok klimatikus viszonyait a szabad térszínéhez képest. Ennek legszembetűnőbb megnyilvánulásai például

- a város légterében kialakult hőtöbblet (ún. városi hősziget),
- a megváltozott átszellőzési viszonyok,
- a levegőminőségi problémák.

A fentieknek megfelelően szükséges, hogy a településszerkezeti, a szabályozási és beépítési tervekben, a zöldterületi rendszer tervezésben és a közút- és közműtervezés során nagyobb hangsúlyt kapjanak a klimatikus szempontok.²

- Kiskunfélegyháza városklímáját befolyásoló tényezők:
- magas átlagos évi középhőmérséklet, különösen a nyári magas hőmérséklet miatt nagy a város belső területeinek erős felmelegedése,
- a város sík területen épült, így a város felé bevezető utak megtartása/kiépítése jelentősen segíthet a belterületek kiszellőztetésében,
- a városban és környékén az észak-nyugati, déli szelek (gyakoriak a viharos erejű szelek) dominálnak, amik elősegíthetik a bevezető utak vonalában a város kiszellőzését,
- a város környékén több védett természeti terület van, melyek jó ökológiai állapotban tartása nemcsak kiemelt természetvédelmi feladat, de vizes élőhelyek lévén javítja a városi klímát is,
- a város környékén levő természetvédelmi területek közül homoki élőhelyek is vannak, amelyek azáltal segítik a város klímáját, hogy a szélmozgások miatti szálló por/homok koncentrációját csökkenti a mozgó homok növényzet általi megfogása által.

A település nem tagja a Klímabarát Települések Szövetségének.

² Városklíma kalauz, 2011

2 Helyzetelemző munkarész

2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

■ Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák

Kiskunfélegyháza városában az állandó népesség és a lakónépesség száma folyamatosan csökken, mivel az elmúlt 10 évben mind a természetes szaporodás, fogyás, mind pedig a vándorlási egyenleg negatív értéket mutat. A népesség számának csökkenése mellett megfigyelhető annak elöregedése is, továbbá a városban az iskolázottsági mutatók elmaradást mutatnak a megyei átlaghoz képest.

A fenti tényezők miatt az általános iskolai tanulók száma és a nappali tagozatos középiskolai tanulók száma is folyamatos csökkenést mutat, míg a más településről bejáró tanulók aránya a nappali oktatásban növekszik. A városban a csökkenő tanuló létszámok ellenére is nagyon erős a középfokú oktatás, amelyet a bejáró tanulók magas aránya is alátámaszt.

■ Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő

A városban aktívan működő civil szervezetek száma meghaladja a százat. Ezen szervezetek jelentős szerepet vállalnak Kiskunfélegyháza kulturális életének szervezésében, a helyi identitás növelésében. Több szervezet esetében van szoros együttműködés az önkormányzattal, valamint néhány esetben feladat-ellátási szerződést is kötöttek a hatékonyabb együttműködés érdekében. Az önkormányzat minden évben működési támogatás formájában segíti az egyesületek és alapítványok hatékony működésének fenntartását.

A civil szervezetek által kezdeményezett és megszervezett rendezvények, klubok és programok sok esetben segítik, tehermentesítik az önkormányzat intézményeit a szervezési, lebonyolítási feladatok alól.

■ Intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés

Az oktatási intézményrendszer átalakítása után az általános és középiskolák fenntartói a városban a KLIK, egyházak, alapítványok és a Vidékfejlesztési Minisztérium. Az önkormányzat fenntartásában vannak jelenleg is az óvodák, a könyvtár, a művelődési központ, a szociális és gyermekvédelmi intézmény, a személyes gondoskodást nyújtó intézmény, a védőnői szolgálat valamint a Városfenntartó és Szolgáltató Költségvetési Szervezet.

Kiskunfélegyháza város híres a nagyon erős középfokú oktatási intézményeiről, amelyek vonzáskörzete Bács-Kiskun megye határain is túl terjed, azonban az iskolák központosítása óta az önkormányzatnak nincs ráhatása a helyi iskolákban indított képzési szakokra, ezért nem tudnak igazodni a helyi vállalkozások által jelzett igényekhez, ez pedig hosszútávon az oktatás színvonalának visszaeséséhez valamint a munkaerő-piaci kereslet-kínálati egyenlőtlenségekhez vezethet.

■ Gazdasági szerkezet és dinamika

A városban az összes regisztrált vállalkozás több mint 40 %-a a mezőgazdaságban tevékenykedik, míg az iparban regisztrált vállalkozások száma alig több mint 8 %, és ez arány 2008 óta folyamatosan csökken, ennek ellenére az ipari tevékenység is meghatározó a város életében, az Ipari Park kihasználtsága folyamatosan növekszik. A városban működő vállalkozásokat a Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület fogja össze, tájékoztatást és segítséget nyújtva tagjainak.

Kiskunfélegyházán kis mértékben ugyan, de folyamatosan növekszik a regisztrált vállalkozások száma, nő a foglalkoztatási igény, azonban a helyi szakképzés nem képes követni a jelentkező szükségleteket, így viszonylag magas a városba napi gyakorisággal munkába járók aránya.

■ Önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya

Az önkormányzat költségvetési kiadásai meghaladják a költségvetési bevételeket, az egy lakosra jutó iparüzési adó bevételek az utóbbi években kis mértékben ugyan, de növekedést mutatnak. Az önkormányzat jelentős számú bérlakással és egyéb bérleménnyel (üzlet, garázs) rendelkezik, amelyek kihasználtsága magas, így jelentős bevételt jelentenek a városnak.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten igyekszik évről-évre növekvő működési támogatást nyújtani a helyi civil szervezeteknek, megteremtve ezzel azt a környezetet, amelyet egy városnak nyújtania kell a lakosai számára. A civil szervezetek támogatásán felül fontosak az önkormányzati intézmények és a városi környezet fejlesztései.

■ Táj és természeti adottságok

Kiskunfélegyháza természetföldrajzi helyzete, a város és környezetének domborzata, az éghajlat, a környező talajok termőképessége, a felszíni vizek bősége meghatározták a táj szerkezetét, a tájhasználat alakulását. A település jellemzően síkvidéken található. A táj jelenlegi hasznosítását elsősorban a talajviszonyok és a rétegvíz jellemzők határozzák meg. A fentiek alapján a térségben a jövőben meghatározó fejlesztési irány lehet a biogazdálkodás.

A természeti adottságok miatt a térségben meghatározó a mezőgazdaság, ezt támasztja alá a városban a mezőgazdasági ágazatban regisztrált vállalkozások magas aránya is. Mivel Kiskunfélegyházán az ipari tevékenység is jelentősnek mondható, így fejlesztési irány lehet az élelmiszeripar.

■ Zöldfelületek

A város jelenleg is számos zöldfelülettel rendelkezik, így a meglévő zöldfelületek mennyiségi megtartása mellett a minőségi fejlesztés, a városrészekben hiányzó közösségi terek, közparkok kialakítása az elődleges cél. A város turisztikai központi, fürdővárosi funkciójának kihasználásához nélkülözhetetlen a zöldterületek megléte, igényes kivitelezése és fenntartása.

A közösségi terek, parkok fejlesztése kiemelten fontos az élhető városi környezet megteremtése érdekében. Mivel a városban aktív a közösségi, társadalmi élet, amelyet döntő többségében a helyi civil szervezetek kezdeményeznek és szerveznek, így a fent említett közterek kiemelt helyszínei lehetnek a szabadtéren megrendezésre kerülő rendezvényeknek.

■ Épített környezet

Az Ipari Park területe barnamezős területen jött létre, azonban a vállalkozások folyamatos betelepülése miatt ma már nem nevezhető annak. A város területén alulhasznosított barnamezős területek nincsenek. Kiskunfélegyházán a KSH szegregátumként Bankfalu területén, az Alpári út melletti területet jelölte meg. A legjelentősebb épített konfliktus a városban a jelenleg évek óta használaton kívüli fürdőszálló épülete, valamint a városközpontban lévő polgármesteri hivatal épülete.

Az önkormányzati intézmények épületeinek állapota nagymértékben tudja befolyásolni a helyi lakosok megelégedettségét, amely közvetetten ráhatással van a városba történő be- és elvándorlásra, azaz Kiskunfélegyháza népességmegtartó képességére. Mivel a vándorlási egyenleg az utóbbi 10 évben negatív értéket mutat, így a város hosszú távú céljainak elérése érdekében kiemelten fontos az élhető épített környezet megteremtése.

■ Közlekedési hálózat és minősége

Kiskunfélegyháza közúti és vasúti elérhetősége is rendkívül jónak mondható, mivel közvetlenül a város mellett halad el az M5-ös autópálya, valamint a Budapest - Szeged közötti vasútvonal is érinti a várost. A város belső részét a „félgyűrű” tehermentesíti. A város parkolóhelyekkel jól ellátott, egyedül a városközpontra jellemző, hogy időszakosan parkolóhely-hiány mutatkozik, míg a központtól távolabb lévő parkolók kihasználtsága alacsony. A helyközi buszközlekedést tekintve a hálózati lefedettség teljes körű, közvetlen járatokkal elérhető mind Kecskemét, Budapest és Szeged is. A helyi közösségi közlekedési hálózat nem terjed ki minden városrészre, és a járatok kizárólag munkanapokon, csúcsidőben közlekednek. A városban a főbb utak mentén ugyan van kiépített kerékpárút, azonban a kerékpárosok aránya ennél jobb kiépítettségi szintet igényelne.

A közlekedési hálózat és annak minősége közvetlen hatást gyakorol a gazdaságra, a turizmusra és a város népességmegtartó képességére is. Az ipari park és az egyéb gazdasági, ipari területek mind közúton mind pedig kerékpárúton történő megfelelő elérhetősége nagymértékben befolyásolja a munkaerő helyben tartását, míg a külterületi úthálózat fejlesztése a nagyszámú, tanyákon élő lakosság életkörülményeit javítja. A városban megtalálható kulturális intézmények, múzeumok, emlékházak komoly turisztikai vonzerőt jelenthetnek kiegészítve a fürdőbe érkező turistáknak nyújtott szolgáltatások körét, azonban közlekedési szempontból mindenképpen szükséges buszparkolók kialakítása, mivel jelenleg ezen intézmények nem képesek a busszal érkező turista- vagy diákcsoportokat megfelelően fogadni.

■ Közművek és elektronikus hírközlés

A városban az ivóvízhálózat kiépítettségét szorosan követi a hálózatra rákötött lakások száma is, így az ellátottság közel 100 %-osnak tekinthető. A szennyvízhálózatra való rákötés aránya is folyamatosan növekszik, azonban elmarad az ivóhálózatba bekötött lakásokhoz képest. A csapadékvíz-csatorna hálózat részben zárt, részben pedig nyílt rendszerrel került kiépítésre. A városban távhő szolgáltatás is működik, a felhasznált energia mennyisége évről-évre változó, mivel a hálózatba bevont lakások száma növekedett, de ezzel párhuzamosan több épület energetikai korszerűsítése is megtörtént. Kiskunfélegyházán a kábeltelevíziós hálózatba bekapcsolt lakások aránya 30-40 % között mozog, ez az arány figyelhető meg az internet-előfizetések számának alakulásában is.

A közműhálózat és a hírközlési hálózat kiépítettsége befolyásolja a város népességmegtartó képességét és a vállalkozások betelepülési hajlandóságát. Kiskunfélegyháza belterületén ezen hálózatok kiépítettsége kielégítőnek mondható, azonban mivel a város lakosságának közel 10 %-a tanyákon él, így fontos fejlesztési szempont ezen a területen a tanyák és egyéb külterületi lakóterületek bekapcsolása a hálózatokba.

■ Környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság

A kistérség tanyáin a keletkezett szennyvíz kezelésére a szikkasztó a leggyakoribb megoldás. Magas azon tanyák aránya, ahol a szennyvízkezelés egyáltalán nem megoldott. További problémát okoznak a folyamatosan keletkező illegális hulladék lerakások, valamint a felhagyott városi kommunális hulladéklerakó rekultivációjának hiánya. A térségben a szélenergia hasznosításra készült tanulmány, azonban konkrét fejlesztések nem kerültek kivitelezésre, valamint városszintű energiagazdálkodási terv sem készült, a vizsgálatok mindig csak projektszinten készültek.

Az előző pontban már említésre került a tanyás térségek szennyvíz-hálózatának fejlesztése, emellett környezetvédelmi szempontból szintén kiemelt jelentőségű az illegális hulladéklerakók felszámolása, mindkét tényező hozzájárul a város népességmegtartó képességének növeléséhez. A térségben a megújuló energiák hasznosításának elterjesztése és önkormányzati intézményekben való alkalmazása jelentős kiadáscsökkenést okozhat az önkormányzat számára, pozitívan befolyásolva ezzel a gazdálkodás egyensúlyát.

3 Helyzetértékelő munkarész

3.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

3.1.1 A folyamatok értékelése

A legfontosabb demográfiai megállapítás, hogy a város lakossága folyamatosan csökken, ezt a csökkenést egyrészt az országos tendenciával összhangban lévő természetes fogyás okoz, másrészt az elvándorlások kiemelkedően magas száma. Az elvándorlások háttérében alapvetően két tényező állhat, egyik, hogy nincs megfelelő munkalehetőség a helyiek számára, a másik pedig, hogy maga a város nem nyújt megfelelő lakhatási és életkörülményeket.

A Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület szoros együttműködésben végzi tevékenységét az önkormányzattal, az egyesület főként a helyi gazdasági társaságokat tömöríti. Az önkormányzat számára kiemelten fontos, hogy fejlődő vállalkozások működjenek a városban, mivel egyrészt ezáltal nő a helyi iparüzési adó bevétel, másrészt nő a helyben foglalkoztatottak száma, ezáltal nő a helyi fogyasztóképes kereslet tovább generálva a gazdasági fejlődést. A városban jó lehetőséget teremt a fejlődésre az ipari park a helyi, terjeszkedni vágyó vállalkozások és az újonnan betelepülni vágyó vállalkozások számára egyaránt, azonban mindenképpen szükséges az ipari park és az egyéb ipari területek infrastrukturális fejlesztése mind a megközelítés tekintetében mind pedig a belső kiszolgáló létesítmények tekintetében.

Kiskunfélegyháza középfokú oktatása megyei szinten is elismert, ezt bizonyítja az is, hogy a bejáró diákok aránya eléri az 50 %-ot, ennek ellenére a városban a statisztikai adatok alapján a képzettség szintjének növekedése elmarad a megyei átlagtól, továbbá a helyi vállalkozások sem találják meg az igényeikhez illeszkedő végzettséggel rendelkező munkavállalókat. Kitorési pont lehet a helyi vállalkozások és a szakképző intézmények szoros együttműködése, duális képzés kialakítása.

A gazdasági fejlődés növekedése által a fentebb kifejtett okok miatt javul az önkormányzat gazdálkodási helyzete is, ezáltal jelentősebb forrásokat tud átcsoportosítani az európai uniós fejlesztések saját forrásaira, megvalósítva ezzel a tervezett fejlesztéseket. Az élhetőbb város megteremtéséhez feltétlenül szükséges a zöldfelületek, parkok további fejlesztése, a városi kórház funkcióinak bővítése és a kerékpárút hálózat fejlesztése.

3.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés

27. táblázat - Kiskunfélegyháza erősségei és gyengeségei

Erősségek	Gyengeségek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> ■ regisztrált munkanélküliek száma csökken 	<ul style="list-style-type: none"> ■ csökkenő népesség a természetes fogyás és a negatív vándorlási egyenleg miatt ■ társadalom elöregedése ■ lakosság alacsony iskolai végzettsége a megyei átlaghoz viszonyítva
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
<ul style="list-style-type: none"> ■ több mint 100 civil szervezet működik ■ néhány esetben feladat-ellátási szerződést is kötött az önkormányzat velük ■ rendezvények, programok szervezésében együttműködnek az önkormányzattal 	<ul style="list-style-type: none"> ■ helyi lakosok csak egy részét tudják a civilek mozgósítani, csak bizonyos rétegét a társadalomnak ■ közösségi terek nem elégítik ki a lakossági igényeket
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ más településről bejáró tanulók aránya növekszik ■ magas színvonalú középfokú oktatás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ általános és középiskolai tanulók száma csökken ■ önkormányzatnak nincs ráhatása a helyi iskolákban indított képzési szakokra, ezért nem tudnak igazodni a helyi vállalkozások által jelzett igényekhez
4. gazdaság szerkezet és dinamika	
<ul style="list-style-type: none"> ■ mezőgazdaságban regisztrált vállalkozások száma magas ■ az Ipari Park kihasználtsága folyamatosan növekszik ■ Kiskunfélegyházi Gazdaságfejlesztő és Munkahelyteremtő Egyesület tevékenysége 	<ul style="list-style-type: none"> ■ nő a foglalkoztatási igény, azonban a helyi szakképzés nem képes követni a jelentkező szükségleteket, így viszonylag magas a városba napi gyakorisággal munkába járók aránya
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
<ul style="list-style-type: none"> ■ az egy lakosra jutó iparüzési adó bevételek az utóbbi években kis mértékben ugyan, de növekedést mutatnak ■ az önkormányzat jelentős számú bérlakással és egyéb bérleménnyel (üzlet, garázs) rendelkezik, amelyek kihasználtsága magas, így jelentős bevételt jelentenek a városnak 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az önkormányzat költségvetési kiadásai meghaladják a költségvetési bevételeket
6. táji és természeti adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> ■ természetvédelmi szempontból a Kiskunsági Nemzeti Park illetékességi területe ■ a külterületen országos jelentőségű, védett természeti területek (ex-lege), és természeti területek találhatóak ■ a fürdő – sportcsarnok – kórház együttese, rekreációs övezet kialakulását teszi lehetővé ■ országos természeti emlék a Kossuth utca Platán fasora 	<ul style="list-style-type: none"> ■ éghajlati viszonyaira egyre inkább jellemzőek a szélsőséges éghajlati események ■ külső városrészek közül több funkcióhiányos ■ Móraváros és Közél-szőlő városrész kiaknázatlan sportterülettel rendelkezik

Erősségek	Gyengeségek
7. zöldfelületek	
<ul style="list-style-type: none"> ■ a város számos védett fával, facsoporttal és fasorral is rendelkezik 	<ul style="list-style-type: none"> ■ sok utcában koros fák találhatóak, máshol teljesen hiányzik a fasor ■ közparkok aránytalan eloszlása jellemző ■ közlekedési területek mellett a zöldsávok növényállománya hiányos, vagy nem a megfelelő növényzettel beültetett
8. épített környezet (épített örökség is)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ hagyományos városkép, országos védettségű épületek ■ a tanyás beépítettség hagyományos tájképi jelentősége 	<ul style="list-style-type: none"> ■ egyes városrészekben a közösségi terek hiányoznak ■ elöregedő ingatlanállomány ■ paneles lakóépületek fizikai állapota általában rossz ■ városképtől idegen pavilonok ■ városhoz szervesen nem kapcsolódó lakóterületek (külterületen lévő belterületek, Gyémánt lakópark)
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ megyeszékhely, gépjárműgyártási potenciál közelsége, jó elérhetősége, kiváló kapcsolódás ■ európai közúti tranzitfolyosó jelenléte ■ főváros, Szeged jó elérhetősége ■ az M5 autópálya, a déli és a nyugati elkerülő út miatt a közúti tranzitforgalom alacsony szintje ■ viszonylag nagy kerékpáros hálózat, magas a kerékpározók aránya ■ megfelelő autóbuszos ellátottság ■ a vasút jó összeköttetést biztosít a megyeszékhely, a főváros és több térségi település felé ■ a belvárosba vezető utak (a város északnyugati részének kivételével) gyűri irányú helyi főúttal is kapcsolódnak egymáshoz ■ a gazdasági, kereskedelmi területek közötti megközelítése megoldott 	<ul style="list-style-type: none"> ■ országos mellékutak és a helyi közutak rossz minősége ■ az önkormányzati utak több mint negyede kiépítetlen ■ veszélyes baleseti gócpontok ■ parkolási problémák a Kórház környékén ■ buszparkolók hiánya
10. közművek és elektronikus hírközlés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ ivóvíz ellátottság közel 100 %-os ■ szennyvízhálózatra való rákötés aránya folyamatosan növekszik 	<ul style="list-style-type: none"> ■ külterületi lakosság közmű és elektronikus hírközlés ellátottsága nehezen megoldható ■ háztartások alacsony internetes ellátottsága ■ csapadékelvezetés egyes településrészekben nem megoldott, a csatornahálózat nem megfelelően karbantartott

Erősségek	Gyengeségek
11. környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kiskunfélegyháza a Homokhátsági Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja, szelektív gyűjtés is van a városban ■ Elena Programban részt vesz a város, mely megújuló energia – biomassza, napenergia vagy akár geotermikus energiát felhasználó rendszerek pályázatához szükséges előkészítést támogatja 	<ul style="list-style-type: none"> ■ nincs megfelelő helyi szabályozás a gazdasági tevékenységek környezeti terhelésének csökkentésére ■ magas azon tanyák aránya, ahol a szennyvízkezelés egyáltalán nem megoldott ■ sok helyen illegális hulladéklerakók szennyezik a környezetet ■ lakosság környezettudatossága alacsony szinten áll

Forrás: Saját szerkesztés

28. táblázat - Kiskunfélegyháza lehetőségei és veszélyei

Lehetőségek	Veszélyek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
<ul style="list-style-type: none"> ■ középfokú oktatás piaci igények szerinti alakítása ■ ösztöndíjak, fészekrakó program 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szegregátumok növekedése, társadalmi gazdasági problémák és életkörülményeik romlanak ■ fiatal és képzett lakosság további elvándorlása ■ társadalom súlyosbodó előregedése, ami fokozott anyagi terhet ró az aktív lakosságra ■ iskolák kihasználtságának csökkenése miatt az iskolák számának, férőhelyének vagy képzéskínálatának csökkentése – oktatási funkcióvesztés
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
<ul style="list-style-type: none"> ■ civilek fokozódó társadalmi szerepvállalása, támogatás szerzése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a gyermek- és ifjúsági sport, szabadidősport nem kap támogatást ■ a tanyák kulturális értékek lepusztulása, eltűnése
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ támogatási lehetőségek további épületenergetikai felújítások az intézményfenntartási költségek csökkentése érdekében 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az oktatás centralizációja miatt a középfokú oktatás színvonala csökken és munkaerőpiaci kereslet-kínálati egyenlőtlenségekhez vezet ■ szociális intézmények kapacitása nem tart lépést a fokozódó igényekkel
4. gazdaság szerkezet és dinamika	
<ul style="list-style-type: none"> ■ támogatási lehetőségek élelmiszer feldolgozás fejlesztésére ■ Ipari Parkba befektetők vonzása kedvezményekkel 	<ul style="list-style-type: none"> ■ környező városok fürdői versenytársai a kiskunfélegyházinak ■ a központosítás miatt nincs beleszólása az önkormányzatnak a képzések szervezésébe, így új szakképzéseket nem indíthat ■ a szakképzett munkaerő hosszabb távon is elvándorol a magasabbak a bérek miatt

Lehetőségek	Veszélyek
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
<ul style="list-style-type: none"> ■ helyi vállalkozások támogatására nyílik forrás lehetőség ■ forrás intézmények fűtés korszerűsítésére, így a fenntartási költségek csökkennek ■ forrás további új szociális bérlakások kialakítására 	<ul style="list-style-type: none"> ■ közfoglalkoztatottak növekvő száma, annak anyagi terhe ■ épület korszerűsítések elmaradása, intézmény fenntartási költségek növekedése
6. táji és természeti adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> ■ jelentős vízhozamú artézi kutak, gyógyvizek ■ jellegzetes potenciális erdőtársulásai a part menti bokorfüzesek, fűz-nyár ligetek és a tölgy-köris-szil ligeterdők, illetve azok gyakran elnyárosodott változatai 	<ul style="list-style-type: none"> ■ klímaváltozás, szárazodás, termőhelyek átalakulása ■ az országos mezőgazdasági támogatási rendszerek instabillá teszik a földhasználatot, a földtulajdon és a földhasználat elválik egymástól ■ homokhátságon bekövetkezett talajvízszint süllyedés miatt a tavak és vizes élőhelyek felülete, mélysége lecsökken
7. zöldfelületek	
<ul style="list-style-type: none"> ■ fejlesztési potenciál a Parkerdő 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a belterületi zöldfelületek megújítására nincs forrás, tovább degradálódnak, funkciójukat veszítik, a romló településkép veszélyezteti a lakosság megtartást
8. épített környezet (épített örökség is)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Fürdőszálló felújítása ■ fürdő rehabilitációs és turisztikai fejlesztése ■ panelprogramhoz hasonló program indulása, ahhoz való csatlakozás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szálloda fejlesztés nem valósul meg ■ naperőmű telep nem valósul meg ■ tanyás térségek lepusztulása, funkcióváltása ■ fürdő és kórház fejlesztés elmaradása
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kecskeméthez való kiváló kapcsolódás, kooperáció (pl. termelés, ingázás) ■ kerékpárosbarát belváros kialakítása, kerékpárhálózat kiépítésének folytatása ■ vasúti átjárók forgalmat akadályozó hatásának csökkentése, új átjárók létesítése ■ tömegközlekedés fejlesztése: a helyi busz közlekedéssel eddig nem érintett városrészek bevonása a város vérkeringésébe ■ Budapest-Szeged vasúti pálya kétvágányúsítása ■ sportrepülőtérről polgári repülőtérré fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ az állami közútkezelő és az önkormányzat forráshiánya miatt a fenntartási tevékenységek és a fejlesztések csúszása ■ a pályázatokhoz szükséges önrész hiánya

Lehetőségek	Veszélyek
10. közművek és elektronikus hírközlés	
<ul style="list-style-type: none"> ■ termálvíz-készlet kihasználása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ külterületi lakosság növekedésével egyre nagyobb problémát a jelent a külterületi közművek hiánya
11. környezetvédelem - klímatudatosság/ energiahatékonyság	
<ul style="list-style-type: none"> ■ támogatás a szélenergia hasznosítására ■ megújuló energia növekvő versenyképessége ■ térségi összefogás sürgetése a talajvízszint csökkenésének megállítására, tározótavak kialakítására ■ kedvező szabályozási környezet a hulladékok hasznosítására 	<ul style="list-style-type: none"> ■ felhagyott városi kommunális hulladéklerakó rekultivációja elmarad ■ megújuló energiaforrások létesítményeinek átgondolatlan telepítése tájromboló lehet (pl. tervezett napelem park) ■ napelemek kormányzati megadóztatása (termékdíj) ellehetetleníti az ilyen beruházásokat, mert azok vagy nem, vagy csak jóval hosszabb időtáv alatt térülnek meg ■ biomasszára alapozott megújuló energia előállítás a szén-dioxid terhelés növekedésével járhat a nagyobb városokban ■ hosszú, csapadékos időszakokat követően nagy területeket boríthat belvíz ■ mezőgazdasági eredetű, az állattartó telepekről kikerülő, a lakott területekről és a kommunális hulladék-lerakókból szivárgó szennyezések érintik a vízbázist

Forrás: Saját szerkesztés

3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei

29. táblázat - Szerkezeti terv változásai

A változás éve, rendeletszáma, tartalma	A fejlesztés megjelölése
27/2009. (VIII.27.) sz. rendelet: 4 külterületi és 4 belterületi helyszín	Kerékpárút nyomvonala miatt, Batthányi L. Ált. Iskola területbővítése, Ipari Park feltáró útja, erdőterületek megkülönböztetése meglévő és tervezett kategóriák szerint
127/2011 sz. határozat: <ul style="list-style-type: none"> ■ Zöldmező lakótelep kismértékű bővítése ■ Erdőterületek <ul style="list-style-type: none"> ▪ visszasorolás mezőgazdasági területbe ▪ tényleges erdősítések lekötésé ■ Tervezett külterületi játszótérek közkereskedelmi besorolása ■ Mártírok utcai kert átsorolása zöldterületbe ■ Hulladékudvar kijelölése ■ Ipari Park: meglévő iroda- és szállásépületek területének átsorolása Gksz (kereskedelmi-szolgáltató) területbe 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Falusias lakóterület mezőgazdasági terület helyett ■ Téves besorolás, Erdőtervi nyilvántartás szerinti üzemtervezett erdők besorolása ■ LEADER program keretében 4 külterületi játszótér-pihenőpark kialakítása ■ Közhasználatú zöldterületi hasznosítás ■ Területi pontosítás ■ Egykori iroda- és szállásépületek hasznosítása céljából
187/2012. Kt. határozat ill. 26/2012 (X.02.) sz. rendelet Két területen változtatott <ul style="list-style-type: none"> ■ Kiskunmajsai út menti gazdasági terület ■ Liget utca menti terület 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kiskunmajsai út menti területen kereskedelmi szolgáltató terület kijelölése, mező-gazdasági és ipari területi átsorolások, valamint vasúti pálya helybiztosítása, gyűjtőút kijelölése, átsorolások ■ Liget utca menti területen jobb értékesítést és közjóléti funkciófejlesztést szolgáló rendeltetés-változás
291/2013. (XII.19.)sz. rendelet <ul style="list-style-type: none"> ■ Koch's Torma Kft telephelye, valamint további kül- és belterületi helyszínek 	Gazdaságfejlesztési célok miatt
158/2014. (VI.26.) Kt. – egyszerűsített módosítási eljárás két helyszínen megváltoztatta a szerkezeti tervet és a Helyi Építési Szabályzatot: <ul style="list-style-type: none"> ■ Kisszegedi út 542.sz. elkerülő úthoz vezető szakaszán az út építési telkének szélesítése keleti irányúra változott ■ Kiskun Cipőipari Zrt és Műflex Műanyagipari Kft telkeinek átsorolása Gksz területbe 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Közterület szélesítésének könnyebb megvalósíthatósága miatt. ■ A változások gazdasági vállalkozásokat juttatnak továbblépési lehetőséghez.

A változás éve, rendeletszáma, tartalma	A fejlesztés megjelölése
<p>269/2014.(XI.27.) sz. rendelettel jóváhagyva</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Gmg övezetek létesítése: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 0325/4 hrsz-ú területen sertéstelep ▪ 0603/62 hrsz-ú telek Gmg övezetének bővítése (Majsai út) ▪ 0641/2 és :/3 valamint a 0641/4 telek egy részén (Selymestől É-ra) marhatelep ▪ Külső-Galambos településrészen fekvő 0,24 hektáros tanyás telek átminősítése Kmü területté ■ Gépjármű oktató tanpálya és műhely telephely bővítése ■ A város külterületén erdőművelés alá vont három telekcsoport mezőgazdasági területből erdőterületi átsorolása ■ Nyárlőrinci út szabályozásának korrekciója ■ Szegedi úti közterületen épületek helyének feltüntetése, valamint 	<ul style="list-style-type: none"> ■ „Különleges mezőgazdasági üzemi terület” rendeltetésű területek kialakításra állattartó majorok részére. ■ Bővítés szántóterület igénybevételével történt, beépítésre szánt „különleges, épületnek minősülő közúti közlekedési építmények területe” övezetbe sorolva. ■ Az átsorolásra a biológiai aktivitásérték pótlása érdekében került sor. ■ A Nyárlőrincre vezető közút ltávlati építési területe a vasúti átkelőt követő 2,0 km-en eltolódik K-i irányba, hogy ne érintsen beépített telkeket. ■ Meglévő két épület területe „közterületi épület helye” besorolást kap a szabályozásban.

Forrás: Saját szerkesztés

A városban a fejlesztési elképzeléseket területi korlátok és lehetőségek hiánya nem akadályozta meg. A szerkezeti terv változtatásai mögött jelentős számban gazdaság fejlesztési célok álltak.

3.2 Problématérkép / Értéktérkép

	ÉRTÉK		PROBLÉMA	
	MI ?	HOL ?	MI ?	HOL ?
1. Központi belterület				
	Városi Kórház és Rendelőintézet	Fadrusz János utca	Parkolási problémák	Béke tér
	Strand és Uszoda	Blaža Lujza tér	Parkolási problémák	Kórház környéke
	Szent István király Templom	Kossuth utca	Baleseti sűrűsödési zóna	5-ös út és Bercsényi utca kereszteződése
	Kalmár Kápolna		Baleseti sűrűsödési zóna	5-ös út és Szentesi út kereszteződése
	Sarlós Boldogasszony Templom	Béke tér	Épületek rossz állapota	Majsai úti lakótelep
	Móra Ferenc Szülőháza	Móra Ferenc utca	Belvízveszélyes terület	Békás (Kun utca környéke)
	Petőfi Sándor Emlékszoba	Petőfi Sándor utca		
	Kiskun Múzeum	Dr. Holló Lajos utca	Buszparkolók hiánya	Dr. Holló Lajos utca (Kiskun Múzeum), Petőfi Sándor utca (Petőfi Sándor Emlékszoba), Móra Ferenc utca (Móra Ferenc Szülőháza)

	ÉRTÉK		PROBLÉMA	
	MI ?	HOL ?	MI ?	HOL ?
	Platán fasor	Kossuth utca	Felújításra szoruló önkormányzati épület	Kossuth Lajos utca (Polgármesteri Hivatal), Hunyadi utca (KAPOCS Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény)
	Batthyány Lajos Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Batthyány Lajos utca	Felújításra szoruló funkció nélküli Fürdőszálló épület	Blaha Lujza utca
	József Attila Általános Iskola Deák Ferenc úti kirendeltsége	Deák Ferenc utca	Nyilvános mosdók hiánya	Béke tér
	Dózsa György Általános Iskola	Dózsa György utca	Sürgős felújításra szoruló óvoda épület	Szegedi út 5.
	Göllesz Viktor Általános Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Szent Imre herceg utca	Szegregációval veszélyeztetett terület	Kőrösi Cs. S. u. - Álmos u. - III-as köz - Szent I. herceg u.
	Móra Ferenc Gimnázium	Kossuth utca	Szegregációval veszélyeztetett terület	Bercsényi u. - Nádasy u. - Kölcsey u. - Zrínyi u.
	Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Kossuth Lajos Szakközépiskolája	Kossuth utca		

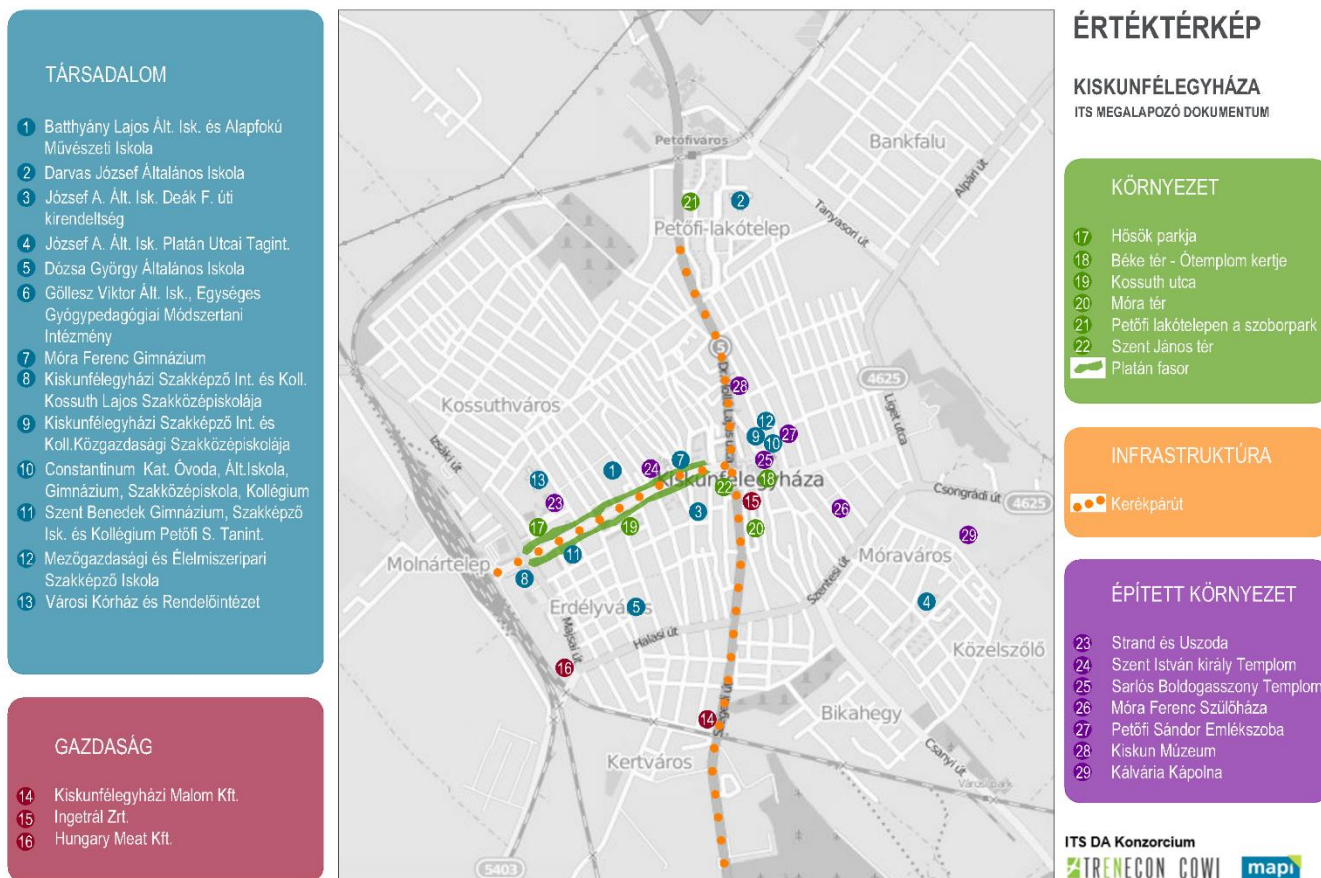
	ÉRTÉK		PROBLÉMA	
	MI ?	HOL ?	MI ?	HOL ?
	Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Közgazdasági Szakközépiskolája	Oskola utca		
	Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium	Petőfi Sándor utca		
	Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola s Kollégium Petőfi Sándor Tanintézménye	Kossuth utca		
	Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola	Petőfi Sándor utca		
	Ingetrál Zrt.	Szalay Gyula utca		
	Hungary Meat Kft.	Majsai út		
	Hősök parkja	Kossuth utca		
	Béke tér - Ótemplom kertje	Béke tér		
	Kossut utcai park	Kossuth utca		
	Móra téri park	Móra tér		

ÉRTÉK		PROBLÉMA		
MI ?	HOL ?	MI ?	HOL ?	
Szent János téri park	Szent János tér			
Kerékpárút	Kossuth utca, Dr. Holló János utca, Szegedi út			
2. Kossuth város				
Kerékpárút	Dr. Holló János utca	Jelentős forgalom, baleseti sűrűsödési zóna	Mikszáth Kálmán - Bercsényi utca	
		Felújításra szoruló önkormányzati épület	Nádasdy utca 12. (Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény)	
		A városrészt a Felső temető ketté osztja	Felső temető	
3. Petőfi lakótelep				
Darvas József Általános Iskola	Darvas József tér	A vasút közelsége jelentős zaj és rezgésszennyezéssel terhel	A városrész északi része	
Petőfi lakótelepen a szoborpark	Dr. Holló János utca	Épületek rossz állapota	Teljes városrész	

		ÉRTÉK		PROBLÉMA	
		MI ?	HOL ?	MI ?	HOL ?
4. Bankfalu					
				Baleseti sűrűsödési zóna	Alpári út
				Szegregátum	Délibáb utca
				Rossz minőségű, alacsony komfortfokozatú lakások	Alpári úti panel sorházak
5. Liget utca - vásártér					
	Kálvária Kápolna				
6. Déli kertváros - Móra város - Bikahegy					
	József Attila Általános Iskola Platán Utcai Tagintézménye	Platán utca		Magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya	Bikahegy északi része
	Kiskunfélegyházi Malom Kft.	Vasút utca		A városrészt az Alsó temető ketté osztja	Alsó temető
	Kerkékpárút	Szegedi út		Felújításra szoruló önkormányzati épület	Csanyi út 3. (Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény)
				Lakófunkciót zavaró gazdasági tevékenység	Csanyi út

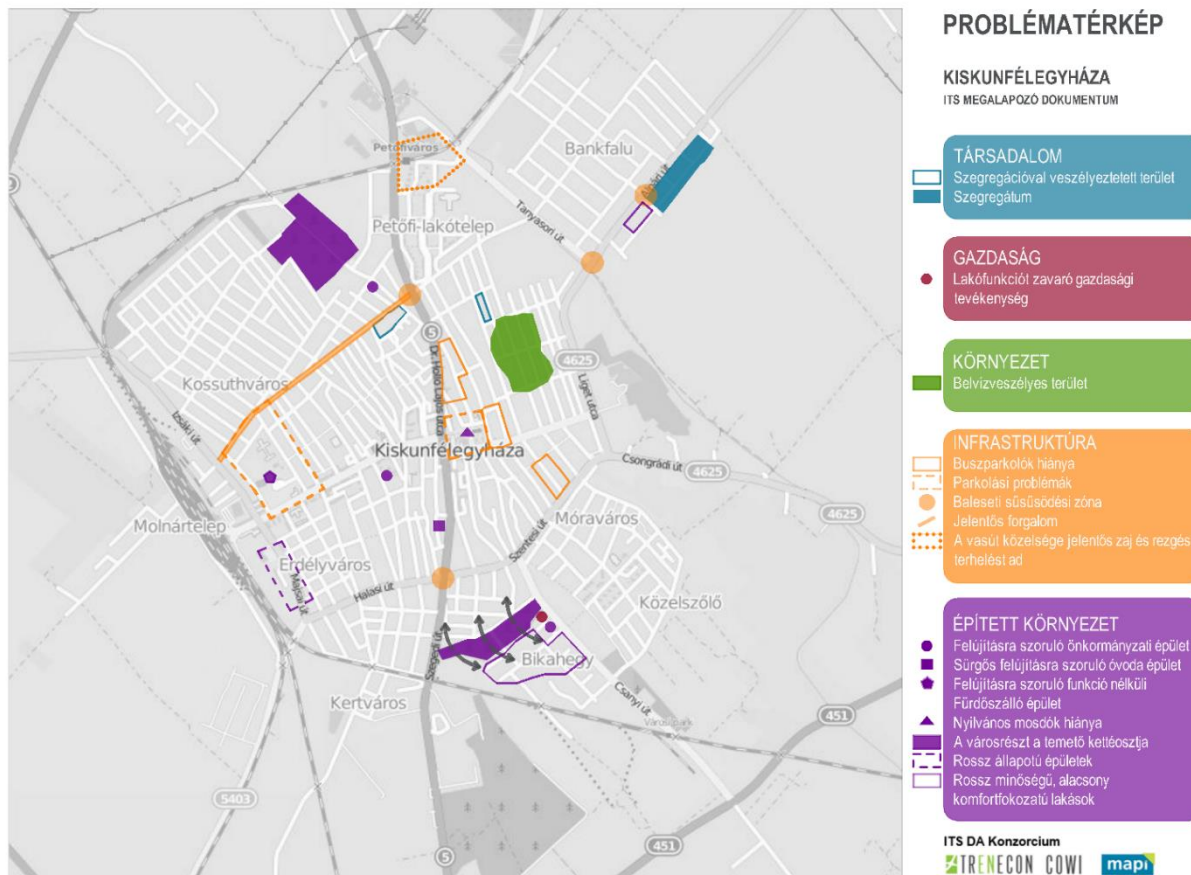
Forrás: Saját szerkesztés

24. térkép - Kiskunfélegyháza értéktérképe

Forrás: Saját szerkesztés

25. térkép - Kiskunfélegyháza problématerképe

Forrás: Saját szerkesztés

3.3 Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1 A városrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, a városrészek bemutatása

A 2009-ben készült IVS-ben lehatárolt városrészek nem teljesen felelnek meg az önkormányzat 2014. évi adatszolgáltatása alapján KSH által elkészített adatszolgáltatásban szereplőkkel. Az alábbiakban a KSH lehatárolásnak megfelelően tárgyaljuk a városrészeket, a statisztikai adatok használhatóságának érdekében.

30. táblázat - Kiskunfélegyháza városrészeinek lehatárolása

	Városrész neve	lehatárolása
1	Központi belterület	DNY-ról vasúti sínek, Majsai út, Halasi út, Szentesi út, Bajcsy-Zsilinszky utca, Liget utca, Tanyasori út, Körösi utca, Rét u., Körösi u., Bercsényi utca, Mikszáth K. utca, Árok u., által határolt terület - kivéve a II. Belváros alatt körülhatárolt területet
2	Kossuthváros	Dr. Holló Lajos utca, Bercsényi u., Mikszáth K. u., Árok u., Vasúti sínek (DNY-ról), belterületi határ (ÉNY-ról, a vasútvonal mentén)
3	Petőfi lakótelep	Körösi utca, Rét u., Körösi u., Tanyasori út, városi belterületi határ (Északról), Dr. Holló Lajos utca által határolt terület
4	Bankfalu	Tanyasori út, Alpári út, Délibáb utca, Róna utca, Templomhalom utca (belterületi határ), Körösi út által lehatárolt terület által lehatárolt terület
5	Liget utca - Vásártér	Félegyházi vízfolyás (ÉK-ről), Liget u., Bajcsy-Zsilinszky út, Kálvária, Szérűskert, belterületi határ (DK-ről) által lehatárolt terület
6	Déli Kertváros – Móraváros - Bikahegy	Halasi út, Szegedi út, Belterületi határ (D-ről), Majsai út által lehatárolt terület Szentesi út, Kálvária, Szérűskert, belterületi határ (Közelszőlő részt beleszámítva) Csanyi út, Jókai utca által lehatárolt terület Szegedi út, Szentesi út, Jókai u., Csanyi út, Csongrádi vasútvonal (D-ről) által lehatárolt terület
7	Déli Iparterület	Csongrádi vasútvonal (É-ről), Belterületi határ (D-DK-ről) Szegedi út által lehatárolt terület
8	Ipari Park	Majsai út mentén a külterületen kijelölt ipari terület
9	Molnár telep	A külterületen a Vasútállomás nyugati oldalán kialakult gazdasági szolgáltató övezet és falusias lakóövezet
10	Halesz (külterület)	
11	Selymes (külterület)	
12	Külterületi tanya	

	Városrész neve	lehatárolása
13	Arany-hegyi lakótelep	Külterületen lévő belterületi rész az 5-ös út mentén a várostól északra, határa a belterületi határ
14	Zöldmező lakótelep	Külterületen lévő belterületi rész a Csanyi út mentén a várostól délkeletre, határa a belterületi határ
15	Északi új lakóterület (külterület)	Falusias lakóterület, amelynek része a Gyémánt lakópark is. Kb. 150-200 lakás elhelyezésére kijelölt terület.

Forrás: Saját szerkesztés

26. térkép - Városrészek lehatárolása

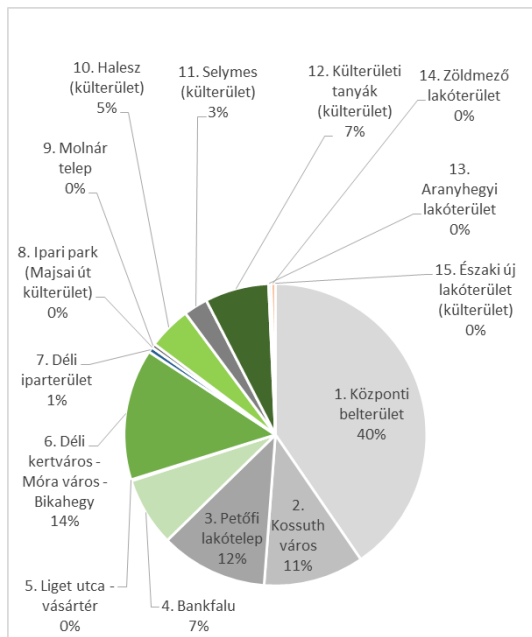

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

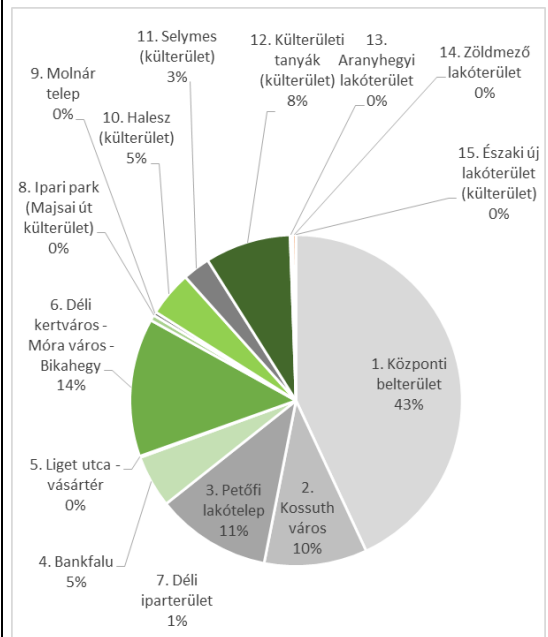
A térképen nem jelöltük be a 12. külterületi tanyák területét széttagoltsága miatt, illetve a 15. számú városrészt területi kiterjesztés nélkül jelöltük.

28. ábra - A lakónépesség számának megoszlása városrészenként, 2011

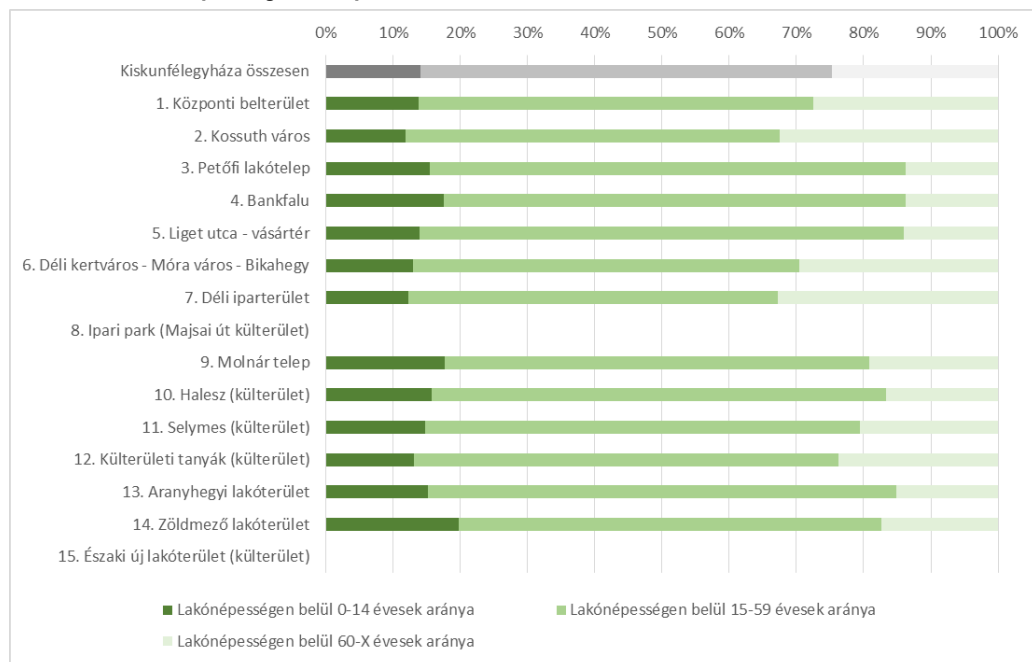
Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

29. ábra - A lakások számának megoszlása városrészenként, 2011

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

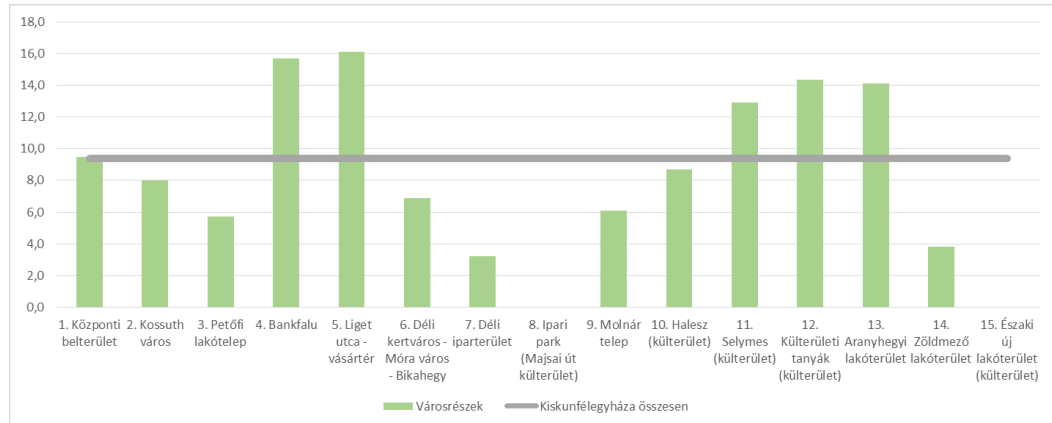
30. ábra - A lakónépesség korcsoportos összetétele városrészenként, 2011

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

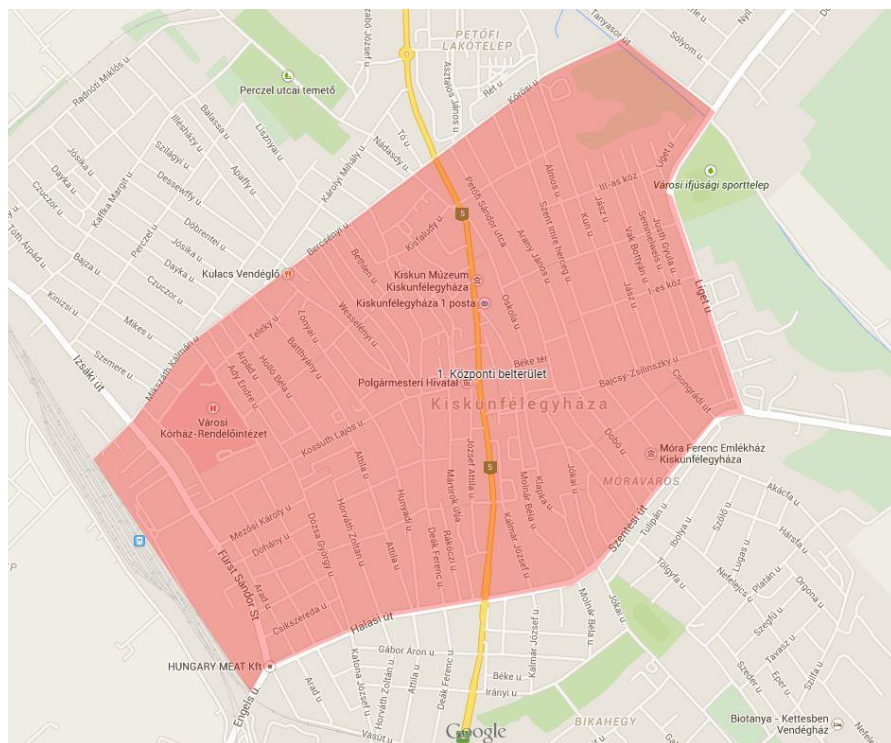
31. ábra - A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajuttatással nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül városrészenként, 2011

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

3.3.1.1 A Központi belterület bemutatása

27. térkép - Központi belterület városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

A város legrégebben lakott része. A város infrastrukturális központja, funkcióellátottsága minden tekintetben kiváló, igazgatási funkciók szinte kizárólag itt találhatóak a városban. A Hősök parkjától az 5-ös főútig terjedő sávban egy oktatási, lakó és kiskereskedelmi vegyes övezet található. A Béke tér környékén egy kulturális, adminisztratív és kiskereskedelmi vegyes övezet alakult ki. A pályaudvar környékén a Kórház, a Fürdő és a Sportcsarnok található. A területen alacsony a

zöldfelület aránya, amit a szomszédos városrészek jobb ellátottsága kompenzál. Ingatlanállománya a vegyes, a Béke tér és környékén a műemlék és városképi védettségű századfordulós épületek dominálnak, a Kossuth utcán a szocializmus során épített sorházak található meg nagy arányban. Dél-nyugati részén a Majsai úti lakótelep nagyvárosias lakóterülete található. Funkcióellátottsága kiváló. A Kossuth utca (Bajcsy Zs. E. utca) és az 5-ös út 4 részre osztja a városrészt. A városképnek karaktert adnak a kis (bába)közök. Az egész területet parkolási gondok jellemzik, kiemelten a Béke tér és a Kórház környékét.

A Központi Belterület településrész 12205 fős lakónépességével Kiskunfélegyháza legnépesebb része. A lakónépességen belül e városrészen a legmagasabb a 60 év felettek aránya (23,8%), a gyerekkorúak (0-14 évesek), és az aktív korúak (15-59 évesek) aránya valamivel elmarad az átlagtól.

Az aktív korúak iskolázottságát jellemzi, hogy a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebbek arányában itt a legmagasabb a városban. Az aktív korúakon belül a legfejlebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (14,5%) alacsonyabb a városi átlagnál.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya 58,3%, amely a második legmagasabb érték a városban. A városrész lakóinak foglalkoztatottságát jellemzi, hogy a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül a városi átlag alatt van, 55,5%, valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (40,4%) az aktív korúakon (15-59 évesek) belül is elmarad a városi átlagtól.

A foglalkoztatottakon belül az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a városrészben alacsonyabb az átlagnál, 36,8%. A munkanélküliségi ráta 11,1%, amely kicsivel magasabb a városi átlagnál. A tartós munkanélküliek 6,6%-os aránya közel megegyezik a városi átlaggal.

A lakásállomány legnagyobb része, 43%-a tartozik a városrészhez. A lakásállományhoz viszonyítva az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a városban (10%). A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (7,7%) a városi átlag alatt van, ugyanezen halmazon belül az egyszobás lakások 7,7%-os viszont meghaladja a városi átlagot.

31. táblázat - Központi belterület SWOT elemzése

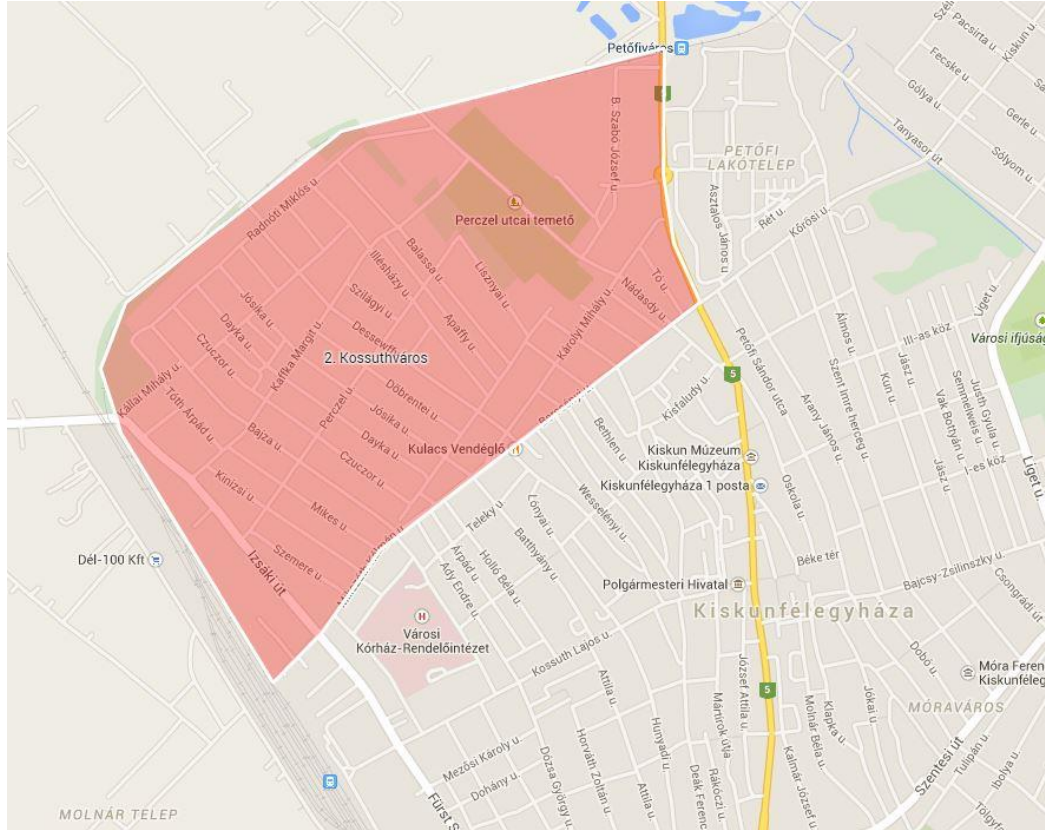
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Központi fekvésből adódó jó funkció ellátottság, ■ Központi szerepkör, ■ Nagyszámú önkormányzati tulajdon, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mélyen fekvő, belvizes területek, ■ Szabad fejlesztési területek hiánya, ■ Előregedő ingatlan állomány, ■ Parkolási problémák, turisztikai vonzerők környezetében buszparkolók hiánya,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jelentős ingatlanfejlesztői érdeklődés, ■ A városrészi funkciók erősítésével a zsúfoltság enyhítése mellett is központi szerepe lehet a város fejlődésében, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Belvárosi zsúfoltság, ■ Előregedő sorházak, ■ A város fejlődése az itt koncentrálódó funkciók miatt növelheti a terület zsúfoltságát,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.2 Kossuth város bemutatása

28. térkép - Kossuth város városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Teljesen beépült kertvárosi városrész, amelynek nagy része a 60-70-es években épült, régebbi része a Felső temető környéke. A városrész teljesen beépült, nagyobb szabad fejlesztési területtel nem rendelkezik. A városrészbe ékelődik és kettévágja a Felső temető. A városrész elsősorban alvóvárosi funkciót lát el, így számottevő gazdasági tevékenység a területén nem folyik, illetve a határán, a Bercsényi utcán kezd kialakulni egy kereskedelmi zóna. A Belváros közelsége szolgáltatja a szükséges funkciókat. A terület jelentősebb zöldfelületei a Szendrey J. utcában található park rész, illetve a Felső temetőhöz tartozó területek. A Bercsényi utcán a jelentős forgalom környezeti terhelést jelent.

Kossuth város településrészen a város lakónépességének 10,7%-a (3242 fő) él. Az lakónépességen belül a városban itt a legalacsonyabb a gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya (11,9%), és a 60 év felettek aránya (32,5%) pedig jóval az átlag felett van. Az aktív korúak (15-59 évesek) aránya kevesebb a városi átlagnál.

Az aktív korúak iskolázottságának jellemzője, hogy a felsőfokú végzettségük aránya a 25 éves és idősebbek arányában 12,3%, amely elmarad a városi átlagtól. Az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (13%) alacsonyabb a városi átlagnál.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya 58,3%, amely a második legmagasabb érték a városban. A városrész lakóinak foglalkoztatottságát jellemzi, hogy a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 58,6%, amely megfelel a városi átlagnak. A rendszeres

munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (35,1%) az aktív korúakon (15-59 évesek) belül kicsivel az átlag alatt van. A háztartások 43,2%-a foglalkoztatott nélküli.

A foglalkoztatottakon belül az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a városrészben kicsivel magasabb az átlagnál, 41,1%. A munkanélküliségi ráta 9,1%, a tartós munkanélküliek aránya 5,1%. Mindkét érték alacsonyabb a városi átlagnál.

A lakásállomány 1456 db, amelyből az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 14,2% a városrészben. A komfortnélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya átlagos, (11,6%) ugyanezen halmazon belül az egyszobás lakások 5,2%-os viszont jóval az átlagérték alatt van (kevesebb, mint a fele).

32. táblázat - Kossuth város SWOT elemzése

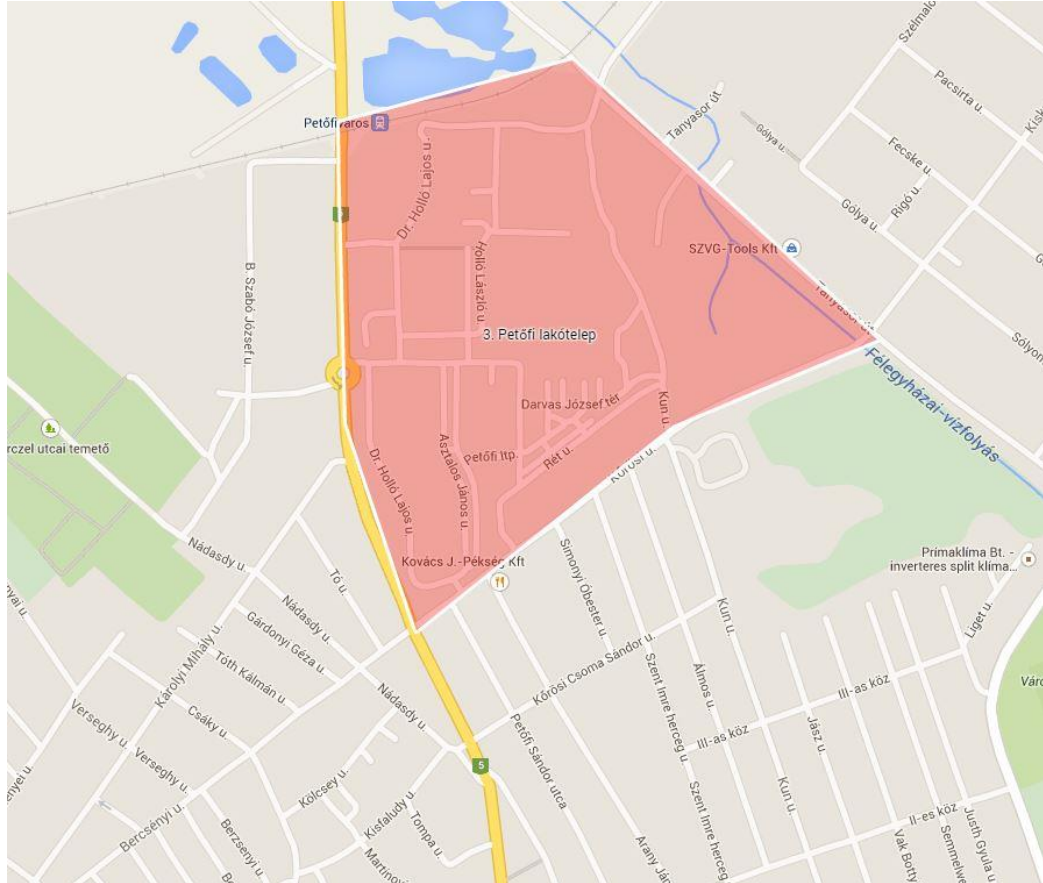
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Belváros közelsége, ■ Csendes, nyugodt környezet,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Előregedett lakosság ■ Fejlesztési területek hiánya ■ Bercsényi utcán jelentős forgalom, ■ A Felső temető kettévágja a városrészt,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Fürdő környéki fejlődő területből sokat profitálhat a városrész,	<ul style="list-style-type: none"> ■ A Bercsényi utcán a város fejlődése következtében tovább növekvő forgalom

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.3 Petőfi lakótelep bemutatása

29. térkép - Petőfi lakótelep városszész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Kiskunfélegyháza nagyvárosias beépítésű lakótelepe, 5 és 10 szintes épületekkel. Az eredetileg kijelölt területhez képest csak félig épült meg, ezért a terület szélén vannak a közintézmények. Hiányzik a terület alközpontja. Humán szolgáltatásokkal és infrastrukturális szolgáltatásokkal jól, gazdasági funkciókkal részben, közösségi funkciókkal (kulturális, szabadidő) az igényekhez mérten kevésbé ellátott a terület. Jelentős zöldfelülete van, a vasút közelsége időnként jelentős zaj és rezgésszennyezéssel terheli a környezetet. Lakóházak fizikai (főleg energetikai) állapota rossz.

A Petőfi lakótelepen 3466 fő lakik, amely Kiskunfélegyháza teljes lakónépességének 11,48%-át adja. A lakónépesség korosztály szerinti megoszlása hasonló tendenciát mutat a Kiskunfélegyháza egészére jellemzővel: Az itt élők legnagyobb része (70,7%) a 15-59 évesek korosztályába tartozik, a 0-14 évesek (15,5%) és a 60 éven felüliek (13,8%) aránya pedig közel azonos. A 15-59-es évesek aránya a többi városszészhez képest magasabb, a Liget utca – vásártér után a 2. legmagasabb arány található itt.

A városszészben 1630 db lakás található, amely a teljes kiskunfélegyházi lakásállomány 11,21%-a. Az itt található lakások mindössze 0,2%-a (azaz 3-4 lakás) tartozik alacsony komfortfokozatba, illetve ugyanennyi a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakások kategóriájába. Ennél alacsonyabb mutatót csak a Zöldmező lakóterületen találunk, azonban ott ez az arány összesen 47 lakásra vonatkozóan jelenik meg. Az egyszobás lakások aránya 15%, amelynél magasabb arány csak a külterületeken figyelhető meg.

A városrész munkanélküliségi rátája 9,9%-os, ami kicsivel, de a városi átlag alatt van (10,7%). A tartós munkanélküliek aránya 5,4%, ami szintén a városi átlag alatti. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves korosztályban 63,9%-os. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 48,6%, ez meghaladja a városi átlagértéket (40,5%).

33. táblázat - Petőfi lakótelep SWOT elemzése

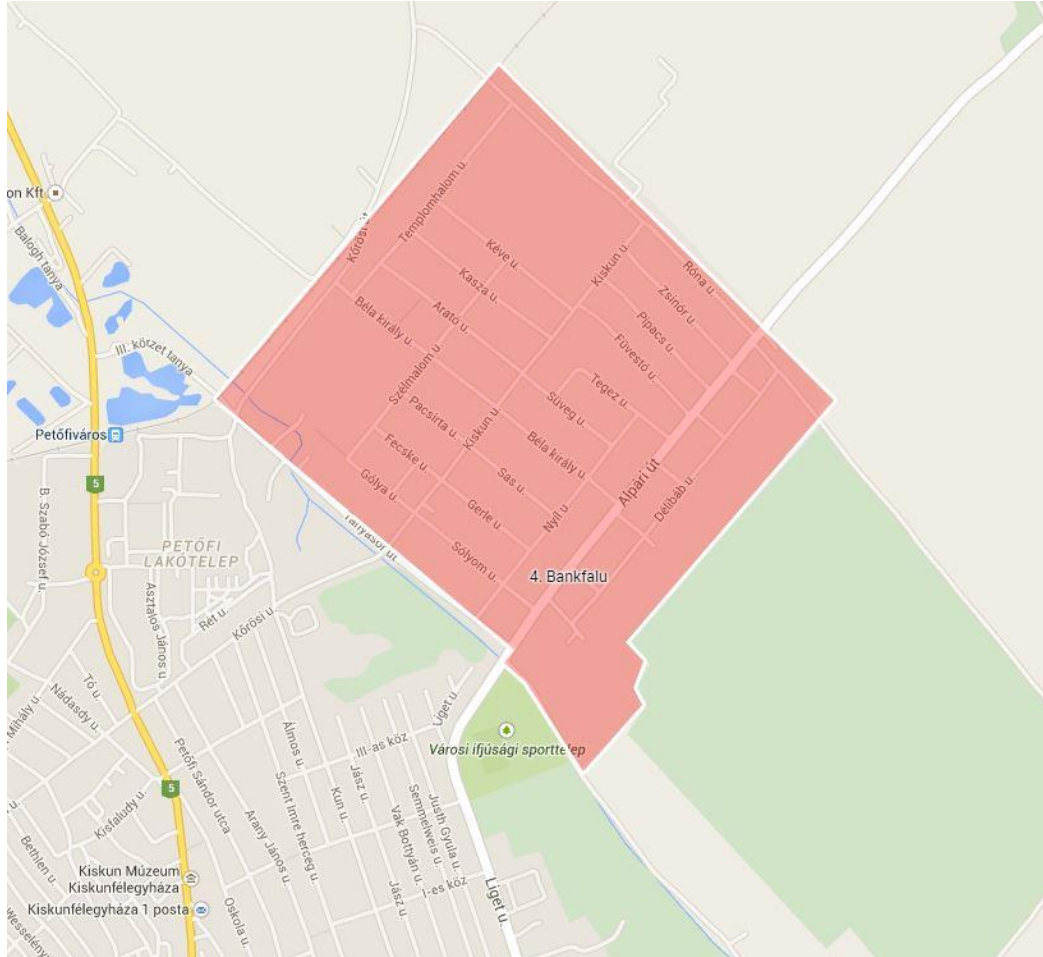
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jó infrastrukturális és humán szolgáltatási funkció ellátottság, ■ Belváros közelsége, ■ Relatív fiatal lakosság, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Lakóházak fizikai (főleg energetikai) állapota rossz, ■ Vasút közelsége miatt jelentős zajterhelés,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Alközponti funkció kialakításához elegendő terület és lakónépesség, ■ Jelentős fejlesztési területtel rendelkezik, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Szegregálódás veszélye a Dr. Holló Lajos utca 9-11 környékén,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.4 Bankfalu bemutatása

30. térkép - Bankfalu városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Bankfalu dinamikusan fejlődő kertvárosias övezet a város északkeleti részén. Az első épületek 1910 és 1930 között épültek, amikor még külterület volt. Az utcák vonala ki van jelölve, és a vonalakat térképek is feltüntetik, az utcák egy része még ma sincs beépítve. Alközponttal nem rendelkezik, bár a Kiskun u. - Sóllyom u. sarkon formálódik egy kisebb „központ”. A központi részen a világháborúk közt épült sáttortetős házak a jellemzőek, az északi területeken újépítésű családi házak, a Délibáb utca környékén viszonylag fiatal (30 év körül), de rossz karban tartott házak találhatóak. Az Alpári út. mellett található három panel sorház rossz minőségű, alacsony komfortfokozatú lakásokkal. Itt található a régi Félegyháza Árpád-kori templomának romja, amit domb rejt.

Bankfalu városrészben 2222 fő lakik, azaz a városban lakók 7,36%-a él ezen a területen. A lakónépesség korosztály szerinti megoszlása a következőképpen alakul: 68,7%-uk a 15-59 évesek korosztályába tartozik, 17,%-uk 14 éven aluli, 13,8%-uk pedig 60 évesnél idősebb.

A munkanélküliségi ráta ezen a részen 11,1%, nem sokkal haladva meg a városi átlagértékét. A tartós munkanélküliek aránya 7,4%. Az aktív korúak (15-59 évesek) 42,6%-a nem rendelkezik rendszeres jövedelemmel, illetve 15,7%-a az aktív korúaknak úgy nem rendelkezik rendszeres

jövedelemmel, hogy legfeljebb általános iskolai végzettsége van. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya itt a legmagasabb: 42,6%.

A városrészben 743 db lakás található, amely a teljes lakásállomány 5,11%-át teszi ki. Ezeknek a lakásoknak a 16%-a alacsony komfortfokozatú, amely arány a második legmagasabb a külterületeket nem számítva a Molnár telep után. A lakott lakások 13,5%-a tartozik a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások kategóriájába, amely érték magasabb, mint a városi átlagos érték. A lakások 9,3%-a, azaz 70 lakás egyszobás.

A 25 évesebbnél idősebbek 15,4%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

34. táblázat - Bankfalu SWOT elemzése

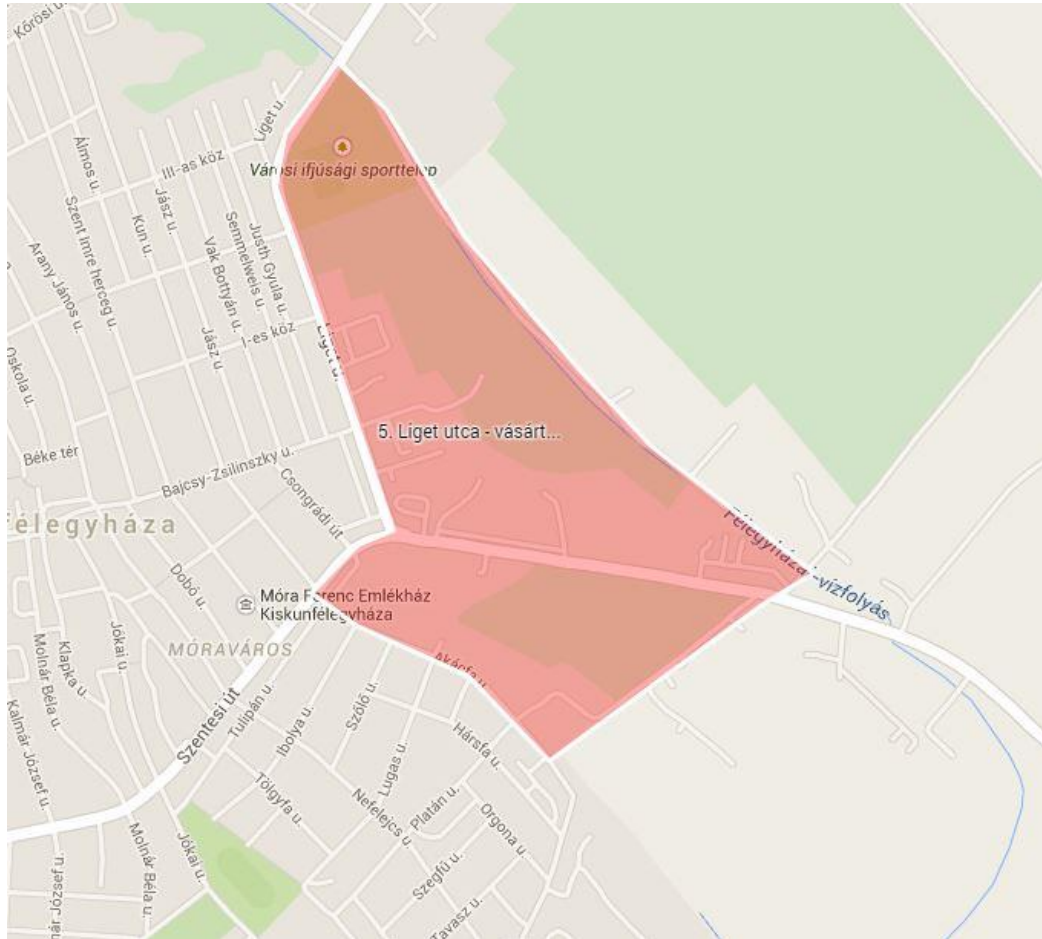
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dinamikusan fejlődő terület, ■ Jó humán közszolgáltatási ellátottság,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Szegregátum, ■ Alközponti funkció hiánya,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dinamikusan fejlődő terület, ■ Jó humán közszolgáltatási ellátottság,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Erősödő szegregálódás, ■ A Kun utca nem fogja tudni levezetni a megnövekvő forgalmat, balesetek száma tovább növekszik,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.5 Liget utca – vásártér bemutatása

31. térkép - Liget utca – vásártér városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

A terület nyugati és északi oldalán egy sporttelep és egy horgász tó található, a Vásártér két oldalán az utak mentén vállalkozások települtek, a terület határán található a városi szennyvíztisztító-telep. A területen lakóingatlanok nem találhatók, kivéve a Liget utca mentén két éve épült egyelőre csak részben értékesített társasházat. Lakossága gyakorlatilag nincs, a területen folyó vállalkozói tevékenységek prosperálnak, a Vásártér kihasználtsága alacsony, jelentősebb, gondozott zöldfelületekkel rendelkezik.

Ebben a városrészben összesen 43 fő lakik, ez Kiskunfélegyháza legkevesebb lakott területe, a teljes lakosságnak mindössze 0,14%-a lakik itt. a 43 fő 72,1%-a 15-59 év közötti, míg a 14 éven aluli, illetve a 60 év fölötti korosztály 14-14%-os megoszlást mutat.

Összhangban az alacsony számú lakónépességgel, itt található a legkevesebb lakás is, összesen 20 db. Ebből egy lakás alacsony komfortfokozatú. A lakott lakásokon belül egy lakás a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás kategóriájába tartozik és 3 db lakás egyszobás.

A munkanélküliségi ráta 13%-os, a tartós munkanélküliek aránya 4,3%, de tekintettel arra, hogy ezek az arányszámok a 43 fős lakónépességre vonatkoznak, így a többi városrészrel való összehasonlítása nem feltétlenül megalapozott.

A lakónépesség 26,7 %-ának, azaz 12 főnek van felsőfokú végzettsége, és 14 főnek legfeljebb általános iskolai végzettsége.

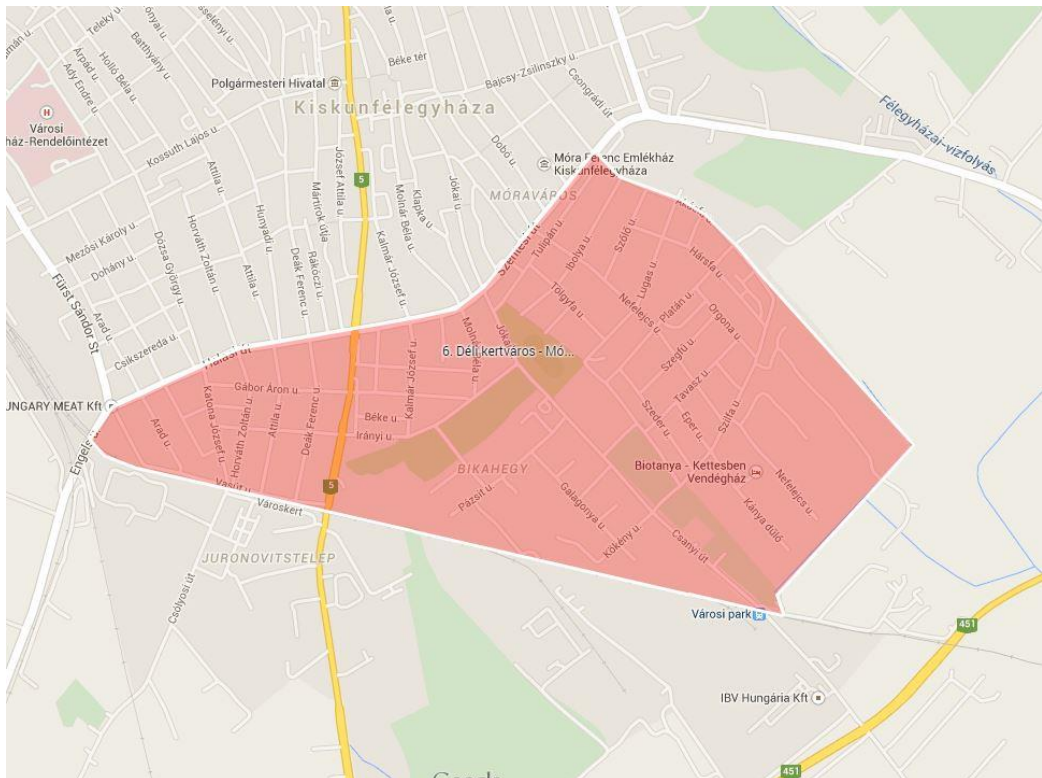
35. táblázat - Liget utca – vásártér SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Közélében nagy lakónépességű területek találhatóak (Belváros, Petőfi lakótelep, Bankfalv), ■ A Belvároshoz legközelebb eső nagy kiterjedésű zöldfelületek itt találhatóak, ■ Jelentős önkormányzati ingatlan állomány, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Alacsony kihasználtságú infrastruktúrák (Vásártér, sporttelep),
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Nagy fejlesztési területek szabadíthatóak fel, ■ A közeli lakosság számára legkönnyebben elérhető pihenő funkciók kialakítására alkalmas területek, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A város más hasonló funkciójú területei elszívják a fejlesztéseket,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.6 Déli kertváros – Móra város – Bikahegy bemutatása

32. térkép - Déli kertváros – Móra város – Bikahegy városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

A városrész három jól lehatárolható részből áll. Déli kertvárosi a világháború után épült jellemzően családi házakkal. Egy-két kiskereskedelmi üzletet leszámítva a szomszédos belvárosi rész szolgálja ki az ott élőket.

Móráváros szinte kompakt városrész, önálló alközponttal, ahol kisvárosias és nagyvárosias lakóövezetek vegyesen találhatóak. A Közelszülő területén a tulajdoni viszonyok nehezítik a fejlődését. Kertvárosias részét a 30-40-es években, kisvárosias részén az 50-60-as években építették, nagyvárosias részén a 70-es években épített házgyári technológiájú sorházak találhatóak, az ingatlanok elfogadható állapotúak. Funkcióellátottság kiváló. A területen jelentős zöldfelület található, nem utolsó sorban az itt található Honvéd sporttelepnek köszönhetően.

Bikahegy területét az alsó-temető osztja ketté, déli részén, a Bikahegyen dinamikus a fejlődés, északi része a 30-as 40-es években beépült területekkel. Északi részén a 30-as 40-es években épült családi házak vannak, itt a városi átlaghoz viszonyítva magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya. Elsősorban alvóvárosi szerepet tölt be, illetve az Alsó temetőből adódó közösségi funkciókat lát el. A Bikahegy elsősorban a Móráváros szolgáltatásait használja (iskola, sporttelep) az északi rész lakossága pedig a Belváros funkciót. A Bikahegyen keresztül vezet egy 20 kW-os vezeték, ami jelentősen gátolja a terület feltárását. A városrész déli határának túloldalán található külterületi tanyákat a vasút elzárja a várostól és a városi szolgáltatásoktól.

A Déli kertváros – Móra város - Bikahegy településrész 4242 fős lakónépességével Kiskunfélegyháza második legnépesebb része. A lakónépességben belül e városrészen a 60 év felettiek aránya (29,6%), kicsivel átlag feletti, míg az aktív korúak (15-59 évesek) aránya (57,4) valamivel elmarad az átlagtól. A gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya 13%.

Az aktív korúak iskolázottsága magasabb a városi átlagnál, a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebbek arányában 17,2%, míg az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 10,5%.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya 55%. A foglalkoztatottsági mutatók hasonlóak a városi átlaghoz, a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül kicsivel a városi átlag felett van, 61,2%. A háztartások 39%-a foglalkoztatott nélküli, a valamint a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (32,5%) az aktív korúakon (15-59 évesek) belül elmarad a városi átlagtól.

A foglalkoztatottakon belül az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya itt a második legalacsonyabb, 34,9% a városon belül. A munkanélküliségi ráta 9% és a tartós munkanélküliek 5,7%-os aránya is alacsonyabb a városi átlagnál.

A lakásállomány második legnagyobb része tartozik a városrészhez. A lakásállományhoz viszonyítva az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a városban (13,4%). A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (11%) a városi átlagnak megfelelő, ugyanezen halmazon belül az egyszobás lakások aránya kevesebb az átlagnál, 9,1%.

36. táblázat - Déli kertváros – Móra város – Bikahegy SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kiváló funkció ellátottság, ■ Önálló alközponttal rendelkezik, ■ Belváros közelsége,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Közelszülői részen osztatlan közös tulajdon és a közutak hiánya nehezíti a fejlesztést, ■ Fejlesztést nehezítő felsővezeték és feltáró út hiánya Bikahegyen, ■ Az Alsó temető kettéosztja a városrészt,

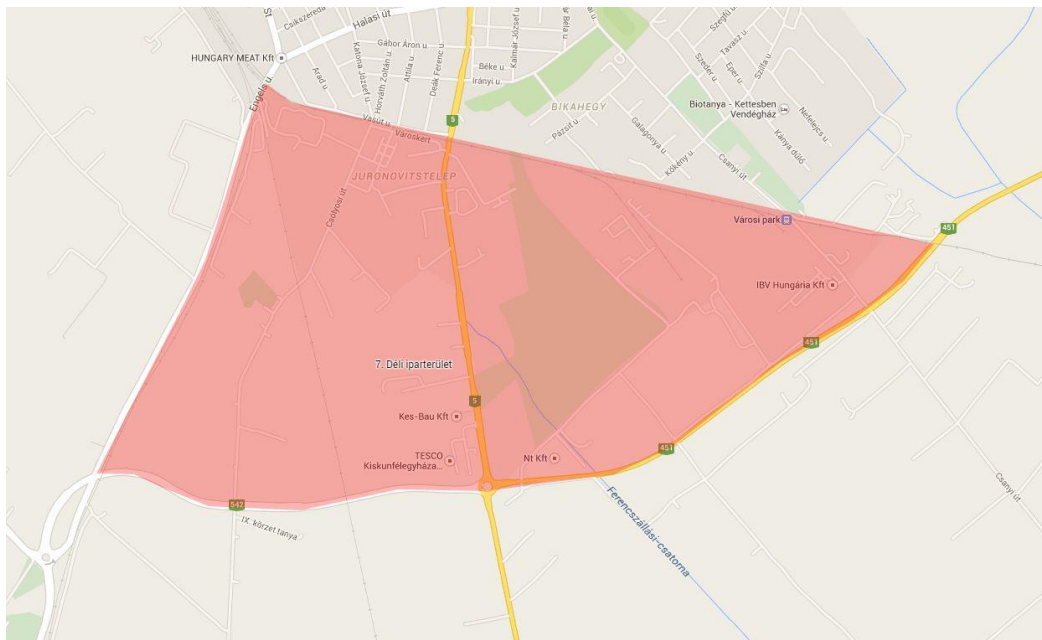

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Önálló identitással bíró a piac által dinamizált terület, ■ Nagy még kiaknázatlan sportolásra alkalmas területtel rendelkezik, ■ Fiatalok beköltözése, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bikahegy feltáró út hiányában bezárul, ■ Az előregedésből adódó szociális problémák jelentkezhetnek az északi részen,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.7 Déli iparterület bemutatása

33. térkép - Déli iparterület városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Kertvárostól délre, a vasút másik oldalán fekvő terület. Északi részén van a volt honvédségi lakótelep, a terület többi része jelentős ipari terület. Az ipari területen a Szegedi út mentén és a Vágóhíd körül jelentős a gazdasági tevékenység, a vágóhíd mellett van egy rekultivációra szoruló régi személtlerakó, itt található a sintértelep és a döngkút, amelyeknek jelentősebb védőzóna kellene. A városrész szélén található a 3-as vasúti sorompó a városrészen keresztül vezető Csólyosi út a déli elkerülőig éppen ezért jelentős forgalmat bonyolít le.

A Déli Iparterületen összesen 171 fő lakik, amely a város teljes lakosság 0,56%-a. A város egészére jellemző korosztály megoszlások itt is megfigyelhetők, azonban érdemes megjegyezni, hogy a 15-59 évesek aránya (55%) összehasonlítva a többi városrészrel itt a legalacsonyabb.

A városrészben 81 db lakás található. Ezeknek 1,2%-a tartozik az alacsony komfortfokozatba. A Zöldmező lakóterülettől eltekintve itt a legalacsonyabb a lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (1,4%), illetve az egyszobás lakások aránya (2,7%).

A munkanélküliségi ráta 10,8%-os amely szinte teljesen megegyezik a városi átlaggal (10,7%). A tartósan munkanélküliek aránya 4,6%-os, amely egy kevéssel a városi arány alatt van (6,5%). Az

alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 32,8%-os, amely a legalacsonyabb mutató a városrészek között.

A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában 13,2%-os, a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 5,3%, amely a legalacsonyabb.

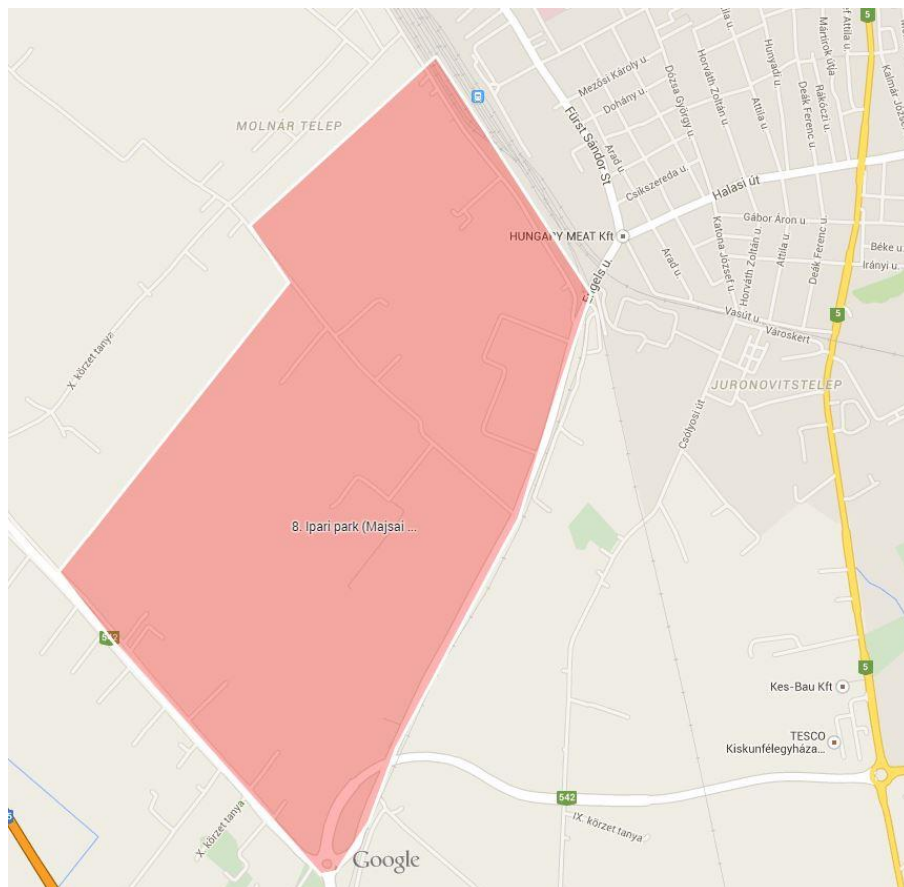
37. táblázat - Déli iparterület SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jó közlekedési kapcsolatok, ■ Jelentős gazdasági tevékenység, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rekultivációra szoruló szeméttlerakó, ■ Döngkút védőzónája nem kielégítő,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Újabb vállalkozások betelepülése, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A városban lévő további ipari területek elszívják a fejlődést a területről,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.8 Ipari park bemutatása

34. térkép - Ipari park városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Az Ipari Parkban 20 ha barnamezős (üzemi, szociális épületek és szerelő-raktár csarnokok) és 40 ha beépítetlen fejlesztési terület áll rendelkezésre. A létesítmény 2007-ben megkapta az "Ipari Park" címet. Az ipari park kiépített belső úthálózattal, teljes belső közműhálózattal rendelkezik. A Kiskunfélegyházi Ipari Park üzemeltetését, az ipari parki szolgáltatásokat a kifejezetten erre a célra létrehozott KIP Kft. biztosítja. A terület lakossággal nem rendelkezik.

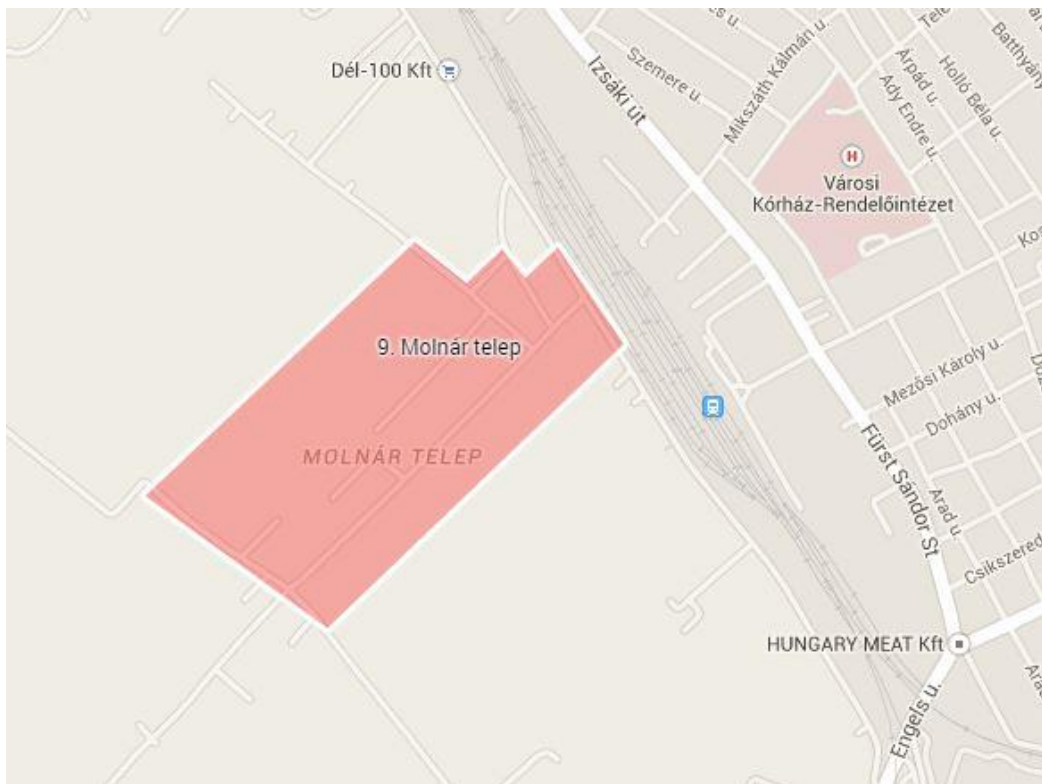
38. táblázat - Ipari park SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kiváló közlekedési adottságok, ■ Jelentős bővítési területek állnak rendelkezésre, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jelentős barnamezős területek,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Szabad fejlesztési területek bevonása, vállalkozások betelepülése, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fejlesztések nem történnek, lemaradás a versenytársakhoz képest,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.9 Molnár telep bemutatása

35. térkép - Molnár telep városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Molnár-telep Kiskunfélegyháza külterületéhez tartozik, de jellegében sokkal inkább a város belterületéhez. A vasútállomás 1972-es bővítésekor vált a várostól elzárttá egykori MÁV lakótelep. Két fő útvonala által 3 szerkezeti elemre bomlik: 1) a Miskolci I. utca mentén falusias lakóövezet jött létre, 2) a Molnártelpei út északi felén vállalkozási övezet alakult ki, 3) a Molnártelpei út déli részén a gazdasági fejlődés még nem indult meg ilyen arányban, ott egyelőre tanyás térségek is találhatóak. Az épületek többsége az 50-60-as években épült, elszórta újabb házak is vannak

A Molnár telep településrész összes lakónépessége 130 fő. A lakónépességen belül e városrészen a 60 év felettek aránya (19,2%) városi átlag alatti, míg az aktív korúak (15-59 évesek) aránya (63,1%) és a gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya (17,7%) meghaladja a városi átlagot.

A városrészen a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebbek arányában 10,8%, míg az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 12,2%.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya 52,3% amely kicsivel lefelé tér el a városi átlagtól. A foglalkoztatottsági mutatók hasonlóak a városi átlaghoz, a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül kicsivel a városi átlag felett van, 63,3%. A háztartások 30,6%-a foglalkoztatott nélküli. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (32,9%) az aktív korúakon (15-59 évesek) belül elmarad a városi átlagtól.

A foglalkoztatottakon belül az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya magas a városi átlaghoz képest 52,6%. A munkanélküliségi ráta itt a legalacsonyabb a városban 8,1%, a tartós munkanélküliek aránya (4,8%) pedig a második legkedvezőbb érték a városban.

A lakásállomány 53 lakásból áll. A lakásállományhoz viszonyítva az alacsony komfort fokozatú lakások aránya a városban 18,9% amely jócskán meghaladja a városi átlagot. A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (16,3%) az átlaghoz képest magas. Ugyanezen halmazon belül az egyszobás lakások aránya jóval kevesebb az átlagnál, 6,1%.

39. táblázat - Molnár telep SWOT elemzése

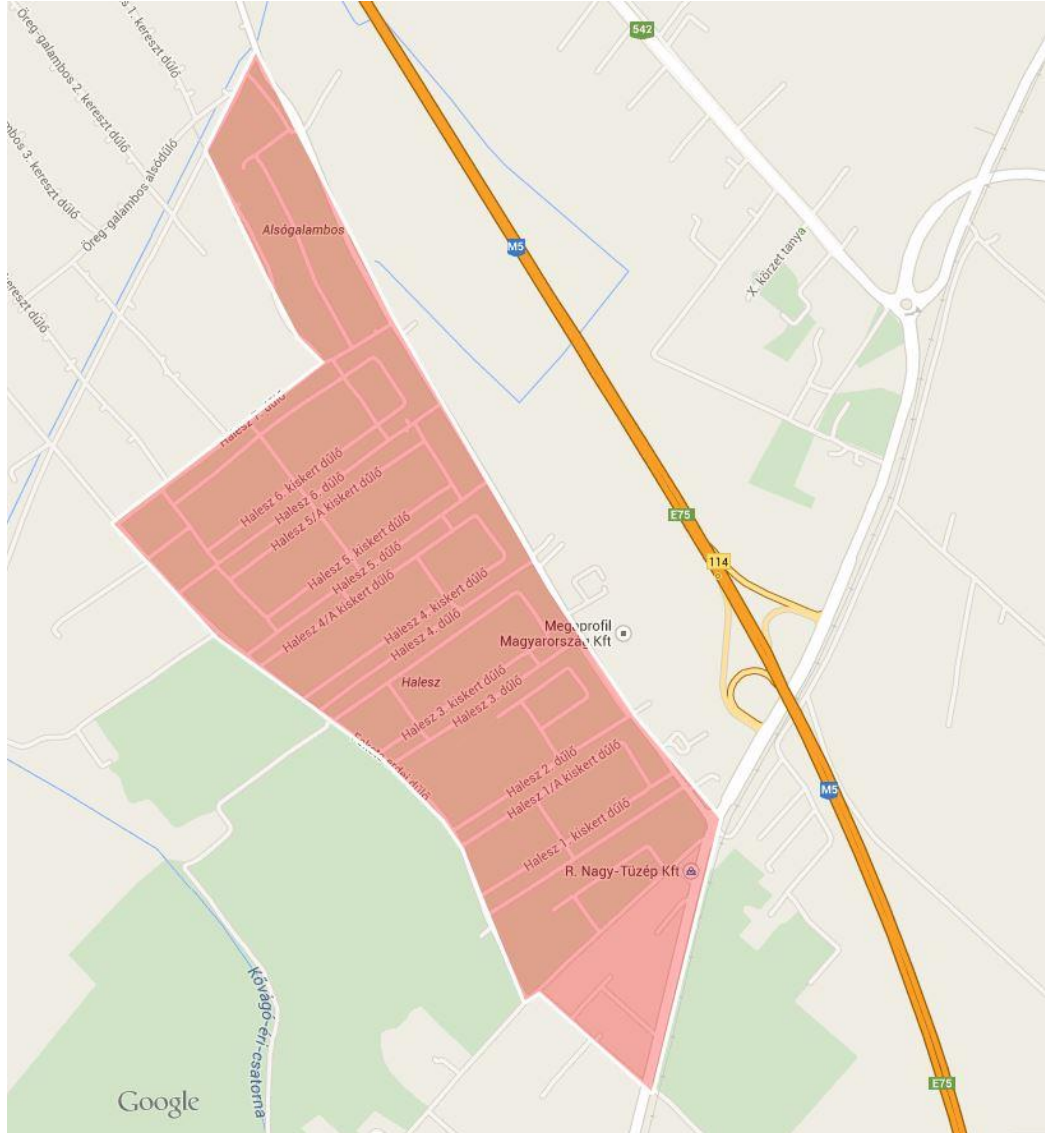
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dinamikus vállalkozási övezet, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A város felé kritikusan rossz közlekedési helyzet, ■ Funkció-ellátatlanság,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Az autópálya közelsége miatt a vállalkozások további dinamikus bővülése, ■ A telep Belvároshoz való átkötésével vonzó lakóövezeté válhat, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A vasút miatti elszigeteltség miatt a terület fejlesztése lemarad a város más részeihez képest,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.10 Halesz bemutatása

36. térkép - Halesz városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

A Halesz (külterület), a lakónépesség 4,6%-a él ezen a külterületen. A városi átlaghoz viszonyítva a népesség kor szerinti összetételében a 60 év felettek aránya alacsonyabb, az aktív korúak és a 14 év alattiak aránya pedig magasabb. Az iskolai végzettség esetében a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül meghaladja a városi átlagot 25,2%-os értékével, azonban a felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában jelentősen elmarad a városi átlagtól az 5,3%-os értékével.

A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népéségen belül a városi átlagot meghaladja 63,7%-ával. A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 33,4%, mely a városi átlag alatt van, emellett a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya is átlag alatti a 28,4% értékkel.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban dolgozók aránya 38,6% és a munkanélküliek aránya (10,5%), elmarad, míg a tartós munkanélküliek aránya (7,4%) meghaladja a városi átlag értékét.

A város lakásállományának 4,4%-a található ebben a városrészben, az alacsony komfort fokozatú lakások aránya 35,5%, ami jelentősen meghaladja a városi átlagot. A lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (26,7%), az egyszobás lakások 14,0%-os aránya a lakott lakásokon belül városi átlag feletti.

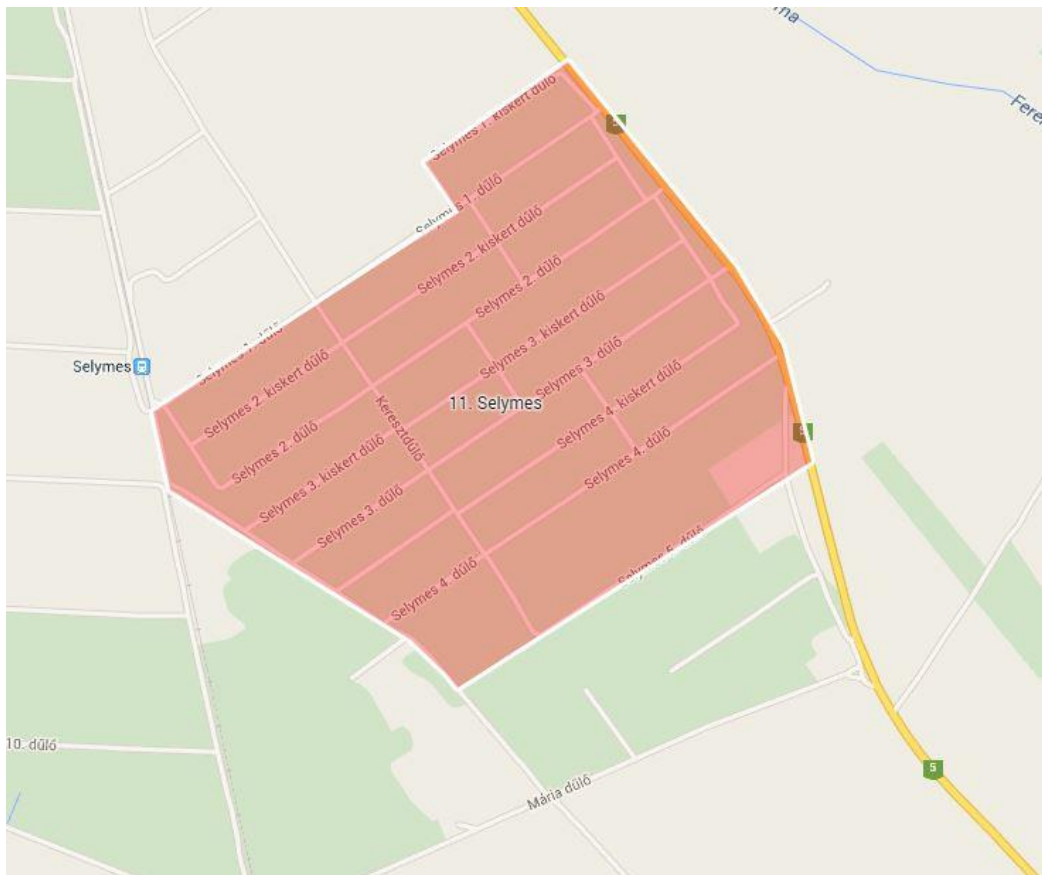
40. táblázat - Halesz SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jó közlekedési kapcsolatok, autópálya közelsége, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nagy az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, ■ Öregedő tanyavilág,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Szabad fejlesztési területek, ■ Mezőgazdasági klaszterek kialakulása, 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fejlesztések hiánya miatt a városrész lemarad a város más térségeihez képest,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.11 Selymes bemutatása

37. térkép - Selymes városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

A lakónépesség száma 778 fő, amely Kiskunfélegyháza teljes lakosságának 2,57%-a. A lakosság korosztályok szerinti megoszlása a város egészére jellemző tendenciáját mutatja itt is: A lakosság nagy része a 15-59-es korcsoportba tartozik (64,7%), őket követik a 60 évesnél idősebbek (20,6%), míg a legkevesebben itt is a 14 éven aluliak vannak (14,8%).

Selymesen 391 db lakás található, amely a városban található összes lakás 2,69%-a. Az itt található lakások 47,3%-a tartozik az alacsony komfortfokozatú lakások kategóriájába, amelyhez hasonló magas arányszám csak a Külterületi tanyák városrészben figyelhető meg. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 39,8%, és ilyen magas mutató szintén csak az előbb említett másik városrészben található Selymesen túl. Nem meglepő módon az egyszobás lakások aránya is itt a legmagasabb (26,2%).

Az aktív korúaknak legfeljebb 25,6%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, és a 25 évnél idősebb korosztálynak mindössze a 4,9%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, ez utóbbi a legalacsonyabb mutató a városrészek között.

A 15-64 éves korosztály foglalkoztatotti aránya 56,8%-os. A munkanélküliségi ráta 15,1%, a tartósan munkanélküliek aránya pedig 8,9%, amely magasnak mondható a többi városrész viszonylatában.

41. táblázat - Selymes SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kerékpárút-kapcsolat a várossal,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nagy az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, ■ Öregedő tanyavilág,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Szabad fejlesztési területek, ■ Mezőgazdasági klaszterek kialakulása,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fejlesztések hiánya miatt a városrész lemarad a város más térségeihez képest,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.12 Külterületi tanyák bemutatása

A városhoz 24 000 ha a külterület tartozik, amely nagyjából 3 000 tanyát tartalmaz. Nyugati oldalán sűrűbb zártkertek, keleti oldalán ritkán lakott tanyásvidékek, a volt TSZ központok környékén sűrűbb beépítés van. Úthálózata sugaras szerkezetű, az elkerülő gyűrűk általában nem kiépítettek. A területen számos értékes természeti terület is található.

A Külterületi tanyákon összesen 2063 fő lakik, amely a város összes lakosának 6,83%-át teszi ki. A lakosok legnagyobb százaléka itt is a 15-59-es korosztályba tartozik (63,2%), a 60 év fölöttiek a lakosok 23,8%-át alkotják, míg a 14 éven aluliak 13,1%-ot tesznek ki.

A lakosság itt élő részének 5,2%-a rendelkezik a 25 éven felüliek közül felsőfokú végzettséggel.

A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 39,5%, az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 48,5%. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül magasnak mondható a maga 53,6%-ával. A munkanélküliek aránya 13,8%, a tartós munkanélküliek aránya 9,5%, mindkét érték magasabb mind a legtöbb más városrészben tapasztalható arány.

A Külterületi tanya részen 1214 db lakás található, amely a város teljes lakásállományának 8,35%-át adja. Ezekből az alacsony komfortfokozatba tartozik a lakások 48,8%-a, tehát a városban itt van a legtöbb alacsony komfortfokozatú lakás, illetve a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya is itt a legmagasabb (40,4%). Az egyszobás lakások 16,6%-át teszik ki a lakásállománynak, amely szintén egy relatíve magas arányszám a városban.

42. táblázat - Külterületi tanya SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Értékes természeti adottságok,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nagy az alacsony komfortfokozatú lakások aránya, ■ Öregedő tanyavilág,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Szabad fejlesztési területek, ■ Mezőgazdasági klaszterek kialakulása, ■ A külterületi utak fejlesztésével alternatív megélhetési forrás a lakosok számára,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fejlesztések hiánya miatt a városrész lemarad a város más térségeihez képest,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.13 Aranyhegyi lakóterület bemutatása

38. térkép - Aranyhegyi lakóterület városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Külterületen lévő belterület a várostól 5 km-re, amely falusias lakóövezet, alközpont nélkül. A volt TSZ központ helyén több vállalkozás is működik. 60-70-es években épült be közepes méretű családi házakkal.

Az Aranyhegyi lakóterület lakónépessége igen alacsony, 0,3%-os értékétől csupán a Liget utca-vásártér városrész marad alul. Az aktív korúak aránya magasabb, az eltartottak aránya összességében alacsonyabb a városi átlagértékekhez viszonyítva. Az iskolai végzettség tekintetében a városrész adatai a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül közel kétszerese a városi átlagnak (28,1%), a felsőfokú végzettségűek a 25 évesek és idősebbek arányában (10,5%) kismértékben elmarad a városi átlagtól.

A foglalkoztatottság a 15-64 éves népességben (60,6%), a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (39,1%), és a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (37,1%) is kismértékben meghaladja a városi átlagértékeket.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban dolgozók aránya 60,0%, ami jelentősen felülmúlja a városi átlagot, és a többi városrész tekintetében is a legnagyobb értéket mutatja. A

munkanélküliek (13,0%) kismértékben meghaladja a városi átlagot, a tartós munkanélküliek aránya (6,5%) megegyezik azzal.

A lakónépesség értékének megfelelően a lakásállomány aránya is a második helyen áll a többi városrészhez viszonyítva. Az alacsony komfortfokozatú lakások arányának 5,6%-os értéke a városi átlaghoz viszonyítva alacsony, a lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (6,1%) szintén elmarad a városi átlagtól az egyszobás lakások arányával egyetemben (3,0%).

43. táblázat - Aranyhegyi lakóterület SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ■ 5. számú főút közelsége, ■ Jó infrastrukturális ellátottság,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Külterületi fekvés, várostól való nagy távolság,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ■ Működő vállalkozások további fejlődése, újabb vállalkozások betelepülése,	<ul style="list-style-type: none"> ■ Fejlesztések hiánya miatt a városrész lemarad a város más térségeihez képest,

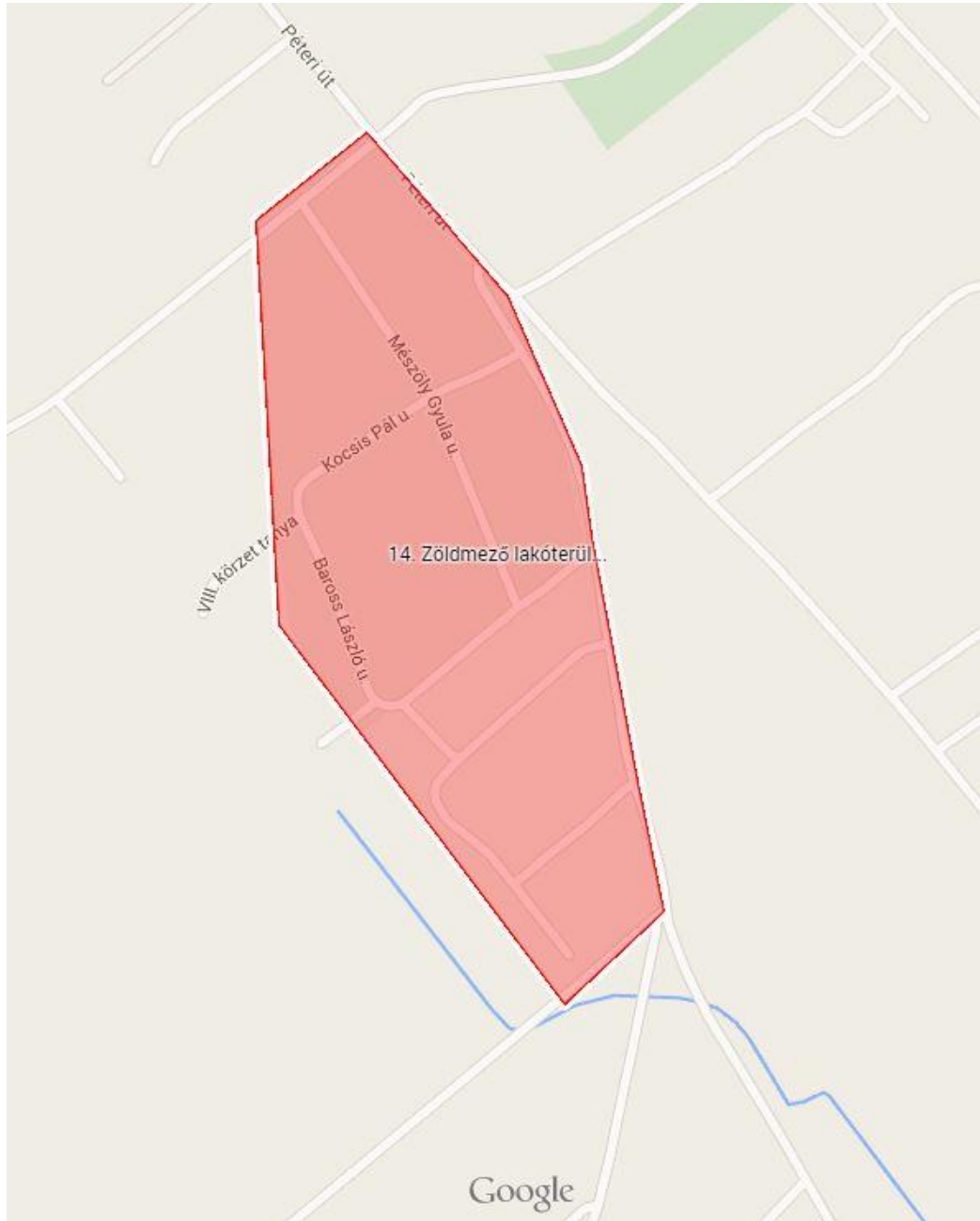
Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.14 Zöldmező lakóterület bemutatása

39. térkép - Zöldmező lakóterület városrész

Forrás: GoogleMap, saját szerkesztés

Külterületen lévő belterület a várostól 5 km-re, amely falusias lakóövezet, alközpont nélkül. Az épületek 60-70-es években épült közepes méretű családi házak, az utóbbi években néhány nagyobb ház is épült, az ingatlanok állapota koruknak megfelelőek.

A Zöldmező lakóterületen él a város lakónépességének 0,4%-a. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (10,0%) és a felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában (12,9%) is elmarad a városi átlagértékekhez viszonyítva.

A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül kis mértékben meghaladja a városi átlagot, a foglalkoztatott nélküli háztartások 28,9%-os aránya azonban elmarad az átlagértéktől, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 37,5%-os értéke megegyezik a városi átlagértékkel.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportban dolgozók aránya (40,9%), a munkanélküliek aránya (15,0%) és a tartós munkanélküliek aránya (8,3%) is viszonylag jelentős mértékben meghaladja a városi átlagot.

A város lakásállományának 0,3%-a található ebben a városrészben. A lakásállományon belül a városrészben nincs alacsony komfort fokozatú lakás, komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások, és egyszobás lakás sem.

44. táblázat - Zöldmező lakóterület SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> Jó infrastrukturális ellátottság, 	<ul style="list-style-type: none"> Külterületi fekvés, várostól való nagy távolság
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> Alternatív megélhetési forrás a lakosok számára, 	<ul style="list-style-type: none"> Fejlesztések hiánya miatt a városrész lemarad a város más térségeihez képest,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.1.15 Északi új lakóterület bemutatása

Falusias lakóterület létrehozására kijelölt terület, amelyen 150-200 lakás valósítható meg. A területen található a Gyémánt lakópark, amelynek területén 5-6 éve megépült 50 lakásból jelenleg kb. 10 lakott. A Gyémánt lakópark kapcsolata a városhoz nem megoldott.

45. táblázat - Északi új lakóterület SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> Új építésű, jó állapotú lakásállomány, 	<ul style="list-style-type: none"> Közúti kapcsolata a városhoz nem megoldott, Külterületi fekvés, várostól való nagy távolság,
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> A lakóparkban található lakások bérbeadása, 	<ul style="list-style-type: none"> A lakópark népességszáma nem változik, valódi funkcióját nem éri el, az ingatlanok állapota kihasználatlanságuk miatt romlik,

Forrás: Saját szerkesztés

3.3.2 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése

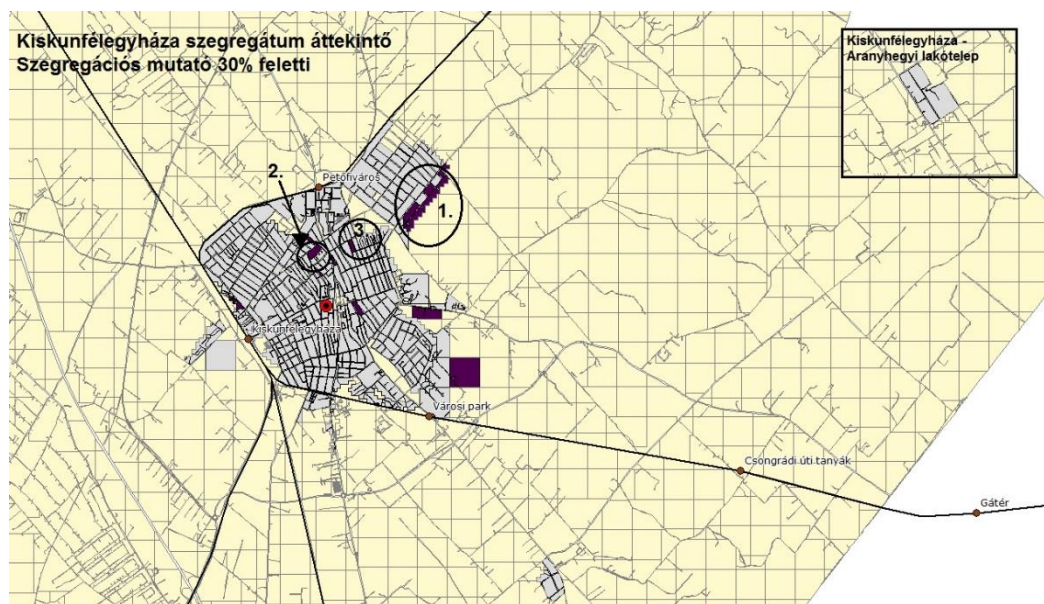
A szegregációs mutató a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők arányát vizsgálja az aktív korúakon belül. A KSH abban az esetben jeleníti meg a területet szegregátumként, amennyiben a mutatóértéke eléri a 30 és a 35 %-ot az érintett területen és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

A 2008-ban készült IVS 1 szegregátumot határol le, míg a 2011-es népszámlálás alapján a 30 %-os küszöbértéket figyelembe véve 3 szegregátum került azonosításra. A szegregátumok Bankfalu városrész dél-keleti és a Központi belterület városrész észak-keleti részén helyezkednek el.

Az alábbi térképek a település belterületén található szegregátumokat jelenítjük meg. A külterületen található szegregátumokat térképen nem tudjuk ábrázolni. A térképek olyan területeket is megjelenítenek, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk vagy intézeti háztartásban élők (pl.: kollégium, idősek otthona, hajléktalan szálló) miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

A szegregációs mutató értéke Kiskunfélegyházán 30 % feletti 3 belterületi utcaszakasz esetében.

40. térkép - Kiskunfélegyháza szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 30% felett)

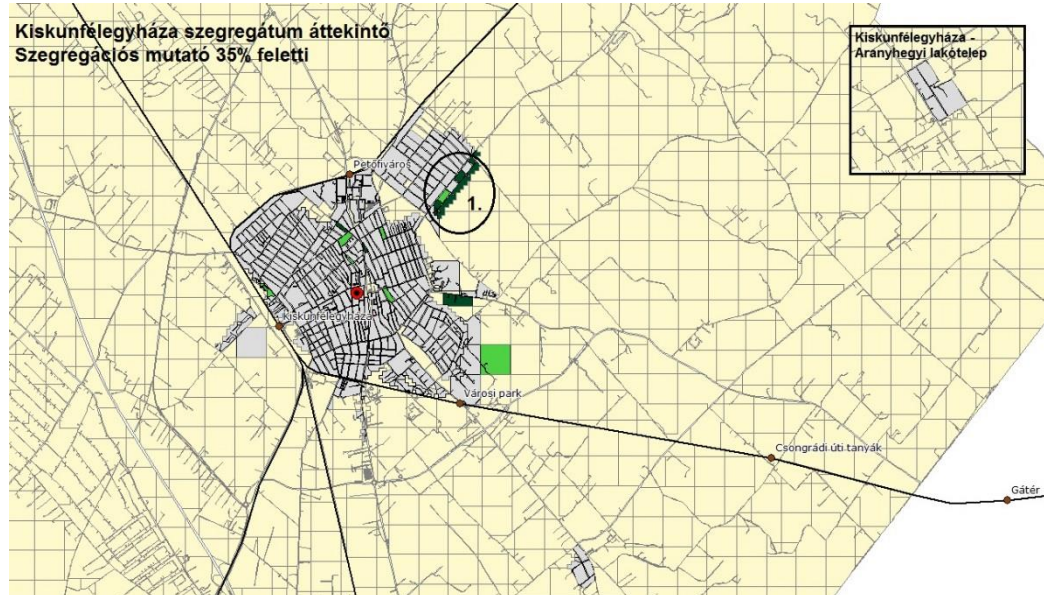

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.

A szegregációs mutató értéke 35 % feletti 1 utcaszakasz esetében.

41. térkép - Kiskunfélegyháza szegregált és szegregációval veszélyeztetett területei (szegregációs mutató 35% felett)

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.

1. szegregátum

(Déliab útca - Alpári út - Béla király útca - Délibáb útca - névtelen útca - Alpári út - névtelen útca - Délibáb útca - Iskola köz - Alpári út - Róna útca - belterületi határ)

Ebben a szegregátumban 441 fő lakik (ezzel a leglakottabb a szegregátumok közül), amely a város lakóinak 1,46%-át jelenti. Az itt lakók 64,2%-a tartozik a 15-59 korcsoportba, 23,4%-uk 14 év alatti, és 12,5%-uk idősebb, mint 60 éves. Ez utóbbi arány itt a legmagasabb a szegregátumokat vizsgálva.

Összesen 140 lakás található itt, jelentősen több mint a másik két szegregátumban együtt véve. A lakások 47,9%-a tartozik alacsony komfortfokozatba. A lakott lakások 43,8%-uk komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások kategóriába sorolt. A lakott lakások 27,3%-a egyszobás.

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 70,3%, a szegregátumok között itt a legmagasabb. A munkanélküliségi ráta 22,1%-os, a lakosság 15,3%-a tartósan munkanélküli. a foglalkoztatottak 81,4%-a alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban van foglalkoztatva.

Képzettségüket tekintve ebben a szegregátumban élő 15-59 éves korosztály 67,1%-a rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel, és a 25 éves vagy annál idősebb népesség alig 1,2%-ának van felsőfokú végzettséggel.

2. szegregátum

(Bercsényi útca - Nádasdy útca - Kölcsey útca - Zrínyi útca)

Ebben a szegregátumban 97 fő lakik. A lakónépesség korosztály szerinti megoszlása kismértékben eltér a város egészére jellemzőtől, de arányaiban megegyezik: a legtöbben itt is a 15-59-es korosztályba tartoznak (63,9%), a 14 évesnél fiatalabb (18,6%), illetve a 60 évnél idősebbek (17,5%) aránya közel azonos.

A szegregátum területén 47 lakás van. A lakásállomány 19,1%-a alacsony komfortfokozatú. A lakott lakások 18,4%-a pedig a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás besorolásba tartozik. Összehasonlítva a többi szegregátummal, ezek a mutatók itt a legalacsonyabbak, nem sokkal haladva meg a város egészére jellemző arányokat.

Az aktív korú lakosok 48,4%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, amely bár több mint a Kiskunfélegyháza egészére irányadó arányszám, azonban a szegregátumok közül itt a legalacsonyabb. A munkanélküliségi ráta is itt a legalacsonyabb (12,8%), ahogyan a tartós munkanélküliek aránya (7,7%) is, ami kicsivel tér csak el a teljes városra irányadó mutatótól (6,5%).

A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 32,3%. Az aktív korúak 32,3%-a rendelkezik legfeljebb általános iskolai végzettséggel, és a 25 éves vagy annál idősebbek 10%-a rendelkezik felsőfokú végzettséggel, amely nem sokkal marad el a városi átlagtól (14,8%), és többszöröse a többi szegregátumban mért arányszámnak.

3. szegregátum

(Kőrösi Csoma Sándor u. - Álmos utca - III-as köz - Szent Imre herceg utca)

A szegregátumban 55 fő lakik. A lakónépesség korosztály szerinti megoszlására jellemző, hogy a városi átlaghoz képest magas az aktív korúak aránya (70,9%), és alacsony a gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya (9,1%).

Kiemelkedő a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül, 51,3%, valamint csekély mértékű a felsőfokú végzettségűek aránya a 25 éves és idősebb népesség arányában.

A lakosság 56,4%-a nem aktív gazdaságilag. Az aktív korú lakosok 53,8%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, amely jelentősen meghaladja a Kiskunfélegyháza egészére irányadó arányszámot. A szegregátum munkanélküliséggel erősen sújtott, a munkanélküliségi ráta 25%, a tartós munkanélküliek aránya 12,5%. Minden második háztartás foglalkoztatott nélküli.

A foglalkoztatottakon belül az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 61,1%, amely másfélszerese a kiskunfélegyházi átlagnak. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 30,8%-a, amely háromszorosa a városi átlagértéknek.

A szegregátum területén 25 lakás van. A lakhatási körülmények a mutatószámok alapján rosszabbak a városi átlagnál. Az egész lakásállomány 36%-a alacsony komfortfokozatú. A lakott lakások 31,8%-a a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakás besorolásba tartozik, amely közel háromszorosa a város egészére mért értéknek. A lakások 18,2%-a egyszobás.

3.3.3 Egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek

Kiskunfélegyházán a lakosság több, mint 10 %-a tanyákon él, azonban ezen lakosok egy része nem kényszerből választotta a külterületet lakhelyéül, hanem a tanyasi életformát választották, amelynek tökéletes helyszínt biztosítanak a város közelében fekvő területek.

A tanyasi térség fejlődésének fenntartása érdekében javítani szükséges az alpinfrastrukturális ellátásokat, a külterületi utakat, a víz- és szennyvíz-, valamint a villamosenergia hálózatot.

4 Mellékletek

1. melléklet: Kiskunfélegyháza városban megvalósult jelentősebb beruházások

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Köszolgáltatások fejlesztésére irányuló beruházások			
DAOP 4.1.3/B-11 Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények infrastrukturális fejlesztése és kapacitásának bővítése Kiskunfélegyháza Apraja Falva Közhasznú Egyesület Törpi Bölcsőde - új bölcsőde építése Kiskunfélegyházán	EU-s	150 000 000	2012.04.12
TIOP 1.2.2-08/1 Múzeumok iskolabarát fejlesztése és oktatási-képzési szerepének infrastrukturális erősítése Kiskunfélegyháza Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezete Kiskun Múzeum iskolabarát fejlesztése	EU-s	40 683 000	2009.06.30
KEOP 1.2.0/09-11 Szennyvízelvezetés és tisztítás Kiskunfélegyháza BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság Homokfogyó műtárgy létesítése a Kiskunfélegyházi szennyvíztisztító telepen	EU-s	56 171 408	2013.12.13
KEOP 5.1.0 Energetikai hatékonyság fokozása Kiskunfélegyháza Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium A kiskunfélegyházi Constantinum Intézmény Gimnázium épületegyüttesének energetikai korszerűsítése	EU-s	66 531 292	2009.07.31
KEOP 4.9.0/11 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva Kiskunfélegyháza Constantinum Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola, Kollégium Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással a kiskunfélegyházi Constantinum Intézmény Kollégium és Óvoda épületénél	EU-s	86 181 074	2011.09.13
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza Darvas Menza Vendéglátó Kft. Darvas Menza közétkeztetési szolgáltatás technológiai korszerűsítése	EU-s	3 822 984	2011.07.27
TIOP 3.3.1-08/1 A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése II Kiskunfélegyháza Kecskeméti Törvényszék A Kiskunfélegyházi Városi Bíróság épületének komplex akadálymentesítése	EU-s	28 633 050	2008.12.04

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
DAOP 4.1.3/A-11 Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése Kiskunfélegyháza KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény szociális alapszolgáltatásainak infrastrukturális fejlesztése	EU-s	49 850 765	2012.12.21
TÁMOP 3.1.3-11/2 A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a közoktatásban (Öveges Program) Kiskunfélegyháza KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA A természettudományos oktatás módszertanának és eszközrendszerének megújítása a Móra Ferenc Gimnáziumban Kiskunfélegyházán	EU-s	317 500 000	2012.12.13
DAOP 4.1.3/A-11 Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése Kiskunfélegyháza KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Szivárvány Személyes Gondoskodást Nyújtó Intézmény szociális alapszolgáltatásainak infrastrukturális fejlesztése	EU-s	49 850 765	2012.12.21
DAOP 4.2.1/2/2F-2f Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata A "tudás - esély" Kiskunfélegyháza	EU-s	496 800 000	2009.11.24
DAOP 4.3.1 Akadálymentesítés Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata A Kiskunfélegyházi Orvosi Rendelőintézet akadálymentesítése	EU-s	14 998 532	2008.05.20
DAOP 4.1.3/B Közösségi terek és és információs pontok infrastrukturális fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata A kiskunfélegyházi Móra Ferenc Művelődési Központ Ifjúsági és Közösségi Ház bővítése	EU-s	49 860 000	2009.04.06
TIOP 1.2.3-08/1 Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése - "Tudásdepó-Expressz" Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Tudástárfejlesztés Kiskunfélegyházán és térségében	EU-s	46 236 676	2009.04.15
DAOP 4.1.1/A-09 Alapellátás fejlesztése, helyi egészségházak kialakítása Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Fogorvosi rendelők infrastrukturális fejlesztése Kiskunfélegyházán	EU-s	50 000 000	2010.04.06
KEOP 1.2.0/2F/09 Szennyvízelvezetés és tisztítás Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Kiskunfélegyháza város szennyvízcsatornázása befejező	EU-s	2 291 945 507	2011.10.12

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
ütemeinek megvalósítása a NTSZMP-ről szóló hatályos 25/2002 (II. 27). Korm. rendeletben foglaltak szerint			
DAOP 4.2.1/2/2F Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata "A tudás - esély" Kiskunfélegyháza TKIKI Batthyány Lajos Általános iskola felújítása, bővítése, integrált funkcionális belső terek kialakítása az általános iskolai és az alapfokú művészeti képzés méltányos oktatási környezetéhez	EU-s	2. fordulóba léphet	2008.12.16
TÁMOP 3.1.7-11/2 Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése Kiskunfélegyháza KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT Referencia-intézményi felkészülés a Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Kossuth Lajos Középiskolája és Szakiskolájában	EU-s	6 000 000	2012.02.03
TÁMOP 3.1.7-11/2 Referencia-intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése Kiskunfélegyháza KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT Kompetencia marketing	EU-s	6 000 000	2012.02.03
TÁMOP 2.2.5.A-12/1 Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére Kiskunfélegyháza KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT "Nem minden ez, csak alapja további fejlődésünknek!" Kossuth	EU-s	31 675 000	2012.11.21
TÁMOP 3.3.10.A-12 Továbbtanulást erősítő kezdeményezések támogatása Kiskunfélegyháza Klebelsberg Intézményfenntartó Központ "Esély a biztosabb jövőért"	EU-s	49 980 300	2013.07.29
TÁMOP 3.1.4-12/2 Innovatív iskolák fejlesztése Kiskunfélegyháza Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Mozdulj velünk!	EU-s	300 000 000	2013.02.28
TÁMOP 2.2.5.A-12/1 Szakképző intézmények felkészülésének támogatása a rövidebb képzési idejű szakképzés bevezetésére Kiskunfélegyháza Petőfi Sándor Gépészeti és Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium A kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Gépészeti és Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium megújuló szakképzése	EU-s	15 000 000	2012.11.21
TÁMOP 3.2.3-09/1 "Építő közösségek", közművelődési intézmények az élethosszig tartó tanulásért 1. kör: Program a közművelődési intézményrendszer felnőttképzési kapacitásának bővítésér	EU-s	29 640 000	2010.03.17

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Kiskunfélegyháza Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ A Kiskunfélegyházi Kistérség (Kompetens) Karrier Központja II.			
TÁMOP 3.2.4.A-11/1 "Tudásdepó-Expressz"- A könyvtári hálózat nem formális és informális képzési szerepének erősítése az élethosszig tartó tanulás érdekében Kiskunfélegyháza PETŐFI SÁNDOR VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT IFJÚSÁGI ÉS KÖZÖSSÉGI HÁZ Tudástár-építés Kiskunfélegyházán A könyv-társ avagy aki olvas, soha nincs egyedül	EU-s	47 563 608	2012.08.16
TÁMOP 1.4.3-12/1 Innovatív kísérleti, foglalkoztatási programok támogatása Kiskunfélegyháza PETŐFI SÁNDOR VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT IFJÚSÁGI ÉS KÖZÖSSÉGI HÁZ Félegyházi Hangya-2010 Termelőiskola - a Vidék Iskolája	EU-s	199 996 384	2013.02.28
TÁMOP 3.2.3-08/2 "Építő közösségek" - közművelődési intézmények az egész életen át tartó tanulásért 2. kör: A közművelődés a nem formális és informális tanulás szolgálatában Kiskunfélegyháza Petőfi Sándor Városi Könyvtár és Művelődési Központ Ifjúsági és Közösségi Ház KUN-KAPOCS A KÖZMŰVELŐDÉSBN	EU-s	28 502 068	2009.06.30
Gazdaságfejlesztésre irányuló beruházások			
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza Alföld Metal Korlátolt Felelősségű Társaság Technológiai fejlesztés az Alföld Metal Kft.-nél	EU-s	7 686 000	2012.04.23
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza AP-FAKTURA Egyedi Bútorgyártó Kft. Egyedi termékek gyártásához szükséges technológia fejlesztés az AP-Faktúra Kft-nél	EU-s	17 220 575	2009.08.31
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza AP-FAKTURA Egyedi Bútorgyártó Kft. Festő-szárító kabin és kétszalagos nyomópapucos kontaktcsiszoló eszköz beszerzése	EU-s	24 993 748	2012.03.02
GOP 1.3.1-09/A Vállalati innováció ösztönzése Kiskunfélegyháza AP-FAKTURA Egyedi Bútorgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság	EU-s	19 025 427	2010.08.19

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Mobil, könnyen szállítható és összeszerelhető faház pavilonrendszer gyártástechnológiájának fejlesztése.			
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza AP-FAKTÚRA Egyedi Bútorgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Asztalosüzemcsarnok és raktár korszerűsítése az AP-Faktúra Kft. kiskunfélegyházi telephelyén	EU-s	43 456 925	2011.12.29
TÁMOP 1.1.1-11/1 Megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek adaptációja Konvergencia régiókban Kiskunfélegyháza AP-FAKTÚRA Egyedi Bútorgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása érdekében automata festékszóró berendezés beszerzése az Ap-Faktúra kft-nél	EU-s	24 770 500	2012.02.20
GOP 1.3.1-11/A Vállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása Kiskunfélegyháza AP-FAKTÚRA Egyedi Bútorgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Olcsó, mellőzött faanyagból, mely eddig az erőművek és a raklap gyártás alapanyagául szolgált, igényes - a kor elvárásainak megfelelő - kül-, és beltéri bútorok gyártása	EU-s	44 957 540	2012.04.12
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza "AWI-SZER" Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Lemezfeldolgozás technológiai korszerűsítése	EU-s	13 316 000	2011.12.16
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza "AWI-SZER" Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Hegesztett szerkezetek, élelmiszeripari gépek, berendezések gyártására alkalmas üzemcsarnok építéssel	EU-s	2009.11.19	11 893 880
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért Kiskunfélegyháza "AWI-SZER" Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Szerelőcsarnok építése az AWI-SZER Kft.-nél	EU-s	2014.06.30	59 999 928
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza BÁCS-SZINKRON Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Technológiai fejlesztés eszközbeszerzéssel a BÁCS-SZINKRON Kft-nél	EU-s	20 000 000	2012.08.22
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza BÁCS-SZINKRON Szolgáltató Korlátolt Felelősségű	EU-s	48 472 116	2012.06.04

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Társaság Telephelyfejlesztés szerelőcsarnok kialakításával a Bács-Szinkron Kft-nél			
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza BÁCS-SZINKRON Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Információs technológia fejlesztés a Bács-Szinkron Kft-nél	EU-s	7 006 800	2012.03.20
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza BÁCS-SZINKRON Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A Bács-Szinkron Kft innovatív fejlesztése eszközbeszerzéssel	EU-s	25 000 000	2012.11.23
GOP 1.3.1-10/A Vállalati innováció támogatása Kiskunfélegyháza Berkemann Hungary Betéti Társaság Lábbeligyártás során alkalmazott egyedi bőrdesign kialakítása nyomtatással.	EU-s	25 124 338	2010.12.23
GOP 2.1.1-11/M Mikrovállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza "Black Central" Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Black Central Kereskedelmi Kft. ingatlanfejlesztése	EU-s	6 075 000	2013.06.12
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza Busa Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem bevezetése a Busa Kft.-nél.	EU-s	7 400 000	2012.12.03
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza "CSIKÓS ÉS TÁRSA" Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalatirányítási alkalmazás üzembe helyezése a CSIKÓS ÉS. TÁRSA Kft-nél	EU-s	9 959 000	2012.12.17
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza "DÉL-100" Kereskedelmi Kft. Vállalatirányítási rendszer bevezetése a Dél - 100 Kft. részére.	EU-s	8 550 000	2010.06.29
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza "DÉL-100" Kereskedelmi Kft. Targoncabeszerzés és informatikai fejlesztések a "DÉL-100" Kereskedelmi Kft-nél	EU-s	13 144 463	2012.01.31

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
<p>GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza "DERBY" Cipőgyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem bevezetése a Derby Cipőgyártó Kft.-nél.</p>	EU-s	9 500 000	2010.11.08
<p>GOP 1.3.1-11/A Vállalatok komplex technológiai innovációjának támogatása Kiskunfélegyháza "DERBY" Cipőgyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Kis szériás cipőgyártás és új cipőmodellek kifejlesztése, nagyüzemi technológiai elvén működő rendszerek kiépítésével a Derby Kft.-nél</p>	EU-s	47 553 788	2012.06.13
<p>TÁMOP 1.1.1-09/1 Megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek adaptációja Kiskunfélegyháza Első Business Control Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Zöldségválogatógép beszerzése megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatása érdekében</p>	EU-s	25 000 000	2011.02.09
<p>GOP 2.1.1-11/M Mikro- és középvállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza Family Food Korlátolt Felelősségű Társaság Ingatlanbeszerzés a Family Food Kft.-nek Kiskunfélegyházán</p>	EU-s	10 000 000	2013.07.03
<p>GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Kiskunfélegyháza FÉLEGYHÁZA Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. Korszerű eszközpark kialakítása a Félegyháza Bt.-nél.</p>	EU-s	8 163 134	2010.05.18
<p>GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza Félegyházi Patika Gyógyszer Kiskereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Integrált raktározási és gyógyszerkezelési rendszer kiépítése</p>	EU-s	21 090 000	2009.09.15
<p>GOP 1.3.1-07/1 Vállalati innováció támogatása Kiskunfélegyháza G & G és TÁRSAI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Homlokzati állványrendszer gyártástechnológia fejlesztés</p>	EU-s	26 000 000	2008.07.07
<p>GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Kiskunfélegyháza G & G és TÁRSAI Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Mérőműszerk beszerzése</p>	EU-s	6 100 000	2010.03.17
<p>GOP 2.1.1-11/M Mikro- és középvállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza "Hardware-S" Számítástechnikai, Kereskedelmi és</p>	EU-s	4 545 000	2012.10.10

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Hardware-s Kft ingatlanvásárlása iroda kialakítása céljából			
GOP 2.1.1/B Komplex vállalati technológia fejlesztés kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza HORVÁTH FÉMTECHNIKAI Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Eszközbeszerzés és tanácsadói szolgáltatások igénybevétele a Horváth Fémtechnikai Kft. tevékenységének fejlesztése érdekében	EU-s	5 990 000	2007.10.11
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza HORVÁTH FÉMTECHNIKAI Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Fémmezmunkálás technológiai korszerűsítése a Horváth Fémtechnikai Kft.-nél	EU-s	20 000 000	2012.06.18
GOP 3.2.1-11 Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése Kiskunfélegyháza HUNVESTOR Korlátolt Felelősségű Társaság A HUNVESTOR Korlátolt Felelősségű Társaság logisztikai fejlesztése	EU-s	543 276 730	2014.06.30
DAOP 1.1.1/D-11 Ipartelepítés Kiskunfélegyháza IBV Hungária Világítástechnikai és Műanyagipari Korlátolt Felelősségű Társaság Munkahelyteremtéssel járó gyártó- és raktár kapacitásbővítés az IBV Hungária Kft.-nél	EU-s	314 606 865	2012.03.24
GOP 1.1.1-09/1 Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása Kiskunfélegyháza INTEGRÁL Élelmiszeripari és Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység az INTEGRÁL Élelmiszeripari és Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaságnál	EU-s	42 987 620	2010.12.17
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza INTERPRINT HUNGÁRIA Nagykereskedelmi és Szolgáltató Kft. Brikett és pellet gyártásához szükséges gépek beszerzése az INTERPRINT HUNGÁRIA KFT.-nél	EU-s	32 262 980	2009.08.31
GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Kiskunfélegyháza INTERPRINT HUNGÁRIA Nagykereskedelmi és Szolgáltató Kft. Pelletprés gép beszerzése az Interprint Hungaria Kft.-nél	EU-s	12 294 205	2010.04.14

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza JÓ RÉTES Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Élelmiszer feldolgozás technológiai korszerűsítése a JÓ RÉTES Kft.-nél	EU-s	7 526 484	2012.06.18
DAOP 1.1.1/DE-13 Telephelyfejlesztés és ipartelepítés a területi kohézióért Kiskunfélegyháza JÓ RÉTES Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Tészaüzem felújítása, korszerűsítése a Jó Rétes Kft.-nél	EU-s	18 114 657	2014.06.30
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza KI-JU-TÓ Szolgáltató és Kereskedelmi Betéti Társaság Korszerű telephely kialakítása a KI-JU-TÓ Bt.-nél	EU-s	10 058 290	2012.06.04
DAOP 1.1.1/C-09 Inkubátorházak szolgáltatásfejlesztéssel egybekötött építése, bővítése és fejlesztése Kiskunfélegyháza KIP-CENTER Korlátolt Felelősségű Társaság Inkubátorház fejlesztés a Kiskunfélegyházi Ipari Parkban	EU-s	192 410 426	2010.09.08
DAOP 1.1.1/A Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata KISKUNFÉLEGYHÁZI IPARI LOGISZTIKAI PARK ÉS TUDÁSKÖZPONT Barnamezős területeinek infrastrukturális fejlesztése	EU-s	149 981 193	2008.08.04
DAOP 1.1.1/A Ipari területek, ipari parkok és vállalkozói inkubátorházak infrastrukturális fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata KISKUNFÉLEGYHÁZI IPARI LOGISZTIKAI PARK ÉS TUDÁSKÖZPONT Barnamezős területeinek infrastrukturális fejlesztése	EU-s	149 981 193	2008.08.04
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza KUMANEX Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Versenyképesség javító eszközbeszerzés és informatikai fejlesztés a Kumanex Kft.nél	EU-s	7 268 427	2012.09.06
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza KUNAUTÓ Szolgáltató Kft. „Jobban megy a doboz, mint az autóbusz” ; papíripari kimetsző gép beszerzés	EU-s	6 487 453	2009.04.29

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kis- és középvállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza Kurucz és Társai Fuvarozó Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Telephelyvásárlás a Kurucz és Társai Kft-nél	EU-s	5 760 000	2012.09.26
DAOP 1.3.1-12 A régió innovációs potenciáljának fejlesztése innovatív start-up cégek létrehozásával Kiskunfélegyháza Lignumart Korlátolt Felelősségű Társaság Téli sporteszköz fejlesztése	EU-s	8 500 000	2013.03.27
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza MEKK Munkaerő Kölcsonzó és Közvetítő Kft. A MEKK Kft. kiskunfélegyházi telephelyének technológiai korszerűsítése	EU-s	19 454 400	2011.11.14
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza MÚFLEX Műanyagipari Kft. Korszerű technológiai háttér kialakítása a MÚFLEX Kft-nél	EU-s	8 358 825	2009.09.22
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza MÚFLEX Műanyagipari Korlátolt Felelősségű Társaság Technológiai fejlesztés a MÚFLEX KFT-nél	EU-s	15 948 000	2012.05.07
GOP 2.1.1/B Komplex vállalati technológia fejlesztés kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza "P & P" Pékárukészítő és Értékesítő Kft. A "P&P" Pékáru Kft. komplex vállalati technológia fejlesztése, új termékcsaládok bevezetése	EU-s	50 000 000	2007.10.11
GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Kiskunfélegyháza "P & P" Pékárukészítő és Értékesítő Kft. Technológiafejlesztés a "P & P" Pékáru Kft-nél	EU-s	25 000 000	2010.02.02
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza "P & P" Pékárukészítő és Értékesítő Korlátolt Felelősségű Társaság Telephely fejlesztése a P & P Pékáru Kft-nél	EU-s	94 379 671	2011.12.29
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza "P & P" Pékárukészítő és Értékesítő Korlátolt Felelősségű Társaság Innovációs eredmények hasznosítása a "P & P" Pékáru Kft-nél	EU-s	24 999 972	2012.03.20
DAOP 1.1.1/E-10 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza	EU-s	77 609 436	2010.11.29

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
"P & P" Pékárukészítő és Értékesítő Korlátolt Felelősségű Társaság Telephely fejlesztése a P & P Pékáru Kft-nél			
GOP 2.1.1-11/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza "P & P" Pékárukészítő és Értékesítő Korlátolt Felelősségű Társaság Komplex vállalati technológia-fejlesztés a "P & P" Pékáru Kft-nél	EU-s	88 667 292	2012.03.13
TÁMOP 2.3.6.B-12-1/12 Fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása a konvergencia régiókban Kiskunfélegyháza Palniture Korlátolt Felelősségű Társaság Palniture Kft. projektje - Egyedi bútorok újrahasznosított alapanyagokból	EU-s	6 000 000	2015.03.09
GOP 3.3.3-12 Mikro-, Kis-, és Középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása Kiskunfélegyháza PerfActa Booking Számviteli Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Nemzetközi piacon való megjelenés fejlesztése a PerfActa Kft-nél	EU-s	15 079 900	2014.03.11
Közlekedésfejlesztésre irányuló beruházások			
DAOP 3.2.1 Községi közlekedés fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Közösségi közlekedés komplex fejlesztése Kiskunfélegyházán	EU-s	100 894 109	2008.08.28
DAOP 3.1.2/A-09 Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Kiskunfélegyházán, a Szentesi út - Liget u. - Alpári út nyomvonalán	EU-s	167 444 027	2009.10.19
DAOP 3.1.1/B Önkormányzati és állami tulajdonú belterületi valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Kiskunfélegyháza településközpont biztonságos megközelítésének megteremtése a Kalmár József utca burkolatának szélesítése révén	EU-s	33 654 002	2008.04.10
DAOP 3.1.1/A-09-2f Állami kezelésű közutakon az elérhetőség javítása Kiskunfélegyháza Magyar Közút Nonprofit Zrt. Térségi elérhetőség javítása az 5402. j. úton	EU-s	3 112 231 641	2012.07.19
GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza MARILLEN Gyümölcsfeldolgozó Korlátolt Felelősségű Társaság	EU-s	9 200 000	2013.03.04

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem bevezetése a Marillen Kft-nél.			
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza MedCare Gyógyszer és Gyógyászati Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Innovatív szűrő anyag és multifunkciós mobilszanatórium kutatása és a fejlesztési eredmények hasznosítása	EU-s	25 000 000	2012.04.23
DAOP 3.1.2/A-09 Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése Kiskunfélegyházán, a Szentesi út - Liget u. - Alpári út nyomvonalán	EU-s	167 444 027	2009.10.19
GOP 2.1.1/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza PIZOLIT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Korszerű gép és eszközpark kialakítása műszaki vizsgáztatáshoz a PIZOLIT Kft-nél	EU-s	10 000 000	2007.11.12
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza PIZOLIT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem bevezetése a Pizolit Kft-nél.	EU-s	9 000 000	2010.11.16
GOP 2.1.1-11/M Mikro- és kisvállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza PONCHO Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Infrastrukturális fejlesztés a PONCHO Ipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaságnál a versenyképesség megőrzése céljából.	EU-s	5 915 471	2013.06.12
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza PRONTO CAR Korlátolt Felelősségű Társaság Gépjárműjavító központ korszerűsítése a PRONTO CAR KFT. kiskunfélegyházi telephelyén.	EU-s	16 707 500	2011.12.29
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza PRONTO CAR Korlátolt Felelősségű Társaság Homlokzati állványrendszerek ellenőrzését biztosító szabvány nemzetközi hasznosítása érdekében mérőeszközök beszerzése	EU-s	24 843 000	2012.03.29
GOP 2.1.1-09/A/2 Mikro-, kis- és középvállalkozások technológiai fejlesztése Kiskunfélegyháza Punk Wood Kereskedelmi Kft. Fa hulladék feldolgozásához, brikett, illetve fa pellet előállításához alkalmas gépsor beszerzése a Punk Wood Kft-nél	EU-s	19 607 000	2010.03.24

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
GOP 2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza R. NAGY - TÚZÉP Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Infrastrukturális fejlesztés, szolgáltatás bővítés és technológiai korszerűsítés	EU-s	31 115 555	2009.07.16
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza RADICS Forgácsoló Műhely Kft. A Radics Kft. technológiai fejlesztése eszközberuházással	EU-s	5 600 000	2012.02.16
GOP 2.1.1/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza Rekedt-Nagy József Vince egyéni vállalkozó Épületbontás, földmunkához rakodógép és szerelék beszerzés, valamint elektronikus adatrögzítő beruházás	EU-s	10 000 000	2007.09.04
GOP 2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza Rekedt-Nagy József Vince egyéni vállalkozó Raktárépítés, rakodási kapacitásnövelés és információtechnológiai fejlesztés	EU-s	23 889 884	2009.07.16
GOP 2.1.1-12/B Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza RENO-GÉP Korlátolt Felelősségű Társaság Vállalati technológia fejlesztés a Reno-gép Kft.-nél géppark bővítés által	EU-s	5 086 980	2013.07.30
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza "ROLLSPED" Szállító és Szállítmányozó Kft. A ROLLSPED Kft. technológiai fejlesztése, és ISO 9001 rendszerének bevezetése és tanúsítása.	EU-s	17 549 985	2009.09.22
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza "ROLLSPED" Szállító és Szállítmányozó Korlátolt Felelősségű Társaság "ROLLSPED" Kft. új saját tulajdonú telephelyének kialakítása szervízcsarnok és irodaépület felépítésével a versenyképesség fokozása érdekében.	EU-s	74 042 021	2011.12.29
GOP 2.2.3-08 E-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatása Kiskunfélegyháza SANE PRODUKCIÓ Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. Automatizált elektronikus kereskedelmi rendszer bevezetése a Sane Bt-nél	EU-s	9 936 000	2009.04.08
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza SCHWINDL VIDEOSTÚDIÓ Kereskedelmi és	EU-s	25 000 000	2012.07.18

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A SCHWINDL VIDEOSTÚDIÓ Kft. eszközfejlesztő beruházása			
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza SCHWINDL VIDEOSTÚDIÓ Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Egy dinamikusan fejlődő mikroállalkozás telephely vásárlása a Dél-Alföldi régióban	EU-s	6 255 000	2013.02.06
GOP 2.1.1-12/B Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza SCHWINDL VIDEOSTÚDIÓ Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság "Műszaki-technológiai fejlesztés egy dinamikusan fejlődő mikroállalkozás, a Schwindl Videóstúdió Kft.-nél"	EU-s	45 772 280	2013.07.30
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza STEBO 5000 Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A STEBO 5000 Kft. technológia fejlesztése 2012-ben	EU-s	18 121 712	2012.05.07
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza Süveges Autósiskola, Oktatási, Tanácsadói Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Járművezetői képzőközpont és rutinpálya fejlesztés a kiskunfélegyházi Süveges Kft-nél	EU-s	20 490 549	2011.12.29
GOP 2.1.1-09/A Mikro-, kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza SZALAI-BUSZ Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. Korszerű gép és eszközpark kialakítása az autódiagnosztikai vizsgálatokhoz, személyszállítási tevékenységhez és az irodai szolgáltatásokhoz a Szalai-Busz KFT-nél.	EU-s	12 145 929	2009.09.15
DAOP 1.1.1/E Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza SZALAI-BUSZ Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Régi telephely korszerűsítés a személyszállítás területén meghatározó vállalkozásnál, a SZALAI-BUSZ KFT-nél	EU-s	11 701 951	2009.11.19
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza SZALAI-BUSZ Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Régi szerelőműhely felújítása és eszközbeszerzés a SZALAI-BUSZ KFT-nél	EU-s	23 366 791	2011.12.29
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza	EU-s	24 971 465	2012.09.14

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
SZALAI-BUSZ Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Innovációs szervizfejlesztés a Szalai-Busz Kft-nél			
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza SZVG-Tools Szerszámkereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság SZVG-Tools Szerszámkereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság pályázata ingatlanvásárlásra	EU-s	5 130 000	2012.10.17
GOP 2.1.1-11/M Mikroállalkozások fejlesztése Kiskunfélegyháza TIFFANIT KÖNYVVITELI ÉS SZÁMVITELI SZOLGÁLTATÓ KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG Irodavásárlás a TIFFANIT Kft-nél	EU-s	5 850 000	2013.06.12
DAOP 1.1.1/E-11 Telephelyfejlesztés Kiskunfélegyháza TORUS Acéltermékgyártó Korlátolt Felelősségű Társaság Telephelyfejlesztés a Torus Kft-nél	EU-s	93 608 940	2012.06.04
GOP 2.1.1/A Mikro- és kisvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza TROMF-CONTROLL Szolgáltató Kft. Komplex jármű vizsgálati - műszaki vizsgabázis, autóbontó, zöldkártya, kárfelvétel, értékbecslés, állapotfelvétel - technológiai rendszer kialakítása Kiskunfélegyházán, új munkahely teremtéssel, előállított hozzáadott érték növeléssel	EU-s	9 920 000	2007.11.12
GOP 2.2.1-09/1 Vállalati folyamatmenedzsment és elektronikus kereskedelem támogatása Kiskunfélegyháza "VÉPFU" Szállítmányozó és Kereskedelmi Kft. Vállalati folyamatmenedzsment és e-kereskedelem bevezetése a VÉPFU Kft-nél.	EU-s	8 500 000	2010.11.08
GOP 2.1.1-11/A Mikro- és kis- és középvállalkozások technológia fejlesztése Kiskunfélegyháza "VÉPFU" Szállítmányozó és Kereskedelmi Kft. Útépítés technológiai korszerűsítése a "VÉPFU" Kft.-nél	EU-s	20 000 000	2011.05.10
GOP 2.1.1-09/B Komplex vállalati technológia fejlesztés mikro-,kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza "VÉPFU" Szállítmányozó és Kereskedelmi Kft. Komplex technológiai fejlesztés a Vépü Kft-nél	EU-s	59 687 801	2009.07.16
GOP 1.3.1-11/C Innovációs eredmények hasznosításának támogatása KKV-k részére Kiskunfélegyháza "VÉPFU" Szállítmányozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság	EU-s	25 000 000	2012.07.05

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Szolgáltatások skálájának innovatív bővítése a Vépfu Kft-nél			
GOP 2.1.1-12/B Komplex vállalati technológia-fejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára Kiskunfélegyháza "VÉPFU" Szállítmányozó és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Komplex eszközpark bővítés a Vépfu kft-nél	EU-s	40 409 807	2013.07.30
GOP 2.2.3-08 E-kereskedelem és egyéb e-szolgáltatások támogatása Kiskunfélegyháza WHITE TECHNIK Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Webáruház kialakítása	EU-s	9 765 000	2008.11.24
Környezetvédelmi célú beruházások			
KEOP 6.2.0/A/11 Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek Kiskunfélegyháza REMATER Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság A REMATER Kft. mintaprojektje a környezettudatos életmód kiterjesztéséért és népszerűsítéséért	EU-s	8 061 924	2012.07.25
GOP 1.1.1-09/1 Piacorientált kutatás-fejlesztési tevékenység támogatása Kiskunfélegyháza RexTerra Építőipari Fővállalkozó és Környezetvédelmi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság Környezeti kármentesítést segítő mikroszervezet keverékkultúra prototípus fejlesztése	EU-s	216 666 030	2011.06.22
Városfejlesztési célú beruházások			
DAOP 1.1.1/A-13 Az üzleti infrastruktúra és a befektetési környezet fejlesztése- ipari parkok és iparterületek támogatása Kiskunfélegyháza BÁCS-SZINKRON Szolgáltató Kft. Üzemcsarnok kialakítása a Járműipari beszállítók termelő tevékenységének támogatása céljából.	EU-s	164 650 500	2013.07.02
GOP 3.2.1-11 Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése Kiskunfélegyháza HEIBL ISOLIERTECHNIK Építőipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság Kiskunfélegyházi M5 logisztikai park kialakítása	EU-s	999 003 205	2013.12.18
KEOP 5.5.0/K/14 Közvilágítás energiatakarékos átalakítása Kiskunfélegyháza KISKUNFÉLEGYHÁZA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Kiskunfélegyháza város közvilágításának energiatakarékos korszerűsítése	EU-s	487 740 505	2014.12.17
DAOP 5.1.1 Integrált szociális jellegű városrehabilitációs akciók	EU-s	2. fordulóba léphet	2008.12.19

Beruházás megnevezése	Forrás	Beruházás költsége Ft	Támogatási döntés dátuma
Kiskunfélegyháza Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata Majsai úti lakótelep szociális rehabilitációja			
KEOP 4.10.0/N/14 Fotovoltaikus rendszerek kialakítása Kiskunfélegyháza VÁROSFENNTARTÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEZET Háztartási méretű napelemes kiserőmű létesítése a Kiskunfélegyházi Városi Strand és Uszoda épületén	EU-s	35 147 554	2015.01.19

2. melléklet: Kiskunfélegyháza városban működő civil szervezetek

Civil szervezet neve	Tevékenység
Achilles Track Testedzők Sportegyesület	A fogyatékkal élő emberek szociális és fizikai fejlesztésének elősegítése azáltal, hogy bátorítjuk és támogatjuk őket, vegyenek részt különböző atlétikai és más fizikai megterhelést jelentő sporttevékenységben, kapcsolódásban.
Alapítvány a Vagyonvédelem- és Közbiztonság Megszilárdítására	Kiskunfélegyháza és vonzáskörzete területén a vagyonvédelmi tevékenység színvonalának emelése.
Amatőr Királyi Szakács Klub Közhasznú Egyesület	Gasztronómiai értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi és regionális szokások gazdagítása. Az egészséges étrend kialakítására, egészséges ételek készítésére ösztönzés, egészséges életmódra történő nevelés.
Apraja Falva Közhasznú Egyesület	Gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskola nyitva tartás idején kívül, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. Családi napközik alapítása, működtetésének elősegítése és támogatása. Gyermekek nyári táboroztatásának biztosítása, valamint annak támogatása.
A Láma Dalai Zenekar Egyesület	A Láma Dalai Reggae-Ska Zenekar munkájának megismertetése a hazai közönséggel, elsősorban az élőzene közvetítése útján. Ingyenes kulturális programok, az Egyesület zenekara, a Láma Dalai Reggae-Ska Zenekar saját koncertjeinek szervezése, ezáltal a zenekar dalainak, saját szerzeményeinek megismertetése mind szélesebb körben
Békességgel Boldogulva Alapítvány	A magyarországi foglalkoztatási munkaerőpiaci munkanélküliségi gondok enyhítése és részbeni megoldása.
A Magyar Kultúráért Határok Nélkül 2001 Alapítvány	
Bercsényi Gyerekekért Alapítvány	Óvodás Közhasznú
Absolut Sqash Club Sportegyesület	Sport
Aréna Póker Klub Egyesület	elsősorban a stratégiai jellegű gondolkodást igénylő kártyajátékok, így a póker, bridzs, ulti, tarokk és ezek változatainak minél több emberrel való kulturált körülmények közötti megismertetése és népszerűsítése
Bucka Hegymászó Egyesület	Sport

Civil szervezet neve	Tevékenység
Diákönkormányzati Alapítvány	Az iskola eszköz ellátottságának javítása, a tanulók jutalmazása, támogatása.
Bulls Szabadidő Sportegyesület	"Az Egyesület céljának tekinti a verseny sportágak utánpótlás nevelését, különös tekintettel a labdarúgásra és a futásra. Célja továbbá az egyesület sportpályáinak működtetése, fenntartása, üzemeltetése és a pályák sport rendezvényekre való hasznosítása."
Diána Bérkilövő Sportvadász Vadásztársaság	Sport
Csúcsrajárók Alapítvány a Vízilabda Utánpótlásért	A tehetséges, ám nehéz helyzetű vidéki és budapesti vízilabdázó gyermekek támogatása anyagilag és mentálisan egyaránt, szem előtt tartva, hogy tanulmányaikban is minél jobb eredményt érjenek el.
Darvas Szabadidő és Diáksport Egyesület	Sport
Constantinum Óvoda Alapítvány	A Constantinum Óvoda egyházi-óvoda jellegéből adódó nevelési programját szolgáló, az oktatási célokhoz igazodó eszköz- és játékgéni biztosítása. Ugyanezen célokhoz igazodóan megrendezett összejövetel, továbbképzések támogatása, anyagi eszközeinek, előadói részvételi díjának biztosítása. Az egészséges életmódra nevelés előmozdításához szükséges eszközök biztosítása. Sporteszközök, technikai eszközök, udvari játékok vásárlásához
Darvas Iskola Diákjaiért Oktatási Alapítvány	Hozzájárulni a kiváló képességű tanulók továbbfejlődéséhez. Elősegíteni a hátrányos helyzetű, tehetséges gyermekek oktatását. Az iskolai nyelvoktatás fejlesztésének javítása. A kiemelkedő tanulói eredmények - tanulás, sport - jutalmazása
CONSTANTÍNUM Iskoláiért Alapítvány	A CONSTANTÍNUM INTÉZMÉNYEIN belül Kiskunfélegyházán gimnázium és szakközépiskola részére épület építésének, berendezésének és felszerelésének segítése. A Kiskunfélegyháza Móra Ferenc Általános Iskola épületének felújításának támogatása. - A Constantinum valamennyi oktatási intézményeinek támogatása, működési feltételeinek segítése. - Határon túli magyar gyerekek beiskolázásának segítése. - Hátrányos helyzetű diákok iskoláztatásának támogatása.
Együtt Kiskunfélegyháza Labdarúgásáért Alapítvány	A Kiskunfélegyháza város és vonzáskörzete felnőtt és utánpótlás labdarúgásának népszerűsítése és támogatása, személyi tárgyi és működési feltételeinek biztosítása.
Elismerés Alapítvány	Az átlagon felüli tanulmányi eredményt elérő tanulók ösztöndíj támogatása.
Életet az Éveknek Nyugdíjasklubok Bács-Kiskun Megyei Egyesület	Az időskorúak, nyugdíjasok jogait és kötelezettségeit érintő érdekvédelmi és érdekközvetítő, érdekvédelmi, szociális, kulturális tevékenység

Civil szervezet neve	Tevékenység
Együtt Egymásért A Bankfalui Óvoda Gyermekéiért Alapítvány	Hátrányos helyzetű gyermekek támogatása. szociális, egyéni fejlesztés, esélyegyenlőség, beilleszkedés.
Együtt az Összevont Iskola Diákjaiért Alapítvány	A Kiskunfélegyháza Összevont Általános Iskola diákjainak tanulmányi kirándulások, téli sítáborozások, nyári táborozások, idegen nyelvterületi csereüdültetések, osztálykirándulások szervezése, támogatása
Dózsa Óvodásokért Közhasznú Alapítvány	Az óvodai ellátásban részesülő kisgyermeknek egészséges, sportos életmódra történő nevelése, testi és lelki képességeik fejlesztése, az iskolakezdéshez szükséges nevelő, oktató, ismeretterjesztő feladatok magasabb szinten történő megvalósítása, valamint az ezekhez szükséges tárgyi feltételek megteremtése, ill. ezek kiegészítése, továbbá a szakmai programok megvalósításának anyagi támogatása.
ÉRTÉKEINKKEL EURÓPÁBAN KÖZHASZNÚ Egyesület	Nemzeti történelmi, kulturális hagyományaink őrzése, ápolása, ezzel kapcsolatosan szükséges tudat fejlesztése, oktatás szervezése, segítése, jeles események napokról megemlékezések, ezzel kapcsolatos programok szervezése, tekintettel hazánk Európai Uniói tagságára, az európai értékek mellett, a hazai gyökerek megtartása, ápolása, tudatosítása érdekében.
Ébredés (Zsangajipen) Közhasznú Alapítvány	A Kiskunfélegyházán és vonzáskörzetében élő romák foglalkoztatását munkahelyteremtéssel és egyéb módon elősegítse. A kiskunfélegyházi roma lakosság számára tanfolyamokat szervezzen, a roma gyerekek oktatását iskolán kívüli programokkal segítse.
Értelmes Napokért Közhasznú Alapítvány	A halmozottan hátrányos helyzetű emberek életvitelének segítése., Szakmai képzése., Nappali foglalkoztatása.
Egészségért Közalapítvány a Kórházért	A Kiskunfélegyházi Városi Kórház és Egészségügyi alapellátó Intézmény felújítása és gép-műszer beszerzésének támogatása. Kiskunfélegyháza város és a környező település lakosainak magasabb szintű egészségügyi ellátása.
EU Magasröptű Keringő Galambok Verseny Egyesület	Versenyek rendezése, versenyeken részvétel, technikai-műszaki eszközök beszerzése, tevékenységük népszerűsítése.
Félegyházi Ökölvívó Tehetségondozó Alapítvány	A Kiskunfélegyházán és környékén élő fiatal ökölvívók sportolásának elősegítése, ehhez a szükséges anyagi feltételek megteremtése, az egészséges életmódhoz szükséges mozgás feltételeinek biztosítása, a sporttevékenységhez szükséges sporteszközök, felszerelések beszerzése, biztosítása, valamint sportesemények szervezése
Félegyházi Közművelődésért Közalapítvány	Kiskunfélegyházán a közművelődést szolgáló helyi kezdeményezések elősegítése és megvalósítása érdekében, művelődést pártoló és művészeti tevékenységeket folytató egyesületek, alapítványok továbbá egyének számára pénzügyi támogatást nyújtson.

Civil szervezet neve	Tevékenység
Félegyháza Labdarúgásáért Alapítvány	A Kiskunfélegyháza és vonzáskörzetében élő emberek, különös tekintettel a 0-14 éves gyermeke egészségnevelése, képességfejlesztése, egészséges életmódra sportszeretetre nevelése, valamint Kiskunfélegyháza város, illetőleg Magyarország sporttörtelmének - ezen belül különös figyelemmel a labdarúgással való kapcsolatának megismertetése
Félegyházi Polgári Társaskör	
Félegyházi Kiskun Huszár Bandérium	hagyományörzés, hagyományteremtés
Félegyházi Lovas Klub Sportegyesület	Sport
Félegyházi Asztalitenisz Sportiskola	Sport
Félegyházi Motoros Baráti Kör Egyesület	A motoros életmód népszerűsítése Kiskunfélegyházán és vonzáskörzetében, elsősorban rendezvények lebonyolításán keresztül.
Félegyházi Kézilabda Sport Club	Kézilabda sportágban a rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés, felüdülés biztosítása, a kézilabda sport népszerűsítése, a kézilabdázók közösségé formálása, részvétel az országos kézilabda bajnokságban. Célja továbbá utánpótlás-nevelés, egészséges életmódra nevelés, az iskolán kívüli önszerveződő sport támogatása, szervezése.
Félegyházi Tűzoltók Közhasznú Sport Egyesülete	Az egyesület célja a sport, mint közhasznú tevékenység népszerűsítése, fejlesztése, megyei, országos versenyek szervezése, lebonyolítása, alapvetően a sport szervezése és a sporttevékenység feltételeinek a megteremtése
FOREST GUMP Sportegyesület Kiskunfélegyháza	A rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés biztosítása, a tagok nevelése, a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása.
Gyermekek Úszni Tudásáért Alapítvány	10 éves kor alatti gyermekek úszásoktatás
Fogyatékos Emberek Kiskunfélegyházi Egyesülete	Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység. Hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése. Segítségnyújtás a fogyatékos embereknek a társadalomba való beilleszkedésbe.
Göllesz Viktor Speciális Általános Iskola, Szakiskola és Pedagógiai Szakszolgálat Alapítványa	A Kiskunfélegyházi 11. számú Általános Iskola és Speciális Szakiskola támogatására.
Félegyházi Táncszínház Kulturális Egyesület	színvonalas alkotó és előadóművészi tevékenységgel, az ilyen jellegű rendezvények szervezésében való közreműködéssel a lakosság kulturális és műveltségi színvonalának emelése, a népi hagyományok őrzése, a

Civil szervezet neve	Tevékenység
	zenei igények, ismeretek, készségek fejlesztése, egyúttal az igényes szórakoztatás útján a kultúra fejlődésének előmozdítása
Gyermekeinkért Alapítvány	Az iskola eszközellátottságának javítása, a tanulók jutalmazása, támogatása.
Gondoskodás Alapítvány	Az alapítvány segíti a Kiskunfélegyháza, Dessewffy u. 38. szám alatti Kossuth Városi Óvoda és a Kiskunfélegyháza, Bercsényi u. 5. szám alatti Bercsényi utcai Óvoda tevékenységét, elő kívánja mozdítani az európai szintű, a társadalmi modernizáció szükségleteinek megfelelő nevelés és oktatás megvalósítását.
Fülpjakabi Íjászok és Félegyházi Lövészek Baráti Köre	Sport
Fidó Bácsi Közhasznú Alapítvány	Állatmenhely létrehozása, Kiskunfélegyháza városban kóborló, gazdátlan kutyák, macskák állatmenhelybe történő elhelyezése, gondozása, gazdák keresése, állatmenhely létrehozása, és ehhez kapcsolódó egyéb tevékenység.
HIROTORI Harcos SE.	Sport
Izgó-mozgó Kölyöklub Egyesület	Az egyesület célja, hogy óvodákban, iskolákban és más gyermekintézményekben a gyermekek részére mozgáskultúrát megalapozó, fejlesztő jellegű, koordináció-, tartás- és egyensúlyérzék-javító, örömszerző, mozgásra serkentő, szabadidős tevékenységet szervezzen
Huszka József Hagyományőrző Egyesület	Kiskunfélegyháza szülötte, Huszka József rajzoló, gyűjtő emlékének ápolása. Az általa felkutatott és összegyűjtött magyar nemzeti emlékek kultuszának megőrzése és bemutatása.
Idősekért, Fogyatékosokért és Rászorultakért Alapítvány	Kiskunfélegyháza és vonzáskörzetéhez tartozó községek, idős, rászoruló lakossága szociális ellátásnak széles körben történő biztosítása
Ifjú Szocialisták Kiskunfélegyházi Szervezete	
Haleszi Gazdakör	Érdekképviselő
Ipartestületek Bács-Kiskun Megyei Szövetsége	Oktatás
Ifjúsági Szakértők Egyesülete	ifjúsági szakértő szakemberek összefogása, szakmai kommunikációjuk, együttműködésük segítése, koordinációja
Ifj. Falu Tibor Kegyeleti Alapítvány	Ifj. Falu Tibor, mint a Kiskunfélegyházi Városi Zeneiskola volt diákja között kialakult kapcsolatra tekintettel, ifj. Falu Tibor emlékének megőrzése, és az iskola valamely továbbtanulni szándékozó diákja továbbtanulásának támogatása
Ildikó Tanárnő Emlékére Alapítvány	Darvas József Általános Iskola oktató munkáját, jó színvonalú, biztos tudást eredményező képzési módszereit

Civil szervezet neve	Tevékenység
	kívánják támogatni, figyelembe véve a tehetséggondozás szempontjait is
József Attila Általános Iskola Diákjaiért Alapítvány	Tanulmányi kirándulások, táborozások támogatása. Iskolai hagyományok ápolása. Szakkörök működtetése. Oktatási eszközök pótlása. Versenyek lebonyolítása.
Kiskunfélegyháza és Térsége Kisgazda Polgári Egyesület	nemzeti és összeurópai kultúra, a keresztény etikai és világnézeti értékrend alapján előmozdítani kívánja egy igazságosabb, az európai értékrendre és a magyar hagyományokra egyaránt nyitott társadalom felépítését
Jogging Plusz Szuperinfó Futóklub	A közös sporttevékenység kifejtése, futóversenyek szervezése, sportbaráti kapcsolatok kialakítása más hazai és külföldi futóegyesületekkel, iskoláskorú gyermekek körében a futás népszerűsítése
Kiskun Múzeum Baráti Köre	Kultúra
Kiskun Természetbarát Sportegyesület	Sport
Kiskun Önkormányzatok Szövetsége	Kiskun hagyományok ápolása, kiskun történelmi és kulturális értékek, valamint szokások továbbvitele. A kiskun településen élők kiskun tudatának erősítése.
Kiskun Múzeum Alapítvány	A Kiskun Múzeum működésének, tevékenységének támogatása.
Jövő Bajnokai Diák Sport Egyesület	Kiskunfélegyházi Összevont Általános Iskola diákjainak sport kirándulások, téli sítáborozások, nyári sporttáborozások szervezése, támogatása; táborok szervező-, kísérő pedagógusok támogatása, jutalmazása
Karácsonyi Fény Közhasznú Alapítvány	Kiskunfélegyháza város szegényeinek megsegítése, minden év Karácsonya előtt különböző címetű élelmiszerjegyek formájában, melyen szeszesital nem vásárolható.
Kézenfogva a Darvastéri Óvoda Gyermekeiért Alapítvány	Óvodás gyermekek személyiségének fejlesztése művészetek eszközeivel. mozgás, ének- zenével való fejlesztése
Kiskunfélegyházi Cukorbeteg Közhazsnú Egyesülete	A Kiskunfélegyházán és vonzáskörzetében élő cukorbetegek érdekképviseletét biztosítsa., A cukor-betegek és hozzátartozóik részére a betegséggel kapcsolatosan felvilágosítást, információt adjon, a betegség megismerését előadásokkal, kiadványokkal, programok szervezésével elősegítse.
Kiskunfélegyházi Barangoló Pedagógusok Egyesülete	segítse elsősorban a Kossuth Lajos középiskola és Szakiskola pedagógusainak, illetve bárhol máshol tevékenykedő pedagógusoknak, továbbá a nem pedagógus iskolai munkatársaknak a szakmai fejlődését
Kiskunfélegyházi Blue Sky Repülő Klub	Az egyesület biztosítani kívánja, elsősorban Kiskunfélegyháza, és vonzáskörzetében, illetve az ország más területein élő polgárainak, valamint az Európai Unió többi állampolgárának a repülés, és annak elsajátításának

Civil szervezet neve	Tevékenység
	lehetőségét, a repülésnek, mint sport-, szabadidős tevékenység népszerűsítését.
Kiskunfélegyházi Civil Szervezetek Szövetsége	
Kiskunfélegyháza Testedzők Köre	Sport
Kiskunfélegyházi Fúvószenekari Egyesület	Kultúra
Kiskunfélegyházi AERO Klub Sportegyesület	sporttevékenységet szervezése, valamint sporttevékenység feltételeinek megteremtésében részvétele
Kiskunfélegyháza Ifjúságáért Egyesület	Kultúra
Kiskunfélegyházi Ebtenyésztők és Sportkutyások Egyesülete	Az FCI által elismert fajtájú kutyák állományának népszerűsítése, szakszerű tenyésztésének elősegítése, kiemelt figyelemmel az elismert magyar fajtákra; A magyar eb törzskönyv tisztaságának elősegítése; Kynológiai ismeretek bővítése; A magyar kutyafajták elismertségének növelése, tenyésztésének támogatása; Kynológiai kulturális tevékenység; Kulturált kutyatartás széles körben való terjesztése, népszerűsítése; Kutyákról kedvezőbb közfelfogás kialakítása, népszerűsítése; Ember és természet kapcsolatának elősegítése; Természetvédelem, állatvédelem, környezetvédelem.
Kiskunfélegyházi Batthyány Lajos Kötélugró Egyesület	Sport
Kiskunfélegyházi Honvéd Baráti Kör Egyesület	
Kiskunfélegyházi Honvéd Testedzők Köre	Kiskunfélegyháza város hosszú távú sportfejlesztési céljainak megfelelően a város két legnagyobb sportegyesületének egyesítése révén a gyermek és ifjúsági sport, az utánpótlás nevelés, a versenysport, óvodástól iskoláskorig a tanórai sport, valamint a szabadidő sport feltételeinek biztosítása az egyesületi tagok, illetve a város lakosságának részére.
Kiskunfélegyházi Hegyközség	Érdekképviselő
Kiskunfélegyházi Mentők Alapítvány	Kiskunfélegyházi Mentőállomás dolgozóinak szakmai képzése, a Mentőállomás keretein belül a betegápolás színvonalának emelése, a Kiskunfélegyházi Mentőállomás dolgozóinak továbbtanulásának támogatása Mentés és katasztrófa elhárítás támogatása. - Egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító tevékenység támogatása. - Nevelés, oktatás támogatása.
Kiskunfélegyházi Képző- és Iparművészek Közhasznú Egyesülete	A kiskunfélegyházi kistérségben működő képző- és iparművészeti csoportok, egyéni alkotók szakmai érdekeinek védelme

Civil szervezet neve	Tevékenység
Kiskunfélegyházi Harcművészeti Sportegyesület	A harcművészetek és küzdősportok népszerűsítése, rendszeres gyakorlásuk feltételeinek biztosítása, a testi és szellemi nevelés elősegítése, a mindezekhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése.
Kiskunfélegyházi Mazsorett Egyesület	Kultúra
Kiskunfélegyházi Íjász Egyesület	Az íjász sport népszerűsítése, sporttevékenység szervezése, az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtése. A természet megóvása, megvédése és az ifjúság ezen céloknak megfelelő nevelése.
Kiskunfélegyházi Kosárlabdázók Clubja	Sport
Kiskunfélegyházi Irodalmi Alapítvány	Irodalommal foglalkozó tehetséges alkotók anyagi és erkölcsi támogatása.
Kiskunfélegyházi PG Alapítvány	magas színvonalú oktatási intézmény fenntartása és működtetése, amely nem csak Kiskunfélegyháza és környéke, de a térség oktatási igényeinek kielégítésében is részt vesz
Kiskunfélegyházi Ökölvívó Sport Egyesület	a sport népszerűsítése, fejlesztése, megyei, országos versenyek szervezése, lebonyolítása, alapvetően a sport szervezése és a sporttevékenység feltételeinek a megteremtése
Kiskunfélegyházi Ótemplom Alapítvány	A templom külső-belső felújítása, belső festés-mázolás, ide értve az oltár és berendezések felújítását is.
Kiskunfélegyházi Nyugdíjas Klubok Egyesülete	A város vonzáskörzetében élő nyugdíjasok, időskorúak érdekvédelme és érdekképviselése.
Kiskunfélegyházi Motorsport Egyesület	sporttevékenység szervezése, valamint a sporttevékenység feltételeinek a megteremtése
Kiskunfélegyházi Roma Kisebbségi Egyesület	A tagok érdekképviselése, kisebbségi közösség összefogása, kultúrájának megismertetése
Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Polgárőr Egyesület	Szakmai, gazdasági érdekképviselő
Kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Alma Mater Társaság	A város kulturális életének élénkítése, a Petőfi hagyományok ápolása - Nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés - Kulturális tevékenység - Kulturális örökség megóvása
Kiskunfélegyházi Modellező Sport Egyesület	Sport
Kiskunfélegyházi Repülő-és Ejtőernyős Klub	A sportrepülő szakágak színvonalának az emelése, az ifjúság nevelése, a repülő sportágak népszerűsítése, kiemelten az ifjúság körében, beleértve a szabadidősport jellegű repülő tevékenységet is.
Kiskunfélegyházi Szabadidő és Tömegsport Egyesület	emberek, kiemelten fiatalok szabadidejének eltöltésére színvonalas sportprogramok nyújtása, szabadidős és

Civil szervezet neve		Tevékenység
		tömegsportágak népszerűsítése, többfajta sportág meghonosítása a térségben, rendezvények, táborok, kirándulások szervezése
Kiskunfélegyházi Vadásztársaság	Róna	Az egyesületekre és a vadásztársaságokra, a vadgazdálkodásra és a vadászatra, a fegyver és lőszer tartására és használatára vonatkozó jogszabályok és szabályzatok megtartásával és megtartatásával, a társadalom érdekeivel - különösen a helyi erdő- és mezőgazdasági érdekekkel összhangban, továbbá a környezet-és természetvédelmi előírásokra figyelemmel, a legcélszerűbb együttműködési formák kialakításával és példás egyesületi élettel, tagjai részére kulturált vadászati lehetőség biztosítása
Kiskunfélegyházi Egyesület	Waldorf	A nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés a Waldorf-pedagógia szellemében.
Kiskunfélegyházi Sport Egyesület	Vízilabda	Rendszeres versenyszerű sporttevékenység biztosítása. Szabadidős sporttevékenység folytatása. Utánpótlás képzése. Gyermekek-, ifjúsági- és felnőtt korú tagok és nem tagok részére sportolási lehetőségek biztosítása. Szabadidős sportok népszerűsítése
Kiskunfélegyházi Testedzők Köre	Vasas	A rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése és a közösségi élet kibontakoztatása. A városban élő ifjúság és minden sportot szerető ember részére lehetővé tegye a rendszeres sportolás, versenyzés gyakorlását a birkózás sportágban.
Kiskunfélegyházi Intézmény és Kollégium Kossuth Lajos Középiskolája és Szakiskolája Támogatásáért Alapítvány	Szakképző Kollégium Kossuth Lajos Középiskolája és Szakiskolája	segíti a Kiskunfélegyházi Szakképző Intézmény és Kollégium Kossuth Lajos Középiskolája és Szakiskolája tevékenységét, elő kívánja mozdítani az európai szintű, a társadalmi modernizáció szükségleteinek megfelelő oktatás megvalósítását
Kiskunfélegyházi Egyesület	Úszó	Biztosítani a lehetőségeket és feltételeket tagjai és más személyek részére a rendszeres sportoláshoz, versenyeztetéshez, valamint a társadalom és az egyéb közös érdekét egyszerre szolgálva az egészséges életért célkitűzésnek megfelelően az úszó sport területén az egészség megőrzés, a képesség fejlesztés, ismeretterjesztés, az úszás oktatás és ifjúság és lakosság sportolási tevékenységének elősegítése
Kiskunfélegyházi Tenisz Klub	Városi	A teniszsport, mint szabadidősport népszerűsítésén keresztül a fiatalok és idősebbek sportszeretetének elősegítése
Kiskunfélegyházi Egyesület	Tudásház	Kultúra
Kiskunfélegyházi Vállalkozókat Közalapítvány	Támogató	Foglalkoztatást elősegítő beruházások, eszközbeszerzéseket megvalósító vállalkozók, vállalkozások támogatása, visszatérítendő juttatás formájában, pályázati rendszer keretében

Civil szervezet neve	Tevékenység
Kovács Dezsőné Sahin Tóth Klára Tanulmányi Alapítványa	A tehetséges kitűnő és jeles tanulmányi eredményű és példás magatartású, de nehéz életkörülmények között élő, a Constantinum Intézmény keretében működő általános Iskola tanulója/tanulói életfeltételeinek javítása
Közép-Európa Klub	
Kiskunfélegyházi Zenebarátok Egyesülete	Kultúra
Kreatív Mozaik Alapítvány a Szociálisan Rászorulókért	A koruknál, egészségi állapotuknál vagy szociális helyzetüknél fogva önálló életvitelre nem, vagy nem teljesen képes személyek tartós és átmeneti gondozását otthonukban vagy bent-lakásos intézményben megoldja
Korszerű Agrárkultúráért Alapítvány	
Kommunikáció a Jövőért Közhasznú Alapítvány	A Kiskunfélegyházi Móra F. Gimnázium oktatási-technikai korszerűsítése. Az idegen nyelvi oktatás, informatika, számítástechnika oktatásának korszerűsítése. Modern technikai feltételek megteremtése és bővítése.
Közügek a Közügéért Alapítvány	A Kiskunfélegyházi Közgazdasági Szakközépiskola mindenkori tanulóinak segítése, az átlagon felüli tanulmányi eredményt elérő tanulókat, hozzájárul a tanulók nyári táboroztatásához, részt vesz a tanulók szociális segélyezésében, támogatja a tanulók versenyeztetését, és a felvételi előkészítő foglalkozáson részt vevő tanulókat
Kiskunsági Sporthorgász Egyesület	Sport
Kuckó Bölcsőde Kisgyermekeiért Alapítvány	A bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermek gondozásához, neveléséhez szükséges tárgyi feltételek kiegészítése
Korona Sport Egyesület	Sport
Kunsági Biogazdálkodók Egészségügyi Egyesülete	A biotermelést folytatni kívánó termelők felkészítése a teljes értékű egészségügyi életmód biztosításához
Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezeti Üzemi Horgászegyesület	Sport
Magyar Postagalambsport N.4.sz. Egyesülete	A postagalambsport hagyományainak ápolása, továbbfejlesztése, a tenyésztés és a versenyeztetés szakszerű irányítás, röptetések megszervezése és lebonyolítása, valamint az ehhez szükséges eszközök biztosítása
Kunsági Autóbuszvezetők Szabad Szakszervezete	Szakmai-, munkajogi érdekvédelem és érdekképviselői szakszervezeti kollektív jogi és egyéni szinten is

Civil szervezet neve	Tevékenység
Láncszem Alapítvány	A veszélyeztetett gyermekeknek és az állami nevelésből kikerülő fiataloknak szociális és mentális ellátásban való segítségnyújtás
Kunság Vadásztársaság	Szabadidő, hobbi
Kunsághús Üzemi Horgászegyesület	Sport
Megbecsülés Nyugdíjasokat Segítő Alapítvány	Április 4 Gépipari Művek azon nyugdíjasait kívánja támogatni különböző összegű pénzbeli segéllyel, akik nehéz egzisztenciális helyzetbe kerültek és a mindennapjaikhoz szükségük van egyszeri, azonnali támogatásra
Magyar Solymász Egyesület	a solymászat korszerű, nemzetközi szintű gyakorlása ősi hagyományainak ápolása
LÉLEGZET A Légzőszervi Betegekért, a Tisztább, Egészségesebb Környezetért Alapítvány	A Kiskunfélegyháza és vonzáskörzetében élő légzőszervi betegek orvosi ellátásának kibővítése és segítése, továbbá az ehhez szükséges gyógyító eszközök korszerűsítése, beszerzése
Nagyszőlő-úti Gazdakör	Előmozdítani a sérelmet szenvedett gazdák, polgárok, erkölcsi, gazdasági, vagyoni, jogi rehabilitációját. Értékesítési, termelési, gazdálkodási tanácsadások szervezése. Megszervezni az idős, magányos, szociálisan rászoruló tagtársaink megsegítését. A természet és környezet védelme. A tájegység népi hagyományainak és közösségi múltjának megőrzése.
Mórávárosi Óvoda Gyermekeiért Alapítvány	Támogatás nyújtása a Szegedi úti óvoda vonzáskörzetében élő óvodáskorú gyermekek részére, amely az oktatási és nevelési célok megvalósításához az állami, önkormányzati feladatokban meghatározottakon túli többletet nyújt
Nők Bács-Kiskun Megyéért Egyesület	Az azonos (polgári, keresztény) értékrendet elfogadó, kiemelten a család, a gyermek, ifjúság nevelése, az oktatás, a kultúra, a média, a nemzeti értékeink és a hagyományaink ápolása
Mozgássérült Gyermekek Intergrált Nevelése Alapítvány	születésüknél fogva sérült és ezáltal mozgásukban korlátozott, de szellemileg teljesen ép gyermekek társadalomba történő beilleszkedését segíti
Móra Ferenc Közművelődési Egyesület	helyi közművelődési tevékenység erősítése, helyi történelmi és kulturális hagyományok ápolása, az épített örökség védelme
Néri Szent Fülöpről Elnevezett Hittanya Alapítvány	Gyermekek és fiatalok egyéni és közösségi aktivitásának támogatása, a cselekvési lehetőségek feltételeinek bővítése érdekében
Nagycsaládosok Kiskunfélegyházi Egyesülete	
Natura Hungarica Alapítvány	természet és környezetvédelmi gondolkodás széles körben történő terjesztése

Civil szervezet neve	Tevékenység
Mozgáskorlátozottak Kiskunfélegyházi Egyesülete	
Német Kapcsolatokért Alapítvány	Weilmünster várossal meglévő városi és középiskolai kapcsolaton alapulva, a gimnázium tanulóinak németnyelvű tanulmányainak segítése
Plain-Rock Egyesület	regionális könnyűzenei programok szervezése, a könnyűzenei kultúra támogatása.
Padini Szabadidő Sportegyesület	Sport
Padkaporos Táncegyüttes Közhasznú Egyesület	Kultúra
Petőfi Vadásztársaság	Szabadidő, hobbi
Összefogás a Dózsás Gyermekéért Alapítvány	Dózsa György Általános Iskola támogatása, iskolába járó gyerekek kirándulásainak, téli sítáborozásának, nyári táborozásának és angol-német nyelvtérületi csereüldetésének támogatása
Platán Iskoláért Alapítvány	iskola tanulói közül azok jutalmazása, akik tanulmányi versenyen, sportversenyen, vagy pályázaton jelentős eredményt érnek el, ill. akik egyébként kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkeznek
Országos Kerékpárút Hálózatért Alapítvány	országos kerékpárút hálózat megépítésének elősegítése, az egészséges és takarékos életmódra nevelés a fiatalok körében, a közlekedésbiztonság és környezetvédelem javítása, az olcsó tömegközlekedés feltételeinek biztosításában való közreműködés, műemlékek, tájak megismertetése, a sport, a turisztika idegenforgalmi támogatása
Platán Általános Iskoláért Alapítvány	iskola tanulói közül azok jutalmazása, akik tanulmányi versenyen, sportversenyen, vagy pályázaton jelentős eredményt érnek el, ill. akik egyébként kiemelkedő tanulmányi eredménnyel rendelkeznek
Összefogás az Élhetőbb Vidékért Közhasznú Egyesület	egészségnevelő programok prevenciósi tevékenységek támogatása
Petőfi Sándor Bajtársi Egyesület	Kultúra
Romano Podo (Cigány Híd) Oktatási és Kulturális Egyesület	olyan roma és nem roma fiatalok továbbtanulását segíti felvilágosító, információs, szervezeti, szellemi és egyéb úton, akik hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek
Regionális Esélyegyenlőségi Integrációs Központ Alapítvány	A fogyatékos és egészséges gyermekek iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli oktatását, nevelését, fejlesztő pedagógiai segítségét oktatási intézményben és tanfolyamokon megvalósítsa, őket felzárkóztassa.

Civil szervezet neve	Tevékenység
Sanitas Egészségkultúra Egyesület	Egészségügy
Röp-, Dísz- és Haszongalamb Galamtenyésztők Egyesülete Kiskunfélegyháza	Szakmai, gazdasági érdekképviselet
Rádió-Smile az Ifjúság Kultúrájáért Közhasznú Alapítvány	Az ifjúság kulturális igény szintjének emelése, oktatása, nevelése, közösségi tudatának növelése, szabadideje hasznos és értelmes eltöltésének elősegítése a magas színvonalú, kulturális, ismeretterjesztő, tudományos és szabadidős ifjúsági rádióműsorok készítésének támogatásával és feltételei elősegítésével
Prücsök Néptánc Egyesület	
Segítő Gondoskodás Közhasznú Egyesület	Egészségnevelő programok, tevékenységek szervezése, támogatása
Romák Életesély Növeléséért Közhasznú Alapítvány	Kiskunfélegyházán és vonzáskörzetében élő romák életesélyének növelése, hátrányos helyzetük javítása
Polgári Egyesület Kiskunfélegyházáért	
Segíthetünk? Szociális Alapítvány	szociálisan hátrányos helyzetű rászorultak megsegítése
START 94 Szabadidős Társadalmi Szervezet	
Szent István Alapítvány a Petőfi Iskoláért	Petőfi Sándor Általános Iskolai tanulóinak támogatás nyújtása az oktatási és nevelés célok megvalósításában
Sigma Foglalkoztatástámogatási Alapítvány	A SZIGMA Kereskedelmi Rt. dolgozói és hozzátartozóik részére foglalkoztatási lehetőségek megteremtése és alapvető szociális igényeik kielégítése
Szívdobbanás az Egészségért Közhasznú Egyesület	szív- és érrendszeri betegségben szenvedők, vagy e betegségeken átesettek gyógyulását elősegítő eljárások és módszerek elterjesztése és alkalmazása
Szakközi Művelődési Ház Közhasznú Egyesület	közreműködik a lakosság általános művelődési és információs igényeinek a felkeltésében és kielégítésében
Szintézis Oktatási Alapítvány	SZINTÉZIS Modern Tudományok Iskolája, Alapítványi Iskola létrehozása, alapfokú és középfokú szakiskolai képzést nyújtó iskola működtetése; anyagi támogatás nyújtása az Alapítványi Iskolában folyó nevelő-oktató munkához
Szent Család Templom Kiskunfélegyháza Alapítvány	Sarlós Boldogasszony Plébánia illetékességi területén a Szt. Család Templom és a hozzátartozó kiszolgáló létesítmények közösségi ház felépítése
Selymesért Egyesület Kiskunfélegyháza	közösségi élet kialakulása, fejlesztése, a hagyományok megőrzése, a környezet- védelemmel kapcsolatos helyi feladatok segítése, összefogása

Civil szervezet neve	Tevékenység
Szegedi Úti Óvoda Gyermekéiért Alapítvány	oktatási és nevelés célok megvalósításához az állami, önkormányzati feladatokban meghatározottakon túli többletet nyújt
Szívből Jövő Alapítvány	szív és érrendszeri betegségben szenvedő, vagy ezen betegségen átesett, gyógyulását elősegítő eljárások és módszerek elterjesztése és alkalmazása
Úttörők az Egészséges Ifjúságért Alapítvány	8-16 éves korosztály kedvezményes feltételekkel történő üdültetése, szabadidősport, diáksport tevékenységét, a fiatalok harmonikus személyiségfejlődését. Táborozás, üdülés, szabadidősport szervezése, kirándulások lebonyolítása
Vállalkozók Ipartestülete Kiskunfélegyháza	egyéni és társas vállalkozók gazdasági, szakmai érdekeinek egységes képviselője és védelme, társadalmi rangjának emelése, vélemény alkotás a vállalkozókat érintő jogszabályokról
Wesel Hugó Fotóklub Kiskunfélegyháza Közhasznú Egyesület	elősegíteni, elsődlegesen a fényképezés, a vizuális kultúra iránt érdeklődők számára egy demokratikus közéleti fórum megteremtését, működtetését
Testvérvárosi Egyesület Kiskunfélegyháza	város testvér- és partnervárosai között kialakult kapcsolatrendszerre épülő, közösségi, társadalmi, kulturális, sport és hagyományápoláson alapuló kapcsolatteremtés, kapcsolattartás elősegítése, az európai népek, nemzetek identitásának, kulturális és mindennapi életének megismerése érdekében
United Way Kiskunfélegyháza Alapítvány	jótekonysági gondoskodás elveinek és gyakorlatának terjesztését
Wings-Wings Közhasznú Tánc Sportegyesület	táncsport népszerűsítése - az egészségmegőrzés, nevelés és oktatás, képességfejlesztés
Turul Koppány Íjászkai Hagyományőrző Egyesület	Természeti, környezeti, kulturális és történelmi értékek megismertetése
Zalay Géza Bérkilövő Sportvadász Vadásztársaság	
VSZM Lövészegylet	
Vasutas Sportklub	
Záportározó Szabadidő Egyesület	természetvédelmi oktatás, ismeretterjesztés, egészséges életmódra és környezetvédelemre nevelés
Zöld Szem Környezetvédő és Egészségmegőrző Alapítvány	lakosság egészségi állapotának javítása, egészségmegőrzés és egészséges életmódra nevelés, egészséges táplálkozás és mozgáskultúra kialakítás

3. melléklet: Kiskunfélegyháza városrészi adatok, forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Kiskunfélegyháza összesen	1. Központi belterület	2. Kossuth város	3. Petőfi lakótelep	4. Bankfalu	5. Liget utca - vásártér	6. Déli kertváros - Móra város - Bikahegy	7. Déli iparterület	8. Ipari park (Majsai út külterület)	9. Molnár telep	10. Halesz (külterület)	11. Selymes (külterület)	12. Külterületi tanyák (külterület)	13. Aranyhegyi lakóterület	14. Zöldmező lakóterület	15. Északi új lakóterület
Lakónépesség száma	30172	12205	3242	3466	2222	43	4242	171	0	130	1391	778	2063	92	127	0
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	14,1	13,8	11,9	15,5	17,5	14,0	13,0	12,3	0	17,7	15,8	14,8	13,1	15,2	19,7	0
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	61,2	58,7	55,6	70,7	68,7	72,1	57,4	55,0	0	63,1	67,5	64,7	63,2	69,6	63,0	0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,7	27,5	32,5	13,8	13,8	14,0	29,6	32,7	0	19,2	16,7	20,6	23,8	15,2	17,3	0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	16,1	14,5	13,0	12,7	23,4	32,3	10,5	5,3	0	12,2	25,2	25,6	27,9	28,1	10,0	0
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebbek arányában	14,8	18,6	12,3	12,0	15,4	26,7	17,2	13,2	0	10,8	5,3	4,9	5,2	12,1	12,9	0
Lakásállomány (db)	14528	6256	1456	1630	743	20	1961	81	0	53	640	391	1214	36	47	0
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	15,4	10,0	14,2	0,2	16,0	5,0	13,4	1,2	0	18,9	35,5	47,3	48,8	5,6	0,0	0

Mutató megnevezése	Kiskunfélegyháza összesen	1. Központi belterület	2. Kossuth város	3. Petőfi lakótelep	4. Bankfalu	5. Liget utca - vásártér	6. Déli kertváros - Móra város - Bikahegy	7. Déli iparterület	8. Ipari park (Majjai út külterület)	9. Molnár telep	10. Halesz (külterület)	11. Selymes (külterület)	12. Külterületi tanyák (külterület)	13. Aranyhegyi lakóterület	14. Zöldmező lakóterület	15. Északi új lakóterület
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	37,4	40,4	35,1	32,3	42,6	35,5	32,5	39,4	0	32,9	33,4	40,2	39,4	39,1	37,5	0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,4	9,5	8,0	5,7	15,7	16,1	6,9	3,2	0	6,1	8,7	12,9	14,4	14,1	3,8	0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	58,1	55,5	58,6	63,9	54,2	57,1	61,2	50,0	0	63,3	63,7	56,8	56,3	60,6	59,5	0
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,2	44,1	43,2	27,3	29,0	23,5	39,0	47,3	0	30,6	28,4	37,6	39,5	37,1	28,9	0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	29769								0							0

Mutató megnevezése	Kiskunfélegyháza összesen	1. Központi belterület	2. Kossuth város	3. Petőfi lakótelep	4. Bankfalu	5. Liget utca - vásártér	6. Déli kertváros - Móra város - Bikahegy	7. Déli iparterület	8. Ipari park (Majnai út külterület)	9. Molnár telep	10. Halesz (külterület)	11. Selymes (külterület)	12. Külterületi tanyák (külterület)	13. Aranyhegyi lakóterület	14. Zöldmező lakóterület	15. Északi új lakóterület
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	40,5	36,8	41,1	48,6	40,6	45,0	34,9	32,8	0	52,6	38,6	56,4	48,5	60,0	49,0	0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya lakónépességben belül	55,1	58,3	58,3	45,7	54,5	46,5	55,0	62,0	0	52,3	47,3	52,4	53,6	50,0	52,8	0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	10,7	11,1	9,1	9,9	11,1	13,0	9,0	10,8	0	8,1	10,5	15,1	13,8	13,0	15,0	0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,5	6,6	5,1	5,4	7,4	4,3	5,7	4,6	0	4,8	7,4	8,9	9,5	6,5	8,3	0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	11,7	7,7	11,6	0,2	13,5	6,3	11,0	1,4	0	16,3	26,7	39,8	40,4	6,1	0,0	0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12,7	14,4	5,2	15,0	9,3	12,5	9,1	2,7	0	6,1	14,0	26,2	16,6	3,0	0,0	0

4. melléklet: Kiskunfélegyháza szegregátumainak adatai, forrás: KSH, 2011. évi népszámlálás

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Mutató megnevezése	Kiskunfélegyháza összesen	1. szegregátum (Délibáb u. - Alpári út - Béla király u. - Délibáb u. - névtelen u. - Alpári út - névtelen u. - Délibáb u. - Iskola köz - Alpári út - Róna u. - belterületi határ)	2. szegregátum (Bercsényi u. - Nádasdy u. - Kölcsey u. - Zrínyi u.)	3. szegregátum (Körösi Cs. S. u. - Álmos u. - III-as köz - Szent I. herceg u.)
Lakónépesség száma	30172	441	97	55
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	14,1	23,4	18,6	9,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	61,2	64,2	63,9	70,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	24,7	12,5	17,5	20,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	16,1	67,1	35,5	51,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	14,8	1,2	10,0	2,2
Lakásállomány (db)	14528	140	47	25
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	15,4	47,9	19,1	36,0
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	37,4	64,7	48,4	53,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	9,4	45,9	32,3	30,8
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	58,1	33,2	50,8	42,9

Mutató megnevezése	Kiskunfélegyháza összesen	1. szegregátum (Déliab u. - Alpári út - Béla király u. - Délibáb u. - névtelen u. - Alpári út. - névtelen u. - Délibáb u. - Iskola köz - Alpári út - Róna u. - belterületi határ)	2. szegregátum (Bercsényi u. - Nádasdy u. - Kölcsey u. - Zrínyi u.)	3. szegregátum (Kőrösi Cs. S. u. - Álmos u. - III-as köz - Szent I. herceg u.)
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	39,2	50,0	44,7	50,0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	29769			
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	40,5	81,4	41,2	61,1
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	55,1	70,3	59,8	56,4
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	10,7	22,1	12,8	25,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	6,5	15,3	7,7	12,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	11,7	43,8	18,4	31,8
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12,7	27,3	18,4	18,2